

E-8

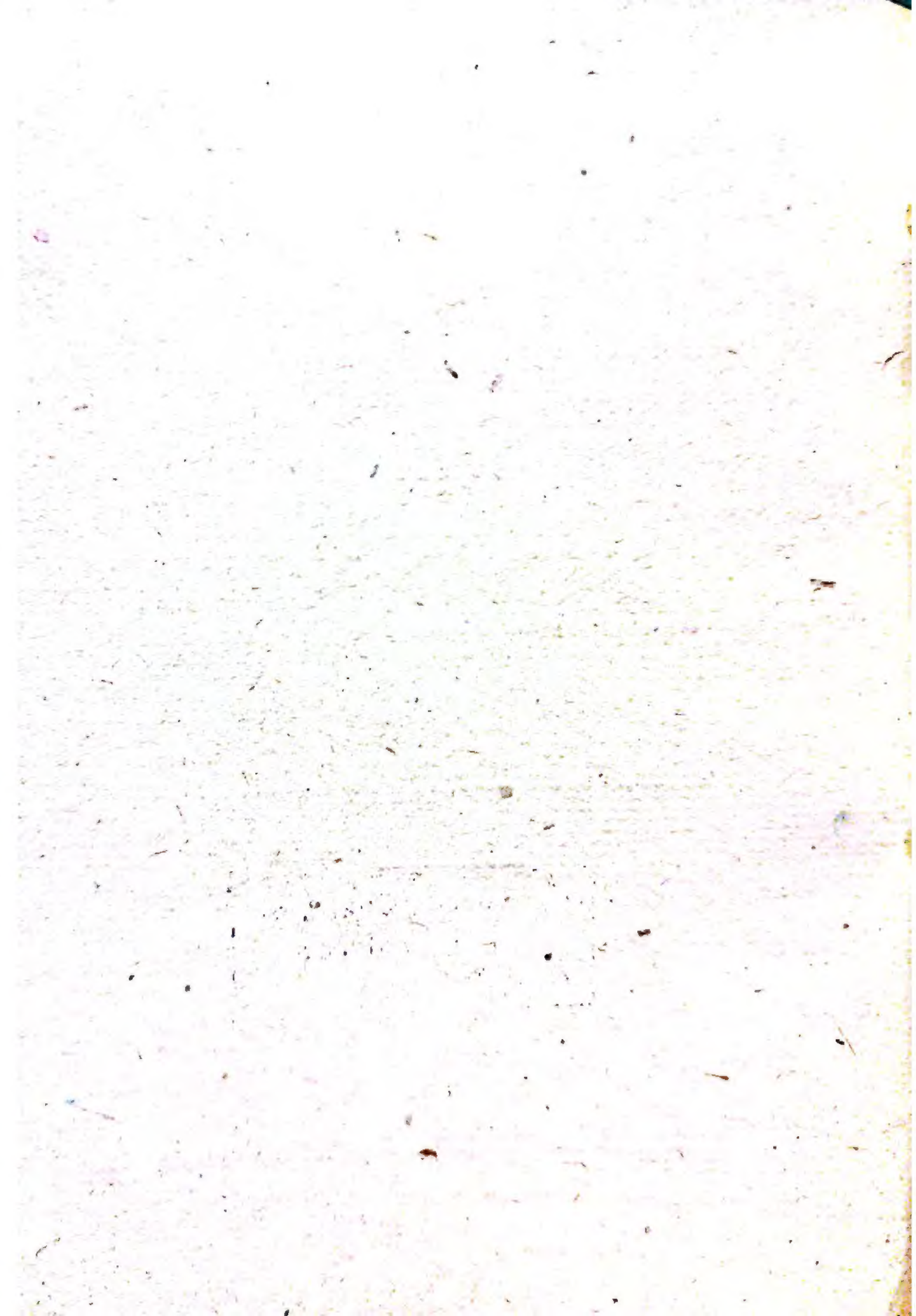
898

Ν. ΛΙΑΣΣΚΟ

ΤΟ ΚΑΜΙΝΕΦΤΙΡΙ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΙ Γ. ΦΟΤΙΑΔΙ

ΕΚΔΟΣΙ „ΚΟΜΥΝΙΣΤΙ“
ΡΟΣΤΟΒ-ΔΟΝ 1931

E-8

898

N. ΛΙΑΣΣΚΟ

ΤΟ ΚΑΜΙΝΕΦΤΙΡΙ

Μετάφρασι: Γ. ΦΟΤΙΑΔΙ

Γ.Π.Ε. κα обя. зкз.
Лнгр 1931 год
Ант № 4509

ΕΚΔΟΣΙ „ΚΟΜΥΝΙΣΤΙ“
ΡΟΣΤΟΒ-ΔΟΝ 1931

Н. ЛЯШКО

8-3
808

„ДОМЕННАЯ ПЕЧЬ“

Перевод И. ФОТИАДИ

Издание греч. из-ва „Коммунистис“

Ростов-Дон 1931

Уполн. Крайлита № 867 Ст. ф. 125x175 Тир. 3000

Ростов-Дон, тип. греч. из-ва „Коммунистис“ Зак. 131

ΣΤΙΝ ΑΚΡΟΠΟΤΑΜΙΑ.

Στον κέρο τυ εμφίλιω πολέμω για κάμποσο κέρο ίμωνα ανανκαζμένος να χαμόνουμε τον τιφλο. Κε νά γιατι μ' έτιχε ένας τέτιος ρόλος.

Διόκσαμε απ' το σταθμο τυς άσπρυς. Μα πέραν επικυρίες κε πυροβολικο ίστερα κε τραχ παχ, μας ανάνκασαν να υποχορίσουμε.

Δοκίμασαν νά μας περικικλόςυνε, το δόσαμε δρόμο στις ετέπες, για να ενοθύμε με τυς δικός-μας. Ζέστι ανιπόφορι, σκό-νι αποτιφλοτικι κε δρόμος ατέλιοτος!

Φτάσαμε σε κάπος προφιλαγμένο μέρος, περάσαμε ένα ποταμάχι κ' ετιμαστίκαμε για κxenίχτι. Οςπν να τα θαλέψουμε με τιν ανίχνεψι κε με τις θάρδιες, νίχτοσε κιόλας. Ρίχτικα κάτω απο μια φτελια, αποκιρίθικα σαν πεθαμένος κε θάτανε μεζάνιχτα, όταν με σκόντιζε κάποιος δινατα κε μυ λεί:

— Σίκο, Κοροτκοφ, σιρά-συ για φρυρος!

Πετάχτικα πάνο, ανίγο τα μάτια. Νίχτα φενκαρόφοτι, σοστι μέρα. Κατεβίκαμε στην ακροποταμια.

— Άκως; ότε τσιμουδια—μυ λένε—αντίκρι δρίσκυντε ι άσπρι.

Στάθικα στι σκια, κι άρχισα να κσερομασο πσομι, για να φιγαδέθο τον ίπνο, πυ θάρινε τα μάτια-μυ. Μαςο λαφρα, χορις να κάνο θόριβο, τ'αφτι τεντομένο, τα μάτια τέσερα. Ισιχία όσι φαντάζεσε. Κάποτε λαφρο αεράκι κυνάι τι φιλοσια τυ αρεομένου δάσους. Το φος τότε, ανάμεσα απ' τα κλαδια, σαν απο κόσκινο, με περιχίνι ολόκορμο, οσαν να θέλι να προδόσι τιν παρυσία-μυ. Ζιτο σκοτινότερο μέρος, κε χόνουμε κάτω απο μια κλίθρα, ίσα σα πάνο απ' τιν όχτι τυ ποταμιου.

Ὅχι ἀνέμια, το πλάτος το ποταμιου τρις πανο κάτω
ζάζνες. Αντίκρι επίπεδο το μέρος, σκεπαζμένο με θάμνος. Αρ-
χισε να πειγαλίζει, κόπασε το αεράκι, ι μιροδιες το χόρτο κε
το λουλούδιον πλημιρίζον τον αέρα. Αφτια κε μάτια όλος, κ' ι
σκέπες-μου τριγυρίζον αλυ: „θα ενοθύμε με τος δικός-μας, θα
μπλοκάρουμε τος άσπρος, θα τος δόσουμε δυνατο τράκο κι' εμπρος,
όλο εμπρος. Θα πάρουν φωτια ι Γερμανι, ι Ιταλι κ' ι άλι ι
σιντρώρι-μας απ' τις Εβρόπες κε θα γίνει πανηγύρι, πο ν' απα-
ρέσι όλος ο κόσμος“.

Κ' εκι, πο ι φαντασία-μου ταξίδεβε σε τόπος μακρινος,
κ' εμπροστα απ' τα μάτια-μου περνόσαν δικές-μας κε κσένες
χόρες κε πολιτίες, νάσω κι αντίκρι, απ' τα νερα το ποταμιου,
σαν ν' αντίχισε μια σιγαλι φωνι:

— Σίντροφε. . .

Σινιθιζμένος θόριθος θάνε—λέγο—κ' εμένα μου φάνικε πως
αδιάσανε μες τ' αφτί-μου μπράουνινκ. Βλαστήμισα εγο εμένα για
τι δουλιά-μου, τσιτόθικα, αφουκράζομε. Δεν πέρασε πολισ κερος κε
νάσω πάλι ι φωνι απ' τα νερα:

— Αχως, σίντροφε. . .

Αφτια όλος, μα δεν καταλαβένο, τί τρέχι. Πέρασαν δε-
φτερόλεφτα κε νάσω πάλι ι φωνι:

— Σίντροφε, θα συ πέρασε ι ιδέα, πως κσοτικο μιλα
μαζί-συ; Μι φοβάσε εγο ίμε.

Αχόο, δε μπορο να βασταχτο περισότερο.—Εδγα, το λέ-
γο όπιος κιαν ίσε, βιαστικα κε με χαμιλι φωνι.

Τα νερα αναταράχτικαν.

— Προ πολυ σε βλέπο, εσι όμος δε με ιδες, γιατι ίμωνα
κριμένος στο θάμνο, κσαναλεί ι φωνι.

Ι καρδιά-μου βαράι σφιρι.

— Πιός ίσε;-αροτο.

— Ασπρος, εχτρος-συ—απαντα.—Μι φοβάσε, κίτα-με
Αντίκρι-μου, στιν άλι όχι, φίτροσε ένα ίδολο κε μου νέ-
θι με τα χέρια. Δε διακρίνο φάτσα, γιατι τι-σκιάζι το κασκέτο-το.

— Βλέπεις;—μυ λεί.

— Στραβός δεν ήμε, τυ απαντο. Μα τ' ήνε τότε τα κα-
μόματα, να με πλανέσεις γιρέβεις;

— Οχι, βρ' αδερφε! Μα παράκκενο μυ φένετα να στε-
κόμασταν αντίκρι κι αντίκρι σαν ανίμερα θερια.

— Αμ τι νόμιζες, σαν άνκελι πρέπι να στεκόμαστε;

Πιάσαμε χαμιλι κυθέντα. Εμαθα οτι ήταν πλαναρις, έμα-
θα σε πια εργοστάσια δούλεψε κε τα παρόμια. Κι όταν τυ ήπα,
οτι κι' εγώ ήμε σιδερας.

— Αμ' δε λες, αδερφε, πως ανίκυμε κ' ι διό-μας στο
σογιού τον μεταλίστον, πρόστεσε με κάπια χαρα.

— Στο διάβολο κι ακόμα παρέκι, τυ λέγο, πυ κάθεσε
κε δουλέβεις τυς άσπρυς — αφτα τα φαρμακερα τα φίδια...

— Μπορι νάχικς κε δίκεο, απαντα, μα φτέτε κε σικς, πυ
έμινα ος τόρα με τυς άσπρυς. Κε σικς λόγια κε φονες με τα
πύτια κε δουλια τίποτε.

— Τί, τυ απαντο, έτιμο το θέλικς το πιλάφι, ε; Το πιλά-
φι θέλι πρίσιμο, φιλαράχο-μυ, κε πρίσιμο πάνο στικν πέτσα-μας.
Κι' ένα άλλο. Το πιλάφι το δικό-μας πολι αργα πρίνετε κε...

Δεν πρόφτασα να τελίοςο κε με διακόφτι.

— Δε με λες, βαθια ιν' εδο τα νερα;

Απόρισα στικν αρχι, γλίγορα ομος κατάλαβα το σκοπό-τυ
κε τυ απαντο με χαμιλι φονι:

— Κε δεν τόλεγεσ απ' τικν αρχι, βρε διάβολε, μόνο κά-
θεσε κε μυ τσαμπυνας αλ' αντ' άλλον.

Μ' έγνεψε με το χέρι να σιοπίσο. Εςτάθικα κάτω απ'
το δέντρο έτιμος. Ακού βγάξι τα ποδίματα. „Καλι δουλια“ λε-
γο. Μπίκε στο νερο, κρέμασε το πανταλόνι κε τα ποδίματα στικν
ακρι τυ τυφεκιου, κε κόδοντας το ρέμα πλάγι, πλάγι, για να μι
κάνι θόριβο, προχορι' κατ' εμε. Τυ άπλοσα χέρι, τον πικρα στικ
μεριά-μυ.

— Για-συ, μυ λέγι, πιλαφομάγερα...

Μύτρο, απ' τυς δικύς-μας, σαν να τον αντάμοσα κι' άλι φορα.

Τραβιχτίκαμε λιγάκι παράμερα, καθίσαμε για να βάλι το πανταλόνι κε τα ποδιάματα. Μυ διγίθικε, πός το πέρασε ι ιδέα, τί τεχνάζματα σχεδίασε κε πός με ανακάλιψε απ' τι σκοπιά-του..

Ακούο, μα ανισιχο κι όλας.

— Τί να ρυ πο, τυ λέγο—όλα καλά,μα έλα πυ έχομε κε νόμυς κε πιθαρχία κε ρίφωνα μ' αφτα πρέπει να ρε αφοπλίσο.

— Μπράδο, γιατι όχι, νά πςάκσε-με λέγι, κε ρικόνετε όρθιος.—Πςάκσε-με, πάρτα όλα· φέρε-με μονάχα ρτυς δικύς-ρυ, γιατι έχο να τυς πο κάμποςα λόγια.

Έχι πυ κςεκινίσαμε, ακόμη φονες ρτιν αντικρινι όχι. Πέσαμε πρύμιτα, κιτάζυμε. Ινε διο· ο ένας με θιντόφκα ο άλλος χορις όπλο, με επομίδες ακςιοματικυ. Φτάςανε ρτο μέρος, όπου φίλαγε ο πλανάρις, φονάζυνε! „Σαθέλιεφ. Σαθέλιεφ! έφιγε ο άτιμως“, λέγι ο ακςιοματικως.

Εγο γελο, ο πλανάρις αρπάζι τι θιντόφκα κε ριμαδέδι, τυ κρατο το χέρι.—Ελα-δα, μι τρέλες, τυ λέγο.

Κατέδαζε το τυφέκι, τρομάζι απ' το θιμο. Ι αντικρινι αφυ ίθριςαν κ'εκςίδριςαν, γίριςαν άνο κάτω, πςάκςανε ρτυς θάμνυς, με τιν ελπίδα να τον βρυν κιμιζμένο, φίγανε.

— Εχ, μωρε, δεν κςέρις τί θεριο ίνε κίνως με τις επομίδες! Επρεπε να μ'αφίςις να τυ καρφότο κανένα βόλι ρτο κύτελο-λέγι ερεθιζμένος ο Σαθέλιεφ.

— Προφτένις, τυ απαντο, πάμε..

Πάμε, μα μένα μυ πίραν ι διαβόλι: «Να μι μας ρχαρόνι καμια δουλια ο λεγάμενως; Αφιςα τι θέτι-μυ κάτω ρτιν ακρο-ποταμια κε πιθανο αφτο να περίμεναν κε ι άςπρι». Δανκόνο τα χίλι, τεντόνο τ'αφτι κατα τον ποταμο, χάνο τιν ιπομονί-μυ. Κοντοςτέκομε, τυ φονάζο.

— Τρέχα, τρέχα...

Ο πλανάρις τάχαζε.

— Τι θέλις να πις, ερωτα γιρίζοντας πίσο.

— Τίποτα, τρέχα, τυ απάντο, αν δεν έχις το διάβολο μέσα-ρυ.

Κατάλαβε, τάχινε το βίμα-τυ. Τον παράδωσα στους δικούς-μας, τος κσίγισα ζίντομα το τί γένικε κε γίρισα πίσω στο με-τερίζι-μω. Δεν πέρασε πολίς κερος, ακό πατιματιες απ' το δικό-μας το μέρος.

— Να μι μας πέρανε στι μέσι ι άσπρι; ζιλογίστικα κε ετιμάςτικα. Φτάσανε, δικί-μας ίνε.

— Τρέχα, λένε, σε ζιτάνε ι αρχιγι. Στι θέσι-ζω φιλάγομε εμεις.

Τρέχο, με οδιγόνε στο δικιτι κε στον κομισάρο.

— Καλα πυ έτιχες τον Σαδέλιεφ, μυ λένε. Ι δουλια πάρι καλα, μα θα βοιθίσις κε ρι λιγάκι.

— Γιατι όχι, απαντο. Οτι θγένι απ' το χέρι-μω, πρόθυμος. Γέλασαν κε ι διό-τους κι' άρχισαν να μυ εκσιγίσουν το σχέδιο.

— Γνωρίζεις τα κατατόπια, κςέρις κε το δικό-μας, πυ ιπιρετα στο σταθμο. Θα πας να το θρις. Θα πης τα δικά-μας, θα καλοκιτάκσις κε το τί γίνετε στο σταθμο. Γλίγορα όμος.

Μω δάλανε μια φαρδια θράκα, μια μπλόζα χορικυ κε με τι βοίθια τυ πσαλιδιυ κε τυ κευραφιυ, κάτο απ' το φος τυ φενκαριυ, με μεταμορφόσανε σε ζοστο κσιλοχοριάτι. Χόσανε στι θρακοζόνα-μω ζιμίσι, τιλιγμένι σε μυσαμα, μυ δόσανε ένα δια-βατίριο κε:

— άιντε, τράβα, μυ λεν, απο τόρα δεν ίσε πια Βασίλις Κοροτ-κοφ, αλα Λυκας Χυτολέι απ' το χοριο Κάνοδα.

ΚΕ ΤΙΦΛΟΣ.

Στο σταθμο έφτασα στα κσιμερόματα. Μ' έπιασε φόδος, άμα θρέθικα αναμετακσι στις άσπρις. Σκίδο δεκςόζερδα, διπλό-νομε μπροστα στις επομίδες κε στα παράσιμα. Κάπιος μυ φόνακσε:

— Τι γιρέθις εδο, θρε παλιοχοριάτι;

Ζαρόνο μπροστά-τυ, το μύτρο-μω στι γι.

— Αφεντικο, κίριε ακσιωματικε, τυ λέγο με παράπονο, τυ διαδόλυ-μω το γιο, το μηχανικο γιρέθω, μυ πίρε πζομι κε χαπίκια, δε με πλήροσε ο αθεόφοδος. . .

Κσέφιγα μια χαρά. Τα μάτια δο κε κι, κιτάζο κσετάζο όλα. Πόσα, πιά τρένα, τί κυβαλαν. Βλέπο το δικό—μας, ένα σακάτι κυλο, πυ τύκοψε ι μιχανι το χέρι στο εργοστάσιο, κε πυ, σαν ρινιδιτος πυ ίτανε, μας χρισίμεθε σε πολλα.

Τώρα δεν ζι, λαφρο το χόμα-τυ, τον τυφέκισαν ι άσπρι, τα ρκιλια. Το ζιγόνο, τυ λέγο το ρίθιμα, τυ εκσιγο τιν ιπό-θεσι κ' ετιμάζουμε να τυ δόσο τι ριμίσι, πυ μυ ράψανε ρτι βραχοζόνα.

— Ας-τα, μυ λέγι. Εγο με κανένα τρόπο δε μπορο να λίψο τόρα απ' τι δουλιά-μυ.

— Μα πός γίνετε, τυ λέγο μ' απορία. Ορτε ι δουλιά-μας κσιδι;

— Οχι κσιδι, ζάχαρι—λέγι γελόντας—αν πάνο απ' τις ομοπλάτες-ρυ ρτέκετε κεφάλι κι' όχι κολοκίθα. Θα παρ ο ίδιος, εκι πυ πρέπι κε για νάρε ασφαλιζμένος απο κάθε απρόοπτο, θα καμόνερε τον τιφλο. Τυρ δικύρ-ρυ θα τυρ ιδοπιίρσο, θα ρυ δόσο κε οδιγο. Σκέπρυν το λιπον.

— Τί να ρκεφτο, τ' αποφασίζο κε πάι λέγοντας.

Εβγαλε τιν καπνοθίχι-τυ, πίρε ένα τσιγαρόχαρτο, ριμίρε διο τριρ λέκρρι κε φόνακε ένα γινεκίριο όνομα.

— Να, τριρ λέγι, δίχνοντας εμε. Αφτον το πρερτότιφλο θα τον φέριρ ρτυ Θοδόρι, κε πρέρεχε καλα.

Ο τιφλορίρτιρ-μυ, μια κρερακιανι, μονόφθαλμι γινέκκ. Γύρλωρε το μάτι-τιρ, με κίτακε, κε:

— Το χέρι ρτον όμο-μυ, λέγι κε με θγάλι όκρσο απ' τιν αβλι...

Περάρουμε απο απόκεντρα μέρι, κάποτε τιφλορ, κάποτε με τα μάτια, ανάλογα με τιν περίρταρι. Βρίκαμε ρτον κάμπο, δρασκελίκαμε φράχτερ, φτίκαμε ρε μια χαράδρα. Ι οδιγίτρα-μυ λερ κε λυλάθικε ολότελα, το ρτόμα-τιρ το θυλόρανε μ'εφτα ρφραγίδερ. Τιρ ρίχνο κάπυ κάπυ ερότιρερ, αφτι ότε τριμυδία. Να ραρ πο μ'άρερε αφτι-τιρ ι διαγογι.

— Μπράβο, έτσι πρέπι, τριρ λέγο.

Πάλι καρδια απάντις. Φτάσαμε σε κάτι μιζέρικες καλίβες, μπίκαμε σε μια αβλι, μύδικσε ένα καμπόρι.

— Νάτος ο Θοδόσις, μυ λέγι κε το στρίβι.

Ο Θοδόσις διορθώνι ένα διχράνι, τυ περα δόντια κι' ότε γιρνα να με δι. Κάθυμε κοντά-τυ, τα ίδια. «Τι διάβολος ετότος πάλι;» σκέφτικα. Τον κιτάζο κατάμυτρα, τυ δίνω το τσιγαρόχαρτο τυ μηχανικυ, τυ λέγο:

— Νά φύμαρε...

Το πύρε το τσιγαρόχαρτο, ζίκωσε το κεφάλι, με κίταξε κατάμυτρα. Μορε, τί μάτια ίσαν εκείνα. Όχι μάτια, καρφια πιρομένα, πυ τριπυν τα ροθικα.

— Τί θέλεις; ερότα, σαν θιμομένος.

Ι φονί-τυ βαρια, ροχαλιστι, σαν κακис πσιγισ άνθρωπος μυ φάνικε. Αρχισα χαμιλόφωνα να τυ κσιγο περι τίνος πρόκίτε.

Ανασένι βαρια, τιλίζι μαχόρκα στο τσιγαρόχαρτο πυ τΰ-δοκα, ανάδι, τραβα μια βαθια ρυφικσια.

— Χαλκιας ίμυνα, κυφάθικα στι δουλια, μίλα-με ετ' αφτι λέγι κε γιρίζι τ' αφτί-τυ κατ' εμε.

Ακυσε με μεγάλι προσοχι όσα τυ ίπα, ζύφρωσε κσινα τα φρίδια, σικόθικε κε:

— Καλα, λέγι, βάλε τόρα τι χερούκλα-συ στον όμο-μυ, καμόςυ τον τιφλο· ακλύθα-με.

Μ' οδίγισε στιν καλίβα, με κάθισε μπροστα στο παράθιρο, με καλοκίταξε απ' όλες τις μέριες.

— Δεν πιράζι, λεγι, καλα τα καταφέρνις, μι κσεχνας όμος πος τυ τιφλυ τα ματόκλαδα πρέπι πάντα να θρίσκυντε σε κίνιςι.

Άλιπσε με τι στάχτι τυ τσιγάρυ-τυ τα βλέφαρα, τα φρίδια, τα γένια-μυ. Ανακάτεψε στάχτι κε καπνια απ' το τσά-κι, τ΄άβρεκσε κε μύδοσε ν' αλίπσο το μύτρο-μυ.

— Ετσι πιο ιλικιομένος φένεσε, μυ λέγι, κε σεδάζμιος.

Κατέβασε απ' το τσάκι ένα σαχύλι,--ένα χιλιομπαλομένο παλιόςόρτυκο κ' ένα τσόχινο καλπάκι.

— Ίνε βιος το πατέρα-μου, —λέγει.—Ίτανε τυφλός ο μακαρίτης κ' εγώ μικρός τον οδηγούσα στα χωριά. Νά κε τ'όργανο, πρόστεσε, κε κατέβασε απ' τον τίχο έναν κεμανε. Για να καμόνασε το ροζτο τον τυφλο πρέπει να μάθεις κε να πέζεις κε να τραγουδάς.

Δεν πρόφτασα να καλοκιτάξω τον κεμανε, έως ισχνός περνα απ' το παράθυρο.

— Ι αδερφι-μου ίνε, πυ ίνα τιν παρ' ο διάβολος. Κλίξε τα μάτια γλίγορα, καμόςου τον τυφλο, ιδεμι άσχιμα τιν έχουμε. . .

Εκλίσα τα μάτια, κιτάζο ανάμεσα απ' τις βλεφαρίδες. Μπίκε μια κσιπόλιτι με μαντίλα στο κεφάλι γινεκάρα.

— Δεν το τελίοςες ακόμα το δικράνι κι' ετιμάζεσε να βγεις;—αποτίνετε με χοντρι κε θιμομένη φονι στον αδερφό-τις.

— Δεν φτάνι πυ τις προάλες έδοσεσ στον τυφλο το πυ-κάμισο κε τιν τσάντα, θέλεις να'δόςις κε αρτυνω το ρυρτύχο κε τον κεμανε; .Δεν τα δίνο κι ο θεος να κατέβι.

Αρπαχσε απ' τα χέρια-μου τ' όργανο, τσαλάκοσε το ρυρτύχο κε το σαχύλι, τάρικξε στιν παλια θέσι-τος κι άρχισε τον εκσάψαλμο.

Ο Θεόςις πέταχσε χάμο τ' αποτσιγάρο.

— Ελά στα σινκαλά-συ, βρ' αδερφι, κε δεν βλέπις τα χάλια το καχομίρι, —τις λέγει, —δίχνοντας εμένα.—Τον έχλεπσε ο οδηγός-του, απόμινε θεόγιμνος. Θα πάγο μαζί-του κε πσιγίχο κάνο κε σε δουλια θρίσκυμε. Θα συ φέρο κ' εσένα πσομι.

— Δεν πας να κυρέβεσε με το πσομί-συ; κε πότε το ίδα το πσομι-συ κε. . . κε. . . κι ο καθγας έδρασε κε τελιομο δεν έγι. Μυ κατέβικε μια ιδέα, γιρίζο στιν αδερφι το καμπύρι, τις λέγοι:

— Δε με λες, κιρά-μου, τον πυλας τον κεμανε-συ;

— Μ' αφτος λεί, πως σε κατακλέπσανε;

— Σοστα λέγει, κιρά-μου, μα μύμινε κάτι-τις κε για τι μάβρι μέρα. Πόσο τιν τιμας τιν πραμάτια-συ;

Σχέφτικε λιγάκι.—Τρία κόκκινα, πυ απαντα,

Αρχίζα στα παζαρλίκια, για τα μάτια, κε στο τέλος
σιφόνισα.

— Τρία, τρία τις λέγο.

Δόσαμε κε πέραμε χέρι. Τις άρεσε τ'αλυσδερίσι, μαλάκοσε.
Σιφονίζαμε να τις πλερόσο κε για το συρτήκο τέλι καλοκερι
κε μας έδοσε κε πσομι για διο μερόνιχτά.

Ετιμαστίχαμε γλίγορα κε όρόμο. Ο ήλιος στι μέσι τ'όρανο,
το συρτήκο μυ φλογίζει τις πλάτες κε ο κεμανες τανκ τον
πλιγόνι τα πλεβρά-μυ. Σοστο θάσανο.

Φτάσαμε στι στέπα κε καθίσαμε. Πέρνι ο Θοδόσις τον
κεμανε στα χέρια, μυ δίχνι πός πρέπι να χτιπο τα δάχτυλα,
πέξι ο ίδιος ένα σκοπο κε μυ δίνι να δοκιμάσο κ'εγο. Προσπα-
θο, με βοιθα, δεν τα καταφέρνο. Θιμόνι.

— Όχι βρε έτσι, νά εδο χτίπα. Μα εσι δεν σκαμπάζις
τίποτε, θρίκα τον πελά-μυ μαζί-συ. Ο ιδροτας τον περιλού απ'
έκσο κι' εμένα απο μέσα με πιάνουν στα δεμόνια. Πρέπι να
προφτάσουμε γλίγορα, κ' εμεις καθόμαστε κε χάφτυμε μίγες.

Επιτέλως τα κατάφερα όπος, όπος. Ο Θοδόσις ανάσανε
μεσχαρίστισι.

— Νά, τόρα πέξε μοναχός-συ κι εγο σεργιανίζο. Σινίθισα
κάρποσο στι νέα-μυ τέχνι κε κσαναρχίσαμε το όρόμο-μας.
Εχι πυ πιγέναμε, ο Θοδόσις μυ μάθενε τραγούδια, πυ σινιθίζουν
να ψάλουν ι τιφλι. Ψάλι κι εγο κατόπι-τυ. Εχσι θέρστια
όρόμο κήναμε, όπυ να μάθο το „φτοχο το Δάζαρο“ κε κήνα
διο μικρα τραγουδάκια. Κάτσαμε, καλοκιτάχσαμε γίρο-μας κε
ός-τυ ρεπετίτσιες τα μαθιμένα. Ι φονι τυ Θοδόσι σοςτι σιρίνα
ατμομ/χανις. λεπτι, διαπεραστικι, κρεσκίζι αφτια, ι δικί-μυ
χοντρι, άνοστι, ακανόνιστι. Πόσο θασανίστικε ο καιμένος για να
μυ μάθι αφτα τα απλα τραγούδια, ι στέπα το κσέρι κε τ'αγρο-
χόρταρα τις εριμιας. Μα επι τέλως σινίθισα αρκετα, κε τόρα
προχορούσαμε με περισσότερο θάρος κ'ελπίδα στιν επιτιχία-μας.
Ζέστι ανιπόφορι, θούζουν τα μινίνκια, κσερένετε το λαρίνκι, μα
το τραγούδι δεν πάβι. Πρεπι να σινιθίσις, συ λέγι, για να μπο-
ρις να χαμόνεσε αλιθινα τόν τιφλο. Κι' αλιθινα τα κατάφερα
επιτέλως, όσπυ κι' ο Θοδόσις αναγνόρισε την ακσία-μυ. Ακσιφνα...

— Κόπστο-μου λέγι—μας κινιγάνει! Σιοπι, κλίσε τα μάτια! Αν θα μας σταματίσουν κε θα μας αροτίσουν, κίτα, μι πέσις, σαν ποντικός στιν παγίδα!

Εκλιστα τα μάτια, έβαλα το χέρι στον όμο τυ Θοδόσι κι απτις χαραμάδες τον φλεβαρίδον κιτάζο. Πέρα ανάμεσα απτα αγριόχορτα διακρίνο τρία πιλίκια στρατιοτικά, χρώμα χακι. Ο Θοδόσις δεν αλάζει όρόμο, ίσα κατ' επάνο-τους. Κάποτε πα-ραστρατίζει πυ κε πυ, σα να ζιτα χαμένο όρόμο. Τα πιλίκια πλισιάζουν, νάτους ερχοντε, άσπρι ίνε...

— Θε κε κίριε, πέσαμε στ' ασκέρι, θγάξι μια φονάρα ο Θοδόσις. Μ' αρπάξι απτο χέρι, με τραβα στιν πάντα κι αρχίζει τρικύθερτο θρισίδι.

— Στοπα θρομόςκιλο π... γιε, δε θα βγάλουμε απο δο όρόμο. Αίντε τώρα στο διάβολο κι ακόμα παρέκι!..

Απλόνο τα χέρια, τα πόδια μια εδο, μια εχι, σκοντά-φτο, κλέο, παρακαλο. .

— Θοδόσι-μου, να σε χαρο, μι μ' αφίνις τον έριμο, το θεότιφλο μες τι μέσι. Λιπίσυ-με, λιπίσυ τα γεράματά-μου! Εκίνος τίποτε, εκσακολουθι τις θρισιες. Ακσαφνα αντίχισε μια χοντρι δινατι φονάρα:

— Στοπ. Πάνο τα χέρια.

— Εδο σε θέλο, Κοροτκοφ,—λέγο μέσα-μου. Στριμόνομε πάνο στο Θοδόσι κσεσκο στα κλαματα. Εκίνος καμόνετε προς τρομάξι απ το φόβο. Απ τις βλεφαρίδες αναμετακσι διακρίνο προς έρχοντε διο καταπάνο-μας με τις βιντόφκες έτιμες.

Ο ένας μουστακαλις, ο άλος κσυριζμένος κε με ματογιάλια. Ιρθανε κοντά-μας, τάκλιστα καλὰ καλα τα μάτια, τα ματόκλαδα πάνε κι έρχοντε.

— Πυ πάτε ρε, διαδόλο γι, τι μάνα-σας κε τιν πα-ραμάνα-σας!

— Στο Δον αφεντικο, στο Δον, ο θεος να σε πολυχρονί-σι. Ιπα, εχι δεν έχι πόλεμο, θα μ'ελείσουν ι χριστιανι κερμένα τον κακόσυρτο,—απάντισα με κλαψιάρικι φωνι.

— Χόρια έρε, φονάζι ο ένας. Εσι καμπύρι εδο.

Μ'έπιασε τεταρτέος, ι καρδια χτυπάει σφιρι, παγόςανε τα μέλι-μυ. Μ'έπιασε ο στρατιότης. Ήριξε κατα μέρος τον κεμανε κ' έχωσε τις χερούλες 'στο σακούλι-μυ. Πίρε το πσομι κε τα κρεμίδια κε μ'αροτα.

— Άλλο πσομι δεν έχω

— Πύ να τ'όχο αφεντικο! Δίνων τώρα έφκολα πσομι ζ'ένα σακάτι, σαν κ'εμένα;

Πάι το πσομι, πάνε τα κρεμίδια, πάι κε ο κεμανες. Τα πίρε όλα ο καχύργος, μυ κατέβασε μια γερι γροθια στο ζβέρκο κι άλι γερότερι με το γόνατο στον πιρινό-μυ κε μ'έστειλε με μια χοντροβριζια στο διάβολο. Σκοντάψα, το ζοστο να πόμε, κάπος θεληματικά έπεσα κατα γις. Κιτάζο απο κάτω τα τυφέκια στον όμο. „Φτινα τι σκαπούλαρα,“ λέγο, κε φονάζο με κλαψιάρικι φωνι.

— Κ'εμένα τον καχομίρι πύ μ'αφίνετε στι μέσι τις εριμιας; πύ να πάγο τώρα;

— Τράβα ίσια, μυ λεί, ίσια, α δε θες να σε περάσουμε στι ζούλα.

Ο Θοδόσις κοντά-μυ, μα εγω καμόνουμε προς δεν το βλέπο.

Πσάγνο με τα χέρια στον αγέρα, σκοντάφτο δο κ'εκι, κλέο, φονάζο..—Θοδόσι Θοδόσι, πύσε Θοδόσι-μυ να σε χαρο!

— Εδο 'με, ρε γυρόνι, γιατί κσελαρινκίζεσε, πυ να σε πάρι ο διάβολος κε να σε φάι ι χολέρα. Ζίγοσε, με πίρε απ' το χέρι, με τράβηξε κοντα κε μόλις ι στρατιότες απομακριθίκανε, τ'όσκατε στα γέλια.

— Μράβο-συ, μπράβο-συ, περίφιμα τα κατάφερες. Σε τρις σαν κ'εσένα πσεφτότιφλος ίχα τιν τιμι να γίνο τιφλοςίρτις, μα κίνι χαρτοσια δεν πιάνανε κοντά-συ. Τώρα δρόμο, θα περάσουμε απ' τ'αντικρινο χοριο. Εχουμε ακόμα να κάνουμε τριάντα βέρστια για να φτάσουμε τος δικύς-μας.

— Στο χοριο το στράσαμε μες τι μέσι τυ δρόμου στο πσαλτίρι. Ι καλίβες ι περισσότερες ίσαν πιαζμένες απο άσπρος στρατιότες. Το όλο πυ μαζόχσαμε με τιν τέχνη-μας, ήταν τρία κομάτια πσομι κε μερικες μικρες βισινόπιτες. Απο γνωστο τυ Θοδόσι χορικο πέραμε λίγες πατάτες, πσομι, κι ανάμεσα απτους κίπυς περάσαμε στι ζτέπα.

Το βράδι μας βρίκε κατασκοτομένους απ' το δρόμο κε μύ-
σκεμα απ' τον ἴδρωτα στο στρατόπεδο το δικό-μας. Μόλις
φτάσαμε, έπεσα ανέσθιτος. Ντρέπομε, μα δε μπορο να κυνηθο
απ' τι θέσι-μου. Τα μεριά-μου απ' τα μέσα κσεφλυδίστικαν, στα
πόδια πόνι φοβερι. Με κυθάλιναν τα πεδια το λόχου πάνω στα
χέρια-τους. Ιστερα, αφυ ανάφερα εκι πυ έπρεπε τα έσα ίχα να
πο, κ' έδωσα τι σιμίοσι, πυ ίχα κριμένι στι βρακοζόνα-μου, προ-
φτασε κι ο νοσοκόμος. Μ' έλυξε σαν κανένα πιτσιρίκο, πυ κsenί-
χτισε στο καρδυναριο, μ'άλιψε με κάπια αλιφι κ'ένιοςα τον
εαφτό μου καλύτερα.

Ιπιαμε τσάι, βάλαμε στ'ι γράμι το λόχο κε κσεκινίσαμε.

Εμένα κε το Θεόδosi μας δάλανε στον αρχμπα. Τράβικσα
τριχόβερτο ίπνο ίσαμε τα κσιμερόματα.

Το προι τους κικλόσαμε τους άσπρους απο τρις μεριες, τους
πελεχίσαμε στα γερα κε τους διόκσαμε απτις θέσεις-τους. Εμένα
κε το Θεόδosi μπράβο κε σιγαριτίρια, γιατι με τι πσεφτοτίφλα-
μας βοιθίσαμε σιμαντικα το έργο τις επανάστασις. Κε μόλις ήρ-
θαμε στα σινκαλά-μας νέες εντολες κε νέες αποστολες. Πόσες φο-
ρες πσάλαμε το „φτοχο το Δάξαρο“ κλίναμε τα μάτια κε χο-
ρέβαμε τα ματόκλαδα.

Πόσα πσέματα κε πόσες κατεργαριες! Κε τί περιστατικα
δε μας τίχανε! Ιμερόνιχτα μες τ'άχιρα περάσαμε, σκαρφαλόσαμε
σε κοδονοστάσια απαρατίριτι, φορέσαμε φύστες για να περάσουμε
για γινέκες, γενίκαμε μοναδικι στο τρέκσιμο κε στο φεδγιο. Πό-
σες φορες κσεράσαμε έματα, διο φορές πλιγόθικα κ.τ.λ.κ.τ.λ.

Κε το τρομερότερο, πυ πάντα φοβόμυνα να 'μι πέσο στα
χέρια τον εχτρον κε με στραβόσουν στ'αλιθινα, αφτο το σκαπούλαρα
κε θγίκα απ' τι δοκιμι με γερα μάτια.

ΑΣΚΙΜΕΣ ΔΥΛΙΕΣ

Ο πόλεμος τελίωσε, ο Θεόδosis γίρισε σπίτι, κ'εγο, ίστε-
ρα απο κάμποσες περιπλάνις με τους σιντρόφους-μου αποκαταστά-
θικα σε μια μικρι πολιτία, σтин περιοχι τις οπίας βρισκότανε το

εργαστάσιο, που δόλεθα άλλοτε. Πώς υποφέραμε, πόσο ιδρώτα κ' έμπα χίσαμε γιχφτες τις πολιτίες, για αφτα τα εργαστάσια. Κε τόρκα τα βλέπεις κε ραγίζετε ι καρδιά-ςυ.

Πολιτία να τιν πεις πολιτία δε μιιάζι, χοριο να το πεις χοριο δεν ίνε. Μια τρίπα κε γίρο μπακσέδες κε περιβόλια άταχτα, χορις καμια περιπίσι. Στους δρόμους όρνιθες, χίνες, γίδες, γυρόνια κε γυρονόπουλα σιναντας σε κάθε θίμα-ςυ.

Νικοκίριδες γένιχαν όλι, ος κε το κλυδι με τ' ορτίχι δε λίπι, ότε ι γλάστρες με τα λυλύδια στα παράθιρα. Κ' ι μίγες κε τα κυνύπια απαρέτιτι θαμόνες κάθε αβλις κε κάθε κάμαρας.

Κιαν φανι κανένας αλομερίτις δια μιας τον πέρνυν μινυδια ι κάτιχι. „Πιός ίνε κε γιατί ίρθε;“ τον κριφοκιά ζυγε με φόβο κε υποπσία, οσαν να εκότοσε τα πεδιά-τους, οσαν να τσακοπόδισε τις γίδες κε τις κότες-τους.

Εμένα μυ ανάθεςαν να διεφθίνο το τμήμα το κομυναλ.

Βάσανο, μα τί να γίνι; Ι δαχτυλογράφα-μυ, μια συζυράδα, ο γραματέας χάχας. Καλοφορεμένοι κ'ι διό-τους, μίτες σικομένες, όσο όμος για δουλια, καπίχι δεν ακσιζυν. Αλίμονο στα χάλια-ςυ αν δεν τος πρόσεκσες για μια στιγμα. Το “επιτρέπετε,, θα γίνι „δεν επιτρέπετε“ κε τανάπαλιν. Κε τέτιες χοντροκεφαλίες θα συ σκαρόσουν πυ να φρίκσις!

Απ' το προι ίσαμε το βράδι με τρόνε το κεφάλι ι πολίτες για τις κατιχίες, για τα περιβόλια, για τος μπακσέδες. Τί να σας πο, κ'εμης δεν κσέραμε στην αρχι τίκάνομε. Πίραμε απ' τος ζομερυς περιβόλια κε μπακσέδες κε τα δόσαμε σ'αρτέλια. Καλι δουλια. Μα έλα δα, πυ ι αρτέλτσιχι γένιχαν ι ίδι νικοκίρει κι ο καθένας νιάζονταν περισσότερο για το δικό-το το σπίτι, για το δικό-το το περιβόλι, για τις δικές-του γίδες. Για κινι δουλια καρφι δεν τος κεότανε. Φράχτες, μπύτκες, σκαμνια, φιλακία όλα τα κυθαλίσανε. Δουλια όλι νίχτα. Γινέκες πεδια, βέτρα στην ενέργια. Κε το προι αντι ποστρόικες, χόματα, πατιμένα χόρτα, ερίμια.

Ιστορίες ίχαμε κε με το ζίτιμα τον κατιχιον. Σκονόμυνα προι(ζύσα μες το τμήμα) δεν πρόφτανα να ρίξο νερο στο πρόσωπο κε γέμιζε κώμος στο κεφάλι-μυ με παράπονα κε διαμαρτιρίες.

Εβαλα στο ζπίτι μιας καρακάσας νικοκίρας ένα δικό-μας κρασνοαρμέο, μάλαμα πεδι. Αμποτε πολυς νάχαμε τέτιους. Αφ-τος, ι άροστι γινέκα-τυ κ'ένα πρίμυς. Ι νικοκίρα φίλαγε κοπά-δι κότες. Ο κρασνοαρμέος άναβε το πρίμυς, για να τιμάσι κα-μια ζύπα για τιν άροστι γινέκα-τυ. Θοριβύσε το πρίμυς, χαλ-νύσε τιν ισιχία το ορνιθοκοπαδιου. Τρέχι ι νικοκίρα ζ'εμένα.

— Κίριε τοβάριςς—εγο ίμωνα ο κίριος τοβάριςς—εγάλε μια διαταγι να πάψι αφτι ι διαβολομιχανι, ισιχία δε βρίςκυν ι καιμένες ι κότες-μυ!...

Αμ το άλλο; Ζύσανε δίπλα κε δίπλα διο ζοντοχίρες.

Κ'ι διο με το νικοκιριό-τους. Ι άντρες-τους απυσίαζαν. Για-τί κε πύ ο διάβολος κι αφτι το κζέρανε. Ι ζοντοχίρες ίχανε ι κάθε μια τις κότες-τις. Ι μια πόλιζε τις δικές-τις κε άφισε μονάχα τον πετινο, για μπυγα, ζά να πύμε. Τις δέφτερις τον πετινο πάτιζε τ'σμάκσι κε τα ριζιγικα καθίκοντα τυ μακαρίτι τα πύρε πάνο-τυ ο πετινος τις πρότις ζοντοχίρας. Απο δο λιπον αρχίζι ο καθγας. Ι νικοκίρα τυ πετινου ζιτα μερτικο απ' τ'αβγα τις γιτόνιςας. „Τ'αβγα,“ λέγι τα χροστας στο δικό-μυ τον Πέ-τια. Αν δε ίταν ο Πέτιας-μυ δεν θα ίχες αβγα,,. Απο λόγια σε λόγια, απο καθγα σε καθγα, ι ιπόθεσι έφτασε ζ'εμένα. Ελα κρίνε το λιπον.

Με τέτιες κε παρόμιες ιπόθεσες μυ ρκοτίζανε το κεφάλι. Ι αλίθια ίνε ότι δεν έδινα κε μεγάλι προσοχι, γιατι όλι ι ρκέ-ψι-μυ ίτανε πός να βολεφτύνε τα πεδια.

Ι Κρασνοαρμέι όλι ριφονόσαν μαζί-μυ, θέλαμε ν'ασφαλί-συμε τα πεδια, να ρκαρόσυμε κομύνα τις προκοπις, με ρυμπότνικα κε με εσπερινι εργασία. Ι πολίτες κι αφτι τ'άχτι-τους, ι κίπι, τα λυλύδια, ι καθαριότιτα το δρόμον. Μα λόγια μο-νάχα, όχι κε δυλια.

Μ'αφτυς τυς πόθους, μ'αφτες τις ελπίδες κραχολυθίσαμε απ' το φτινόπορο ίσαμε τιν άνιχσι. Ιστερα απτις προτομαγιά-τικες γιορτες μυ δόσανε στο τμήμα βοιθο ένα άπόμαχο, πυ δύ-λεβε άλοτες σε εργοστάσιο. Σα ντόπιος πυ ίτανε, τυς γνόριζε όλως τυς κάτικυς, ος κε τα ρκιλιά--τους ακόμα. Στιν αρχι δε μπορύσα, θέβεια, νάχο μεγάλι εμπιστοσίνι σε άνθρωπο πυ δε γνό-ριζα. Ρότιςα όμως, έμαθα, δοκίμασα κι ο ίδιος κε κατάλαβα πως

έχο να κάμω μ'άνθρωπο καθος πρέπει. Κ' έτσι ι δηλια τη κή-
μωναλ μπίκε κάποι στο δρόμο. Γι' ερεφάδα κε το χάμα ετιν
πάντα κε ετι θέσι-τυς θάλαμε νέυς με θέλεις κε κεράλι. Δυ-
λέψανε τα μιαλα, καταστρόσαμε εκέδια, για κίπο, για πεδικο
επίτι, για λυτρο κε τα παρόμια. Απ' αφτι τιν εποχι χρονολο-
γίτε κε ο ζίλος, ι μανία-μυ, αν θέλετε για το ζοντάνεμα το
εργοστασίυ. Κε νά πος μυ γενίθηκε αφτι ι ιδέα.

Περνόντας μια μέρα απ' τυς κίπους θγίκα στο παζάρι.

Κιτάζο μέσα ζ'ένα μαγαζι, ένας άλλοτε σιδερας απ'το δι-
κό-μας το εργοστάσιυ, εργάτις απ' τυς καλίτερυς κε με μιαλα
άνθρωπος, κάνι τον μπακάλι. Μα κε στο νέο-τυ επάνκελμα δεν
πέφτι παρακάτο απο ένα, εκς επανκέλματος έμπορο· ι γλόσα-τυ
δυλέδι μιχανι, διαλαλι μ'αμίμιτι τέχνι τι πραμάτια-τυ κε τρα-
θεί πελατία σιμαντικι.

Απόρισα—ε, αφτος ίνε αφτος δεν ίνε;—Πλισιάσα.

— Βρε, Μενεζότκιν, τυ λέγο, εσι ίσε;

Χάρικε, σα με ίδε.

— Ο Κοροτκοφ! χρόνια έχο να σε δο αδερφε, τι γίνεσε;
Ελα, έλα μέσα.

Κε μυ σφίνκι δινατα το χέρι, χορις να τραδιέτε, χορις
καμια σιστολι, σα να μι σινέβικε τίποτες.

Μπίκα στο μαγαζι, κάθισα πάνο ζ'ένα κιθότιο. Βλέπο,
ακίυο, απορο.

Ο Μενεζότκιν το χάθα-τυ „Βούτιρο πρότις, σταφίδα ζά-
χαρι, ζάχαρι, μέλι, δοκιμάστε κιρίες, κίρι!

Κάνι παζαρλίικια, κατεργαρέβετε ετι ζιγαρια, ρεκλαμάρι
τις πραμάτιες, κάποτε πετα κε σε μένα κανένα λόγο.

Αγνόριστος κατάντιζε, πύν' ο παλιος εργάτις!

Ορα κε περισότερο τον σεργιανίζο. Ιρθε ι γινέκα-τυ. Εβ-
γαλε αμέσος τιν ποδιά-τυ, τιν έδοσε εκίνις κε μ'αρπάξι απο
μπράτσο.

— Πάμε,-μυ λέγι,-πάμε να γιοματίσουμε κε να κατεβά-
ουμε κε λίγι σαμογόνκα για το καλοςόρισες. Δεν τυ έδοσα θε-
τικά απάντιςι.—Παράκσενο, τυ λέγο.

— Τί παράκζενο;

— Να άφριζεσ τι δουλιά-συ κε το γίριζεσ στι σπεκυλάτσια.

Το πήρε στα χορατα.— Ι έσχατι,—λέγι,—πρότι κε ι

πρότι έσχατι.

Εγο εκσακολουθο με ροδαρότιτα.

Κίτακζε ποσ τ' αστία δεν έχουε πέραςι κε άρχιζε να επι-
τίθετε ενάντια στο ροβετικο ρίστιμα. Σόρεπζε ένα ρορο πρε-
φτιες, υπερβολες, ραδιουργίες.

— Χορατέδι,—ριλογίζουμε αφτος ο εργάτις-ίτε τάχαζε;

Τον πήρα απο κοντα, το μίλιζα για τον τίμιο ρόλο κε τον
πριλο προοριζμο τυ εργάτι, τυ κέντιζα το φιλέτιμο.

Αλακζε μέτοπο κε δοχίμαζε να δικεολογίσι αλιότιχα τιν
πράκσι-τυ.

Για πιά τιμιότιτα εργασίας κε προοριζμύς μυ πσάλις; Κε
πύ ίνε ι εργασία; Εργοστάσιο το θεόρις αφτο το παλιοσιδερά-
δικο, πυ κε αφτο κοντέδι να κλίσι. Εγο κε ε 'αφτο όταν δόλε-
βα χοραμοφάγος ίμυνα, κατεργαριες εκάρονα.

— Πός μπορύζεσ νάζε χαραμοφάγος αφυ ίζε ένας απ-
τυς καλίτερυς ριδεράδες;

— Ακουζε βρε αδερφε. Στι δουλια θριςκόμυνα (κζέρις τιν
απολαβι) κε πσομι δεν πρόφτενα για το ρπίτι. Τα πεδιά-μυ
γυμνα, κσιπόλιτα, πιναζμένα κ' ι γινέκα-μυ κόπανος στο κεφάλι.
Τις έλεγα το κοντο κε το μακρί, μα κε ο ίδιος καταλάβενα, ποσ
τα λόγια μονάχα κιλια δε γέμίζουε. Τις μιλούσα κε για τιμι-
ότιτασ κε ιπριλυς προοριζμοσ, μα τα λόγια δε ριφονύζαν με τα
έργα-μυ. Στο εργοστάσιο αντι δουλια έφιανα ζαζζικάλκχεσ, πυ τις
έδινα τις γινέκας-μυ να τις πυλίσι στο παζάρι. Κε κάποτε ζαν
λογομαχόσαμε „κόπζε τι φονί-συ-μύλεγε-κλέφτι„. Σοπύζα, ανε-
γνόριζα τιν ατιμιά-μυ τρώμαζα μέποσ ακόνε κε τα πεδια το ρε-
ζιλίχι-μυ κε τότε θάταν καλίτερα ν'ανίκσι ι γις κε να με κα-
ταπι. Τίρα ότε κλέβο κε ότε φοθάμε. Με τον παρά-μυ αγο-
ράζο πράμα τα μετάπυλο στο παζάρι. Κι' εγο ίσιχοσ κε τα
πεδιά-μυ χορτάτα κε με τι γινέκα-μυ μέλι κε γάλα.

— Καλι δουλια τυ λέγο κε πρέπει όλι ι ριλεζόρι ν'αφίζο-
γε τι τέγχι-τυς κε να το γιρίζον στο εμπέριο.

— Γιατι όλι, λέγι, σφρρόνοντας το μέτοπο.

— Κε γιατι όχι όλι, αφού το εμπόριο ίνε μια τέτια τι-
μι, κε ασφαλιζμένι δουλια; Τί, μονάχα εσι θέλις να θρίτκεσε στον
παράδεισο κε όχι ι άλι; Το ίπα πολλα κε διάφορα, τον στενα-
χόρεπςα, τυ κέντιςα στα γερα το φιλότιμο. Το απόδικσα προς
για μια σκετικι καλοζοία αρνίθηκε τιν τίμια ζοι το εργάτι, γί-
νετε όόλος τις γινέκας πυ τον τραβάι απ' τι μίτι εδο κ'εκι.
Λέγο μα σιλογιέμε κε όλα „Ο Μενςζότκιν εχτος πυ έχι αδι-
νατο χαρχιτίρα, δε μπορι να θγάλι κε αλιότικα το προμί-τω,
γιατι το εργοστάσιο δεν δουλέβι,, Προφασίζτικα, ότι έχο διαστικι
δουλια, αρνίθικα το γέβμα-τω κε αποχωριστίκαμε.

Με πίρε κατάκαρδα. Βγίκα στον κάμπο.

Νά αντίκρι-μυ το εργοστάσιο. Καπνίζι μιζέρικα, σαν μια
φτοχοκαλίθα. Το κζέρο, προς εκίνι, πυ ζυν τόρα εκι μέσα ι πε-
ρισότερι δεν ίνε δικί-μας κε απ' τις οχτο χιλιάδες, πυ δύλεθαν
άλοτα, ύτε μια εκατοστι μίνανε. Δουλέβι μονάχα το μηχανικο
τιμία κ'εκίνο κατάντιζε απλο σιδεράδικο, για τιν επιδιόρθας
τον εργαλίων το χορικον. Τάκσερα κε προτίτερα όλα αυτα ί-
στερα όμος απ' τιν ομιλία-μυ με τον Μενςζότκιν πέρα φοτια.
Τόρα το εργοστάσιο δε δουλέβι, ι εργατικες δινάμις-μας σπορπι-
στίκανε εδο κ'εκι, κ'εμις καθόμαστε κε σκεδιάζουμε λυτρα, κίπους,
πεδικα σπίτια. Μια κρίπα στο νερο κάνουμε! Αφίσαμε το κριό-
τερο κε κροδέδουμε τον κερό-μας, σε δεφτερέβοντα κε τριτέδοντα
ζιτίματα.

Ακόο κάποις κσερόβικσε πίσο-μυ. Γιρίζο, βλέπο μια φο-
βιζμένι φισιογνωμία με πονιρα μάτια. Τι γνωρίζο αυτι τι ρά-
τσα, θ'άνε κάνκς προιν κιθερνιτικος ιπάλιλος.

— Καλιςπέρα-σας, σίντρορε, λέγι.

Τον άκυσα, σα να μι, τον άκυσα. Στάθικε δίπλα-μυ.

Κίτακ,ε κε αυτος, κατα το εργοστάσιο.

— Το βλέπις,-μυ λέγι.

Μαχέρι κάρφοσε μες τιν καρδιά-μυ, μά τυ απαντό με
πσιχρεμία.

— Το βλέπο κε τί με τότου;

— Λένε πως γλίγορα θα σταματήσει ολότελα.

— Δεν κέρο, κε γιατί να σταματήσει;

— Μα δεν έχι δουλιες κε δεν τιφέρει, ζ'αφτα τα κεσατ-λίχια προ πάντον, να κρατάι ανόφεια εργάτες κε ιπάλληλος. Κε τί δουλιες ίχε άλλοτε αφτο το εργοστάσιο! χιλιάδες άνθρωπι τρόγαν απ' αφτο πσομι.

Αναστένακσε βαθια, μυρμύρισε ζαν νάλεγε το χιλιοιπομένο απ' τος ομίους-του. „Νά σε τι χάλια μας κατάντισαν ι τοβάρισσι“

Δε θέλιζα να πιάσο κυθέντα μαζί-του κε γίριζα πίσο ετος δικύς-μας. Μίλιζα πολι, πιράχτικα. Ολι νίχτα κσιπνος έφριανα κε χαλνύσα' σκέδια κε το προι σικόθικα κατακυραζμένος. Φόνακσα το θοιθό-μου, σινενόιθικα μαζί-του, πέρα ένα ποδίλατο κε δρόμο. Τρέχο κατα το εργοστάσιο, κ'εχίνο ζα να έρχεστε κατα πάνο-μου. Ο υρανος καθαρος, γαλάσιος. Τα φυγάρα κε τα καμίνια τυ εργοστασιύ φαντάζουν ζα σιοπιλι θράχι, λίπυνε μονάχα ι αετι. Σταμάτισα το ποδίλατο, αφυκράζομε! Υτε παραμικρος θόριβος Νέκρα κε σιοπι γίρο-μου!

ΤΟ ΣΙΔΕΡΟ ΘΑΜΕΝΟ ΚΑΤΟ ΑΠ' ΤΑ ΑΓΡΙΟΧΟΡΤΑΡΑ

Μπίκα στιν αβλι. Μάνα-μου, τί να ιδο! ζτέπα αλιθινι! Γιρο-μου λιθυδιες, ανκάθια κε τριβόλια ίσαμε το γόνατο. Μπροστα στο μαγαζι τις ποτρεπίλοφκας πρασινίζι ζίκαλι, εδο κ'εχι γαιδυράνκαθα κε τρικνίδες. Ι αβλι τυ νοσοκομίου πατάτες κε ζέμιτσκες.

Κε κάτω απ'τα αγριοχόρταρα προβάλυνε τροχι, λάμες, πλάκες κι ιδον ιδον σιδερικα, σκυριαζμένα, σκεπαζμένα με βρία.

„Νάτα, λιπον τα χάλια-μας“, σκέφτυμε κι εγο ο ανόιτος χάθυμε κε σκεδιάζο κομώνες, πεδικα σπίτια, κίπυς, λυτρα κε τα παρόμια“.

Το μηχανικο τμίμα μόλις κε μετa βίας κυνιέτε. Καμια φονι, κανένας θόριβος, λες κε τιλίχτικε στα κυρέλια-του κ'ετι-

μάζετε για ίπνο. Δυλέβουνε κίνι, πῶχυν αψτο μέσα το σπιτάκι-
τους, το περιβόλι, τις γίδες. Ι καθαφτο μεταλλίστες στα δάχτυλα
μετριόντε.

Ι ριδεράδες καταγίνοντε με τιν ατμομυχανι, καμια ικοσα-
ρια σκαρόνυν ρολίνες για στέγες, στως τόνους διορθόνυν κλιδαριες
κε φιάνων ρινιθιζμένα εργαλία για τως χορικος κε τις σπιτονη-
κοχιρες. Τα ρινιζματα ἔσορος, σαν τ'άχιρο μες τις μάντρες, ταπα-
ράθιρα σπαζμένα, λήπυνε τα λυρια απ' τις μηχανες, παντω σκυ-
ρια κε σκόνι. Απο μέσα γάτες τσουνγρανίζυν τα ροθικά-μυ, θέ-
λοόμος να κάνο τον αδιάφορο, κε σφιρίζοντας κάπιο σκυπο, ρι-
γόνο τως εργάτες.

— Αφτα λιπον ίνε τα χαλια-μας;

— Αμ τί να γίνι· έτσι τῶφερε ι κατάστασι! απαντόνε
μ'ένα στόμα.

Κρθεντιάσαμε για τα μέτοπα, για τιν πολιτία, για τι
Μόσχα, για το δίνα για το τάδε, μα οφέλια καμια. Κανένας
δεν ανκίζι το καθαφτο θέμα, όλι το αποφέβγυν.

Τως άφισα κε θγίκα. Πέρασα στα άλα τμήματα! Στις
πόρτες κλιδαριες, στα παράθιρα τρίπες, όπου κι αρχύδα να χορι!
Φος φανερο πος μπενοθγένυν απ' αψτες. Τιν ίδια μέθοδο μετα-
χιρίστηκε κι εγω. Επιχσα τιν κορνίζα, πέρασα το κεφάλι στην
τρίπα κε μ'ένα πίδιμα θρέθικα πάνο στο πατακόνικο. Φρίκι κι
εδο, εριμία, άδις. Σκόνι παντω, σκυρια, ακαταστασία. Στα ιλιό-
πορα μέρι δόσανε μπόι τα γαιδυράκανθα, σα να θγίκαν μέσα
απ' το ρίδερο, απ' τα ρινιζματα, απ' τιν καρδια τις μηχανις,
κε θέλυν να περιτιλίχυν όλα· κε τα δόντια τον τροχον κε τις
βίδες κε τα λυρια. Κι' απάνο πσιλα, φρ, φρ, πετάνε περιστέρια.
Τα τεζάχια ζαρομένα, σκυριαζμένα, κάτω απο παχια στρόματα·
σκόνις, πυ τα σκεπάζι όλα σα θρομιζμένο ράβανο.

Στιν πιο χιρότερι κατάστασι θρίσκοντε τα τμήματα, το
πλακοςίδερυ, τον καζανιον. τυ ατσαλιυ! Τα πιεστήρια, τα τεζλά-
χια, ι κλίθανι, τα καμίνια, απονεκρομένα όλα....

Μα το κατακόριφο ριμίο τις ερίμοσις κε τις καταστροφις
παρουσιάζυν ι καμινεφτικι κλίθανι. Κάτασπρα απο πάνο ίσαμε
κάτο απ' τις κοπριες τον πυλιον. Κάτο απ' τα γίσα τον κορ-
φον προβάλυν ι φολιες τον κορακιον! Δεν_κζέρο, πύυ να κρεσπάσο

τι λήπει καὶ τὴν ἀγανάχτισι, ἀρπάζοι εἰς τρεῖς περικόχλια, μπόλτος, ὅτι θρίσκο πρόχισο καὶ τὰ πατο εἰς φολίες. Σπάνο μια σπάνο διο, γαλὸν τὴν ἱσιχία τις κολόνιας. Κοπάδια ολόκληρα κορκίον, κρεπετίοντε ἀπ' τὴς φολίες, πετάνε γίρο, κρόζον, θορι-θον. Γίρο χαλάζματα, εριμία! Ἀπ' τὴς τρίπες καὶ τὴς χαραμάδες τοῦ περίθου διακρίνο τὴν ἀπέραντι στέπα, τὰ χειρὸδάκια, τὴς γα-ράδες. Σα νὰ μὴ πειθιρίζι στ' αἶφτι ἡ γίρο-μὴ θυδασία:

— Σπάσε, ρίξε, δοίθῃ καὶ εἰ εἰς το χαλαζιμο.

Φίσιζε λαφρο αεράκι. Κί' ἀντι μιρυδία καπνὸν, γλίνας, τσιρυφὸν καὶ λιομένον τσιγουνι, μιρυδία ρίγανις, ἀγριοχόρταρον καὶ τιρομένης γίς μὴ πρόββαλε τὴν ὁσφρισι. Γνωστί μὴ ἴνε αἶφτι ἡ μιρυδία ἀπ' το μέτοπο τοῦ πολέμου.

Ἰὺκι, πὺ φιλάχης εἰς γραμὴ πιναζμένους, αἰπνος, σε μεθ' αἶφτι ἡ μιρυδία. Παραδόξου εἰς μάγια-τις, κρέχασε πῖος ἴσε, για-τί ἰπάρχης, γίρνα το κεφάλι, κιμίσου καὶ δε θὰ κρεπνίσις πια! Καταστροφι, θάνατος!

Πέρασα το διάδρομον, τὰ πρόθιρα καὶ βγίκα εἰς τὸ δρόμον.

Ἀκού, με φονάζουνε. Γερνὸν, κιτάζο ὁ Γουστειν. Στὸ ἴδιον τμήμα, σε μια πριγάτα, ἀντίκρι καὶ ἀντίκρι τὰ τεζάχια-μας, θυ-λέθαμε ἄλοτες.

Δουλεφτις, μα δουλεφτις, πέντε πέτρες θγάξι τὸν καλῆτερον μάστορι! Καὶ διαβαζμένους ὅσο φαντάζεσε καὶ εφεβρετικὸς εἰς τὴν τέχνη. Φιλιθίκαμε.

— Ἀπο πὺ καὶ πὸς; αροτα.

— Ἐτσι, ἀπλὸςτατα, ἴρθῃ νὰ σεργιανίσο το εργοστάσιον.

— Το σεργιάνικες, ε' ἄρεσε, προσθέτι γελόντας.

— Ἀσκιμα—τὸ λέγο — ἀσκιμα τᾶχομε.

— Τόσο το καλῆτερον, εονία-τὸ ἡ μνίμι, — ἀπαντα καὶ πάλι με γέλιο.

„Ἄλλος πάλι κ' ἐτύτος,, ειλολίζομε, θέλω νὰ μαντέψω τὴν ἰδέα-τὸν, τὸν κιτάζο εἰς τὰ μάτια κ' ἐροτο:

— Ἐεὶ πὸς τὰ περνας;

— Ἐγο, ἐτσι κ' ἐτσι. Καλὰ μπορὸ νὰ πο.

— Πο; καλὰ; Πίνα, γόϊμνια, τὰ νὰ μὴ τὰ βλέπω τὰ κὺ-ρέλια-σου!

— Σιφονο, τα ρόχα-μου δεν ίνε τις προκοπες, μ'αφτο δε
σιμένι κε πολι. Γ'ο παν ίνε πως τιν θαστας τιν ενδέκατι εντολι.

Αιντε, πάμε ς'εμας.

— Πάμε, το λέγο, θα μιλήσουμε για το εργοστάσιο.

— Για το εργοστάσιο; δεν ακίζει τον κόπο...

Στο δρόμο μου διγίθικε προς ζι στην εκσυγι, στο μέρος όπου
βρίσκονταν το εργοστάσιο τον τύβλον, πέντε βέρστια μακρια απ'
τιν πολιτία. Στον κέρο το πολέμου χτιπιθίκανε κι' εκι κε το
εργοστάσιο απ' τις οβίδες γένικε καφάσι, ι κσιλικι-το πήγε για
θερμάστρες, ι αβλι κε το περιβόλι μίνανε κάτω απο σιντρίματα
τύβλον...

Φτάσαμε. Το σπιτάκι-του με διαδρόμους κε με παραρτίμα-
τα, ι μάντρα-του κσέχορα, στο προάβλιο όρνιθες, μπροστα στι μαν-
τρα αφίσανε τα σιμάδια-τους ι γίδες. Το περιβόλι-του κύχλα:
πρασιες κανονικες, τα θατόδεντρα πσαλιδιζμένα, καλοδεμένα, τα-
χτικα όλα, πρασινάδες, λυλύδια, τριαντάφιλα, γαρύφαλα. Ι ξε-
ράντα ανκαλιαζμένοι με αγράμπελι. Βλέπεις κι απορις στο ερ-
γοστάσιο νέκρα, εριμια, εδο τάκσι ζοι..

Ο Γύςστειν μου τ'αδίκσε όλα. Σε λίγο παρυσιάστηκε κε ι
γινέκα-του με το μορο στην ανκαλια, κε κατόπι τα διο αγοράκια-
τους. Τους χερέτισα, κε θλέπο το μεγαλιτέρου το γιό-του τα χέρια
ροζομένα.

— Μίπος δουλέβι στο εργοστάσιο; —αροτο.

Κιταχτίκανε αναμετακσί-τους κε τ'όσκασαν στα γέλια.

Εκσακολουθον να γελον κε τιν ετία δεν καταλαβένο.

Τα μύτρα έφθιμα, χαρόμενα, σινενοούντε αναμετακσί-τους
με ματιες, θα πι ζον καλά. Με χτίπιξε στον όμο ο Γύςστειν
κε μου λέγι:

— Μάλιστα, φίλε, όλι-μας δουλέδουμε. Το σπίτι, το περι-
βόλι, μαζί το φιάσαμε. Πολιτεχνίτες γενίκαμε, όχι όμος κ'ερι-
μοςπίτες. Αχλόθα-με...

Μ'οδίγιζε απ' τι βεράντα στο σπίτι. Φτοχικά όλα, μα
τάκσι κε καθαριέτιτα λιμπίζεσε να τα δις. Ι τίχι κάτασπρι

τα μνημεία στράφτον, το πάτορα απο γλίνα. ολόιζο, σκυπιζμένο, ι κρεβατοκάμαρα κυκλίτσα. Ο Γύστειν άνιξε μια πλαγινι πορτιτσα.

— Εδο βρίσκετε το δικό-μου το εργοστάσιο, λέγι με κομικι, περιφάνια.

Μπίκαμε. Πάνο στο παράθιρο ακουιστίρατ, δίπλα τεζάχι με δυο μάνχανα, λίρες, βίδες, διάφορα εργαλία, μεταλορινίζματα παντω. Βαλμένα όλα με τάκσι καθαρά. Απόρισα, μα την αλήθεια.

— Περίφιμα, το λέγο έχταχτα! Μίπος καταγίνεσε σε καμια εφέδρες;

Σύφροσε τα φρίδια, χίτακσε τα πεδια, σε νάθελε να τ' απομακρίνι, άλακσε γνώμι, κε μου απαντα.

— Ε, φίλε, τί να σε πο. Εκαμα εφέδρεςες, κε τόρα εκσακυλυθο να κάνο, μα μονάχα για μια ατομικί-μου εφχαρίστισι. Γύστο δεν έχι να δυλέβις για κσένο νικοχίρι. Εμεις τόρα ι ίδι γενίκαμε νικοχιρέι κε για ν' ασφαλίσαμε το καρβέλι, πιαστήκαμε μ' άλλες δυλιες με το περιβόλι λ.χ. κε με κάτι άλλο. Κίτα δο...

Κατέβασε ένα σεντουκάκι τ' άνιξε, τ' άδιασε πάνο στο τεζάχι.

Καμια πενίνταρια ζαζζιγάλκες έτιμες, γιαλιστερες, μικρα αριστουργηματάκια.

Κε τί σκίματα θέλις; Στρονχιλα, επίπεδα, σκίματα πατρονιου, οβίδας, μπότας. Τέχνη, φαντασία, όσο θέλις. Διπίθια το Μενςζύτκιν κε λέγο με παράπονο στο Γύστειν.

— Στις ζαζζιγάλκες καταντίσαμε;

— Οπος βλέπις, τί δεν σ' αρέσουν; Κίτα τις καλα, ενχιόμε για ύλες, έχο πολυς μιμιτες, μα πύ λαγος κε πύ λιοντάρι. Αφτι χαρτοσια δεν πιάνυνε κοντά-μου! Με βοιθύνε στι δυλια κε τα πεδιά-μου, σινιθίζανε αρκετα κε θα γίνυν καλι σλεσάριδες, διάδοχι διλαδι.

Εμένα με πέραν ι δεμόνι κι αφτος εκσακυλυθα να εκσιμνι τις ζαζζιγάλκες-του: προς τις φιάνι, προς ενόνι τα κομάτια πόσο τις πυλι κ.τ.λ.

— Τώρα,—εκσακυλοθα,—χ'ι τσανκάριδες αφτι τιν τέχνη
κάνουν, χτιπίζανε κάτω τις τιμες, εγω όμως δε φοβάμε το
σιναγονιζμό-τους. Καλοκυλο τις ζαζζιγάλκες-μυ, γιατι αλίθια
ακρίζουνε. Κίτα τέχνη, κίτα σιναρμολι, κίτα κορσούτα...

Απ'τιν πόρτα ακούστηκε ι φωνι τυ μικρούλι.

— ελάτε τάι...

Ειτρεχσα κε χοπ, τον άρπακσα στιν ανκαλιά-μυ το μικρο
—κε ρι ρλεσάρις θα γίνις;—τυ λέγο. Το φιλο, ενο ο Γύςςτςιν
απο πίσω-μυ εκσακυλοθα το χαδά-τυ.

Στι θεράντα, χομένο το μύτρο στο ποτίρι-μυ, νέβο με
το κεφάλι κι απαντο με μονοσίλαβα νε.Θέλο να ροτίσώ απο πύ
προμιθέβετε ιλικο για τις ζαζζιγάλκες, μα δε μπορο, δε γιρίζι
ι γλόσα-μυ. Επι τέλους ο Γύςςτςιν ρόπαζε.

Το λιπον, τυ λέγο.

— Εχι κε λιπον,—παρατιρι με κάπια απορία κε εκσα-
κυλοθα.—

Το λιπον ο κίνδινος! Ένα κερο πέραζε, μα τόρα ρα να
κςαναφάνικε, κε γι'αφτό πρέπι να φιλάγο ρκιλια. Ι ραμογόν-
τςικι απτα χορια ισιχία δε μ'αφίνυν. Μάθανε πως ίμε μάστο-
ρις κε μυ φάγανε το κεφάλι, θέλυνε να τυς φιάςο λαμπίκια, τέ-
τια λαμπίκια, πυ ν'ανε κε κατάλιλα κε λαφρια κε να καταστα-
λάζυν καλα τι ραμογόνκα. Μυ τάζυν άλεβρα, βύτιρα αδγα, όρ-
νιθες, ότι θέλις. Εγω τυς αρνύμε μόλα-μυ τα δινατα, δε μπο-
ρο, τυς λέγο, δεν ίνε ι τέχνη-μυ! Αφτι το χαδά-τους. „Αφιζε“
—λένε— „το πςοροεργοστάσιο κι ελα ρ'εμας να κερδίζις παρα με
τιν υρα“... Τυς έςτιλα στο διάβολο, μα τυς έκαμα χ'εχτρυς. Κι'
όπιονα μιρίζετε ι αστινομία, όλι-τυς ρ'εμένα θρίσκυν τιν ετία.
„Ο Γύςςτςιν“ λένε, „μας δίνι στα χέρια,“ κε με φοθερίζυν. Κε
δεν ίνε κε παράκςενο να μυ ραρόςυν καμια επίθεσι. Ζύμε μα-
κρια απτιν πολιτία κι όταν δυλέβω στο εργοστάσιο, μυ περ-
νυν, ι φοβερότερες ιδέες. Μια νίχτα δοκιμάςανε ι ανεθεματι-
ζμένι. Καλα πυ ίχα το ρεβόλβερ κε γλίτοσα.

Τα πεδάκια, πυ ακύανε, κςίνιζαν τα μύτρα, ο μικρότερος
ρύφροτε τα χίλι. Τυ ένεπςα τυ Γύςςτςιν να πάπςι τιν κυθέντα-
τυ, τυ έςφινκσα το χέρι κε τυ λέγο.

— Πρέπει να βάλουμε σε ενέργεια το εργοστάσιο, κε τότε αφτες ι σκοτινες δινάμεις θα εκσαφανιστουν.

— Τιποτένιο πράμα ζITAS—μω απαντα.— Ελα βάλτο στην ενέργεια να ιδο το μέσο-συ.

— Κε γιατι όχι, τυ λέγο—. Ισα ίσα καταλήγεται περι-ρίσται δε θα θρύμε.

— Δοχίμασε κε θα ιδις πόσα απίδια θγάξι ο ζάκος!

Απο δο, απο κι τον πέρα το Γύστειν, χωρις αποτελεζμα έμος. Τα δικά-τυ εκίνος. „Διο κε τρία χρόνια το εργοστάσιο δε μπορι παρα να μίνι άνεργο,,.

Θέλιςά να τυ κεντίσο το φιλότιμο.

— Γέρασες-τυ λέγο-αδινάτισες, κσεχαρδαλόθικαν ι δίδες-συ.

Κοκίνισε κε μω λέγι με θιμο:

— Αφισε τα χορατα κε δεν ίνε κερος.

— Τί χορατα κε κσεχορατα-τυ λέγο.—Μιλο εοδαρα, πρέπει να δοκιμάσωμε.

Τράβιέτε πίσο, ζα να λέγι „κσεφορτόσυ-με“ μα εγο δεν τον αφίνο, τυ κολνο ζαν πίσα.

— Τί, ύτε να δοκιμάσις θέλις;

— Εγο; όχι! Καλίτερα τόχο να σεργιανίζο εσένα προς θαλτόνεσε. Κι έλα δα, μι θέλις να μας κάνις τον Ναπολέοντα. Κε το δικό-μας το κύτελο δεν ίνε μπόσιχο, όπος το νόμιζες. Το καλίτερο, πυ έχις να κάνις, να πας στο ζαδχομ κε τι γιατσείκα τις πάρτιας κε να κωθεντιάσις μαζί-τους. Εκίνι θα συ τα πςάλων όπος πρέπει.

— Καλα.-τυ λέγο γελόντα.—Κε χωρις να μιλίζο μάζι-ζας τόκσερα προς εκυριάσατε όλι-ζας.

— Τόσο το καλίτερο, αφυ το κατάλαβες.

— Έτσι τελίσε ι κωθέντα-μας. Τα πεδια φέρανε απ' τι στεπα τις γίδες, ο Γύστειν θγίκε στι προιπάντιζι-τους κ'εγο χίριζα στιν πολιτία.

ΦΙΣΙΣΕ ΤΟ ΠΡΟΤΟ ΛΕΡΑΚΙ.

Επισκέφτικα το κλυπ. Ι τίγι σκεπαζμένι μ' επιγραφες, σιθίματα, πρόσκλησες πλακάτες. Ερεθίστικα κε με το δίκρο.- Το εργοστάσιο σταμάτισε, ι ζαζζικάλκες, ι γίδες κε τα λαμπίνια τις σαμογόνκας δίνον κε πέρνον κ'ι τίγι το κλυπ μιλάνε για „αλιλενκί“ „σίμπτικσι τον γραμον“, κε για σορο παρόμια πράματα. . .

Ζιτο τος αρχιγυς. Τρέχο πάνο κάτο, δε δλέπο κ'ανένα. Ι νόμι τις πιθαρχίας δεν τα επιτρέπυν τέτια καρόματα, μα τί να γίνι, χριάζετε ικομονι. Ρότισα δο κ' εκι κ' επι τέλους σε κάπιο τμήμα τον τσάκοςα το διεφθιντι.

— Τι έχυμε σίμερα; αροτο.

— Ιδιέτερο τίποτε, εχτος μεγαλόφονι ανάγνωσι εφμερίδας. Κε γιατί ροτάτε;

— Εχυμε κάπια δουλίτσα—το λέγο.—Τιν εφμερίδα τί διαβάζετε κε άθρο, τόρα χριάζετε να προσκαλέσις μια γενικι σινεδρίασι.

Γύρλωσε τα μάτια, με καλοχίτακσε σαν γ'αθελε να πι: „Απο πύ μας κατέδωκε κε τύτος ο κρεμανταλας“.

Τ'όχουα στι μίτι το μπιλέτο κε κάτι άλα χαρτια.

— Νά το λέγο, ι δουλια ίνε σπυδέα. Πρέπι να προσκαλέσις σε σινεδρίασι όλος πυ έχυνε σχέσι με το εργοστάσιο. Τος άλος στέλ-τους απο κι πυ ίρθανέ.

Το διεφθιντι δίσκολο το φάνικε. „Μα έτσι, μες τι μέσι; Μα τόρα πιόνα θα βρόμε; Δεν θ'άταν καλίτερα ν' αναβάλαμε αφτι τι σινεδρίασι; Τί θα σκεφτυν, τί θα πύνε“; Λέγι κε λέγι. Εγο σιοπο. Κίτακσε πως αλιότικα δεν γίνετε, να με λιγίσι δε θα μπορέσι. Φόνακσε τος διεφθιντες τον τμιμάτον κε τος έστιλε δο κ'εκι να ιδοπίτσυν όπου έπρεπε για τι σινεδρίασι.

Με το βασίλεμα τυ ίλιυ άρχισε κ' ι σινεδρίασι. Ανέδικα στι σκινι κι άρχισα τα δικά-μου:—Κ' εγο απο σας ίμε εργάτις αφτυνυ τυ εργοστασιu, έλιπα πολι κρο, τόρα ίρθα. Διγίθικα κίνα πυ ίδα στα τμήματα, στα καμίνια, δοκίμασα να τα σχετίσο, με τις επιγραφες, με τις πλακάτες. Κε στο τέλος:

— Κι αν κσακολουθάμε το μακάριο ίπνο-μας, λέγο, ι σκυρια θα καταφάγι αλάκερο το εργοστάσιο, κ' εμεις όλι-μας θα πάμε κατα διαβόλυ. Το σιχορα ι σινιδισί-σας, ένα τέτιο πρσμα; Προσεβλίθικε το φιλότιμό-τους, άρχισαν να ζοιρέβουν να θοριδουν. Παρατίρισα ότι εδο δεν έχο να κάμω με το τμήμα το κοινωλ. κε πρόστεσα με περισότερι ζοιρότιτα.

— Πρέπι να μαζοχτόμε, να σινενοιθόμε κε να πάρουμε οριστικι απόφασι για το εργοστάσιο. Τυς άρεσε ι πρότασι.

— Προ πολυ έπρεπε να το κάνουμε,-φονάζουν.

Αλι αποτίνοντε ς' εμένα.

— Εσι πιός ίσε, εσένα πιός ς' έστιλε;

Εγο ςα νάκυσα κε να μι άκυσα. Με χιρονομίες θέλο να τυς πο, πος αφ' εαφτυ-μου το ιποχινο το ζίτιμα κε τυς καρφάνο κάμπουα ακόμα τρυχτερα λόγια. Αμα κατέδικα απ' τι σκινι με περιχίχλοςαν όλι-τους κε νάσω κε γενικι επίθεσι. Πλάκοςαν κι άλι απο κιθερνιτικα γραφία κι' απ' το ζαθκομ. Όλι κατ' επάνο μυ!

— Πιός ίστε εσις, πός τολμάτε να σκανδαλίζετε τι μάζα; Αγνοίτε το νόμο; Πιός ςας το επέτρεψε; Ιποσχάπτετε τιν αφθεντικότιτα τις κιθέρνιςις, εσις...

— Εσις, εσις, εσις....

Με φοβέρισαν κε με το κέντρο· μου ονόμασαν κάπιο τρεστ, ανάφεραν διατάγματα, ανεκάτοσαν σογιυζ, κόμα, μου κάνανε το κεφάλι κολοκίθα. Ιδρόνο κσιδρόνο. „Τι ςε μέλι κάθυρα να πιδας στα καρδυνα„σιλογίζομε. Βρίσκο κάπος κ' εγο τον εαφτο-μου ένοχο.

— Μπορι κε να το παράκανα λιγάκι τυς λέγο, μα μ'όλα τάφτα ι διαγογί-ςας μου φένετε παράκσενι. Ας μαζόκουμε τυς κομμυνιστες, να δόμε τι θα πον κ' εχίνι.

Τυς άρεσε ι ιποχόρισί-μου—έστο κε μερικι—κε μου ρίχτικαν με νέες απέτιςες.

— Παραδεχτίτε, μου λένε—το αφθέρετο τις διαγογί-ςας εδο μπροστα ςε ύλυσ, κε τότε μιλάμε κε για σινεδριάσι.

„Για ελάχα με πέρατε, έχετε λάθος“ σιλογίζομε κε με τιέμε πάνο.

— Τι κάθεστε κε πσάλετε φονάζο.—Τί, για αντεπανα-
στάτι με πέρατε, ίτε για κάτι άλλο, ... Κε δεν κσέρεστε;

Κε τος τ' αράδιασα „Εγχο ίμωνα κε στον πήλεμο κε στα
μέτοπα κε στα κσεμέτοπα, εγχο ίμε τέτιος κε τέτιος κ.τ.λ.“
Βλέπο κι αφτα δεν έχυνε περάσι. Δοκίμασα με το δίκεο, με
τι λογικι, παρα δεν κάνανε κι' αφτα. Στο τέλος το καμτσίκωμα
νάνε καλα.

— Μιάζι σα να φοβάστε τι σινεδρίασι,—τους λέγο.

Κσίνιζαν τα μύτρα, θίμοσαν. Κατάλαβα ότι τος άγκικσα
τιν πιο εβέστιτι χορδι. Τα πεδια μου χτιπουν ματιες, σα να λένε:

— Ετσι, έτσι τος τεργιάζι! Τος κοπανάο:

— Αν δε φοβάστε—επιμένο—γιατί θιμόνετε, γιατί ερε-
θίζεστε; Αν έχο εγχο δίκεο καλα, αν εσις έχετε δίκεο, ακόμα
καλίτερα. Πρόχιτε για το γενικο καλο...

— Γιατο γενικο μάλιστα, δεν το αρνύμαστε. Μα αν θα
εγι ο καθένας κε θα πι, ότι το καπνίζι το κεφάλι, αποτελέ-
ζματα θαχυμε όχι κε καλα.

— Αμ' εσις πός τα θέλετε; Κάτο απ' το χαβά-σας να
χορέδονε όλι;

Μυ ριχτίκανε κε πάλι.

— Τί ιπενιγμι ίνε τότι; δεν σας επιτρέπετε, δεν έχετε
το δικέομα.

— Τί δικεύματα κε κσεδικεύματα; Το εργοστάσιο νεκρό-
θικε, ι καρδιά-μας ραγίζετε γι' αφτο, κε σις σταχτι γιρέθετε
να ρίγνετε στα μάτια-μας!

— Σοστα' σας λέγι, φονάζι το πλίθος.

— Τα μέλι τυ ζαθοκομ τα χριάστικαν. Τα πεδια τις
γιατσείκας πέρανε φοτια. Πολι με γγορίζανε κι' απο πριν κε
διο απ' αφτους, ο Κρόχμαλ κι ο Σερδιουκ ίσανε φίλι-μου, ακόμα
απ' το 1905. Ι αντίθετι, παράπονα εναντίον-μου „ίρθε“ λένε,
„κι' αφτος να φέρι ταραχες κε κσάνταλα, σα να μι φτάνανε
ι κκυτόρες κε ι έγνιες-μας“. Ένας μου πσιθιρίζι στο αφτι:

— Τος πελέκισες στα γερα.

Ἰρθε ἡ ζιρά-μυ νὰ δεφτερολογίς. Στιν ἀρχὴ μαλακά, ὅσο πύγα φυρτόνιασα.—Κάθεστε-τὺς λέγο-με με σταθρομένα τα χέρια, τὸ εργοστάσιο τὸ κἀνατε ριμάδι, καρφι δε σὰς κέγετε γιαφτο. Κι ὅσο προχωρο χιρότερα. Σαν τελίσα, μυ λένε τα πεδία χαμογελόντας.

— Σοστα μας τα πσάλις, ἔχις δίκει! Λφτα προ πῶλο τα ζιλογιζόμαστε κ' εμῖς!

— Ἀμ' αφὺ ἔχο δίκειο γιατί ζιοπάτε, γιατί δεν πέρνετε μέτρα; φονάζο.

Ἀρχισαν νὰ μυ κσιγίςουν τάχα. Ἀνάφεραν τὸ τρεστ τὸ κέντρο μυ ἴπαν πὸς ὁ διεφθιντις, πύγε νὰ ενεργίςι για τιν επανάλιπσι τὸν εργασιον τὸ εργοστάσι, ἔγραψε πὸς ἱπάρχουν ελπίδες για τιν επιτιγία κι' ὁ ἴδιος τράδικσε για εκσοχι. Πέρασε μίνας κι' ὅτε φονι κι' ὅτε ακρόασι. Ἀπτα λόγια-τὺς κατάλαβα ὅτι πρέπι νὰ περιμένουμε. Ἀπο πύ νὰ περιμένουμε κε πόσο κερο νὰ περιμένουμε, γιαφτο τίποτε. Κι' αναμετακί-τὺς δεν ζιφονουν. Ἄλος ζὺ λέγι—πρέπι νὰ τὸ θάλουμε τὸ εργοστάσιο σε ενέργγια—ὁ ἄλος απαντα.—με τί θα θάλουμε σε ενέργγια, αφὺ δεν κσέρουμε τι αποτελέζματα θα ἔχουν ἡ ενέργγιες τὸ διεφθιντι; Κ' ἔτσι ὁ ἕνας τὸ κοντο κι' ὁ ἄλος τὸ μακρι.

Ὁ Κρόγμαλ τάκυσε ὅλα αφτα. Σιχόνετε κε λέγι:

— Νέτα σκέτα νὰ τα πύμε, πεδία! Φτάνουν ἡ φλιαρίες κ' τἀερολογίματα. Ἰὸ κσέρουμε ὀλι-μας καλά, ὅτι αν θα περιμένουμε τὸ διεφθιντι, τὸ χάσαμε κι' αφτο τὸ καλοχέρι. Ὁ Κοροτκοφ ἔχι δίκειο, τὸ σίδερο ζεστο κοπανίζετε. Τὰ πολα τα λόγια φτόγια. Ἀς ορίσουμε σινεδρίασι στο εργοστάσιο.

Ἐτσι κι αποφασίσαμε.

Στι σινεδρίασι τὺς ἔτιχα ὅλὺς τὺς παλιὺς σιντρόφους-μυ. Κυραζμένοι, κυρελιάριδες κατεβαζμένα μύτρα. Πῶν' ὁ παλεὸς αέρας, τα πιρομένα πρόσωπα τα μάτια, τα γεμάτα φος κε ζοι. Κσεθόριασαν, τεμπέλιασαν, πάλιοσαν. Ἰὸνα τὸ μάτι στο εργοστάσιο, τάλὸ κάπυ ἄλυ ἡ σκέπσι-τὺς εδο, ἡ λογιζμί-τὺς στο σπίτι.

Μαζοχτίκαμε μπροστα στο σιδερόδικο. Γίρο-μας δάσος τ'α-γριοχόρταρα. Τὸ μηχανικὸ τμήμα δυλέβι τάχατες, μα ὁ θόριβὸς τὸ τόσο ἀδίνατος, ὅστε δεν εμποδίζει καθόλυ τιν ομιλία.

Διαλέξαμε πρόεδρο τον Κρόχμαλ. Ανέβηκε πάνω σε σορο απο βίδες κε μπόλτος κε δοκίμασε να βγάλι κανένα ριτορικο ζόγο, μα τυ λίπανε ι λέκρες. Ζάροσε λιγάκι, κοκίνισε κ'επι τέ- λως κατόρθωσε να πι:

— Ε, ε, τι να σας πο;! Πρέπει να δάλουμε σ'ενέργια το εργοστάσιο, ιδεμι θλαστήμα-τα. Τώρα θα μιλήσι ο αντιπρόσωπος το λαβκομ, Φίρσοφ!

Ο Φίρσοφ μιάζει με κσιλοφάγο. Τυχ, τυχ „Πρέπει να προφιλάκουμε το εργοστάσιο, το εργοστάσιο πρέπει να προφιλά- κουμε“ κι άλλο τίποτε! Καλο πεδι, τί να σας πο, μα κσιλοφά- γος! Θα πενέσι κε το λαβκομ.

— Το λαβκομ, σίντροφι, φίλακσε το εργοστάσιο ος κόριν οφθαλμο, κιαν θα μπι στιν ενέργια, πιός θα πι το όχι; Κανις δέβεα, γιати πρόκίτε περι παραγογιχότιτας, „περι ανίπσοςις πα- ραγογιχότιτας!“ Κε τα λιπα κε τα παρόμια...

Κε τυχ, τυχ κι απο δο κι απο κι, κι άκρι δεν έχουν κε μέσι δεν έχουν. Ιστερα σικόθηκε άλλος ρίτορας, άλυ ίδυς ταραχι κι αφτος με τυς αριθμυς, το κοκς, τα μέταλα... Σίφονα με τα λεγόμενα, το εργοστάσιο μπορι να δουλέδι, μπορι μάλιστα να αρ- χίσι κε καμίνεψι μετάλυ. Ι σινεδριάσι τ'άκυσε όλα με μια φονι.

— Μα τότες γιατί δεν αρχίζει ι δουλια;

— Τί περιμένετε;

— Λαβκομ, πυ ίσε;

— Φίρσοφ, ακυς;!

Ι ιπάλλιι τυ γραφίυ θέλισαν να δικεολογιθυν.—Μα το κέντρο, μα ο διεφθιγτις ίσα ίσα γι'αφτιν τιν ιπόθεσι πίγα, έγρα- πσε, πρέπει να περιμένουμε τ'αποτελέσματα. Ιπαν πολα κε διά- φορα κε στο τέλος ανέβασαν στο θίμα τον ινζζενέρο, για να επι- κιρόσουν τιν ιδέα-τυς. Αφτος πάλι παρυσίασε μπροστά-μας ένα σο- ρο δυσκολίες.— Πρέπει να παρθι ιπόψιν ι παρύσα κατάρτασι, ι καμινεφτικι κλίθανι χριάζοντε σοβαρες επιδιόρθωσες, αν δε μπι σε ενέργια τυλάχιστον ένας κλίθανος, μας απίλυν μεγάλες ζι- μίες, ι επιδιόρθωσι παρυσιάζι 'πολες δυσκολίες κε κει...

Ι σινεδρίασι ερεθίζετε, ανιπομονι. Λκύντε φονες.

— Οστε ας κάτσουμε με σταδρομένα τα χέρια, για να μι
έχουμε δυσκολίες.

— Μεγάλες ζημίες! Κε τόρα τί κερδίζουμε;

— Ι εκύρια τρώγι το εργοστάσιο κι αφτι περιμένουν για
να το καλοφάγι.

— Τσίμπιμα το ζαβκομ.

— Κλοτσια για να κσιπνίσουν.

— Να παρθι απόφασι:

— Στο διάβολο ι απόφασι.

— Ζοντανα πράματα, δουλια κι όχι χαρτοπαλόμετα.

Ο Βρόχμαλ μυ νέβι! Εγo σα να θρίσκουμε στο δέφτερο
υρανο μα ο έβδομος πολι πσιλα στέχετε ακόμη. Ζιτο λόγο.

— Φτάνυνε ι λόγι—φονάζουν.

— Τυς λόγυς φιλάκστε-τυς για τα δικά-σας τα στομάχια!

Εμεις τυς χορτάσαμε!

— Ι γλόσα-τυς ρόζοσε, ανάνκι δεν τῶχυν!

Εγo επιμένο:

— Διο τρία λόγια, επιτρέψτε, ίνε ανάνκι.

— Πέστα γλίγορα,-φονάζουν κε χιρονομυν απ' τα μπρο-
στινα καθίζματά.

Σικόθικα.

— Καλα—τυς λέγο—πεδία! Βλέπο πως ύλι-σας ίστε τις
ιδέας ν' αρχίσι να δουλέθι το εργοστάσιο, μα με τα σιμερινα χά-
λια-τυ θα μπορέσι να λιώσι μέταλο, να δουλέψι σίδερο;

Οχι, θέβεα! Ανανκι πρότα κι αρχις να το διορθόσουμε, να
κσεριζόσουμε τ' αγριοχόρταρα, να παστρέψουμε τις μηχανες, τα
τεζάγια κ.τ.λ.

— Αφτο προ πολυ έπρεπε να γίνι!

— Γιατί κιμώντε!

Ηόριδος, φονες! Ίνεψα με τα χέρια πάνω κάτω, της καθίστασα κ'εξακολουθο.

Στα λόγια όλι-μας πρόθυμ-φονάζο.—Μα πρέπει να κυνηθύν κε τα χέρια κε αμέσως μάλιστα, χωρίς αργοπορία.

Ο Κρόχμαλ αμέσως έθεσε την πρότασί-μν σε πειροφορία.

— Πίι ίνε ιπερι! Κατεβάστε τα χέρια. Κατα; κανέναν. Ιστερα απ' τι σινεδρίασι θ'αρχίζουμε στι δουλια, τώρα πρέπει να εκλέκουμε επιτροπι!

Στιν επιτροπι έπεσα κι εγω μαζί με τον Κρόχμαλ. Κσε-χορίσαμε τι σινεδρίασι σε ομάδες, διορίσαμε επιστάτες κε αμ' έπος. αμ έργον, αρχίζαμε στι δουλια. Τα μέλι τις επιτροπισ. περάσαμε στο γραφίο, για ιδιέτερι σινεδρίασι. Ιπε ο καθένας τα δικά-τυ, λογομαχίσαμε αρκετα κι επι τέλους σιφονίσαμε να στί-λουμε αντιπροσοπία στο κέντρο για την υπόθεσι του εργοστασίου. Αντιπροσοπία εκσέλεχσαν εμένα κε τον Κρόχμαλ, σαν τους πιο „δυνατους“ κε πιο „νιχάτους“. Στον ινζζινέρο κε στους ιπάλιλους του γραφίου δεν άρεσε αφτι ι εκλογι, μα τί μπορούσαν να κάμουν, αφυ ι πλιονοψιφία τ'αποφάσιζε.

Εχι που ο γραματέας ετίμαζε τα μαντάτα-μας, ι επιτρο-πι μας έδινε εντολες, παραφορτομένες με σιδυλες, χοντρα λόγια, φουδέρες κ.τ.λ.

ΚΑΛΑΜΑΡΟΚΡΑΤΙΑ

Στο κέντρο φτάσαμε προι. Αφίσαμε τα πράματά-μας στιν οπρεζζίτια κε τραβίκαμε κατ' εφθίαν εχι όπου έπρεπε. Τρέ-χουμε πάνω κάτω, αροτόμε, ιπογράφουμε.

— Αποταθίτε, δομάτιο αριθμος δίνα, σίντροφας όνομα τάδε.

Βρίκαμε το οριζμένο δομάτιο, μπίκαμε, αροτόμε. Μας δίχουν μια γονία.

Επίθεσι στι γονία. Σίντροφα δε βλέπουμε κανένα, εχτος ένα μεγάλο τραπέζι, σα νεκροκράβατο, σκεπαζμένο απο πάνω μ'ένα στρονκιλωτο καπάκι, καμομένο απο στενες ρείκες. Σταθί-καμε κε περιμέναμε πότε θα φανι ο σίντροφας. Απ' το γιτονικο τραπέζι μας ζιγόνι ένας λεθεντάκος με καλιφς.

— Εγώ ίμε—λέγι ο αναπληρωτής-το. Περι ατομικis ίτε περι κινονικis υποθέσεος πρόκίτε;

Το κεφάλι-το γιαλίζι, σαν να τ'όλινξε αγελάδα, τα μαλιά-το χοριζμένα σε κανονικι χορίστρα, τα νήγια-το θαμένα τριανταφιλι κ'ε στον παραμέσο δαχτυλίδι μ'αστραγτερι πέτρα Στο δεκσί-το τσιγάρο σε πίπα. Περιτες λεπτομέριες, θα πικ, μα ζ'ε-μας κάνανε πολι διςάρεστι εντίποσι, εα να μας καρφόςανε χοντροβελόνα στο πλεβρο. Κάτι θέλουμ να το πόμει, μα ι γλώσα δε γίρνα.

Κε κίνος θρέθηκε σε αδιέκκοδο, κοκίνισε, στενοχορέφτικε.

— Επι τέλους πέτε, τί θέλετε, έχο δουλια...

Κοτσα, στραθα τ'ε ίπαμε. Ακουσε, ζάροσε τα γίλι.

— Κατάλαβα, κατάλαβα! Γι'αφτι τιν υπόθεσι ιπάρχει πια οριζμένι απόφασι. Τον πλσιιάσαμε περισότερο.

— Τί απόφασι;—ερωτάμε.

Τίνακσε τι στάχτι το τσιγάρου-το κε μ'αδιαφορία.

— Αρνιτικι-λέγι κ'ε τραδα κοντα στο γραφίο-το.

Το πέραμε το κατόπι.—Πύνε αφτι ι απόφασι;—κ'ε ανα-ροτάμε

— Στο σίντροφο Φεδόροφ, λεί σριθμος τάδε.

— Τρέχουμε στον σίντροφο Φεδόροφ. Αφτος μιάζι περισότερο άνθρωπος. Νε μεν, τα γιαλιά-το μαλαματένια, μα με τον κυρέα φένετε τ'άχι προ πολυ χαλαζμένα. Απ' τιν πίτιρι ασπριζμένος ο γιακάς-το, κυρελιάρικ, μ'οχρο το πρόσοπο

„Κακι πσιχι“ μ'ο πέρασε ι ιδέα, μα φένετε γελάστικα.

Ο σίντροφο; Φεδόροφ μας έδαλε να κάτσουμε. Ακουσε για τιν υπόθεσι, δάνκασε τα γένια-του:

— Κσέρο, κσέρο-λέγι—μίλιςα γιαφτι τιν υπόθεσι με τον διεφθιντι το εργοστασί-σας. Να σας πο, ο διεφθιντής-σας ίνε ένας χάχας. Πρέπι να σφίκετε, ιδεμ ι δουλιά-σας προκοπι δεν έχι. Ελάτε μαζί-μ'ο.

Μπίκαμε απο δομάτιο σε δομάτιο, περάσαμε διαδρόμ'οι. ανεβίκαμε σκάλες, φτάσαμε μπροστα σε μια γιαλόφραχτι πόρτα,

Μέσα κεφάλια, κεφάλια, σαν τα καρπούζια στον μπακσε. Περιμένι ο καθένας τι σιρά-τω. Μας πήρε μαζί-τω στο δομάτιο ο ς. Φεδόροφ, άρπαξε απ' το χέρι ένα κολαροφορεμένο με σακάκι κε μετακσοτο μαντιλάκι στιν απάνο τσέπι-τω. Γαβρίλκα ήταν τ'ονομά-τω, κε μ'αφτο τ'όνομα θα τον αναφέρω στο εκσις.

— Νά,-τω λέγι ο ζίντροφος Φεδόροφ-, γνωριζτίτε με της αντιπροσόπυς το θίνα εργοστάσι. Ι θυλιά-τυς, μέσο-σας πέρα-σε στιν κολέγια. Πρέπι να τυς παρσιιάσετε στον πρόεδρο.

Ο Γαβρίλκας ςα να διάζετε, πέρνι τα χέρια-μας, κ'εκι πυ τα μάτια-τω γιρναν εδο κ'εκι, απαντα.

— Καλα, καλα ακούο, χέρο πολι.

Κε διορθόνοντας στι μίτι τα πενσνέ-τω, πάνο απ' τυς όμυς-μας νέβι καπιονυ, στέλι χαμόγελα ς'άλυς. Βίδα κ' ετύτος, όχι άνθρωπος. Κατάλαβα ότι αφτος ο Γαβρίλκας θα μας τα μπερδέπει χιρότερα, απ'τον καλιφοδράκοτο τον κυτεντε, μα τί να γίνι. Ο ζίντροφος Θεδόροφ μας έδοσε σκαμνια κε μας πσι-θίρισε ςτ' αφτι.

— Αφτον τον τσοβενάχο να τον πάρετε απο κοντα, να ςας φέρι στον πρόεδρο. Προσοχι, να μι τα χαντακόσετε.

Μας αποχερέτισε κ'έφιγε. Καθίσαμε. Αντίκρι-μας, στον τίχο, το ρολόγι, τικ, τακ, προχορί. Κιτάζουμε γίρο, απορούμε!

Μορε, άνθρωπι ίνε τύτι, για φιγουρίνια. Απο κάτο φυ-σκοτες θράκες, μπαλόνια, απο πάνο στενα ζζακέτα, κολάρα, γρα-βάτες κε τα παρεπόμενα. Κι' ο καθένας-τυς με τον Γαβρίλκα έχι να δίνι κε να πέρνι. Ο Γαβρίλκας ίλιος, αφτι πλανίτες.

Τον ένα βγάξι ο Γαβρίλκας, τον άλλο μπάξι. Μια τον βλέ-πισ, με τα χαρτια στο χέρι, μια τον χάνις. Πέρασε όρα, πέρα-σαν διο, πέρασαν τρις. Ι κιλιά-μας πέξι ταμπυρα, γιατι απ' το προι δεν τσιμπίσαμε τίποτις. Βρίκα μια κατάλιλι στιγμα, χοπ κε τον τσακόνο το Γαβρίλκα.

— Σίντροφε,—τω λέγο—εμας μας κσεχάσατε;

Με χίτακσε κατάματα.

— Έσας, έσας; Έσας πρότι φορά σας θλέπο! Υτε σιμιομέ-
νους σας έχο...

— Ο σίντροφος Φεδόροφ, -του λέγο, -- για το εργοστάσιο.

— Τίποτε—απαντα,— πώνε τα χαρτιά-σας;

Τα χαρτιά-σας πρέπει πρώτα να βρεθόνε κ'έπιτα.. Πάρε...

Μας έφερε στο διπλανο δωμάτιο. Πίσο απο μπάνιο κα-
φοστο γραφομηχανες κε σορι-σορι χαρτια, πυ σκοτίησαν τα
μάτια-μου, σαν το ίδα. Ο Γαβρίλκας φόνταξε τι σιντρόφισα Σο-
λοβέιτσκα, μας παρέδωσε ζ'εκίνι κε λέγι:

— Σινενοιθίτε μαζί, ετιμάστε τα έγγραφα.

Ι Σολοβέιτσκα με μπλόζα κε με κυρεμένα μαλία. Απ' τα
νίχια στιν κορφι κυμυνίστκα φένετε. Παντρεμένη όμως αν ίνε για
κορίτσι δεν φένετε. Ακόμπισε τις ανκόνες στον πάνκο κι ανάμεσα
απ' τα κάνκελα μας εροτα.

— Τί θέλετε;

Τί να πόμε κε τί να περιμένομε απο ένα τέτιο τσόντσελο.
Απ' τος τρόπος απ' τα φερσίματά-τις καταλαθένομε πως δεν ίνε
θωτάνι για τιν πλιγί-μας, μα πιός κσέρι, μπορι ν'άχυμε κε λά-
θος. Τα λέμε τα μαθιμένα-μας, αφτι διορθόνι τα κυρεμένα τα
μαλιά-τις, μας ακύι κε στο τέλος:

— Περάστε άθρι,—μας λέγι.

— Σιντρόφισα, αν ίνε δυνατο σίμερα, σας παρακαλο. Ι δου-
λια ίνε διαστιχι, ιρθαμε απο μακρια, χιλιάδες εργάτες περιμέ-
νυνε τιν επιστροφί-μας, κε κάθε αργοπορία ζιμιόνι κε τιν
κιθέρνισι.

— Αδίνατο, αδίνατο, δεν ίστε, εσις μόνι, έχο κι άλες
δουλίες.

Λίγισε τι μέσι-τις, ζάρωσε τιν υρίτσα κι απο δο παν κ'ι
άλι. Τί να γίνι; αναγκαστίκαμε να ιποχορίσουμε.

Σεργιανίσκαμε τιν πολιτία, διαβάσαμε τιν εφιμερίδα, το
βράδι επισκεφτίκαμε το κλουπ, κε τιν άλι μέρα ακριδος στις
10, βρεθίκαμε πάλι μπροστα στα κάνκελα. Μπένο--θγένυν. Αλι

επιμένει μπροστά στα τραπέζια μιλάνε, κε στις 11 γάτινα κ'ι
ι κυρόζα-μας. Τι ζιγόςαμε μοναμιας.

— Καλα, καλα, μιν βιάζεστε, θυμάμε.

Κάθισε στο τραπέζι-τις, κε μιν τα μάτια καρφομένα πάνο-
τις. Φέρανε τσάι για τιν ιπαλιλιά, τις δόσανε θέβεα κι αφτινις.
Εβρικε ζάχαρι, ανακάτεψε, κι άρχισε να ρυφα αργα αργα με
το κυταλάκι.

Σία κε αράκσαμε—λέγο το Κρόχμαλ.— Αφτι, έπος πάι,
ίσαμε το μεσιμέρι δεν ταλιόνι το τσάι-τις.

Ο κερως περνα, ανισιγύμε· Στις 12 δε μπόρεσα πια να
κάνο ιπομονι. Σιχόθικα κι ανάμεσα απ' τα κάνκελα φονάζοι:

— Σιντρόφισα Σολοδέιτςκα, περιμένουμε.

— Σίκοσε το κεφάλι, μιν απαντα.

— Περιμένετε, έχο τρέχουσα ιπιρεσία. Ενορίτερα απ' τις
διο δε μπορο.

Ετίμασα το χέρι, ο Κρόχμαλ με τραβα απο πίσο.

— Χορις ανοιζίες—μιν λέγι—να μιν τιν πάθουμε χιρότερα.

Βγίκαμε. Στις διο κσανάρθαμε, φιτεφτίκαμε μπροστά-τις.
I Κυρόζα ότε γέρνι να μιν ιδι.

— Μίλα-τις—λέγο το Κρόχμαλ,—εγο δε μπορο να θα-
σταχτο πια, θα τις τα κόψο χοντρα κε θα γίνι το Κυτρόλι
ο γάμος.

Εβριπσε ο Κρόχμαλ πάνο στον μπάνκο κε τιν φόνακσε.
Σιχόθικε θυμημένι κι άρχισε να μιν πσάλι τον εκσάπσαλμο.

— Δες αφθάδια, δες ανεντροπια! Αφισα πίσο για σας τιν
εργασία-μιν κε ρις... Κε ρις, Κε πάι, ι μιχανι πέρα δρόμο, δεν
σταματα πια.

Μας έκανε το ρικινι κε το παλνικι. Γιατί, για πιά ετία
κέρο κι εγο; Τις ρίχτικα κι εγο ροθαρα πια.

— Αδιάστε-μιν τι γονία—φονάζι επι τέλως. Διχά-σας χαρ-
τια ότε ιδα κι ότε πέρα στα χέρια-μιν!

— Πός γίνετε αφτο;

— Απλύστατα, γένικε κε πάι.

— Μα τότε γιατί ολόκερο ιμερονίχτι μας πεδέθετε τυ χάκυ;—λέμε, κε τραβάμε στον Γαβρίλκα.

Τον βάλαμε ςτι μέσι κε αρχίζουμε. Μας ακήι κε νομίζε πάνο ς'αναμένενα κάρβουνα πατα. Τα πώδια δο κ'εκι κατανέβι με το κεφάλι κι αναθεμά-με αν ςκαρπάζι τίποτες.

Τυ τ'άπαμε τάχατες όλα, τυ τα καρφόσαμε ςτο μιαλο με τιν ιδέα-μας κε τί να μας πι ςτο τέλος;

— Αμ τί να γίνι ςίντροφι; χαθίκανε βέδεα! Ζιτίστε τις κόπιες κε αρχίζουμε απ' το άλφα!

— Πός γίνετε απ' τιν αρχι, μίνες χριάζοντε, —το λέγο.

— Μίνες, χρόνι τί να γίνι, αφυ, όπος φένετε, χάθικαν τα χαρτια.

— Μα πός μπορούσαν να χαθον τα χαρτια. Κάπια ςιμί-οσι θάχετε ςτα βιβλία-ςας για τιν παραλαβι.

— Δεν κσέρο, δεν πιστέδο.

Τίνα κάνουμε; Αιντε κσανα ςτο ςίντροφο Φεδόροφ. Δεμο-νίστικε ετότος, τρέχι ςτον Γαβρίλκα κι απο κι ςτον αναθεμα-τιζμένο τον πάνκο με τα κάνκελα κε τα πσάλι τις Σολοθέιτς-κας. Φονάζι αφτος, φονάζι εκίνι, κε ςκεσχαί ένας καθγας.

Τρις μέρες γιρίσαμε, ςαν αλίτες, απο δομάτιο ςε δομάτιο, απο τραπέζι ςε τραπέζι. Σκαλίζουμε τα βιβλία, τα “ιςερχόμενα” κε τα “εκςερχόμενα”. Τιν τετάρτι μέρα θρέθηκε επι τέλος ςε κάπιο βιβλίο τις διεκπερέοσις μια υπογραφι τυ Γαβρίλκα για τιν παραλαβι τον ενγράφον. Φέραμε κε τυ χόσαμε ςτι μίτι το βιβλίο. Κόνισε τος όμυς, κε μας οδίγισε ςτο πλαγινο δομάτιο.

Ιςτερα απ'τιν τετάρτι μέρα ι δουλια κατάντισε πάλι ςτο τραπέζι τις Σολοθέιτςκας. Τιν πέραμε με καλο τρόπο, τις γλι-κομιλίσσαμε, τιν παρακαλέσαμε.

Εκίνι το γυδι το γυδοχέρι. — Χαρτια δικά-ςας δεν ίδα, δεν κσέρο!

Θεριο έγινα, ζίτιςα κατάλιλο ςτιγμι, τις έχοπςα το όρό-μο κε τις λέγο.

— Κίτα καλα, σιντρόφισα, αν δε βρις γλίγορα τα χαρτιά-μας, πικρα θα μετανιώσις.

Εβγαλε στρινκια φονι, στριφογίρισε, σιν ζβόρλος, ζιτα ικανοπίσι. Εμεις επιμένουμε. Πίρο ο κόςμος μας δικεόνι, μα τί το όφελος, ότε θέλι να μας ιδι.

— Στάςυ, —λέγο μέσα-μυ, —κε θα συ δίκσο εγώ, διαδόλυ-μυ καρακάκσα. Τιν παραμόνεψα τιν άλι μέρα προι στιν ίσοδο, τι στόλιςα με κάμποσα ζυμερα λόγια, τις έδικσα τι γροθια. Το κεφάλι κάτω κε δρόμο, εγώ το κατόπι-τις. „Κίτα καλα“, τις λέγο, “τι δυλιά-μας, ιδεμι σε πίρε ο διάβολος,,. Φοβίθηκε στα γερα κε δρόμο, χωρίς να πι λέκσι.

Τρέχο στιν οπζζεζζίτια φονάζο τον Κρόχμαλ κε το λέγο.

— Πάμε, ι δυλιά-μας ίνε έτιμι.

Φτάσαμε στο γραφίο κε στιλοθήκαμε μπροστα στα κάνκελα. Κσερόδικσα, έκανα μια εβγενικι ιπόκλησι, σαν καθαλέρος πυ προσκαλι τι ντάμα-τω να χορέψι κρακαδιάκα, κε λέγο με γλικια φονι:

— Σιντρόφισα Σολοδέιτςκα τα βρίκατε τα χαρτια;

— Τα βρίκα, μάλιστα,,. ίσαν αλυ.. όχι στο σινιθιζμένο φάκελο, —λέγι, κε μυ δίγι τα χαρτια, χωρίς να σικόςι τα μάτια να μας ιδι. Τα πέραμε κε τρέκσαμε στο Γαβρίλκα κι αποκι στον παραπάνο, αφυ περάσαμε διαδρόμους κε δομάτια με „ιδι-έτερος“ κε άλλον λόγιον γραματέας κε υπογραματέας. Κάπου κάπου πέκσανε κε γροθιες πάνο στα τραπέζια, όςπυ επετίχαμε απόφασι. „Ν' αποσταλι επιτροπι στο εργοστάσιο κε έπι τι δάσι τον αποτελεζμάτον“ κ.τ.λ. Τιλεγραφίσαμε στους δικύς-μας κι αναχορίσαμε με το πρότο τρένο.

ΜΙΑ ΕΦΘΙΜΙ ΚΥΒΕΝΤΑ.

Όταν φτάσαμε, τ'αγριόχορτα ίσαν πια κσεριζομένα απ'τιν αβλι τυ εργοστασίυ, τα τεζάχια κ' ι μιχανες παστρεμένες. Μυ ίρθε το κέφι κε τρέχο στον ινζζινέρο.

Πός τα πάμε, σίντροφε;

Ο ιντζενέρος τον ένα τον όμο-τυ στον υρανο τον άλλο στη γη, απάντα.

— Όχι ρόδινα, χριάζετε ριζικι επιδιόρθοσι κε πώς να βρεθύν ι κατάλιλι εργάτες; Θα καλοσκεφτο κε τότε βλέπουμε. Τον άκυσα, τον κίτακσα. Τα μύτρα-τυ κσινιζμένα.

Σκεφτίτε, σκεφτίτε, —τυ λέγο με ιρονικο γέλιο κε τον αφίνο.

Πιγένο βρίσκο τα πεδία, σινενούμαστε, κι αποφασίζουμε να βάλουμε σ'ενέργια τι δουλια, όσπου να ρθι ι κομίσια.

Νέκρα, καταστροφι γίρο! Διςκολίες με τα καντάρια κε πεπίθικι με το δράμι. Εφόςο βρίσκεσε αναμετακσί-τους, μιλας μαζί-τους, σα να ζοιρέδουν, να κυνιόντε. Τυς άφισες, αρχίζον στις θρίσιες κε στα παράπονα. Δεν ίνε μορα πεδία, καταλαβένυν ότι χορις καμίνεμα μετάλυ δουλια δε γίνετε. Καμια δεκαρια φορες επισκέφτικα τα καμινεφτίρια. Κίτακσα απο δο, κίτακσα απο κι, αρόστιςα. Παστρέδυν, διορθόνυν τάχατες, μα δε θγένι τίποτε. Χριάζετε οδιγος, χριάζετε ριστιματικι εργασία.

Πιράχτικα, ερεθιστικα κε προι προι τρέχο πάλι στον ιντζενέρο.

— Σκεφτίκατε; αροτο. Τα μύτρα-τυ περισσότερο κσινιζμένα παρα χτες. Ι όμι-τυ πάλι σε ενέργια, ι γλόςα λαδομένη, πσί-χρεμος, αδιάφορος. Να μας αποχιμίσι θέλι με τι ριτορικί-τυ.

— Περιμένατε, —λέγι, —έρχετε ι κομίσια, κιτάζουμε τί λέγι. τί μας αναθέτι, κάνουμε τυς υπολογιζμός-μας κε τότε βλέπουμε.

Τον πέρα παράμερα κι αρχίζο:

— Σίγτροφε ιντζενέρο—τυ λέγο, —φοβάμει!

— Αμ δεν ίνε κ'έφκολι δουλια. „Βαρια ίνε ι χορόνα τυ Μονομάχου“ όπος λέγι ο λόγος. Κι απο τί φοβάστε;

— Απο σας, απο κανένα άλλον, —τυ απαντο.

— Απο μένα; πός;

Νε απο σας, απο σας!

— Δεν καταλαβένο, με σιχορίτε, εκσιγίστε-με το γιατί;

Γιατί; γιατί μω φένεστε αδιάφορος, πολὺ αδιάφορος; πείχρεμος.

— Αφτο ἴτανε;—μω λέγι,—συφρόνοντας τα χίλι.

— Δεν ἴνε λίγο πράμα αφτο!

— Παράκξενο μα τιν ἀλήθεια πσιθιρίζι.—Εγὼ φίλε-μω δὲν σινιθίζο να παραφέρουμε, ενεργο με πσιχρεμία κε με ακριβὺς λογαριαζμους.

— Με λογαριαζμους; Καλα—τυ λέγο με πίζμα.—Τότε δε μω λέτε, σίφονα με τυς λογαριαζμύς-σας μπορύμε να βάλουμε σε ἐνέργια το ἐνα καμινεφτίρι;

— Αμφιδάλο,—απαντα.

— Αμφιβολία εδο δε χορι, αφυ εργάζεστε με ακριβὺς λογαριαζμους! Νε, ι ὄχι;

Σκέφτικε λιγάκι.

— Ὁχι, μω απαντα.

— Γιατί ὄχι;

Δάνκασε τα χίλι, γίρισε δο κι εχι το κεφάλι κε μω απαντα:

— Δεν ἔχουμε σταθερὺς αντικιμενικὺς ὅρους... ι κατὰςτας... το περιδάλον, ι κονγιουκτύρα, ἰ, ἰ, ἰ, ... Ολόκληρι επιστιμονικι διατριβι θέλι να μω κάνι.

— Σταθίτε, σταθίτε, παρακαλο, γιατί μας μπερδέθετε, γιατί μας φοβερίζετε μ'αφτά-σας τα καμόματα. Πέτε κοντο-λογις κ'εχσάστερα.

— Μέταλο, κάρβυνο ἔχουμε;

— Ἐχουμε.

— Μιχανες, βαγόνια, ρέλσες, καμινεφτίρια, τύβλα, γλίνα, εργάτες, торνεφτες, σιδεράδες, σλεσάρυς κε τα λιπα ἔχουμε;

— Ας πόμε πως ἔχουμε. Μα μας λίπι το κιριότερο, απαντα.

— Βέβει για κανένα δὲν ἴμαστε. Το ἴπα κε το κσανα-λέγο. Το εργοστάσιο ἴτε πρέπι να σταματίσι ολότελα, ἴτε αν θα δουλέβι, να δουλέβι με πλήρι ναγρύζκα. Κσάστερα τα λέγο;

— Όχι κε πολι, — το απαντο. — Σκελετίζεστε για τι ναγρόζκα, κε δε με λέτε πιός θα τιν εχτελέσι αφρι τι ναγρόζκα, αφυ το εργοστάσιο κατάντισε νεκροταφίο. Δε με λέτε, τσιγγόνη, ατζάλι, σίδερο χριαζόμεθα, για όχι;

Πιράχτικε κατάκαρδα.

— Τί, για μύρο πεδι με πίρες, εκσέτασες μω κήνη; Εχίνα πυ κσέρετε εσις, εγω προ πολυ τάχως κσεχαζμένα...

— Τόσο το καλίτερο, — το λέγο. — Τότε γιατί ν'αμφιβάλετε στο κάθε-τι;

Μισόκλισε τα μάτια, μ'εκίτασσε, σά νά'χε μπροστά-το κανένα τρελο κε αργα, τονίζοντας κάθε λέκσι:

— Γιατι, — λέγι — δεν πιστέβο κε δε μπορο να πιστέβο σ'αφτα πυ λες.

Βλέπο, δε θγένι τίποτε κε τον σφίνκο περισότερο.

— Πιστέβετε ίτε δεν πιστέβετε σε κάτι-τι, αφτο άλλο ζίτιμα. Εμένα μ'ενδιαφέρει αν έχετε πίστι στον εαφτό-σας, στην εργασία-σας. Μπορίτε να βάλετε σε ενέργια το καμινεφτίρι, ίτε όχι;

— Θέλι κι ερότιμα — λέγι φυχκιζμένος. Μα γι αφτο χριαζοντε απαρέτιτες σινθίκες. Ιπάρχουν; σας εροτο.

Το ανάφερα τιν απόφασι το κέντρο, τα καμινεφτίρια, τα μέταλλα, τις εργατικες δίναμες. Δε μ'άφρισε ν'αποτελειόσο...

— Αφτα δεν αρχουν, — φονάζι, γαράντιες χριαζοντε!

Αλασσε κ'ι φισιογνομία-του. Χαμίλοσα τι φονι, μαλάκωσα ίστερα σιλογίστικα. „Τί, τσιριμώνιες πρέπι να το κάνο“; κε το απαντο.

— Το χάκυ ερεθίζεστε, το χάκυ γιρέβετε γαράντιες. Ι περίσταςες τόρα ίνε διαφωρετικες. Πέτε-μω, σας παρακαλο, με τον αέρα τρέφεστε, ίτε καταναλίσκετε κάτι-τι. Κιαν το δέφτερο, δίκστε-με πιά ίνε ι παραγογί-σας, τί εργασία κάνετε;

Κουίνισε κε μω επετίθηκε λάβρος.

— Πρότα εσις, — φονάζι, — δίκστε-με τιν εργασία του σιντρόφον-σας. Τί κάνον ι σιντρόφι-σας; Ζαζζικάλκας, λαμπίκα

για τι ραμογόννα, κατακλέβον το εργοστάσιο. Γιατί ς'αφτος δεν κάνετε παρατίριρες, ίτε δεν βλέπετε το τί γίνετε;

— Παραφέρεστε, — τυ λέγο—τα θλέπουμε όλα, κε μι ρας περνα ι ιδέα ότι μας αρέσουν αφτα πυ γίνοντε. Ισα ίσα εδο ένκιτε ι δίναμί-μας, στο ότι δεν ίμεθα ικανοπιυμένοι, μ'ότι γίνετε. Δεν ίμεθα ικανοπιυμένοι ότε απ'τις προόδους τις επανάστασις, ότε απτι δράσι τον ιγετόν-μας ότε απτον εαφτό-μας ότε απ' τις γινέκες-μας, ότε απ' τα πεδιά-μας! Εμπρος όλο εμπρος θέλωμε να πάμε. Ι νομίζετε πως πολεμίσαμε, πως χίσαμε το έμα-μας, για να πιτίχουμε μια τσιγάνικι ζοι κι άλλο τίποτες;

— Δεν καταλαβένο, — μυ λέγι. — Μα ρις ι ίδιι δεν ίστε, πυ σταματίσατε τα εργοστάσια; Γιατί τόρα παραπονιέστε;

— Πιός παραπονιέτε; — φονάζο. — Μάλιστα, ειμς τα σταματίσαμε τα εργοστάσια, γι αφτο κε πολεμίσαμε. Ειμς όμος ίμεθα πυ θα τα δόσουμε νέα κατέφθινςι, ειμς ίμεθα πυ θα φιάσουμε νέα κε τελιότερα, στα οπία ι δυλια δεν θ'ανε βάσανο, αλα ιδονι κε εφχαρίστιςι.

Ζάροσε τα χίλι. — Υτοπία — λέγι Τα εργοστάσια φιάνοντε όχι για ιδονι κε εφχαρίστιςι.

— Για ρας, μάλιστα υτοπία ίνε, εγο όμος πιστέδο, — τυ απαντο.

— Πιστέψτε, πιστέψτε, δε ρας εμποδίζι κανένας, — λέγι γελόντας.

Ατομικί-ςας ιπόθεσι.

— Με ριχορίτε! — φονάζο, — δεν ίνε ατομικι ιπόθεσι, γενικις πανκόζμια ιπόθεσι ίνε, ρίντροφε ινζζινέρο, άνκε κάπος θαρι μυ. φένετε να ρας πο κε ρίντροφο.

— Παρακαλο, παρακαλο, ας λίψει το ρίντροφε. Σας διαβεδο θα μ'εφχαριστίςι περισσότερο, — λέγι μυρμυρίζοντας.

— Όχι, — τυ απαντο με πίζμα, — ρίντροφο θα ρας ογομάζο, γιατι αφτι ι λέκςι ραν κοφτερο μαχέρι ρπαράζι τιν καρδιά-ςας!

— Κε γιατί να μυ ρπαράζι τιν καρδια, αροτα κατςυφιαζμένος;

— Γιατι,—του απαντο—ι ιδέες-σας αλυ γιγνυν κε κολι-
σιεργίτε μπροστα στην πραγματικότητα!

Ιπα κ'εσταμάτισα. Σιοπι αφτος, σιοπι κι εγω. Στεκόμα-
σαν αντίκρι κι αντίκρι σαν, να περιμένουμε κάτι-τις. Εμένα τα
σαγόνια-μου πάνε κι έρχυντε, αφτυνυ συφρυμένα τα φρίδια·
Ιστερα απο λίγο βάλε το χέρι στον όμο-μου κε μου λέγι:

— Σε μακαρίζο, μα την αλήθεια, σίντροφε Κοροτκοφ!

— Γιατί;—αροτο.

— Γιατι ίζε σταθερος στις ιδέες-σου κε πιστέδης σε κά-
θε υτοπία.

Πιράχτικα, μα κρατίθικα κε τυ λέγο.

— Πιστέψτε κε σεις, κανένας δεν σας εμποδίζει.

— Τράδικσε το χέρι απ' τον όμο-μου κε μου λέγι, σαν
με παράπονο.

— Θέλο να πιστέβο, μα δε μπορο. Για σας, πυ ο κίχλος-
σας ίνε πολι περιοριζμένος, για σας, πυ όλα σας φένοντε απλα
κε κσάστερα, έφκολι καταντα ι πίστι. Για μένα, πυ έμαθα πο-
λα, ι γνόςι μ' εμποδίζει να πιστέβο στ' ακατόρθοτα.

— Τί γνόςις ίνε αφτες;—τον αροτο,—αφυ σας οδιγυν στην
αμφιβολία κε στην απραξία; Εγω σας μιλο για ζοντανο πραγ-
μα, νάτο μπροστά-μας κ' εσις μ' αρχίσατε περι ανέμον κε ιδάτον.

Πιράχτικε, γίρισε τα νότα κε πήρε δρόμο. Εγω το κατόπι-τυ

— Οχι,—φονάζο,—σίντροφε ιντζινέρο.
Μπορίτε να κσεκυμπιστίτε απ' τι γινέκα-σας, απ' τυς φίλους-σας
απο εμένα όμος οχι. Εγω δε σας δίνο τιν άδια.

Γιρίζι κε μου λέγι. —Πός, πός, δε μου δίνετα τιν άδια,
μ'εμποδίζετε νάχο πέρα, γνόςις; Νομίζετε πως το φιάσιμο του
καμινεφτιρίον ίνε τόσο έφκολο, όσο κε το χάλαγμα; Εχετε λά-
θος, φιλαράκο-μου! Αφτα έπρεπε να σκεφτίτε προτίτερα! Τιφλι,
άμαθι, εμένα πρέπει να πιστέδετε!

— Οχι, όχι, —του απαντο. Δε θεωρο τον εαφτό-μου
ιπόχρεο να σας πιστέβο, αφυ βλέπο ότι σκυριάσατε, σταβρόσα-
τε τα χέρια. Κε τιφλος ίμε, γιά με μάτια—αφτο δεν ίνε

δικί- σας δουλια· Εχετε γνώσις, κσέρετε πολλα, όπως λέτε. Γιαφτα όμος δεν ίμαστε υποχρεομένοι να στεκόμαστε ζύστα μπροστά- σας. Αφτα κσσχάστε- τα, τα παλια πέρασανε.

— Μα επι τέλως τί θέλετε απο μένα;

— Οσαν να μι το κσέρετε, — απαντο. — Τόσι όρα κυβε- ντιάζομε κε ρις πάλι το γυδι το γυδο/χέρι κε τον κόπανο στο χέρι. Τί ζιτο απο ρας; Απλύστατα πράγματα. Ζιτο να κινιθι το εργοστάσιο, να καπνίσι το καμινεφτίρι. Αφτα ζιτο, κι άλλο τί- ποτε.

Δάνκαζε τιν άκρι τυ τσιγάρυ- τυ, έφτισε. λέγι·

— Αφτα τα ίπαμε.

Αναψα κ' εκόροσα,, Αχ τυ διαδόλυ- μυ τον κυτεντε,, ίπα μέσα- μυ, τον παράτισα, κε πέρα δρόμο.

Τρέχο βλαστιμόντας κι αφτος κατόπι- μυ. Φοδίθικε, τυ κα- τέδικε κάμια φότισι, δεν κσέρο.

— Στάςυ, στάςυ — φονάζι.

Σταμάτισα· — Τί θέλετε; — τυ λέγο.

— Πολι νεδρικός ίστε, — λέγι.

— Ατομικί- μυ δουλια — τυ απαντο.

Το χέρι πάλι στον όμο- μυ. Το τίνακσα απότομα κε κσ- ναλέγο με θιμο.

— Τί θέλετε;

— Φτάγουν ι κάχιτες, δε με λέτε πίες ίστε;

— Ο Κοροτκοφ, — τυ απαντο.

— Οχι, αφτο, βρ' αδελφε. Το επάνκελμά- ρας;

— Σλεσάρις κε τορνεφτις.

— Απ' τις διαλεχτους, ίτε απ' τις ρινιθιζμένους;

— Σαν απ' τος διαλεχτους. Ικοσι χρόνια δύλεδα, δεν μπούσα να μι μάθο κάτι- τις.

— Στο εργοστάσιο έχετε ρκοπο να δουλέθετε, ίτε να διεφ- θίγετε.

— Να δυλέβο—απαντο.—Αν όμως ι διεφθιντες κε ι οδι-
γί-μας θα τα θαλασόσουν, τότε σκέφτομε, κε να διεφθίνο.

— Κατάλαβένι προς κακι ιδέα σχηματίζατε για μένα. Ας
ίνε όμως. Πέτε-μυ τώρα αποφασίζατε να διεφθίνετε τις εργασίες,
για τιν επιδιόρθοσι τυ καμινεφτιριου;

— Κ'εις τί θα κάνετε;

— Εγώ στις οδιγίες κε εις στην εχτέλεσι.

— Δόγο τιμεις.

— Δόγο τιμεις.

Τυ έσφιξα φιλικα το χέρι. Στα μάτια-τυ ζωγραφίθηκε
κάπια εφχαρίστισι: σα νάπτε πιото, σα να τιμάζετο για τραγύδι.
Ανάσανα ιδονικα, κάπιο βαρι φορτίο έπεσε απο πάνο-μυ.

ΠΡΟΟΔΕΥΜΕ

Ζιτο τον Γύςστιν. Εδο, εκι, δεν τον ίδε κανις.
Τρέχο στο μηχανικο τρέμα, στον τόρνο ότ' εκι. Το τεζάχι-τυ
σκονιζμένο, θα πι δεν ίρθε στι δουλια. Ερεθιζμένος πέρνο το δρό-
μο τυ σπιτιού-τυ. Μπένο στην αβλι κε τί να ιδο; Ο καλός-μυ
με το ποτιστίρι στο χέρι, αρδέβι τα λαχανικά-τυ!

— Δε ντρέπεσε, φονάζο; γινέκα μυ γένικες;!

Ανάνκι δεν τόχι. —Κάτσε να κσεκουραστις, —μυ λέγι
μ'ένα ιρονικο χαμόγελο.

Τελίωσε το άρδεμα, έπλισε τα χέρια-τυ, ίρθε κοντά-μυ
κε λέγι, γελόντας.

— Ελα, πσάλε τώρα τον χαβά-συ.

— Κατα μέρος τα γέλια, παρακλιο. Ι βεράντες, τα λυ-
λύδια, ι ζαζζιγάλκες-συ καλα τέλι δεν θάχουνε! Παράτις αφτες
τις ανοιζίες κε κάτσε να σκεφτόμε, πός θα βολέψουμε με τα
καμινεφτίρια. ●

Προσεβλίθηκε ο ερίφις, κιτρίνισε απ' το θυμο. Χάρικα, να
σας πο, μα δεν τιν φανέρόνο τι χαρά-μυ. Κατάλαβα προς το
εργατικό-τυ το φιλότιμο ζι ακόμα.

— Αν θα εκσακυληθας να γαβγίζεις πάνω σ'αφτο το ρυκ-
πο, —φονάζει, — θα σε σπάσω το κεφάλι, ακυς! Το κσέρης πως
δεν τιν αποφέβγο τιν εργασία, όταν πρόχιντε για κάτι-τι ροθα-
ρο. Εδω όμως μας γελάνε, στάχτι ρίχνον στα μάτια-μας.

— Μα στάξω, παρακαλο, —τον διακόπτο, —πιός μας
γελα, πιός ρίχνι στάχτι στα μάτια;

— Δεν κσέρο, εγω τυλάχιστον δεν ίμε! Κ'εσι πάπσε να
με θασανίζεις κάθε λίγο κε λιγάκι. Δεν ίμε μορο, θλάκας δεν
ίμε.

Νομίζεις δεν τα θλέπο, δεν καταλαθένο;

Κε φονάζει, τσιρίζει, καρφια μυ καρφόνι στιν καρδια.

— Επι τέλως πάπσε, τυ λέγο, αρκετα ραλιάρισες!

— Εγω ραλιαρίζω, νε; —φονάζει αφρίζοντας. —Στο διά-
βολο λιπον κι ακόμα παρεχι. Για πές-μυ τί γίνετε; Το παρα-
μικρο. το πιο ασίμαντο πυ κάνον, το μεγαλοπιυν, το ρεχλαμά-
ρυν, το διατιμπανίζυν σ'όλο τον κόσμω. «Εμεις, εμεις,, χιολο εμεις.

Πές-μυ, δεν ιν'έτσι; Κε σε το λέγο φανερα κι εκσάστερα.

Αν θα γιτονέπσεις κ' εσι μ' αφτι τα φάρα, θα σε βρίσω
κε ρένα στα γερα.

— Ιθριζε, ίθριζε όσο θέλεις, μονάχα, σε παρακαλο, για
μια στιγμα χαμίλωσε το γράδο-σε...

— Δεν το χαμιλόνο, —φονάζει. —Κε ρι, —μυ νέθι φοβε-
ρίζοντας —πάπσε να μ'επιτιμας κάθε στιγμα. Τί έπαθες με τις
ζαζζιγάλκες, κι όλο „ζαζζιγάλκες, ζαζζιγάλκες,, μυ τσαμπυνας;
Εφιανα, φιάνο, κε θα φιάνο ζαζζιγάλκες. Κι απο τί ιλιχο τις
κάνω, αν θέλι να μάθι το κσεροκέφαλο-σε, μάθε-το. Απ' τα
ρρυπίδια τυ εργοστάσιω.

— Το ίδιο, —τυ λέγο.

— Πός το ίδιο; Αμ τί θέλεις να κάμο; Λαμπίκα για
τι ραμογόνκα θέλεις να κάμο, ν'αφίρω ολότελα τυ εργοστάσιω, να
το ρίρω ρτι ρπεκυλάτσια; Νε; Νάτα τα χέρια-μυ, για τυ ερ-
γοστάσιω τ'άχο αφιερομένα; Δίχσε-μυ κε τον αλονον τα χέρια.
Με κσέρης, δεν αρνίσε τιν ικανότητά-μυ ρτιν τέχνη

Πές-μου, τί θα γανόμουν μ'όλι-μου τιν τέχνη, αν δεν ίσαν ι ζαζζιγάλκες; Πέντε πσιχες ίμαστε; Πός θα ζόςαμε, αν δεν ίσαν ι ζαζζιγάλκες; Πές-μου, απάντισε! Σιοπας; σιοπας θέβεια.

... Σίκο να πάμε. Νομίζεις πως τιν αποφέβγο τι δουλια;!
Κ'εκσακυλυθα να μυρμυρίζι.

— Λς-τα, —τυ λέγο—κίας σφεφτόμε καλότερα για το καμινεφτίρι.

Αφτος τα δικά-τυ.

— Τί, για μεθιζμένο με πίρες κε προσπαθας να με φέ-
ρις στα νερά-συ; Τί να σκεφτο για το καμινεφτίρι; Το καμινε-
φτίρι δουλια χριάζετε, δουλια! Εξένα σε εταράκσανε τα λυλόδια-μου!

Αμ' ι θρόμα κ' ι προστιχια θα σ' αρέσουν, νομίζεις; Αλυ
ς'εργατικο σπίτι μπένις κε σε πιάνουν αναγύλες. ΊΧάνια, θρομό-
τριπες; Τί, θα πιας πως κι εδο ι μπουρτζουάδες φτένε;

Τον στίλαμε στο διάβολο τον μπουρτζουα, μα κε τα δικά-
μας τα μιαλα πρέπι να δουλέδυνε. Κομύνες σκαρόνουν, πεδικα
σπίτια σκεδιάζουν, κε τι λερομένι τι μύρι-τους δεν βλέπουν.

Στο δρόμο όλο κε με τέτια τρυχτερα λόγια μ' εκεντύσε.

Μα όταν τυ ίπα, ότι κε ο ιντζινέρος σιφόνισε μαζί-μας,
εφχαριστίθηκε. Μιλίσαμε με τυς δικός-μας κ'εκάναμε ένα κα-
τάλογο ταν μαστόρον, στιν εργασία τον οπίον μπορούσαμε να θα-
σιζτόμε. Τυς μαζόκσαμε, καλέσαμε κε τον ιντζινέρο κι όλι μα-
ζι περάσαμε στο καμινεφτίρι. Το εκσετάσαμε απ' όλες τις μεριες
λογαριάσαμε, κσελογαριάσαμε κε βρήκαμε πως σε διο μίνες πά-
νο κάτω θα μπόρέσουμε να το θάλουμε σε ενέργια.

Ο ιντζινέρος, —Μι πενεθόμαστε, λέγι. — Ι μάχι κρίνε-
τε απ' το τέλος κι όχι απ' τιν αρχι.

— Σίφωνα με τυς υπολογιζμός-τυ ι επιδιόρθοσι τυ καμι-
νεφτιριου θα βαστόζε ίσαμε το χιμόνα. Μπορι να ίχε κε δίκιο,
μα γιατί να πσιχρένι το ζίλο, γιατί να μας απογοιτέδι, κε μά-
λιστα επι παρυσία τον εργατον. Ι ολιγόπιστι κιτάχτικαν ανα-
μετακσί-τους, σα να λέγανε „Ακος τι λέγι;“

Κσανα στυς δικός-μου.

— Σίντροφε ιντζινέρο, μι τα παρακάνετε κε ρις. Σε διο
μίνες τελιόνομε, αν θα πιαστούμε σοβάρα στι δουλια.

Απο πίσω πειθιρίζει κάποιος ιρωνικά:

Να δόξαι ο θεός ο ποντικός να πιάσει 'τι γάτα.

— Δε θα γίνει τίποτε!

— Τυ χάκυ!

Τα μάτια νεκρομένα, τα μύτρα κατσηφιαζμένα, τα ρόχα κυρέλια. Μιλας, αποδίχνεις. — Μ'αφτα-μας τα χέρια, τες λες, μπορούμε όλα να τα καταφέρουμε, φτάνι μονάχα με προθυμία να πιαστούμε σ'τι δουλια. Ζοιρέδουν, ενθουσιάζοντε. Μα φτάνι ι παραμικρι αντιλογία, για να τες βοιθίσι σ'τιν απόγνωση κ'ε σ'τιν απελπισία. — Θα δουλέψι, θα το βάλουν σε ενέργεια; Αμ' αν θα τ'αφίσουν, αν δεν θα στίλουν κομίσια; Κε πάλι ματιες φοβιζμένες μύτρα κσινιζμένα. Διελίθικε ι σινεδριάσι, λάφρινε ι καρδιά-μου κε λέγο τυ Κροχμαλ.

— Τ' ακυς;

— Ακύο, κ' εσι ακυς; Μάθε, σινίθικε, αφτα ίνε ι αρχι, κατόπι, θάχουμε κε χιρότερα. Μα τον' εργάτι δεν πρέπει να τον χρίνουμε απ' τα λόγια. Αρχι να γίνει κε λίγο λίγο όλα μπένυνε σ'το δρόμο.

— Το κσέρο, κ'ελα ας αρχίζουμε απο κίνι τι θρόμα-τυ λέγο, — δίχνοντας τις φολιες τον κορακιον πάνω στα καμινεφτίρια

— Εμπρος, προ πολυ το σκεφτόμυνα κ'εγο.

Δέσαμε σκινια, ανεβίκαμε κε δός-τυ κε πόλεμος με τα κοράκια. Ριμάζουν τις φολιες! Γένικε ένα πανδεμόνιο, πετιόντε απ' τις φολιες, απο δο κι απο κι τα πυλια, γιρνουν πάνω απ' τα κεφάλια-μας, θοριδουν με τα φτερα, κρόζουν. Τα πεδια απο κάτω χεροκροτουν, φονάζουν. Εμεις σ'το έργο, γελόντας σ'α να καταφέραμε καμια σπυδέα δουλια. Ο Κρόχμαλ φονάζι:

— Τελίωσε. Το εργοστάσιο πάβι νάνε κορακοφολια, όπος το θαφτίσανε ι χορικί-μας.

Ισαμε το θράδι σ'τ'αφτιά-μου αντιχύσανε ι κρογμι τον κορακιον. Στ' ονιρό-μου έβλεπα πως το εργοστάσιο θροντα απ' το θόριβο τον μηχανον κ'εγο στέκομε σ'τι στέγι κε σεργιανο, ενο ο Γόςςτσιν φονάζι απο κάτω: «Κατέδα, θλάκα, κε χορις εσένα βλέπουμε»!

Τα σόρτα-φέρτα μας κάνανε κάποια εντίποις στα περί-
χωρα το εργοστάσιον, ι γλώσσες λαλόθηκαν, ι εργάτες ζήζιτον, ο
καθένας εκφέρει τι γνώμη-το.

— Δυλέθυμε, σκοτονήμαστε, το βάλομε στη ζιρα, το κα-
τεθένι κάπιυ ι ιδιοτροπία κι όλα παν αμόντι. Λίγος παλαθως
έχουμε στις δουλιες; Εδω, μάτια-μου δεν ίνε πόλεμος.

Βγέγοντας απ' το εργοστάσιον, σφιρίζον κατόπι-μας, μας κο-
ροιδέδυν.

— Ει, εσις τον φορτόσατε τον πετινο το ζερμαγε;

— Αιντε μορε, κε τα χέρια-τους λασπόσανε, άλλο τί θέλεις;
Ερεθίζεσε, μιλας, νομίζις πως τις απόδικεσ οίό κε οίό
τέσερα, μ' αφτι το χαβά-τους.

— Θα διόμε.

— Αμ δε;

— Ιστορίες θάχουμε με τιν υρα.

— Κιαν δεν δυλέπει το εργοστάσιον, πιός θα πλερόει;

— Αφτι, θρ' αδερφε! Μι κιτας τα κυρέλια-τους, πανκί-
ριδες ίνε ι άνθρωπι.

Κοροιδίες, όσο φαντάζεσε.

— Πολι πσιλα το πίρες, αδερφε.

— Για το κάμπαναριο ετιμάζετε.

— Αμ θέβρα. Το ικονοστάσι το Ιδαν Βελίχι στη Μόσχα
χριάζετε ζνονάρο.

— Το ζοναρχοζ τον παράνκιλε απ' το γραφίο.

— Με τις παλιοθράκες-τους θα στυμπόσουν τις τρίπες.

— Με τις μίτετ-τους θ' ανίχουν κανάδες.

Ι λογικι παρα δεν κάνι, τα λόγια πάνε στον αέρα!
Φόναζε, τσίριζε, το κάκυ! Στην αρχι θίμονα, ερεθιζόμωνα, ίστερα
κατάλαθα ποτ εδω οτε μίτινκ κι οτε λόγια κάνουν παρα, εδω
δυλια χριάζετε.

Πάψαμε να δίνουμε προσοχι στις προζβολες. Το ζοστο
όμος κ' εμεις ανισιχόσαμε κε ζιλογιζόμασταν πός θα τα βγάλομε
πέρα, αφυ ι κομίσια οτε ίρθε κι οτε έρχετε. Τυς τα ίπαμε,

τους δομβαρδίζαμε με χαρτια κε μ'αναφορες. Εκς άλυ κε τι δουλια δεν αφίνουμε δεν υποχορύμε.

Πέρασε μια βδομάδα, πέρασαν διο, τα γέλια κ'ι κοροιδίες λιγοστέδυνε. Παρακολουθουν το έργο-μας με σοβαρότητα πια, κε τους τραβα κε ι δουλια Ερχοντε, βλέπουν, σιλογίζοντε κε στο γραφίο.

— Γράψε κι εμένα, —λένε.

Ισα ίσα κ' εμεις αφτο ζιτούσαμε. Στο τέλος τις δέφτερις βδομάδας τα μέλι τις πριγάτας-μας περίσπεσαν αρκετα. Σχεδιάσαμε το πλάνο-μας κε χορίσαμε απ' την πριγάτα μια μερίδα. Βάλαμε επι κεφαλis διο απ'τους δικύς-μας κε τους στίλαμε να δυλέθουν σε άλο τμήμα. Κάθε μέρα κε νέι γράφοντε κ'ι πριγάτα φουκόνι. Χορίσαμε νέα μερίδα για το χαλιδοχιτίριμο. Κ'έτσι δεν πέρασε πολiς κερος κε νάσυ κε πέντε πριγάτες στι διάθεσί-μας. Αρχίσαμε την επιδιόρθοσι τον τριμάτον τον εργαλίον, τον μιχανον, τον καζανιον, το λεπτουργικο τμήμα, το τμήμα τον καλυπιον κε ότο καθεκσις.

Τα γέλια πάψανε ολότελα, ι κυθέντες πέρανε σοβαρο χαραχτίρα, το κάμομά-μας διαλαλίθηκε στα χορια κε στιν πολι-τία, ι περιοχι μίλιζε για μας, περάσαμε κε στιν εφιμερίδα.

Κόζμος κε κοζμάκις πλιμίριζε, ζιτώνε εργασία. Παράτισαν τις γίδες, παράτισαν τους πάνκυσ τυ πιζαριυ. Γερνουν πάνο κάτο, ακύνε τι δουί τον μιχανον, τους περνα το αφιόνι τις ακινισίας. Τους βλέπις μερικυς σοστι μυζζίκι κατάντισαν βραδικίνιτι, τα μάτια χορις ζοι. Κι όταν δρεθουν στο τμήμα, όπου δύλεθαν άλλοτε, αλάζυνε μονομιας, ζοντανέδυνε, γερνουν μια διο το κεφάλι, κσίνυντε κε ζιταν τα εργαλία-τους.

Ενας σιδερας πυ δόδεκα χρόνια πριν τις επανάστασις δύλεθε στο εργοστάσιο, μας επεσκέφτικε μόνο κε μόνο για να κοροιδέψει. Μπίκε κιτάζι το ένα χα, χα, χα! κιτάζι το άλλο; χο, χο, χο! Κοντα στο καρνό-τυ σταμάτισε, διθίστικε σε σκέψεις. Θιμίθικε φένετε, τα παλιά-τυ.

— Καθος φένετε, —λέγι, —θα το στίλανε στον Οκς'αποδο το νικοχιρίο τυ χοριυ.

Δοκίμασε το καρνο, φίσισε πάνω στο αμόνι κε γίρισε κατὰ το μέρος όπου βρίσκονταν άλλοτε τα εργαλῖα, έπσακσε δο, έπσακσε κι, τίποτε· Ὑτε μασιες, ὕτε λαβίδες, ὕτε σφιρια, ὕτε κε χιρίδες! —Μα πόντα αφτα τα διβολεμένα,—φόνακσε.—Χορις αφτα δάχτυλα δεν έχυνε τα χέρια-μου!

Κάθε μέρα κε νέι μπελάδες, διάφορες, λογομαχίες. Λίπι το ένα, γάθικε το άλλο, κι'όλη τρέχυνε σ'εμας. Σίδυλέδαμε, καθισιγάζαμε, κάναμε παρατιρίσις, θλαστιμύσαμε κιόλα. Μα ενδόμεγα παραδεχόμεσταν πως αλιότιχα δεν γίνεται. Αν ίμασταν πεπιζμένοι, ότι το εργοστάσιο θ'αρχίσι τις δουλιές-του, μάλιστα. Μα εμεις δουλέδαμε στα κυτυρυ, απλύστατα απο ένα πόθο οδιγόμενι, χορις καμια βεβεύτιτα, χορις καμια ασφάλια.

— Πεδια δουλια! Οσο περισότερο δουλια κάνουμε, τόσο περισότερο περιέδυνε κε ι ελπίδες-μας, για επιτιχία.

Μα τον καθένα δεν μπορις να τον κρατας με αδιανα λόγια. Ζιτυν μερίδα, ζιτυν παπούτσια, ζιτυν το ένα κε το άλλο, αφου στι δουλια βρίσκυντε ι άνθρωπι.

Φτάσαμε σε τέτιο σημίο, πυ τα εμποδίσουμε όλα.

— Ὑο εργοστάσιο ίνε εργοστάσιο κε κσέρι μόνο δουλια. Εχισ παράπονα, το ένα κε το άλλο, τράβα στο κλυπ. Ορίσαμε μάλιστα κε το σάβατο για τέτιες κυθέντες. Εφκολο το νομίσουμε στιν αρχι: Βγένι ένας κάνι έχθεσι το τί γένικε μες'τιν εβδομάδα, πετάι ο δέφτερος κάτι ενθουσιαστικα λόγια, απαντα στις εροτίσις κε πάι λέγοντας. Μα στιν πραγματικότιτα, διςτιχος δεν ίταν έτσι, ὅπος το νομίζαμε. Αρχίσαμε απ τιν έχθεσι τυ αντιπροσόπου το ζαθκομ. Βγίκε, κάτι τις θέλισε να πι, τίποτις. Γλίγορα τον βαρεθίκανε. Ι πριγάτα-μας θίμοσαν, κάνανε παρατίρισι στα μέλι τυ ζαθκομ.

— Τί, μίπος έτσι γίνυντε αφτες ι δουλιες.

— Αμε πως;—απαντυν.—Εμεις άλι μέθοδο δεν κσέρουμε, παρακαλύμε δοκιμάστε εσις...

— Δικί-μας δουλια δεν ίνε, εμεις δεν ίμαστε ρίτορες,—επιμένουμε, μα αλιότιχα δεν γίνεται. Εμεις κ' εκίνι ίμαστε. Κί' αφου τι δικί-τους τι δουλια τι θγάλαμε σκάρτα, θέλοντας κε μι

θα δοκιμάσουμε i ίδιι. Τα πεδία με σκουντον απο δο κι απο κι, με παρακινυν να μιλήσο πρότος. Βγήκα στο θίμα. Δέκα λόγια δεν πρόφτασα ν'αραδιάσο κε στοπ, έκατσα στ'αβγά-μυ. Κατόπι-μυ θγήκε ο Κρόχμαλ. Βρόντισε κι' αφτος, σαν άδιο βαρέλι πάνω στο πεζόστρατο χωρίς κανένα αποτέλεζμα.

Υτε ο Σερδιουκ τα κατάφερε. Όλες i ελπίδες-μας μίνανε στον Γύςστειν, μα κι αφτος τα χαντάκουε. Ενώσο μιλόσε για τιν επιδιόρθοσι τον ακύανε, άμα όμως άρχισε να συμβλέβι κε να παρακινι τυς εργάτες μ' όλι-τυς τιν καρδια να καταπιαστώνε στι δουλια, χυρις να σκέφτοντε το ατομικό-τυς σιφέρο, τον πίρανε στο πσιλο.

— Τί κάθεσε κε μας πσάλις; Κσέχασες τις λαζζικάλκες;

— Τον άγιο θέλι να μας κάνι!

— Μορε μύτρα για σιδέρομα!

Αν ήταν κανένας πρόστιχος, κανένας κατεργάρις ο Γύςστειν θα φώναζε, θα τσίριζε, θ'άφερε στο μέσο τ'άπλιτα ολονον, για να θγι ο ίδιος παστρικος. Ο Γύςστειν δεν κατέφιγε σε τέτια περτίπια. Αναγνόρισε το λάθος-τυ, κοκίνισε, ταλαντέφθηκε. Κ'έτσι πάθαμε ένα σοςτο κάζο κ'εκάναμε μια τρίπα στο νερο, όπος λέγι ο λόγος.

Το άλλο Σάδατο ακόμη χιρότερα. Ιδαμε κ'επάθαμε, βασανιστίκαμε για να ρίξουμε απ' τις πλάτες-μας το βαρι φορτίο, πυ θεληματικα φορτοθίκαμε. Κ'εκίνο, πυ δε μπορέσαμε να καταφέρουμε όλι-μας, το 'κατάφερε ο Τσυγάεβ, ένας ιλιχιομένος γλεσάρις απ' τιν πριγάτα-μας, ντροπαλος, όσο φαντάζεσε, εργατικός τε τίμιος άνθρωπος. Τον Τσυγάεφ τον πιράζαμε πάντοτε για διο αμαρτίες, αδυναμίες, όπος θέλις πές-τες· για το ότι γράφικε στο ραπφακ, άφισε μες τι μέσι τα μαθήματα κ'έφιγε απ' το σχολιο, κε για το ότι ήθελε πάντα να μιλα με στίχους. Για το εργοστάσιο το δικό-μας επρόκιτο. Αφτος διαμιας:

Κλιζμένο μες τυς τίχους-τυ

ολάκερος εκς μίνες

θρινύσε τ'οργοστάσιο

τι μάβρι καταντιά-τυ.

Ισα ίσα για το δικό-μας το εργοστάσιον, με μόνι τι διαφορά ότι αφτο δεν ήτανε κλιζμένο εκς μόνο μίνες. Πρόκιντε για κανένα διςτίχιμα, ο Τσυγάεφ στι μέσι τος στίχου, για τις μηχανες, στίχι, για το λιώσιμο τυ μετάλλου στίχι. Έγω τονε γόσταρα, ι σιντρόφι-μου όρος δε μπορούσαν να υποφέρουν τος στίχους-του.

Μερικι τον νομίζανε θλάκα, ίχανε όρος άδικο.

Πλισιάζε το τρίτο σάβατο, σιλογιζόμαστε κε δε κέρνουμε τί θα κάνουμε. Ο Τσυγάεφ επιμένι να προσκαλέσουμε σε σινεδριάσι όλα τα μέλι τις πριγάτας-μας.

— Οχ, αδερφε, δε θαρέθικες τις σινεδριάσεις;—τυ λέμε με παράπονο.

— Αφτι δε θάνε σινιθιζμένοι σινεδριάσι, έχο κάτι σπυδείο να σας πο,—επιμένι.

— Πές-το, τί θέλεις να πεις;

— Δεν το λέγο, όχι! Στον κερο τις εργασίας δεν γίνετε. Προσκαλέστε σινεδριάσι κε θα δίτε κε θα μίνετε εφχαριστιμένοι, ίμε βέδεος.

Τυ επιτεθήκαμε όλι, θέλουμε να μάθουμε περι τίνος πρόκιντε. Αφτος τίποτε, γλιστρα εδο, γλιστρα εκι, σα χέλι. Μας πετα λόγια, κεντα τιν περιέργιά-μας, κε μας ανανκάζι να προσκαλέσουμε σινεδριάσι τις πριγάτας, όπου παρεβρέθικαν κε μέλι απ' το ζαθκομ κε απ' τι γιατσίκα τυ κόματος. Ο Τσυγάεφ έκλινσε τις πόρτες κι άρχισε.

— Αιδία κατάντισαν,—λέγι—αφτες ι σαθατιανες σινεδριάσεις-σας, κι έπος πάι, κανέναν δεν θα τις επισκεφτι πια. Για να σας θγάλο απ' τις λάσπες, φαντάστικα κατι-τις, ακύστε!

Εβγαλε ένα σορο χαρτάκια κι άρχισε να διαβάζι. Ίτε εμας, ότε τον ινζινέρο, ότε τα σχέδια, ότε τις ομιλίες-μας, κανένα δεν άφισε ίσιχο κι όλα με χιύμορ, με ιρονία. Στο αναμετακσι πιματικα, περιγραφι τυ ονίρου, πυ δίθεν βλέπουμε για τιν κομίσια κε τα παρόμια. Στο τέλος φανταστικες κομικες ανκελίες. Τον ακύμε με ανιχτα στόματα. „Αφτος ήταν ο νιροπαλος, το ίσιχο το ποτάμι“ λέμε αναμετακσί-μας. Τελίόζε τιν ανάγνωσι κε μας εροτα.

— Πός σας φένετε;

Περίφημα, —το απαντόμα. Το Σάββατο, αντισ εμάς
εσι θα μιλήσις στο κλυπ.

— Σίφονος, —λέγι, —μα θα βουθίζετε κε ρις.

Σινενοιθίκαμε μαζί-τυ, καταστρόσαμε το πρόγραμμα κι
αρχίσαμε να ρεχλαμάρομε απο νορις το τί έχι να γίνι το
ερχόμενο Σαβάτο.

— Τί θα γίνι, πιός θα μιλήσι, —ροτάνε με απορία όλι.

— Ερχεστε κε βλέπετε.

Το Σάββατο ο Τσυγάεφ ανέβικε ρτι ρκινι με τα τεφτέρια-
τυ μαζί. Το πλίθος χι, χι, χα, χα, χα, χα. —Μορ' ετότος
ο θλάκας πάλι τί θέλι; Ο Τσυγάεφ ρα να μι θλέπι, ρα να μι
ακύι, τα χαρτια στο χέρι κι αρχίζει το πελεκίδι-τυ... Πάψανε
τα χάρηνα κι όλι προσοχι, τα στόματα ορθάνιχτα. Οσο πάγι
κε καλίτερα, κι όταν έφτασε στο όνιρο κε ρτις ανκελίες κρεσκά-
νε ρτα γέλια κε ρτα χιροκροτίματα. Τον αναγκάσανε να επανα-
λάβι διο κε τρις φορες μερικα μέρι κε τον ρικόσανε ρτα χέρια.

Παράκκενος, αλίθια. χαραχτίρας! Ετσι φένετε ρα να μι
νιόθι τίποτις, μ'αφτος έχι το διάβολο μέσα-τυ. Φτάνι μονάχα
τι παραμικρι νίχσι να τυ κάνις, κι αμέσος μαντέδι το πύ τίνι
ι προσπάθιά-τυ. Αρπάξι απο δο κι απο κι λόγια, πέρνι ριμι-
ύσις. Κατεργάζετε στο ρπίτι το ιλικό-τυ, γράφι, αντιγράφι, μας
τα διαβάξι στον κερο τις εργασίας κε τα ραβατόδραδα στο κλυπ,
μπροστα ρ'όλο το λαο. Να μι τολμας να ρτραδοπατίσις, πάι!
Απ' τις κοροιδίες τυ Τσυγάεφ κι απ' το μαρτίγι τις γλώσσας-τυ
δεν γλιτώνις.

ΠΑΡΕΚΣΙΓΙΣΙΣ

Πάνο ρτι φοτια τις δουλιας έφτασε κε ι κομίςια κι ο νέος
διεφθιντις. Ανο κάτω γενίκαμε, επιθεορίσις, πραχτικα, ανακρίσις,
ανκέτες, ρτατιστικες. Χορις αφτα, θέθεα δεν γίνετε, μα έλα
δα, πυ δεν ίμεθκ ρινιθιζμένι, κε διςτροπούμε.

Ο νέος διεφθιντις μας κίνησε περισσότερο την περιέργειά. Ήνας κοντόλις, αςχιμορύρις με πέτσινο ζζακέτο, χερίς κομπία κι αφτο. Τα ποδίματά-του χρόνια κε κερύς να δύνε λόστρο, τα μυστάκια-του, ζοστός εκαντσόχιρος. Τίποτε το ελκιστικό στο εκσωτερικό-του, μονάχα τα μάτια-του πετόνε σπίθες, σαν δύο μικρές ηλεκτρικές λαμπίτσες.

Δεν μας άρεσαν κ'ι τρόπι-του. Χόνετε παντο, κολνάι σαν θδέλα.—Γιατί αφτο, γιατί εκίνο, γιατί έτσι, γιατί αλιος. Το απαντας, δε μνίσκι ικανοπιμένος, νέβι με το χέρι κε κσανα-τσαμπουνα. Με το νι κε με ζίγμα τα θέλι όλα.

Εσι τι δουλιά-συ κι αφτος δεν ζ'αφίνι ίσιχο, όλα θέλι να μάθι, το καθένα κσενιχίζι.

— Απο πό διάβολο μας φίτροσε κι αφτος στι μέσι—παρα-πονύντε ι εργάτες.

Τέλιωσε ο χαρτομπελας τις κομίσιας κι αρχίσαν ι σινε-δρίασες. Ο ινζζινέρος κε το ζαδοχομ επιμένονε ν'αρχίσουε. Εγώ κε μερικι δεν αποφασίζουμε.

— Δεν γίνετε,—λέμε,—πρέπι επι παρυζία όλον να κσεκαθαρισι ι υπόθεσι, αντι να τρέχουμε ιστερότερα πάνο κε κάτω στα γραφία κε να χάφτουε μίγες.

Ο διεφθιντις τρίβι τα χέρια, οσαν να ετιμάζετε για καθγά. Μας μαζόκσανε όλυς κι αρχίσανε τα τακλάτια. Τί να σας πο; Το τακλατ ίνε ένα τέτιο πράγμα, πυ αν μποιρις να το καταφέρις, το άσπρο το κάνις μάθρο κε το μάθρο άσπρο. Κε ι υζία; Ι υζία κσεπαζμένι μ'αριθμύς κε κυκυλομένι μ'όμορφα λόγια διαφέβγι τιν προσόχί-συ. Ακυς, σιφονας, κι απο μέσα κάτω συ λέγι, πως δεν ίνε έτσι.

Ιρθε κ'ι δικί-μας ι σιρα. Παράπονα εμύς.

— Ρόζοσαν τα χέρια κε τα μιαλά-μας ζ'αφτι τι δουλια, πυ ύπος φένετε τελιομο δεν έχι κι όλι ι κόπι κι όλες ι κχυ-τόρες-μας θα παν αμόντι!

Ο διεφθιντις γελα κάτω απ' το μυστάκι-του, εμύς ερεθι-λόμαστε. Κι' όταν ερθίζεσε τα μπερδέβις περισσότερο κε τα θο-ζόνις πέρα πέρα. Μα κε να ζοπας δεν γίνετε. Μια κοντιλια κε πάνε όλα στο διάβολο. Σε τίποτε δεν σιφονόμε.

Ένα εκίνι, δέκα ειμς. — Ορθα κοφτα επιμένουμε, —στά
χι στα μάτια δε χριάζετε.

Κίτακσε ο διεφθιντις προς ανάψαμα στα γερά, πήρε τον
λόγο κι άρχισε.

— Μι φοβάστε σίντροφι, το εργοστάσιο θ' αρχίσι τις εργα-
σίες-του, φόνακσε με θροντερι φονι κι εκσακολόθισε.

Ι φονάρα-του ζοστι τρομπέτα, διςανάλογι με το ανάστημα.

Τόρα πρότι φορα τον βλέπαμε τέτιο, όπος αλιθινα ήτανε.
Χιρονομι, τα λόγια-του κοντα, καρφοτα. Σιλογιζόμαστε. „Νά
άνθρωπος πυ δε θα πάγι στο ότπυσκ, όπος τον προκάτογό-του“
κε όόστυ κε χιροκροτίματα. Ι δυλια πάγι καλα κατα τα φαινόμενα.

Τιχοκολίσαμε ανκελίες, ότι το εργοστάσιο αρχίσι τις δυ-
λιες-του κι απ' όλες τις μεριες πλιμιρίζανε ι εργάτες. Αλι με
καρτύζες, άλι με κασκέτα, άλι με στρατιοτικα πιλίκια, με καλ-
πάκια, με κυρέλια, με τσαρούχια. Βυι, θόριδος, παντυ. Τρις
μέρες κατα σινέχια διαδιλόσις στο κλύπ κε στο εργοστάσιο.

Τελίόσαν ι ενγραφες, κατετάχθικαν ι εργάτες σε τμήματα
κε περικικλόσαμε απ'όλες τις μεριες το εργοστάσιο. Αλι στι
στέγι με θύρτζες, μπογιαδες κε πισόχαρτα, άλι στον αβλόγиро
με σανίδια. ρείκες, πριόνια κε μπαλτάδες, άλι στα παράθιρα με
γιαλια κε καπλαμάδες, άλι με τύβλα κε αζδέστι, στις τρίπες
πυ ανίκανε στον κερο τυ πολέμου ι οβίδες. Μπαλίνουμε, αλίβυ-
με, διορθόνουμε.

Ο διεφθιντις αρματομένος με σφιρι, με μέτρο κε λινέικα
πετάι άνω κάτω, μετρα, λογαριάζι, χτιπα, φονάζι, χιρονομι. Τρέ-
χοντας ακήι, εροτα, απαντα, υπογράφι, βλαστιμα. Οσι δεν γνο-
ρίστικαν με τον χαραγτίρα-του πιράζοντε, στενοχορόντε. Τον ζι-
γόνις, θέλις να τυ ροτίσις κάτι-τις, δεν προφτένις, τον έχασες.

Τρέχις κατόπι-του, δεμονίζεσε. Αφτος μετρα, λογαριάζι, μυρ-
δολίζοντας.

— Καλα, καλα, ακόο...

Μάθαμε, ότι δέκα χρόνια έκαμε στα κάτεργα κι απ' το
17 κι εδο όλο δουλέβι. Ιδε κ'ιπέφερε πολα κ'ι φιλακες αφίσανε
τα χνάρια-τους στιν όπσι κε σε κάθε-του κίνισι. Μπένις στο γρα-

φίο θέλεις να το μιλήσεις. Πετιέτε πάνω κε στην πόρτα. Γίρνα στο τραπέζι, απο κι πάλε πίσο:

— Αχούο, αχούο, ζίντροφε, — συ απαντα κε πάλι τα ίδια.

Σινίθια, πυ το μίνανε απ' τι μοναχσία τις φιλακίς. Σαν τα διγόντε άλι, αστία συ φένουντε, όταν όμος εσι ο ίδιος τον δλέ. πικ, ραγίζετε ι καρδιά-συ. Πάγι καμπυριαζόμενος, το χέρι μπροστα στο στίθος-του, σα να κρατάι το λυρι απ' τις αλυσίδες, πυ τις έχυνε δεμένες στα πόδια-του.

Περνύσε μια μέρα απ' το χαμινεφτίρι, εχι πυ εμικ τραγουδύσαμε τι „θάλασα“. Μας ζιγόνι θιαστικά, εροτα:

— Τί πάθατε;

— Τίποτε, γιατί εροτάτε;

Καμόθικε προς άκυσε, μας ίδε ζούς κε ακέρους αναστέναχκε βαθια κε:

— Με τρομάχκεσατε, — λέγι.

— Πός, γιατί;

— Τίποτε, ανοισία-μυ! Εκσακυλυθίστε το τραγούδι. Το κσαναρχίσαμε κι αφτος μαζί-μας τραγουδάι μ'ενθυσιαζμο. Ο Γύς-τσιν τον αροτα.

— Πολες φορες θα σας καθίσανε στο χάρτσερ για τα τραγούδια;

— Αμ δέθεα, χορις αφτο δε γίνετε. Σιχνα τραγουδύσαμε το τραγούδι το Βαργύζιν, για να πιράχκυμε τον δεζμοφίλακα.

Οταν κατάλαβα περι τίνος πρόκιντε, μια κριάδα μυ περίλυτε το ζόμα. Το τραγούδι-μας τυ ιπενθίμιζε τα χάτεργα κε πιός κσέρι πιές τρομερες λεπτομέριες. Οταν τον γνорίσαμε απο κοντα αφτον τον ασχιμομούρι, τον αγαπίσαμε όλι-μας κε στα γερα μάλιστα.

ΤΥ ΘΙΑΙΚΥ Ο ΕΚΣΑΠΙΣΑΔΜΟΣ

Δυλέδχαμε μ'όλι-μας τιν καρδια, ιδρόναμε, εκσιδρόναμε. Οσο για απολαβι, μι τα ροτακι! Υτε σαπόνι ίχαμε, νιβόμαστε με τον άμο κε τυς ρόζους-μας κσίνχαμε με τι λίμα. Μαςόσαμε σέμισκες κε γεμίσαμε τιν κιλιά-μας με λαχανικα. Ι πατάτα κατάντισε αντικίμενο πολιτελίας, όσο για παπύτσια κε για ρύχα,

ήτε στόνισα τα βλέπαμε. Ίσχετάζοντας επιπόλεια τα πράγματα θα πεις αφτι ζοι δεν ίνε, κατα βάθος σαν σκέπτεσε δε μπορεί να μι παραδεχτις ότι έτσι αρχίζει ι πραγματικι ζοι. Σκαρόσαμε μια ντουζίνα τριήματα κι όλα στην ενέργεια. Στις πολιάνθρωπες σιναθρίσις ι γλώσσα-μου πιανότανε δε μπορώσα ν' αραδιαζο πέντε δέκα λόγια, στα τριήματα απ' εναντίας, σαν νάταν λαδομένη, γιρνόσε αδιάκοπα. Τις γιορτες όλο τον κερύ-μας στο κλυπ. Επέστρεφα αργα μεσάνυχτα, ριχνόμωνα στο στρόμα, με βαρεμένο το κεφάλι. Μόλα τάφτα προμιθέφτικα κε βιβλία, έδριςκα, κερο κε για διάβαζμα. Μεγάλονά, μ' ένα λόγο, σα νιοφένκαρο...

Κειπνο μια νύχτα κε τί να δυν τα μάτια-μου; Στην τριήπα-μου, πυ κ'ι ποντικι δεν καταδέχυνταν να επισκεφτον, φίτροσαν κάτι πράματα. Ένα καλάθι, ένα ζεντύκι κε δέμα μες το πάπλωμα. Κε όλα πράγματά γνωστα. Να κ' ι κλειδαρια τυ ζεντυκιου. Ισα ίσα εκίνι, πυ αγόρασα εγο ο ίδιος ένα κερο...

Κατέβασα τα πόδια απ'τιν κόικα τρίβο τα μάτια, ανίγο το στόμα! Στο πάτομα, κοντα στο παράθιρο, ι γινέκα-μου κε τα πεδιά-μου διο αγοράκια, τ'όνα εφτα κε τ'άλο έχσι χρονον. Ίχα, να τως δο τέσερα χρόνια. Όταν άρχισε το παναγίρι, τις επανάστασις τυς φόρτοσα στι ράχι τις πεθεράς-μου κι εγο τράδικσα κατα το μέτοπο, χωρίς να κσέρο τι γίνετε χωρίς να κσέρυν τι γένικα. Σ' όλο αφτο το διάστημα έστिला απ' το εργοστάσιο ένα κσέρο δελτάρι στο ζπίτι-μου, πυ έγγραφα, ότι εγκαταστάθικα εδο, σας φιλο κε τα παρόμια. Οσο για χρίματα, για βοίθια, τίποτε, αφν κ' εγο ο ίδιος μόλις κε μετα θίας διετιρύμωνα στι ζοι.

Το ζοστο εφχαριστίθικα, σαν τως ίδα. Τα πεδάκια κιμοντε σαν σαρδελίτζες στο θαρέλι άνο κάτω χέρια κε πόδια, κ'ι γινέκα-μου τιλιγμένι στο ρσάλι, απ' όπου πρόβαλε μονάχα ι μίτι-τις. Ι γινέκα-μου όμορφι γινέκα ίνε, μονάχα το κεφάλι-τις τ'όχι παραγιομιζμένο με κλύθιες ιδέες. Τιν πέρα, με τιν πεπίθισι, ότι γλίγορα θα τις αλάνσο τα μιαλα, μα γελάστικα ο φυκαρας. Απ' τι μια μερια ι δυσκολίες, απ' τιν άλι ο πόλεμος.

Ι επανάστασις στο κατοχώριφο ριμίο, ι άσπρι δε μας αφίνον ίσιχους, κι αφτι με τι μάνα-τις με πολιορκύνε με τα γρα-

ματα „Αγαπité-μν εΐζιγε, πολιαγαπιμένε γαμπρε, μι μας κσε-
χνας, μι κσεχνας τα πεδια, εϋλογίςτ κε για τι μάβρι μέρα, κί-
τα τι κάνυν ι άλι, φρόντισε κε ρι να θάλις κάτι-τι στο χέρι“,
κε τα λιπα κε τα παρόμια, μπκαάλικο λες κε θαρούσανε το μέ-
τοπο.

Κι απο νορις θέλανε να μάθυνε „τί θέσι θα πάρο κε
πόσες χιλιάδες μιστο, αν δόσι ο θεος κε θα μίνο ζοντανος“.

Κε τότε, πυ κίταζα εϋλογιζμένος τι μίτι τις γινέκας-μν,
καταλάβενα, ότι με παρόμιας κυβέντες θα μ' αρχίσι. Κ' εμέ-
να, καλίτερα να μν χόνανε μαχέρι στην καρδια.

— Εχ, καλα χιμώντε, —λέγο. Μαςο λίγο κσερο πσομι, ρυφο
κάμπουςες κυταλιες κρύο τσάι κε δρόμο στο εργοστάσιο.

Εχι πάλι κάτι αναποδιες. Τις βολέψαμε πάνο κάτω κι
όταν τέλιωσε ι εργασία, ετάθικα εαετιζμένος. Ι κιλια πέξι ταμ-
πυρα, το μιαλό-μν βαβιλονία απ' τις έγνιες. Δυλιες πολες, στο
τρίμα εινεδρίασι, ι γινέκα-ςν, τα πεδιά-ςν εε περιμένυν, τέρε-
ρα χρόνια έχυνε να εε ιδυν κε να τυς ιδις. Τράδικσα κατα το
επίτι-μν.

Μόλις πάτισα το κατόφλι κε τί να ιδο! Κίνα πυ εφαν-
ταζόμυνα. Στι γονία θρονιαζμένες διο ικόνες, τα βιβλία-μν πε-
ταγμένα κατὰ γις. Σα να μν λέγανε: „Φτάνυν ι τρελαμάδες,
γινέκα πεδια έχις“. Τα πεδάκια πετάχτικαν στην ανκαλιά-μν
ι γινέκα-μν τσιμπα κε κσετσιμπα το πρίμυς κι ότε γέρνι να με
ιδι. Φίλιεα τα πεδάκια-μν, τα χάιδεψα, κσαπλόθικα μαζί-τυς
πάνο στο κρεδάτι κε εε λίγο αποχιμίθικαν. Στο αναμετακσι έβρα-
σαν κ' ι πατάτες. Τις τίνακσε πανο στο τραπέξι ι γινέκα-μν,
πρόετερε κ' ενα διο πακσιμάδια, πυ έφερε απ' τις μάνας-τις,
κε μν λέγι θιμομένι.

— Κάτσε να φάσι!

Τιν κίτακσα. Τα μύτρα-τις μάβρος υρανός, κε μάβρι μέ-
ρα. Κάβικα. Κλιστο το ετόμα εγο, κλιστο εχίνι. Το κεφάλι κά-
το, μαεροτρόγο τάχατες. Πέρασε ένα λεπτο, πέρασαν διο.
Ι γινέκα-μν δε βαστάχτικε πια. Κσερόδικσε, καθάρισε το λαρίν-
κις τις κε δός-τυ τον εκεάπσαλμο.

— Ή, αρυτα, — μέσα σ' αφτι τι βρομώτριπα θα μάς πνίχσει;

Δεν σκέφτικα ίσαμε τότε για κατικία, κι όσο για μόμπι-λα ότε κι αφτο. Καρόθικα πος τ'όχο γεματο το στόμα, σκέφτι-κα κε δοχίμασα να τις ρίξω στάχτι στα μάτια.

— Περίμενε, — τις λέγο — να βάλουμε μια φορά στο δρό-μο το εργοστάσιο κε έπιτα.

Διγίθικα πος μπερδέφτικα με το εργοστάσιο, πος παν ι δουλιες, τί σκυτόρες έχουμε. Δεγο. Εκίνι γίρισε τα νότα, ότε θέλι ν' ακύσι. Αλακσα πολιτικι. Αρότιςα για τιν πεθερά-μου, για τον γινεκάδερφο, πός ζυν, τί κάνουν κ'εστρεψα πάλι το τιμό-νι κατ' εμας. Τα λόγια-μου σαν κόκινες πιπεριες τι φλογίζουνε. Σιγίρισε το τραπέζι' έβαλε το τσαερο πάνο στο πρίμος, κερό-βικσε μια ακόμα κε πάλι τα δικά-τις.

— Τί μιστο πέρνις, τί κε τί σας δύνουν στι μερίδα.

Μίπος κ' εγο ίκσερα τί πέρνο; Μιστο με το σαντίμι, με-ρίδα με το γραμάρι.

Τις-τα ίπα όλα, χωρις να κρίψω τίποτε. Πίρε φοτια.

— Βρε, αθεόφοβε, κε μας έγγραφες πος αποκαταστάθικες.

Αφτι ίνε ι αποκατάστασι ι δικί-συ; Θεέ-μου, δε μου λες πότε θα τελιόσουν τα δικά-μού τα βάσανα; Ισαμε τόρα με τον πόλεμο με τιν πάρτια κε τόρα ρίχνις εμένα κε τα πεδιά-μου σ' ετότι τι σκιλότριπα! Ιδολο, παλιοτενεκε, επανάστασι θα μύ-κανες κ' εσι, ε;....

Φονάζι, ιβρίζι κι όσο πάι κε δυνατότερα. Τα πεδια κσι-πνίσανε, κιτάζουν κσιπαζμένα. Τις νέθο να κατεβάσι τι φονι, αφ-τι τίποτα, το χαθά-τις. Ι γιτόνι δίπλα σεργιανίζουν! ακύο τα γέ-λια-τους.

— Γένιςες αφτες τις μίχες, — φονάζι, — τ'άκαμες μπε-λα στο κεφάλι-μου κ' εσι το χυζύρι-συ. καρφι δε συ κέγετε. Ιρθα, ότε μ' εχερέτιςες. Το εργοστάσιο παραπάνο απο μένα στέχετέ...

Σα γινέκα πυ ίνε. να σας πο, έχι κε δίχεο. Ιμωνα στον πόλεμο; Ιμωνα. Κυρέλι έγίνα μες' τι δουλια; έγίνα. Τα πεδια κε τι γινέκα-μου ενκατέλιψα στο έλεος τις τίχις;

Τόκ'άνα κι αφτο. Αμ τί να τος έκαμα, στην τρέπι-μου θα τος κυδαλώσα; Χρίματα κε τα λιπα τος έστ'ιλα καμια φρα; Δεν τος έστ'ιλα. Κε πό να τα θρο. Λιπον ότε άντρας ίσε κι ότε πατέρας, ένα κσιλάνκυρο κε τίποτε περισότερο. Το γιατί, το πός; ι πλιονότιτα τον θιλικον δεν το νιόθι κε πολι περισότερο ι γινέκα-μου.

Με κιτάζι σαν θεριο, θέλι νχ με καταφάγι με τα μάτια-τις.

Φονάζι, κσελαρινκίζετε, τιν πνίγι ο θιμος. Δανχάνο ι γλώσα-μου, κάθυμε σαν μαδιμένι όρνιθα.

Το τσαερο κοχλιάζι πάνο στο πρίμους. Χάρικα. —Θα δρέκει —λέγο—το λαρίνκί-τις με λίγο τσάι κε πολι πιθανο να τις ισιχάσουν τχ νέθρα. Εδρασα κε λίγα καρότα, γέμισα τα ποτίρια κε τις πρότινα το ένα.

— Εσπροκσε το χέρι-μου, μισόχιζε το ποτίρι κε δυνατότερα.

— Στο διάβολο κ' εσι κε το τσάι-συ! τί με νερο θέλις να χορτάσις τιν πίνα-μου; Ι άλι με καφε, με εσοκολάτες, με βύτιρο ταγίζυν τα πεδιά-τους κε τρόνε κε ι ίδι. Σπίτ'α αρμάτ'σανε, στο μετάκσι κολιμπυν, μ' αφτοκίνιτα γιρίζυν, κ' εμεις; Επi κσίλυ κρεμάμενι!...

Κιτάζο ι γινέκα-μου πάι, τ'α κατσίρτις!

— Στάσυ, θρε γινέκα, —τις λέγο. —Γιατι φονάζις ανόφελα; Πάπσε, σιλογίςυ κε λιγάκι, μιαλα έχις.

Ισίχασε λιγάκι έδωσε προσοχι στα λόγια-μου. Επρεπε λιπον λαφρα λαφρα κε με καλο τρόπο να τιν πάρο. Εγ'ο απεναντίας ανιπόμονος τ'άκοψα με τον μπαλτα.

— Το ροστο αν θέλις να μάθις, γινέκα, —τις λέγο, — ι δικί-μας ι ζοι έτσι θα πάι διο, πιθανο κε πέντε χρόνια ακόμα, έσπυ να μπυν στο όρόμο ι φαμπρικες κε τα εργοστάσια.

Πιρομένο δαθλι τιν κάψανε τα λόγια-μου. Πετάχτικε πάνο σαν τρελι.

— Πός, πός; πέντε χρόνια ακόμα;! Βρε κυτε, θρε κρεμανταλα, ίστερα απο πέντε χρόνια πενιντάριδες θα ίμασαν κ' ι διό-μας κε τότε στο διάβολο κε σι στο διάβολο κ'ι καλοζοία-

ἐν τὰδρα. Τὸ παρὰτις το σπῖτι-ς) κρέχαςε τι γινέκα
 κε τα πεδῖα-ς), δουλέθις σκοτόνεσε ἀδῖκα τον ἀδῖκον για τὸς
 ἄλλος κε σε χοροιδέθυνε κιόλας! Πλάγιασεε στὴ φιλακι, στα κῆ-
 τεργῇ. Ἰ σιντρόφι-ς) γενίκανε χομῖσαρέι, εἰς ἀπόμινας πσοριάρῖς.
 Κίτα, κίτα τι φάτσα-ς), με τι μιάζῖς;

Ὅς κε τα κυρέλια, πὺ φορις κι αφτα δικά-ς) δεν ἴνε!

Τὰ δάκρια τρέχουν ἀπ'τα μάτια-τις, μα ἡ γλῶσσα δε στα-
 νατα. ὁ ἐκσάπσαλμος ἐκσακολουθα κε τελιομο δεν ἔχι. Ἐγὼ τα
 να κάθουμε πάνο ε' αναμένα κάρβουνα, κατασκοτομένος ἀπ' τι
 δουλα κι ἀπ' τὶς σκοτύρες. Αφτινῖς ἡ γλῶσσα δεν κυράστικε,
 αἰέθι κ' ἐκσακολουθῖ ν' αἰέθι. Δε μπόρεσα να βαστάκσο πια
 ἔγγρα, ἔπεσα σε μια γονία κ' αποκιμῖθικα κάτω ἀπ' τὸ ναυορι-
 ζμα το ἐκσάπσαλμου τὶς γινέκας-μου.

ΕΝΘΑΡΙΝΤΙΚΑ ΣΙΜΙΑ

Πάθαμε κ'ένα κάζο κ' εἰτία πάλι ἡ γινέκα-μου. Μ'ας τιν
 ἀρίνο ἀφτίνα κατα μέρος, γιὰτι πάλι θα τα μπερδέψο.

Να τι ἔτραξε. Τον κερο, πὺ στριφογυρίζαμε στο κέντρο
 εγὼ κε ὁ Κρόχμαλ, σιχνα πικνα με κεντόσε μια ιδέα. Γυρνόν-
 τας στὸς δρόμους τὶς μεγαλόπολῖς ἐβλεπα παντο πλκαάτες κ'ἐπι-
 γραφες, πὺ ἔδιναν κ' ἔπαρναν ἡ λέκσις: „προλετάρῖ“, „Προ-
 ιεταριάτο“, „εργατια“, κε τα παρόμια. Πάι να πῖ, σιλογιζόμυνα
 εμῖς ἡ εργαζόμενι ἀποτελούμε τιν κηριότερι δίναμι μα στὴν πραγ-
 ματικότητα τάδρισκα σκόρα' γιὰτι ἀναμετακσι-μας γραμματιζμένους
 κε με τὶς ἀπετόμενες γνώσις σχεδὸν δεν ἐβλεπα κανένα. Γενι-
 κα αν θα ἐκτετάσουμε, ἰπάρχουν κε ε' εμῖς σφυδαζμένι κε με
 γνώσις ἀνθρώπι κε ἱπερετων στὶς ἐργασίες το κράτους. Ἀλα τι να
 σας πο' αφτι ἀπο μας δεν ἴνε, κῖαν προσφέρουν τὶς ἱπερεσίες-τὸς
 στὴ σοβετικὴ κυβέρνῖς το κἀνουν διότι ἀλιήτικα δεν γίνετα. Ἀφ-
 τες ἡ ιδέες ἐκσάνιζαν σιχνα πικνα το μιαλό-μου κ' ἐσιλογιζόμυνα
 τι μπόρθε να γίνῖ αν μας ἐστελαν στο εργοστάσιο κανένα ἐν-
 ξενέρο, πὺ δε θα σιφονύσε με τιν ἰδεολογία-μας. Θα μας γί-
 ριζε το δόχος ἄλλο τα μιала κ' εμῖς τιφλι κι ἀμαθι θα χορέ-
 θαμε σίφονα με το χαβά-τυ,

Παρόμοιες σκέψεις με παρεκίνησαν να ζητήσω να προμηθευτούν τεχνικά βιβλία για τις μηχανές, για τα καμινεφτέρια και τα παρόμοια. Βρίκα επι τέλους, τα διάβαζα και μου χρισιμέθανε για καλός οδигος στις απορίες-μου στην πορεία της εργασίας. Μόλις όμως ήρθε η γινέκα-μου, πάει, τελίosan κ' η μελέτες-μου. Πέρνεις το βιβλίο στο χέρι, αφτι με τα δικά-της ίσιχο δεν ε'αφίνι.

Βλέπο έτσι δε γίνετε και αναγκάζομε να κυβαλίσω τα βιβλία-μου στο εργοστάσιο. Τα ίδαν η σιντοόφι-μου, άρχισαν να τα σχαλίζουν και αφτι. Εδω ικόνα εκι σχεδίο, αλυ διάγραμμα, εφ κι να την περιέργια, θέλεις να μάθεις, να λίσεις τις απορίες που εφ παρυσιάζοντε στον κερο της δουλειας.

Κι απο δω ίσα ίσα αρχίζει και το καλο, για το οπίο ανάφερα στην αρχι. Μας έτιχε κάτι εμπόδιο στη δουλια και προστρέχσαμε στη βοήθεια του βιβλίου. Δίχνο με το σπέρτο πάνω στο σχεδίο, εκσιγο τις λεπτομέρειες, εκι που ο ινζινέρος πρόβαλε πίσω απ' τη μηχανι. Ενας απο μας, σινιθιζμένος απ' τα παλαια, άρχισε να τρομάζει απ' το φόβο-του, ειμς η άλι σταματίσαμε και περιμένομε τα περετέρο. Ο ινζινέρος κίτακσε, αδιάφορος διόθεν, το βιβλίο και με μια προσπιτι εφχαρίστιςι.

— Α, έτσι—λέγι. —Μπράβο, μπράβο, έδγε-σας! Πό το βρίκατε;

Το διγίθικα' έτσι κ' έτσι. Εσκιπσε, φιλομέτρισε τα βιβλία και δε μπόρεσε να κρατιθι.

— Οστε σίφονα μ' αφτά τα βιβλία με κοντρολάρετε; —ερωτα.

— Οχι, γιατί να σας κοντρολάρουμε; Τα βιβλία τάχουμε απλώςτατα βοήθη για την εργασία-μας και για την ανάπτυξί-μας...

Με πίστεπσε, θέβεα, όσο η όρνιθα την αλεπου. Ζάροσε το πρόσωπο, εφ να το ζιτόσε κανεις δανικα και λέγι.

— Καταλαβένο, μα μίπος στο γραφίο δεν έχουμε σχεδιάγραματα για όλες τις μηχανές; Μπορούατε να πάρετε εκίνα.

Φέγετε ότι θέλι να μας τρίπκι τις μέτες. Ο Κρόχμαλ μου νέβι να σιοπο και αρχίζει ο ίδιος.

— Μάλιστα, ότι στο γραφίο υπάρχουνες κεδιογράμματα, ζίντροφε ινζζένερο, μα αφτα εχτος πυ δεν μπουόμε να τάγουμε πάντα πράχια, δεν έχυν κ' επεχσιγίσις, ενο στο διδλίο βρίσκουμε όλα. Επιστ με περισσότερη προθυμία κ' εφχαρίστισι εργάζεστε κανένας, όταν κσέρι το γιχτι κε το πορ, γίνετε το καθετι.

— Βέθεα, βέθεα, απάντισε ο ινζζένερος, — κε χέρο πολι για το ενδιαφέρο-σας για τι μάθισι.

Ετσι κε θα τελίονε το κάζο αν δεν χαλνόςε τι δουλια ο Σερδινι. Το κσέραμε κ' εμεις, ότι ο ινζζινέρος δε μιλα ιλι-κοινα, μα αφτος ο διάολος νε κε καλα θα το κσεφαντόςε κιόλας.

— Κσέρουμε, κσέρουμε πόσο χέρεστε, — λέγι στον ινζζενέρο.

— Τί σιμένυν αφτα τα λόγια-σας;

Επρεπε να ριοπίσι ο Σερδινι, μα αφτος χιρότερος.

— Ενοο, — απαντα, — ότι θέλετε να μας πάρετε για δλάκες;

Ο ινζζένερος πιρσάχτικε πολι, κιτρίνισε.

— Απο σας δεν περίμενα ποτες τέτια! — λέγι.

Κάνουμε νέματα στον Σερδινι, να κόψει τι φονί-τυ, να ριοπίσι, αφτος τίποτε, αρχίζει κ' εμας.

— Πάψτε κε ρις — μηρδουλίζει, — να μω κάνετε τον ρι-νίγορο. Ο ζίντροφος ινζζινέρος δεν ίνε κανένα μορο κι απρο-στάτεφτο πεδι κε κσέρι καλίτερα απο μένα, ότι αφτα πυ λέγο ίνε ροστα. Τρίτσα, κάτσα δεν χριάζοντε, ι δουλια φένετε.

— Με ριχορίτε, τί φενετε; αροτα με θιμο ο ινζζενέρος.

— Φένετε απ' το ότι μαλόνετε μαζί-μας, πια ίνε ι χα-ρά-σας, για το ότι εμεις καταγίνομαστε με τα διδλία.

Εκσο φρενον ο ινζζινέρος, φονάζι.

— Τί, να χοροπιδο θέλετε, για να δίκσο τι χαρά-μω;

— Κιαν χοροπιδάτε, εγο πάλι δε ρας πιστέδο. Προτίτε-ρα έπρεπε να πάρετε τα μέτρα-σας, να οργανόνετε λέχσιες για τα καμινέφτίρια, για το ένα κε για το άλλο. Τόρα τι να πύμε;

Κε με μια ζοιρι χιρονομία ρινεπλίροσε κίνα, πυ δε πρό-φτασε να πι με τι γλόσα.

Ο ινζζινέρος απο κίτρινος γίνετε κόκινος ρα βραζμέμος αστακος κε ραν με κεφάλι άνθρωπος πυ ίτανε, γίρισε το τιμόνι.

— Πάψτε, παρχαλίο, να μη θρίτε προφάσις εν αμαρτίαις.
Ι δικές-μν ! λέξειςες θαρετές σας ίνε, άλλοστε κε. χωρίς
αφτες όσι-σας θέλουν, μπορούν να μάθουν όσα χρειάζονται.

Ετσι τελίωσε αφτο το επεισόδιο. Το αποτέλεσμα ίτανε ότι
ο ινζενέρος άρχισε να μας επισκέπτετε συχνά, μας εκσιγύσε όλα
μας έκανε πρόχαρα σχέδια κ.τ.λ. Μας μιλούσε για τα εργοστά-
σια τις Γερμανίας κε τις Αμερικής κε λίγο λίγο πιάστηκε κε
στι δουλια μαζί-μας. Το εργοστάσιο πήρε ίδις κε τρέχανε ι ερ-
γάτες να δυν προς δουλέθι ο ινζενέρος. Ινε αλίθια πως δεν τα
καταφερνε, όπως εμεις ! ρινηθιζμένι κ' ι δουλιά-το προχωρούσε
αργά, μα κε παρκαίτο δεν έπεφτε απο πολυς ρινηθιζμένυς στι
δουλια εργάτες.

Στο αναμετακσι άρχισαν να μας πλερόνουν κε ολάκερα
μινιάτικα, κε ο καθένας λογαριάζι πη θα τα δόσι, πίες τρίτες
θα μπαλόσι. Το πέραν μιρυδία κ' ι ρπεκυλιαντι κε ραν ι μίγες
στο μέλι, έτσι κε αφτι περικίχλουςαν το εργοστάσιο. Εγώ δεν
έδοσα προσοχι, ι ρίντροφι όμος, γνωστικότερι απο μένα, νιόσανε
τον κίνδινο.

— Μ' αφτι θα μας κηταστρέψουν, θα χαλάσουν το εργο-
στάσιο με τι ραμογόνκα-τους, λένε.

Τρέκσαμε στο ραβχομ, διαλέκσαμε επιτροπι, ιδοπιίσαμε
τι μιλίτσια κε τους πέραμε κατα ριρα τους πραρατεφτάδες.

— Τί πυλας κηρύλα-μν;

— Κυμπάρε, για δίχσε-μας τι κδας ίνε αφτο;

Ι πραρατεφτάδες όλι με μια φωνι:

— Χριστιανι, ορθόδοκσι, βοίθια.

— Κ' εμεις ορθόδοκσι ίμαστε, — τους λέμε, — αφίστε να
δύμε τι πυλάτε.

Τους πρράξαμε όλυς. Εκίνυς, πυ πυλόσαν ραμογόνκα τους
βάλαμε ιδιέτερα. Κάναμε πρραχτικα, υπογράφσαμε κε τις μπο-
τίλιες τις ραμογόνκας, τσαπ, τρυπ, κομάτια κε στιν κανάβα.
Μαζόχτικαν κάτι κεφλίδες γενάτι θέρι χριστιανι πυ λέγι ο λό-
γος κε μας κάνουν πραρατιρίσις κε μας κοροιδέδουν. Μαζόχτικαν
κε γινέκες εργάτον. Αφτες πέραν το μέρος-μας.

— Άμε τι, δεν σας αρέσι; — λένε στους αντίθετους. — Αν ήσαστε γινέκες, αν ήχαστε άντρα μεθίστακα, πολι αλιότικα θα κυθεντιάζατε.

Μάλαμα θιλικα! Λιγάκι περισότερα μιала αν ήχανε θι-να ολόκερα μπορύσαμε ν' ανατρέψουμε μαζί-της. Χέρεσε, απ' τινάλι μερια κε λιπάσε, γιατι πολι σκοτινες ήνε' απ' τα πλά-για κι απ' τις άκρες πολεμάνε το κακο, ετιν καρδιά-το δεν χόνουν το μαχέρι.

Χίσαμε ετιν κανάδα όλι τι σαμογόνκα πυ βρίκαμε κε μι-ραστήκαμε τος σαμογόντσικους, για να τος πάμε να κάνουμε έρεβνχ στα επίτια-τους. Εμένα κε τον Σερδιουκ έπεσε στο μερτικό-μας ένας ιλικιομένος με ανταρια κε με διπλες αλινίδες στο ρολόγι-το. Πριν τυ πολέμου δύλεβε ένα κερο στο εργοστάσιο, έπιτα ανι-κε μαγαζάκι. Στο κερο τυ εμφίλιυ πολέμου κυθαλύσε άγο κάτω κιτάρι, για να μί πεθένι τις πίνας.

— Το λιπον, — τυ λέγο, — εν αποστρατία προλετά-ριε, θα μας κάνις τι χάρι να μας πας στο φτοχικό-ζυ.

Κιτρίνισε, γένικε κερι.

— Τι δουλια έχετε στο επίτι-μυ;! — φονάζι. Με κλέψα-τε, μ' εριμάκσατε το μαγαζι, δε σας φτάνι; Κε πiii ήστε, σας παρακαλο;

— Θα το μάθις ιστερότερα, — τυ λέμε, — τόρα τράδα.

— Οχι, — επιμένι, — εδο, μπροστα στο λαο δίκστε, πύνε το μαντάτο-σας;

Ο Σερδιουκ, δίχγοντας τι γροθια.

— Νάτο — τυ λέγι, το βλέπις;

— Ετσι έ, πάλι ι γροθια; Οστε πρέματα ήσαν ι διατα-γες τυ Δένιν για τιν ελεφτερια τυ εμπορίυ; Οσαν να μας βά-λετε στο δίχτι νε;

Πάι χιρονομόντας κε θλαστιμα. Ίίριζε τι γονια, οπόταν μια γινέκα απ' το πλίθος μας λέγι:

— Σας γελα, είντροφι, ο καχύργος, αφτύ μερια ήνε ι σο-στι ι κατιχία-τυ, μ' αφτυ μονάχα πλαχιάζι. Τις δουλιες-τυ τις κάνι στο επίτι τυ γαμπρό-τυ.

Πήραμε αψτίνα με μια άλι γινένα μαζί μάρτιρες με ίριζε
στο γαμπρό-το στην αβλή. Η γρια κ'ι νίφι άμα μας ίδαν, αρχί-
σανε τα κλάματα. Ο σαμογόντσικος φονάζι.

— Βρε, θεότρελλες, γιατί κλέτε; Μυσαφίρει μας έρχοντε.
Βάλτε το σαμοβάρι... ετιμάστε ζαχόσκες... Κε...

Η νίφι μπήκε στο σπίτι η γρια διπλόθηκε μπροστά-μας.

— Κ' εγω νόμισα, η καιμένι προς άλι ίνε... Ορίστε,
ορίστε!...

Ο Σερδίουκ γένιχε θεριο. — Κίτα, κίτα, — με νέδι με το-
μάτι, — προς θέλουν να μας πλέκουν στ' αραχνόπανο, — με προ-
στάζι τις γριας.

— Ας λήψουν η ατιμίες φόνακσε γλίγορα τις νίφεις να θγι έκσο-

Κλίσσαμε την αβλόπορτα με μπίκαμε στο σπίτι, κάναμε
έρεβνα.

Γεμίσαμε μια μεγάλη κορζίνκα με μεγάλες με μικρες
μποτίλιες γεμάτες σαμογόνκα. Σιντάκσαμε νέο πραχτικο, υπο-
γράψαμε.

Κε ο σαμογόντσικος μπροστα κ'εμεις κατόπι-το με την κορζίν-
κα, βγήκαμε στο δρόμο, όπου γέμιζε το πλίοθος. Ο Σερδίουκ ανέ-
θηκε πάνω σε μια πέτρα, με εκσιγα το τι γίνετε. Ένα αφτος,
διο το απαντων εκίνι. Ος κ' η γινέκες πήραν το μέρος το σα-
μογόντσικου. Θίμοσε με φονάζι.

— Βρε, κ'ι φύστες εναντίον;! Δε μυ λέτε, πιά απο σας
ίδε το καλο τις βότκας; Πιά απο σας δεν δοχίμασε το μεθι-
στακα τι γροθια; Πιά απο σας εκς ετίας τις βότκας, δεν πε-
τάχτικε χιμόνα κερσ στους δρόμους; Σιοπάτε; Κε τι μπορείτε να
πίτε. Εμπρός λιπον, καταστροφι στι βότκα!

Αδιάσαμε την κορζίνκα με με τις πέτρες κάμαμε θρίψα-
λα όλες τις μποτίλιες. Ο σαμογόντσικος θρινι με οδίρετε, τραδά-
τα μαλια, τα γένια-το.

— Χριστιανι, χριστιανι κιτάκσε-τους τους άσπλαχνους! Υτε-
για τον εαυτό-τους κι ύτε για τους άλους! Η μιλιτσιονέρι τυλά-
χιστον πίνυν με κάποτε! Αφτι η αθεόφοδι όλο χαράμι το κά-
νανε! Μ' αφανίσανε, με καταστρέψανε, το διςάκι το ζιτιάνω
απόμινε άλο τίποτε!

Απο κάτω πρόφτασε ένας μπεκρής μεθίστακας. Πιάνι τα, χέρια-μας.

— Σίντροφι, για όνομα Θεού, μι τα σπάνετε διακρικς, λίγο κατ' ολίγο! Τελέφι το κάνετε το εβλογιμένο.... Μι, μι σιχαρτιά ίνε...

Τον σπρόχνουμε, πίσω δεν πάγι.

— Σταθίτε, χριστιανι, να κάνο κάνα λάκο μες το χόμα, να το χίσετε... Αδέρφια, λιπιθίτε-με, μι το χάνετε άδικα!

Πέφτι στα γόνατα, θυτάι κε γλίφι τα δάχτυλα, μες την ανακατομένες με τις λάσπες θότκα, όρομερότερος κι απ' το πιο όρόμικο σκιλι. Τον τραβίχσαμε παραπέρα, καταπατίσαμε κι ανακατόσαμε καλά καλά με τι λάσπι τι σαμογόνκα κε προστάκσαμε τον σαμογόντσικο να πάγι μπροστα-μας.

Αρχισε στα παρακάλια.

—Μα γιατί, σίντροφι; αφίστε με παρακαλο. Επαθα πυ έπαθα, καταστράφικα, κσεθεμελιόθικα. Κε μίπος το φιανο εγώ, το αναθεματιζμένο! Απ' τος χόρικους τ' αγοράζο, για ένα κσερο πσομι δουλέθο κ' εγώ!

Ι γρια κ' ι νίφι αρχίσανε τα μιρολόγια κε πήραν το κατόπι-μας. Τον παραδόσαμε τον πραματεφτι-μας στην αστινομία για τα περετέρο κ' εις πέραςαμε στο εργοστάσιο για να πάρουμε το μιστο-μας. Αγόρασα κατι-τις για τα πεδια, τος τάφρα, έδουσα ετι γινέκα-μν όλα τα χρίματα κ' εγώ βγίκα να κάνο περίπατο ετι ετέπα. Μάζοκσα λυλόδια ετι λανκαδια, γίρικα προς το εργοστάσιο τις τυβλας κε τι να ιδο! Ο Ρόδκας ο Γλινένκο το κεφάλι κάτω, πάι βιαστικά. Το μύτρο-το καταλερομένο, ε πυκαμίσα-το κσεκόμποτι, στο χέρι-το ένα μικρο δεματάκι.

—Για πό,—τον αρατο.

—Για ένα κοιματάκι χαρας. Απο μας τι φιγκάεπισατε αλδτεία τι χαρα.

Τον κίτακσα μες τα μάτια, κύνικα το κεφάλι κε το λέγο.

—Πολι παράκσενος κατάντισε, Ρόδκα:

—Βέβεα,—λεγι—εχςετίας εσας τος πρόστιχους, πυ ανα-
ζύλες μ'έρχυντε, σα σας βλέπο.

Πολι φυχκιζμένος φένεστε.

—Ρόδκα, άςτα αφτα κε πες-μυ ορθα κοφτα, τί ειβέν, τί έπαθες;

Σύφροσε το μύτρο-τυ, κε μ'άπαντα.

—Σα να μι το κςέρις.

—Αλίθια συ λέγο, δεν κςέρο τι τρέχι.

—Οχι, —απαντα πιζμομένος. —Πρότα εσι απάντισε. Γιμ-
νι ίμεθα κσιπόλιτι γιρίζουμε;

—Δεν τάρνώμε.

Αχα, —λέγι με χερεκακία, —δεν το αρνίσε; Ε λιπον, πάνο ςάφτα τα χάλια-μάς τι ήταν κι αφτι ι στραβομάρα, πω μας εκαρόσατε; Δεν ςάς έφτανε ι πίνα κε ι γδίμνια-μας, θελί-
σατε νάρπάκσετε κε τι μόνι εφχαρίστισι, πυ μας έμινε!

—Πός;

—Σκαζμος-συ κε περίδρομος. Πός; Να πος! Μας πολήσαν ι άνθροπι τι ςαμογόνκα μάνθρόπινες τιμες, τος κάνετε άνο κάτω κε τόρα γδέρνουν κε τιν πέτσα-μας. Ολο το μινιάτικο-μας αφε-
θα το πάρουν, νά το καλο, πυ μάς καμάτε! Φτω ςτα μύτρα-ςας!

Τραδιχτικε πίσο κ' επεσφράγισε τα λόγια-τυ μ'ενα ζου-
ρο φασκέλομα.

—Ρόδκα, —τυ λέγο, —ςάγαπο ςε λιπήμε κε κςέρο γιατε κακίνις, κςέρο τι πολιτικι βαστας.

Κοκίνις, κσανάφτιςε.

—Τί πολιτικι μυ πςάλις;

—Τι, πιο ελεινότερι, —τυ λέγο. Να πας ςτο χοριο, για νάγοράσις φτινι βότκα, κσοδέβις ολα τα καπίκια-ςυ κ' ι γινέκα κε τα πατσάνια-ςυ μνίσκυνε πιναζμένι.

—Στο διάβολο κι ακόμα παρεχι! Τον παπα θα μυ κάνις παλιο κυτεντε. Εγω δύλεπσα, εγω τα κέρδιςα με τον ιδροτα, θελω να φισκάρω κε λιγάκι! Τι θέλις, τι προστάζις, πρόστιχε εσι κε ι παρέα-ςυ; Να μι το πιο, ε; Κε πος να μι το πιο, αφω ι καρδια-μυ το ζιτα, το θέλι; Φτέο εγω; Μπορις να μυ γιατρέ-
πις τιν καρδια, μπορις να τιν κάνις να μιςι το πιοτο; Δεν μπορις! Τράβα λιπον τον αραμπα-ςυ να ςάλατίςω να μι βρομί-
σις. Θεο δεν πιστέβις, το κςερο! Τον Μάρκς κςέρις εσι κε τον

Λένιν. Στο όνομα λιπον αφτονον, σε εκσορχίζω να με πιας τι πρέπει να κάμω, πιο δρόμο να πάρω; Στο κλουπ θα με πιας, στους ομίλους. Δέν πιας να κυρέθεσε; Κε τι θα θρω στο κλουπ, τι θα με δόσουν ι όμιλοι; Να διαθίζω; Σ'όκαμα κ' αφτο δεν θγίκε τίποτε!

— Δεν κσέριας τι λες, Ρόδκα, ίσε τρελος κε δεν βλέπιας, που ένκντε ι εφτιχία-συ!

— Τον πιάσανε ναδρικα γέλια.

— Χά, χα, χα, ι εφτιχία-μω! Μωρ' τι εφτιχία κάθεσε κε μω τσαμπονας; Πω ίνε ι εφτιχία; Τιν έχιας εσι αφτι την εφτιχία;

— Κε γιατι έχι, Ρόδκα; σε παρακαλω. Ι εφτιχία-μας εκσαρτάτε απο εμας τυς ίδιους δεν ίνε κάτι-τις υρανοκατέδατο. Ποι όμοις μπορώμε νάμεθα εφτιχιζόμενι, όταν όλι-μας πιανόμαστε απ' την υρα τυ παπα, άλι εκσαρτόμεθα απ' τις προλίπισις, άλι απ' τι σαμογόγκα, κι άλι απ' τι τίφλα;

— Ο Ρόδκας περισότερο καχιόνι, φονάζι, εγω δεν τυ αφίνο τον γιακα.

— Μι με διακόφτις,-τυ λέγο, κε δεν θρίσκειςε ρτι ρι-νεορίασι. Στέπα κ' ι διο-μας μονάχι αντίκρι κι αντίκρι. Πάπσε τις θρισιας κε μι δοκιμάζιας να μπέρδέβιας τα πράγματα. Ορθα κοφτα να τα πύμε· θέλιας να πιας, αφτο ίνε το ζόρι-συ! Λιπον θέλυμε να πιόμε, κ' εμιας· εγω, ο Σερδιουκ ο Κρόχμαλ κι όλι ι ριντρόφι. Εχουμε, ι δεν έχουμε το δικέομα; Τόχουμε θέβεα. Για πες-μω τι θα γίνι, όταν όλι-μας το ρίξουμε στο πιστο; Το ρκέφτικες ποτε;

Εκσακολουθο μ' αφτον τον τρόπο να τυ τα πιάλο κε ρι-νάμα φοθάμε μι με ρτέλι ρτον διάβολο κε μ' αφίνι μες' τι μέρι τυ δρόμο μ' όλες-μω τις ριβυλες κε τις διδασκαλίες. Τόπαθα κε με άλλως κε πολι πίθανο να μω ριβι το ίδιο κε με τον Ρόδκα. Μα έχι! Ο Ρόδκας αχιό ακίνιτο ρτι θέρι-τυ. Πίρα θάρω, τον ζέγορα κοντίτερα κ' έβαλα το χέρι-μω ρτον όμο-τυ.

— Ρόδκα,—τυ λέγο,—χρικο πεδι! Στι τέχνι μάςτορια, ρτον πόλεμο απ' τυς πρώτω ρλα τα καλα. Μονάχα ι αδυναμία, τυ χαραχτίρα-ρυ σε βλάφτι. Μας θεωριας εχτρωι, μα ρ θρίζιας,

μα για σκέψω, πώς περισσότερο απο μας θέλει το καλο-συ; Για πέσαμε, βρε, πώς εχι τιν ανάνκι-συ, πώς νιάζετε για ξένα, πώς σε αγαπα; Δικός-μας ίσυνα, δικός-μας κε θα μίνις κι αν σκάσις ακόμα! Δόσε-μου το μινιάτικό-τυ, θα το φέρο' τις γινέκας-συ, να το κσοδέψει για τις ανάνκες τυ σπιτιυ, ενόςο το χρίμα δε γάνι τιν ακσία-τυ. Κε ρι μίνε εδο, σκέψω, κι αποφάσισε. Ι γινέκα-συ θ' αγοράσι τα χριαζόμενα, θα ετιμάσι το σαμοβάρι κε, τα πεδάκια-συ θασε περιμένυν. Σκέψω, Ρόδκα! Τα γεράτια γλίγο-ρα πλακόνυν κ' ι μεθίστακαδες ενορις τινάζυν τα πέταλα.

Το μιλο ιλικρινα κε με ζέσι κε με φένετε προς τα λόγια-μου τον σινκινόνε. Ιρθε στον εαφτό-τυ, έδγαλε κε μου έδωσε τα χρίματα. Αντι να τα δάλο στην τσεπι, άρχισα να τα μετρο. Δε μ' άφισε να τελιόσω το μέτριμα κε παρακαλι.

—Δόσε,—μου λέγι,—τυλάχιςτο για μια μποτίλια! έχο έτιμο κε το μεζε... Κε μου δίγνι τι σιλιέτκα κε το πσομι, πυ κρατύσε τιλιγμένα στο χαρτι.—Στο όνομα τις φιλίατ-μας σε εκσορκίζο, δόσε-μου, πρέπι να πιο. Εφισα απ' τι γινέκα-μου κ' ίρθα εδο..

Τον βλέπο κε τρομάζι. Το δίνο χρίματά για μια μποτίλια κε τυ λέγο. Ρόδκα, κυρέλι ίσε παλιοπατσαδύρα!

Τ' άρπαχσε τα χρίματα το κεφάλι κάτω κε όρόμο. Στάδικα λιγάκι, περίμενα να γιρίσι πίσο να με δι. Δεν τόχαμε όμοσ. Σε λίγο κσεκίνισα κι εγο για το σπίτι. Σαν πλισιάσα, γιρίζο, κε τι να ιδο; Ο Ρόδκας κατόπι-μου κατακίτρινος, τα μάτια-τυ σπίθες πετυν. „Θα μου ζιτίσι πίσο το χρίμα-τυ“ σιλογίζομε. Με πλισιάσε βιαστικα μύδωσε κε τα χρίματα, πυ πίρε για τιν μποτίλια κε πίρε πάλι το όρόμο τις στέπκς.

Εγώ το κατόπι-τυ.

— Στάσω,—τυ φονάζο—Ρόδκα—περίμενε αγαπιτε! Αφου πίρες μια τέτια παλικαρίσια απόφασι, γιατι αποφέθγισ τυς δικυς-συ; Θα χαρυν σαν σε ιδυν ρ' αφτι-συ τιν κατάστασι κι αφτο θάνε ένα κομάτι τις εφτιχίας, πυ έλεγεσ προς δεν ιπάργχι. Κ' αν δεν έχις ακόμα πεπίθισι στον εαφτό-συ, πάμε μαζι... Σα να μ' έχις καλεζμένο στο τσαί, ακυς;

Να, βάλτα τα χρίματα σι τσέπι κ' εμπρος.

Τα πήρε τα χρίματα, τρουμάζει δεν κερει τι το γίνεται. Κι εγω σινκινίθικα. Πίγκριε αγοράσαμε κατι δόρα για τα πεδια-τω, τα κυδάλικα μαζί. Μπίκαμε στο σπιτάκι-τω κάνο νέμα τις γινέκας-τω, αρχίζο στα χορατα. Εκίνι κλαπσιάρικο μύτρο, μάτια κατακόκκινα. Αμα όμως κατάλαβε πως δεν ίμεθα πιομενι, άλακσε, γένικε μορο πεδι. Δέγι, γαλα, στρόνι το τραπέζι, ετιμάξι το σκμοδари. Ο Ρόδκας τις έδοσε όλα τα χρίματα, αφτι ακήμπισε το κεφάλι στον όμο-τω κε τα δάκρια-τις, δάκρια χι-ρος αφτι τι φορα τρέκσανε άφθονα.

— Ρόδινκα, αμ γιατι με κσίπαζες προτίτερα; Νόμωζα ι χχαρι, πως θ' αρχίσεις πάλι το πιοτο!

Φύσχοσε το στίθος-μου, με πνίγανε ι λιγμι. Τως αποχε-ρέτιζα κε βγίκα.

ΖΙΓΟΣ.

Για μας λένε πως έχουμε ιδιέτερο οργανισμό κι όλες τις υποθέσεις-μας τις έχουμε κανονιζόμενες με τον χάρακα κε τον διαβίτι. Μπορι νάνε κε σωστα αφτα πυ λένε, μα για κίνος πάχυν ικογένια το πράγμα διαφέρει κε πολι μάλιστα.

Παράδειγμα εγω. Δεν λέγο πως ίμε χ' ένας έκσιπνος, μα δεν ίμε κε θλιάκας. Τι δουλιά-μου τιν κξέρο, όπος τ' ομολογυν κε ι σιντρόφι-μου. Στο εργοστάσιο, στο κλυπ στι γιατσίεικα απ' τις πρώτους όλα τα βλέπο, όλα τα κξέρο, με τον καθένα μπερο να τα θγάλλω περα. Αμα όμως πλάκωσε ι γινέκα-μου, τα θαλάκωσα όλα.

Στο εργοστάσιο τα κσεγνο. Βλέπο τι δουλια, πυ κίθε μέρα προοδέθι, ι καρδια-μου λαχταρα, με κιριέθι ι χαρχ. Τα χέρια, τα πόδια, ι πλάτες-μου το μισαλό όλα σε κίνιζι. Αμα όμως θγο έκσο κε θιμάμε τις ικόνες κε τις γρίνιες τις γινέκας-μου, κόβυντε τα ίπατά-μου, παραλίυνε τα χέρια-μου. Εςχος, εντροπι! Στο εργοστάσιο πρώτος αναμετακσι στους πρώτους κε στο σπίτι κυρέλι πατσαθόρα...

Γιατί; Θα πíte δε σιμπαθο τι γινέκα-μου; Πως δεν τι σιμπαθο, αφυ ίκοσι χρόνια ζο μαζί-τις κε μαζί-τις πέρατα τόσες δοκιμασίες. Να θέλω το κακό-τις ίτε νάνε ο νος-μου ε' άλλες γινέκας, ότε αφτο. Κε όμως το σπίτι-μου το θεωρο φιλακι. Μνίσκο

στο δρόμο, πιάνουμε στην κνήμια με τον τυχόντα, για να αρρίσει
 όσο το δυνατό περισσότερο, για να ακύσει όσο το δυνατό λιγότερα
 παράπονα λιγότερες γρίνιες.

Κε το χειρότερο, που τα θάσανά-μου τελίωμο δεν είναι.
 Η γινέκα-μου ζει καλοπέρασι. Ηύ να την έρω αφτι την καλοπέρα-
 ρασι; Οστε θα μου ρινίσει αδιάκοπα την ψιγχι προς κσέρι ίσα με
 πότε. Κε δεν ίνε αφτι μόνο. Νε κε καλά επιμένει προς επίτιδες
 την θασανίζο, την προζβάλλο, την κάνο να υποφέρει. Μα πός, μα-
 τί μπορο να κάμω; Το παραδέχουμε, ότι αν φρόντιζα με τον
 κερο, μπορούσα να έχω υποφερτι κατιχία, άλλο τίποτε. Μα εμείς
 δε μας λήπι μονάχα κατιχία. Τίποτε δεν έχουμε απο κοντα-
 ιλα πρέπει να τ'αγοράζουμε. Η θερμάστρα δεν ανάβει, μα που να
 τα έρω τα κσίλα; Κ'έτσι λιπον μέλι περίμενε, κε κατράμι τα
 θρίκε η γινέκα-μου.

Δεν την κατιγορο, γινέκα ίνε κι απ' τις αδιόρητες.
 Ανέκαθεν έχω μαζί-τις ιστορίες, αλα τότε εφκολότερα τις
 καθισίγαζα τα νέθρα. Στάς, έρε γινέκα, περίμενε να τελιόσμε
 τον πόλεμο, να διώκουμε τους εχθρούς-μας, κε τότε θα τ'άχουμε όλα
 τα καλά" τις έλεγα, όταν την πιάνανε τα θεμόνια, κι άστραφτε κε
 θροντόσε στο κεφάλι-μου. Τώρα ο πόλεμος τελίωσε, κε η γινέκα-μου
 επιμένει να κε καλά να τις εκσφλίσκο τις χρεοστικες, που τις
 έδωσα. Μέλι κε γάλα τα θέλι όλα. Κε για το μέλι κε το γάλα
 ακόμα χρειάζετε κερος, επίμονη εργασία. Που να τα χονέψει αφτι-
 το δικό-τις το κεφάλι! Σ'αφτα τα ζιτίματα όχι αφτι, αλα κε
 με κεφάλι άνδρες τα χαντάκοςαν. Μά την αλίθια τινε λιπόμυνα.
 Ζύσε στις μάνας-τις, περίμενε να τελιόσι ο πόλεμος, νόμιζε θα-
 γίνο μέγας κε πολίς, πως θα τι ντίσο στο χρίσο κε στο μετάξι,
 κε τώρα;—Τ'έχεις Γιάνι;—Τ'ίχα πάντα.

Κυράζετο, υπόφερε, απ' το κακό-τις κατάντιζε σκελετός.
 Λόγο δε μπορις να τις πεις. Νόμιζα πως με τον κερο θα στρόσι,
 θα σινιθίσι, μα αφτι όσο πήγενε κε χειρότερα. Σιλογίζομε, σχεδι-
 άσο να έρω καμια διέκδοδο. Στους σιντρώφους-μου δεν αναφέρω
 τίποτε. Ηύ μπορουν να με βοιθίσουν; ο καθέννας έχει τα δικά-του.
 Έτσι πέρασε πολίς κερος. Σιλογίστικα, κσεσιλογίστικα,
 ίδα ότι άλλος τρόπος δεν υπάρχει, εκσον το χάλιασμα τις ικογε-

νιακίς ζοίς. Κε τέτιη χάλαζμα, πυ να το δι κε να φρίκε
ι γινέκα-μυ! Να χάζι μονομίας κε ζίζιγο κε πεδια, γ'απομένι
ολομόνχι, χωρίς κανένα στίριγμα, χωρίς καμια ελπίδα, εχτός
απ' τα χέρια-τις.

Σταμάτισα ε'αφτί-μυ τιν απόφασι κε άρχισα να σκέπτομα
για τα πεδια. Τί να τα κάνω μικρα φριτανάκια ακόμα; Πεδικό
επίτι δεν έχουμe ακόμα οργανομένο, στο χοριο να τα στίλο, σε
κανένα επίτι, δεν βρίσκετε κατάλιλο, έπιτα θάχουμe κάθε λίγο
κε λιγάκι κε σκάνδαλα. Δεν βρίσκο καμια διέκδοδι κε απ' τιν
άλλι μέρια ι υπομονή-μυ εκσαντλίθηκε ολότελα. Κ'εκι πυ μια
μερα ι γινέκα-μυ, κατα το ζινίθιο-τις έμπικσε τις φονες, δεν
βατάχτικα πιά.

— Στάζυ κε θα δις,—τις λέγο — να συ καταφέρω μια
δουλια, πυ να σοπάξις για πάντα!

Πετάχτικε πάνο σαν δεμονιζμένι.

— Τι σκέπτεσε τι θα κάνις, ελκινε, πέζμυ-το.

— Θα το ιδις,—τις λέγο—κε μι ετιμάζεσε, να χτυπιθο
μαζί-συ δεν έχω κερο.

Ολι τι νίχτα δε μ'άφισε ισιχία. Θέλι να μάθι τι σχεδιάζω
Δεν τις απαντο'κι αφτο τιν δεμονίζι περισσότερο.

Κε πριν βασάνιζε τα πεδια με τις προσεφχεις κε τις
μετάνιες, τώρα όμος για πίζμα-μυ ακόμι περισσότερο. Κσιπνο τι
νίχτα κε τι να δι! Τα πεδάκια-μυ στα γόνατα, μπροστα στις
ικόνες. Ι ίδια σκαλίζει τα κυρέλια-τις κε σινάμα κάνι κε τον
δάσκαλο.

— Τις μετάνιες-σας, εκσακολουθίστε τις μετάνιες-σας,
ελάτε πάλι απ' τιν αρχι: «Θεοτόκε».

— Θεοτόκε, επαναλαμβάνι ο μεγαλίτερος, ο μικρότερος
τραβλίζι.

— Θεοτόξε

— „Παρθένε“

— Παρθένε.

— Πατένε.

— Μπόρκα, τι προσεφχι ίνε αφτι; Κάνε όποτ' πρέπει το σταθρό-συ. Μίτια, μι κιτας εδο κ' εκι. Μπόρκα, πός στεκεσε; «γέρε κεχαριτομένι».

— Ερετε ταριτοτένι.

Πετάχτικα απ' το κρεβάτι, φοδερα ερεθιζμένος.

— Ε,—τις λέγο—φτάνουν ι ανοισίες.

— Τα πεδάκια εφχαριστίθικαν. Σικόθικαν απ' τα γόνατα. Ετρεκε κίνι, τ'άρπακε απ' τα μαλια, τα γονάτισε κε πάλι. Προχόρισα, με σικομένο χέρι.

— Τράβα απ' εδο,—τις λέγο.—Σικοθίτε παθια!

— Δε θα σικοθουν.—φονάζι.

Τα πεδάκια τα καιμένα, ποτ'εμένα κιτάζουν πότε τρομαγμένα σκίθουν κάτω απ' το φοδερο ελέμα τις μιτέρας-τους. Με τα χέρια τα σκυντα κε δεν τ' αφίνι να σικοθουν. Εγο επιμένο.

— Σικοθίτε,—φονάζο,—τί ελακίες ίνε άφτες;

— Α, δε ζ'άρεσι ι προσεφχι;

Δε μ'άρεσι μάλιστα κι απο άθρι, συ το λέγο τόρα, τα μάτια-μου να μιν ιδουν πια τις ικόνες-συ, ιδεμι...

— Ιδεμι τι; Μιτέρα-τους δεν ίμε, εγο δεν τα ανάθρεψα, Οτι έμαθα απ' τί μάνα-μου εγο, τα ίδια θα μάθο κε στα πεδιά-μου.

— Ι μάνα-συ ανοισίες ζ'έμαθε—τις λέγο, τιν αρπάζο απ' τον ανκόνα κε τιν τραδο παρέχι.

— Μιν απλόνις χέρι πάνο-μου,—φονάζι!—Τί νέα μόδα κι αφτο;

— Καλα, καλα, θα συ δίκσο εγο τι νέα μόδα-μου. Κι ασ πάψουν αφτά-συ τα καμόματα!

Τρομάζι απτο κακό-τις.

— Τί, με φοδερίζις; θα με αφίσις; Δεν έχο τιν ανάνχι-συ! Τιν κίτακσα μες τα μάτια.

— Δεν έχις τιν ανάνχι-μου δε με χριάζεσε,—τις λέγο. Πες-το καθαρά, για να κέρο κ'εγο τι δουλιά-μου.

Λάδι σα νάχισα πάνο ζ'αναμένα κάρβουνα.

— Χάρικες, χάρικες,—φονάζει σαν μέγερα.—Προ πολλό
το κατάλαβα· εγώ γίρασα, νέα θέλεις να πάρεις!

— Ο, πού να σας πάρει ο διάβολος όλες-σας γριες και
νέες! Είς μονάχα να χτιχιάζετε τον άνθρωπο και να τον
εμποδίζετε απ'τι δουλία ίστε ικανές! Τελεφτέα φοράει το λέγο-
γινέκα πως απο πέτρα δεν ίμε καμωμένος!...

Το ίπα και δρόμο. Πάγο και στο δρόμο σιλογιέμε τα
χάλια-μυ. Μεταλίστας απ'τους πρότους, μέλος του σογιού, μέλος του
κόματος, πέρασα φίλακες, εκσորίες, στις πρότες απεργίες ενεργού
πρόσωπο και τώρα πού κατάντισα!

Απο μέρα σε μέρα η κατάσταση χειροτερεύει, τα εχάνομε
το ένα κατόπιν στο άλλο. Στο εργοστάσιο ότε νάνίκο το στόμα
τολμόςα για ικογενιακα....

Βγήκε στο μέσο και η νεολέα-μας. Μόλις κυνίθηκε το
εργοστάσιο τα πεδαρέλια-μας οργανόθηκαν σε σίνδεζμος και απετυν
απο μας ιδιέτερο ίκιμα.

— Κερος δεν ίνε, πού να το δρόμε.

Αφτι επιμένουν.

— Έχουμε δικί-μας οργάνοσι,—λένε,—και το δικό-σας
το κλυπ όε μας πάι. Έχτος πού ίνε στενόχορο και δουλια καμια
όε γίνετε εκι μέσα, γιατί εσας περισσότερο σας απασχολουν τα
περιδόλια, η γίδες, και πίσο πάτε κ'εμπροστα δεν έρχεστε.

Τ'αρνια,—λέγει ο λόγος-τιν προτάνικει δεν τα μετρουν,
μα εν μέρι και τα πεδια έχουν δίκεο. Σιζιτίσαμε κάμποσες φορές
μαζί-τους κ'επι τέλους πέρα κ'εγώ το μέρος-τους γιατί κατάλαβα,
πως σαν άπρι κ'ασινίθιστι πού ίνε χριάζοντε οδιγο και σίμβολο.
Στι γλώσα φίνι όλι-τους, τους λίπι μονάχα η πραχτικι. Στο κλυπ
με μερικους δεν τα θγάλι πέρα κανις, στο εργοστάσιο, στι δουλια
δεν καταφέρουν τίποτε, χωρίς τι βοίθια εκίνον, πού περιφρονι-
τικα τους ονομάζουν γιδάδες και περιδολάριδες. Δογικα πέρνοντας
το ζίτιμα, τίποτε το παράκκενο. Και την αρχύδα, πύνε αρχύδα,
τι μαθένον να χορέδι και να κάνι ένα σορο καμόματα, πού
χριάζοντε τέχνη και ζβελτοςίνι. Μα με τι λογικι ειμεις δεν τα
πάμε, και πολι καλά, και γιαφτο στο κλυπ τραδα απ'ταφτι τους.

παλιους εργάτες ι νεολέα κε στο εργοστάσιο ι πρότι δίνον, στει νεολέα πόσα απίδια βγάξει ο ράκος.

— Εδο, πεδαρέλια, ι γλόσα παρκα δεν κάνι κε πρέπι να κάνετε κίνο, πυ ρας λέμε ειμεις...

Μερικι απτους παλιους τυς εργάτες αποφέδγυνε τι νεολέα, έπος ο διάβολος το θυμιατο. Τυ δίνον κανένα μαθιτι κι αυτος.

— Στο διάβολο, — φονάζι, — μπελα δε θέλο στο κεφάλι-μυ! Θα τυ μάθο τιν τέχνη, για να κοροιδέδι κε να γελα για λογαριαζμό-μυ; Αφυ ίνε τέτιος εκσιπνος ας μόθι, κε μόνος-το τιν τέχνη.

Κε να γελας κε να κλες, μα κε να ντρέπεσε σινάμα κε ν'απορις, τι απόφασι να πάρις! Έχυνε δίκεο κε τα πεδια. μα λιπασε κε τυς παλιους εργάτες. Λάδι κε θυμιάμα μιρίζυν, σκοτινι όσο φαντάζεσε, ρε τίποτε δε σιφονουν μαζί-συ κε όμος τυς σιμπαθας, για τιν τιμιότιτα, για τιν εργατικότιτά-τυς. Κ' ι νεολέα-μας κάποτε ύτε τυς λογαριάζει τυς κοροιδέδι, τυς περιφρονι, κ'εγο σιφονο με τι νεολέα, γιατι το παλιο ράπισε, θρομάι θανατίλα. Λόγια όμος, λόγια μονάχα! Στιν πραγματικότιτα ζο όπος κε ι άλι, αν όχι χειρότερα. Αφτι τυλάχιστον έχυνε μια ισιχία μες' το σπίτι-τυς ενο εγο όλα ρκάνδαλα, προ-ρεφχες, ικόνες κε τα καιμένα τα πεδια-μυ αναμετακε στο σφιρι κε σταμόνι. Κι όλι τα κέρουν τα χάλια-μυ κε βρίσκοντε κε μερικι πυ θέλουν να με κεντυν στιν πιο εβέσθιτι χορδι. Θέλις κάποτε να δίνις σιβυλες οδιγίες ρε κάπιο, κ'εκίνος αμέ-ρος ρυ μπίγι μαχέρι στιν καρδια.

— Καλο αν ίνε, γιατι δεν το εφαρμόζις εσι στο σπίτι-συ;

Βυνο ολάκερο ρε πλακόνι, κ' εδο ρε θέλο, ρικετο-το απ' τις πλάτες-συ! Κάτι θέλις να πις να δικεολογιθις, να εκσιγιθις, μα δεν θγένι τίποτε. Αν ο ένας καταλαθένι πι θέσι-συ, ο άλλος ρυ πετα κατάμυτρα.

— Τα κέρω, τα κέρω κε τα δικά-συ κε τράβα τον αρα-μπά-συ.

Κε αλίθια τα λόγια λόγια ίνε κι απ'αφτα δεν θγένι τίποτε. Κ' έτσι ζύσα' βολάρι λάσπι στον τροχο τυ αμακσιου. Κιλάι

ο τροχός κ' εσι μάζι-τ'ν. Κε πν θα πέσεις σα σε μωσκέπσι ι θρο-
χι κ' ι ιγγρασία, πιός το κσέρι; Κάποτε κάποτε σιλογίζεσε, θέλεις
να θρσι ένοχο τον εαφτο-συ. „Ακόμα, δεν ιμεθα για τέτιες
δυλιες κατάλιλι, γιατι σχοτίζεσε τν κάκν λεσί; Μετρας, κσε-
μετρας, ισιγάζις για λίγο κερν. Τιν άλι μέρα εστάνεσε πος
ο ζιγος συ θαρένι περισότερο το ζβέρκο. Πόσες νύχτες αγρίπνισα
πόςο βασανίστικα μ'αφτες τις έγνιες, περιτο να σας το πο.
Ζίτιςα να θρο καμια κατάλιλι γινέκα, να με βοιθήσι στο σχοπη-
μν. Γινέκες πολες, μα τέτια με μιала, με επιβλιτικότητα κε
με ιλικρίνια, πύ να τι θρσι; Άλες διλες, άλες σχοτινες. Ι ιγέ-
τρια το γινεκίυ τμήματος, μια με τα γιαλια, κσένι κάπος, κε δε
με τραβα. Επι τέλνς ι εκλογί-μν έπεσε στι γινέκα τν σιντρόφν
Γουστειν.

—Θα μν κάνις τι χάρι,—τις λέγο με παράκλιςι,—να
πας να θρσι τι γινέκα-μν, να κυβεντιάσις μαζί-τις, να τις
ανικσις τα μάτια! Μπορι να γίνι κάτι-τις. Πόχτιςα, δεν
μπορο ν'ανθέκσο πια.

Ιμννα σχεδον βέθεος πος δε θα βγι τίποτε, μάλι τάφτα
κ' ι ελπίδα δε με ενκατέλιπσε ολότελα. Ι Γουστεινινα σινκατέ-
νεψε κε τιν Κιριακι ίρθε σ'εμας, για επίσκεπσι τάχστες, τιν
εγνόριςα με τι γινέκα-μν, κυβέντιαςα λιγάκι μαζί-τις κε το κα-
σέτο-μν, κε στο κλυπ.—Ας τα πυν,—ιπα,—μοναχες αναμετακσι-
τος. Γιατι μιλίσανε, δεν αρότιςα, κατάλαβα μονάχα ότι κι απ'
αφτο το σχέδιο δεν θγίκε τιποτε. Μόλις μπίκα στο δομάτιο,
ι γινέκα-μν με κατςυφιαζμένα μντρα.

—Κατα μέρος αφτα-συ τα κνμόματα,—λέγι με θυμο—
μωσαφιρια δε θέλο στο κεφάλι-μν. Κε χάρις αφτα στιγμι δεν
έχο ισιγία κ' ελα ετίμασε τσάι κε για τος μωσαφιρέυς; Δεν
πάτε στο διάβολο όλι-σας κ' εσι κι αφτας μαζί, για να θρο κ'
εγο λίγι ανάπαψι!

Ο ζιγος οσο πάι κε θαρίτερος καταντα,μν πλιγόνι το ιλεμο.
Πάγο στο εργοστάσιο, ι γινέκα-μν κσανα κρεμάνι τις ικόνες κι
ανκαρέβι τα πεδια στιν προσεφχι, τα οδιγα στιν εκλισία, τα
κυβαλάι στον παπα. Τα μαθένο όλα στο εργοστάσιο, τα πσιθιρί-

ζυν εδο κ' εκι . . . υπάρχουν στον κόσμο τέτοι „καλοθελητή-
ζδες“ που χερεκακούν στις διστιχίες-μας. Τάκτο όλα, τα παρατιρο-
κοτινι άζουν τα μάτια, ζαλίζετε το μυαλό-μου.

ΑΔΙΘΙΝΙ ΓΙΟΡΤΙ

Στεγνόσαμε το καμινεφτίρι κε το φορτόσαμε με ιλικο-
Σοστός κατάπιόνας, τυ χόνις στο λερο κι αφτος δεν χορ-
τένι τρώγι, τρώγι κε χορταζμο δεν έχει.

Κε τόρα, που θυμάμε κίνι τιν ημέρα, παράκσενο μου φένε-
τε. Δεν ίμε απο κίνυς, που τόσο έφκολλα τα χάνουν μπροστα στις
δισκολίες κε όμως εκίνι τιστιγμι με κίρίεπσεο φόβος κε ι δίλια-

Καθαρίσαμε εμεις ι ίδιι τις μηχανες, γιατι λίπανε ι πα-
λει ι μηχανικι. Εγώ όμως όλο κε σιλογιέμε· „Να μι γίνι κά-
τι-τις, να μι θρώμε τον μπελά-μας ιστερότερα“;

— Φοθάμε, πεδία, — λέγο στους σίντροφους-ας δοκιμάζο-
με κσανα χοριστα κάθε μια μηχανι! Μαζοχτίκαμε ι πιο σινιδι-
τότερι, ι πιο σινιθιζμένι, ζεστέναμε τα καζάνια κε δόσαμε ατμο-
Ι μηχανες δουλέθυνε περίφιμα! Κοροιδέδυμε εμεις εμας, γιατι δεν
έχυμε εμπιστοσίνι στα χέρια-μας. Κ' έχσαφνα ένα τραχ, κε
σταματα ι μηχανι έσπασε ο κίλινδρος, πύταν φαγομένος απ'τι
σχυρια.

Κε αναρχίσαμε στι δουλια. Κε βιδόσαμε, βιδόσαμε, κε άλι-
πιαστήκαμε να ετιμάζουν νέο κίλινδρο. Ι όρα έφτασε, το καμι-
νεφτίρι θ' αδιάσι κι ο κίλινδρος δεν ίνε έτιμος. Μαζόχτικαν
όλι στο κεφάλι-μου.

— Πιάσου εσι — με λένε — να διορθώσις τον κίλινδρο
εμεις δεν τα κατάφεραμε!

Τρέχο στον τόρνο. Κερος που άφισα αφτι τι δουλια, δισκο-
λέθυμε, ιδρόνο, κσιδρόνο, ζιτο κε δεν θρίσκο τα κατάλιλα ερ-
γαλία, το κεφάλι-μου θυίζει... Επιδ τέλος τα κατάφερα. Εχσετά-
σαμε κσανα το κάθε κομάτι, παστρέψαμε λαδόσαμε, σιναρμόσα-
με τα τεμάχια κι αρχίσαμε εκ νέυ τι δοκιμι. Τα χάλια μας
μι τα ρότας: πιναζμένι, άιπνι, καταλερομένι, σεστα πτόματα-
Μόλις αρχίσαμε στι δοκιμι κε νάσου κε ι επιτροπι.

— Εξς ονόματος τον προσκεκλημένον σινχαριτίρια κ.τ.λ.
Ο ιντζενέρος έχσο φρενον.

— Μορε, δε μας αφίνετε ίσιγυς;! — φονάζι.

Ι επιτροπι τα δικά-τις. — „Σινίθιο, έτσι πρέπι να γίνι.
Εκ μέρος τις ολομέλιας, αντιπρόσοπι εμς,,...

Ο ιντζενέρος, φράζοντας τ' αφτια με τα χέρια:

— Υτε ν' ακύσο, ύτε ν' ακύσο! Αφίστε-μας ίσιγυς, δε
ελέπετε σε πια φοτισ μέσα θρισκόμαστε;

Κ'εμς είφονι με τον ιντζενέρο. Κι αλίθια τί ανοιζίες
ίνε αφτες; Ι επιτροπι τραβίχτικε κατα μέρος, μα να φίγην δεν
τόχυνε σκοπο. Μας άφισαν να βάλουμε σε τάκσι τις μηχανες, να
όόουμε μερικες οδιγίες κε κσανα

— Κερος, ζίντροφι! — επιμένυν.

— Για πό μας θέλετε; — εροτα ο ιντζενέρος.

— Στο κλοπ, για τιν πανιγิริχι σινεδριάσι!

— Παράκσενι άνθρωπι, — λέγι, κε γιρίζοντας ε' εμας-

— Πιγένετε εςις κ' εγώ έρχουμε ιστερότερα. Κι αν δεν έρχομε
δεν πιράζι κε χορις εμένα γίνετε.

— Πος, χορις εσας; Χορις εσας δεν γίνετε. Ι παρυσία-
ςας ίνε ανανκέα κε πολι μάλιστα, είφονα με τιν απόφαςι τις
πλιονοψιφίας!

— Τι πσιφοφορία, — εροτα μ' απορία ο ιντζενέρος, — τι
κορυφέκσαλα;!

— Πάμε κε θα σας πυν.

Δεν το κυνίσαμε, όςπυ δεν τα ταχτοπιίσαμε όλα κε δεν
πιστίκαμε ότι ι μηχανες δουλέδυν χορις καμια έλιπσι. Βρίκα-
με μαζί με τιν επιτροπι. Εχσο αέρας, ήλιος. Πλίθος μπροστα
στιν ίσοδο τυ κλοπ, σιμέες, γιρλάντες, πορτρέτο μέσα σε στε-
φάνι, σε κόκκινο πανι γραμένα.

Ι εργασία μοναχος

κιρίαρχος τυ κοζμυ

Κι αντίθετα πυ σκέπτοντε

μεγάλο λάθος κάνυν.

— Αλίθια νικιτις κε κιρίαρχος τυ κοζμου ι εργασία ίνε,
— ρκέφτικα κε προχόρισα. Ι ράλα τυ κλυπ παραγεμάτι, πατισ-
με, πάτσε. Μόλις μας ίδαν κέςεκασαν ρε χεροκροτίματα κε ρε
ζιτοκραδγες! Μας άρπακσαν στα χέρια, μας ρκυντίσαν, μας ρί-
κοσαν κι απάνο απο κεφάλια κι απο όμους βρεθίκαμε πάνω ρτι
ρκινι.

Εδο τάχασα ολότελα! Ζαλίστικε το κεφάλι-μου, παράλι-
σαν τα χέρια, θάριναν τα θλέφαρα. Ακού μας ονομάζουν ίροες,
δέκα εμεις, ενδέκατος ο ιντζενέρος. Στα πλάγια-μας τρις χορι-
κι κε τέσερις φταζμένι απ' το κέντρο, ο ένας χορις χέρια.
Μίλιζε πρότος αφτος· Μας ρινεχάρικε για το έργο-μας ίπε για
τυς άσπρους, για τιν Αντάντα, για τι Μόσχα.

Το κεφάλι-μου γένικε καζάνι ι μίτι-μου θρίκε το τραπέζι.
Τινάχτικα, ραν απο ίπνο, θλέπο αρχίζι ο άλος. Με
παρυσιαςτικο αφτος, με χαμόγελο στα χίλι λέγι κε λέγι. Κάπο-
τε φονάζι, κάποτε χαμιλόνι τι φονι. Λόγια πολα, ι αχσία-τυς
καπίκι. „Τι θιομιχανία ρτο πόδι, ρίντροφι, τι θιομιχανία,„! Σα
να μι το κςέραμε κε χορις να μας το πι. Ιστερα απ' αφτόνα
ρικόθικε να μιλίζι ένας απ' τυς χορικυς. Τα γένια-τυ πάνε
κ' έρχοντε, ι γλόσα τυ, ρα γλοςοδέτι νάχι. Ιδρόνι κ' ρκσιδρόνι,
το τι θέλι να πι κι ο κομιζάρος δεν το νιόθι.

Μίλιζε ίστερα ο πρόεδρος τυ δικυ μας τυ ραδχομ, για
τυς ίροες τις εργαςίας, για μας διλαδι γενικα, κε μερικα για
μένα. Λέγι κε τελιομο δεν έχι. Πιος ίμε, τι λογις ίμε, τι έκα-
μα, πος τόκαμα. Κι όλο με δίχνι με το χέρι, ρα να θέλι να
πι. „Νάτογε, ρχι κοντα κάθετε, κιτάκτε-τον, μάλαμα πεδι,
ρπίρτο μοναχο. Είγο ακύο, χολοςκάνο, ρτεναχορέδυμε, ρυφρόνο,
ραν μαδιμένι όρνιθα. Τελίοςε, τυ πλίθος χιροκροτι. Ι ριντρόφι
με ρκυντυν, με ρκόνυν με τι θία, δεν θλέπων τα χάλια-μου, δε
με λιπάντε. Σικόθικα. Με ρπρόχυνν απο πίσο, ρτο προσκίνιο κι
απο κι με πετάνε ρτι ράλα. Μ' αρπάζουνε στα χέρια, με ρίχνυ-
νε ραν τόπι πάνω κάτω, κάποτε πσιλα κάποτε χαμιλα, γελαν,
χιροκροτυν, φονάζυν. Κι αφυ με θγάλανε τα άντερά με κσανα-
πετυν πάλι πάνω ρτι ρκινι. Χολένοντας δο κ' ρχι, ρα μεθιζμέ-
νος, θρίσκο το ρχαμνι-μου κε πέφτο πάνω ραν τρυβάλι γεμιζμένο

με πατάτες. Μ' όλες-μου τις προσπάθειες, δε μπορο να κρα-
τιθο. Τα χέρια-μου απσιλα, το κεφάλι-μου θαρένι φοβερα, κλίνο
τα βλέφαρα κι αποκιμύμε. Πόσο κιμίθικα δε κσέρο. Θιμάμε,
κάποιος μ' ετσίμπιζε δινάτα στο πλεβρο. Κσίπνισα, κιτάζο στην
άλι άκρι τις σκινις ο ινζζενέρος μας κελαιδι. — Ει, να μι ονι-
ρέδυμε. — λέγο κε τρίβο τα μάτια-μου.

Οχι, ο ινζζενέρος-μας ίνε, όλος κι όλος. Μιλα για την
επιγραφί που ίδαμε πάνω στην πόρτα του κλυπ.

— Αφτι η επιγραφί, — λέγι, — μου κύρδισε τι διάθεσι...

— Αχα, μου πσιθιρίζι στο αφτι ο Τσυγάεφ, — αφτι την
επιγραφί εγώ την σκάρωσα.

— Σόπα, — το λέγο — κι ας ακύσυμε τι θα πι αφτος
ο παρίκσενος άνθρωπος.

Ο ινζζενέρος άρχισε την εκσομολόγισί-του.

— Ομολογο το λάθος-μου — λέγι. — Για πρότι φορα
σας ονομάζο σιντρόφους!

„Μας υποχρέωσες“ λέγο μέσα-μου.

Τα ίπε αφτα κ' έπιτα άρχισε να μας πελεκα αλίπιτα.

— Στις ζαζζικάλκες το ρίκσατε όλι-σας, το γδίσατε το
εργαστάριο, κε σχιμάτισα, για σας την ιδέα, ότι καταντίσατε σκυ-
πίδια, κυρέλια.

Κε για ν' αποδίξει την αλήθια τον λόγον-του, άρχισε να
μετρα στα δάχτυλα κε να σρεβέθι γεγονότα, το ένα κατόπι στο
άιο...

Δεν άφρισε τίποτε, όλα μας τ' άπλιτα τάδγαλε στι μέσι
κ' έπιτα, γίρισε κι απ' την αντίθετι, μας επένεσε, μας ανέδα-
σε στον έδδομο υρανο.

— Όλος μας θγάλατε πσέφτες κ' εμένα, τον άπιστο με
κώλιστα, με την πίστι κε τον ενθουσιαζμο-σας κε με μετεμορ-
φόςατε σε ίρνα.

Πίρε φόρα κε δεν σταματα. Για τον ζιλο-μας, για τις
μηχανες, για τα ιλικά, για τα καμινεφτίρια, για την πιθαρχία,
για όλα μίλιζε, σαν να τάχε αραδιαζμένα σε κομπολόγι.

Στιν αρχι δεν έδοσα κε μεγάλη προσοχι στα λόγια-του.

„Φλιαρι κι αφτος“, έλεγα. Όσο προχωρούσε έμμος με καν-
τούσε περισσότερο τιν περιέργια. Γένικα όλος αφτια, πέρασε ο
ίπνος-μου.

Τον ακύο κε μέσα-μου γίνεται πόλεμος, με φλογίζυν τα
λόγια του ανάκατα δύνυν κε πέρνυν ι εκέπεις, για τι νεολέα,
για τιν γινέκα-μου, για τα πεδιά-μου, για τι ζοι, για τιν εργα-
σία.

Το μισλό μου άρχισε να δουλέβι, ι ιδέες σορέθουντε ι μια
κατόπι στην άλι, κε ζιτάνε να θρυν διέκσοδο. Θέλω να μιλίσο
κ' εγο κε κάνο νέμα του πρόεδρου, να σιμιόσι ι' όνομά-μου.

Μόλις τελίοςαν τα χιροκροτίματα για τον ινζ'ζενέρο, κε
ακύο τον πρόεδρο να λέγι.

— Τον λόγο έχι ο σίντροφος Κοροτκοφ.

Μόλις σικόθικα, αντίκρισα το πλίθος, τάχασα κε δε με
πέρασε στην ιδέα κε ν' αρνιθο! Ανίγο το στόμα, θέλω να πο
κάτι-τις, μπερδέδετε, ι γλόσα-μου, βγάξο κάτι άναρθρες φωνες.
„Τάχασα“, σιλογίζουμε, πρέπι να τελιόσι αφτι ι κομωδιά“ κ'
επι τέλους κατόρθωσα να πο με κάπος ανθρωπινότερι φωνι.

— Θέλω να σας πο για το εργοστάσιο για το λόγο του
ινζ'ζενέρου, για τι ζοί-μας, μα το κσεροχύτελο δεν κατεβάξι,
κυράστικα. Καλίτερα να κάμο έκθεσι για όλα αφτα το ερχόμε-
νο Σαβατο.

— Μάλιστα, μάλιστα, φονάκσανε τα πεδια!

Ιστερα απο μένα μίλιζε ο Κύςςτσιν.

— Αλίθια, — λέγι, — λαθι πολα έχυμε κε μονάχα
ι τιφλι δεν το αναγνωρίζυν αφτο. Μα απο πυ προέρχοντε αφτα
τα λάθι, να το κιριότερο ζίτιμα. Ο σίντροφος ινζ'ζενέρος δεν
μίλιζε γι' αφτο. Τον εφχαριστούμε γιατι μας θεωρι σιντρόφους-
του, αλα για να πεδέδετε για μας, δεν πρέπι.
Τα δικα-μας τα χέρια νάνε καλα. Αφτα μας χαντακόσαν, αφτα
θα μας βγάλυν κι απ' τις λάσπες. Τα θάματα εμεις δεν τα
πιστέδυμε κι απ' αφτα δεν περιμένυμε τίποτα.

Τον χιροκροτίσανε τον Κύςςτσιν. Βγήκε ο διεφθιντις κε
με μια φονάρα, διςανάλογι με το ανάστιμά-του.

— Στο καμινεφτίρι, εμπρος!

Στο πόδι όλι κε με το „Κσιπνατ' απόκληρι το κόζμο...“
ξεκινίσαμε.

Με επροκσιες απ' εδω κι απ' εκι σαν κιμίζμένος, έφτα-
σα επιτελως κ' εγω στο εργοστάσιο. Κιτάζω, ολονον τα βλέμα-
τα στραμένα προς τα πάνω. Το καμινεφτίρι βυίζει, καπνίζει κε
μια πελορια κόκκινη σιμέα κιματίζει στο πλεβρο-το. Τα γραμά-
πα τις σιμέας, πυ σαν άσπρα ψαράκια κολιμπον εως κιματιζ-
μός-τις δεν διαβαζοντε. Τα πεδια με ιδαν, μ' επροκσαν μπρο-
στα κε σε λίγο βρέθικα κάτω στο ιπόστεγο.

Ο Σερδιωκ, ανεδαζμένος πάνω σ' ένα θαγονάκι μιλα, γι-
ρονομα. μα κανις, φένετε, δεν δίνι προσοχι στα λόγια-το. Ι προ-
σοχι ολονον ίνε στραμένοι στο καμινεφτίρι, ο καθένας προσπαθι
να δι απ' το γιαλάκι τιν αποτιφλοτικι φλόγα το καμινω. Γι-
ρα τα πεδια γελουν, θοριβυν.

— Κιτάκστε, καλα κιτάκστε καλα, σίντροφι!

— Μορε τι φωτια, πέτρες λιόνι!

— Αγια φωτια, ολοκάθαρι φωτια, υρανοκατέδατι!

Αφτα μονάχα, θιμάμε. Πος βρέθικα στο σπίτι, πως ρίχτι-
κα στον ιπνο δεν θιμάμε.

ΝΕΕΣ ΧΑΛΑΣΤΡΕΣ.

Βάλαμε στο δρόμο το καμινεφτίρι κι αρχίσαμε να διορ-
θώνομε τα τεζάχια τις μηχανες τα πιεστήρια, τ' αττόματτα. Θό-
ριθος, φρονες, θαβιλονία. Ασινίθιστι ι περισότερι ι εργάτες προ-
τόβγαλι ετι δουλια, χιρότερι κι απ' τα μορα ετιν περιέργια, όλα
θέλονε να ψάχνουν να εκσετάζουν να μάθουν.

Αρχισε να δουλέβι στο σιδεράδικο το πρότο ατμοκίνητο σφι-
ρι όλι εκι! Κάνι τον πρότο γίρο-τις, ι μεταλοφόρα αμακσοειχία
όλι θγένων να τιν κσεπροβοδίζουν κε περιμένουν τιν επιστροφι-τις.

— Πος πάι, αροτυν, — δεν σιναχόθικε στο δρόμο;

Ο μηχανικος, τα ίδια μιαλα κι αφτος, τριβω το χερύλι
δίνι μια δυνατι σφิริκσια, πυ συ κσεσκίζει τ' αφτια. „Να“, θέ-
λι να πι „πος σιναχόθικε...“ Αμ' όταν έτρεκε απ' το καμινεφ-
τίρι το πρότο λιομένο μέταλο, αφτο ήταν στοτο πανδερόνιο! Σαν
σε πирхαια τρέκσανε όλι.

— Διόμα, λιώμα.

Γυρλώνουν τα μάτια, κιτάζουν, σα να μιν ίδαν στ' ζοί-τους, λιομένο τσιυγόνι. Κε έτσι όλο τον κερο στ'ιν αρχι... Έκι πυ δουλέβις, άκσαφνα φονες κακο. Αθελα αφίνις τι δουλα κε τρέ-χις κατακι! Κιτάζις για πσίλο πίδιμα ο κοζμοχαλάζις!

Βλαστιμας κε γιρνας πίσω στ'ι δουλιά-σου.

Να σας πο όμορ, έχι κι αφτο το γόστο-το. Χτες κε προ-χτες σκυριαζμένο, κσεβιδομένο, νεκρο ιλιχο. Κε σήμερα το θλέπις στράφτι απο καθαριότιτα, ζοντανέβι, κινίτε. Λιμπίζεσε να το θλέπις. Κρίμα πυ εγο έχα βαριες σκυτόρες στο κεφάλι-μου για το ζίτιμα τις έχθεσις. Ένα Σαβάτο κατσίρτισα, ι ζιτρώφι μου κάνανε τιν παρατίρισι. Χτιπο το κεφάλι για τιν ανοιζία πυ ένα-μα, δίνοντάς λόγο για ταχλατ.

Περισότερο μ' εφόβιζε ι αναθεματιζμένοι ι γιόζα-μου. πυ δένετε σε τέτιες περιστάσις, κε για να μι τα πελαγός ολότε-τελα, απεφάσισα να τιν κάμο γραπτι τιν έχθεσι. Εδω πάλι ήλος μπελας, πυ να κάτσο για να σιμιόνο τα όσα σκεπτόμυνα.

Στο εργοστάσιο κερο δεν έχο, στο σπίτι ι γινέκα-μου κό-πανος στο κεφάλι-μου. Βγάλο απ' τιν τρέπι το τερτεράκι-μου, θέλο κάτι-τις να σιμιόσο, πριν να με κιριέπει ολότελα ο έπνος, ι γινέκα-μου κορδίζι τ' οργανέτο τις.

— Μορε, τι μυτηρρόνις πάλι;

Δοκίμασα στ'ιν αρχι να τις εκσιγίσο περι τίνος πρόκιτε-μα πυ στο διάβολο! Στυ κοφν τιν πόρτα όσο θέλις έρόντα.

— Ρίτορας θα μου γένις έρε κρεμανταλα κε τα χάλια-μας δε θλέπις, τι χαράλικι τι ζοί-σου δεν κιτας; Ός κι ο πορτιέρις χιλιάδες φορές καλίτερα απο μας ζι κι ότε μάστορις ίνε κι ότε ρίτορας! Διο δομάτια έχι στ'ι διάθεσί-του, κυκλίτσας κ' εκσον αφτα κε χοριστο μαγεριο. Ι κόρες-του σα ματμαζέλες γιρναν τι μια τιν έχι απο κοντα ο τέχνικας, τιν άλι ο διπλοράφας. Πε-ριθόλι, χίπο, βισινιες, θερικοχιες, μιλιες, όλα τάχι! Μίλα οχτα πύτια κατέβασε. Κ' εμς τα μίλα μονάχα στις μιτέρας-μου τον μπακσε τα δοκιμάσαμε!

Αχ, οφτος ο αναθεματιζμένος τις μιτέρας-τις ο μπακσεξ. να ευλιάκσι, να πάι στ'ιν υργι, χρόνια ολόκληρα μου τρώγι τα.

κεφάλι μ' αφτον τις μιτέρας-τις τον μπακζε! Εκίνι κελαι-
δι, εγο ριοπο, περιμένο. — Τόρα σταμαπα, μετ' ολίγον σταμα-
τα, τίποτε. Απ' τι δουλια εγο σκοτομένος, ζαλίζομε, αποκιμώμε.

Κίτακζα στο ρπίτι καθισιο δεν γίνετε. Ερχομε απ' τι
δουλια τρώγο, πέζο με τα πεδάκια-μου κε στο κλυπ. Εκι τραβιέ-
με ρε απόκεντρι, ίσιχι γονία κ' ετιμάζο τιν έχθεσί-μου.

Στο εργοστάσιο κάνο πρόδες, μιλο για τι ζοί-μας, χιρο-
νομο, με φένετε προς τα καταφέρο, εκσοφλο εκ τον προτέρον τιν
επιτιχία-μου, χέρομε. — Θα με νιόζυνε, — ριλογίζομε, —
όλι, θα πάψουν τις ικογενιακες ρκλόκες, θα νιόζουν τον μεγά-
λο προριζμο τις εργατιας, θα φροντίσουν για τιν ανατροφι τον
πεδιον. Μ' ένα λόγο ρχέδια μεγαλεπίβολα κλοθογιρνουν μες τα
κεφάλι-μου.

Ιρθε κε το Σαβάτο κε απο ρτραβυ διαβόλυ δουλιες πολες
στο εργοστάσιο. Μόλις ρίμανε ι πάψι ιδοπ'υν εμένα κε τον
Κρόχμαλ να μίνουμε για να διορθόσουμε τι βλάδι μιας ρπιδέας
μιχανις. Δυλέψαμε καμια διο όρες ακόμα, βλέπο κερος δεν
έμινε, πρέπι να πάγο στο κλυπ για τιν έχθεσι.

Παραχάλεσα τον Κρόχμαλ να ενεργίσι ρτιν διέφθινσι να
αναδλιθι ι εργασία για τιν άλι μέρα κε τρέχσαμε στο ρπίτι.
Στο δρόμο όλο μες' το νό-μου επανιλαμβάνο τιν έχθεσι κε με
φένετε προς καλα πάι. Φόρεσα τα παπότσια-μου, τιν καλι τι
μπλόζα-μου, τα πεδάκια ρτι για τι γιτόνισα, κε λέγο τις γινέ-
κας-μου.

— Ετιμάζο να πάμε, κερος.

Υτε το κυνα απ' τι θέσι-τις, χαμόνετε τι νισταγμένι κε
ροτα.

— Για πό;

— Μα στο ίπα τόσες φορες, βρε γινέκα ρίμερα θα κά-
μο έχθεσι στο κλυπ.

— Δεν πας να κυρέδεσε με τιν έχθεσί-συ κε με το κλυπ;

Εγο με το καλο, αφτι το γυδι το γυδοχέρι. Πίγα μόνος.
Ο διεφθιντις τυ κλυπ μ' οδίγισε ρε μια χαμαρίτσα, μ' έφερε
τσάι με πακσιμαδάκια, όπος ριγιθίζετε για τυς με όνομα ρίτα-
ρας, κε μ' άφισε μονάχο, „για να ρινκεντροσο τις ιδέες-μου.“

Στιν αρχι κάπος ίσιχα καθύμωνα ίστερα το μισο-μυ άρχισε να κανι φάλτσες.

Σκέπτουμε για τιν έκθεσι, κι ο νός-μυ γιρνα στο ζίτιμα το ικο-γενιακο, στο ζιγο τις γινέκας-μυ κε τα παρόμια. Σίμανε το πρότο κυδόνι, ι καρδιά-μυ άρχισε να χτιπα, κιόταν ι καρδια χτιπα, αφτο καλο ειμίο δεν ίνε. Δεν πρόφτασα να ρθο στα σιν-καλά-μυ, νάσυ κε το δέφτερο κε κατόπι-τυ το τρίτο.

— Διπον, — λέγι ο Κρόχμαλ, μπένοντας. Ελα να τος τα πις, να τος κοπανίσις, καπνος να τος πάι. Μι φοβάσε, μι ριστέλεσε, μι χαρίζεσε σε κανένα.

Τον ακολούθισα, θγίκαμε στι ρκινι. Ι αδλέα, φρυ, φρυ, ανεδένι κι απ' τιν έθυσα χιλιάδες μάτια καρφομένα πάνο-μυ.

Ι καρδιά-μυ κσεδιόθηκε, πάι. Προσπαθο να τεντόνομε, να ςτέκομε ντύρα. Τα φότα ζθίσανε στιν έθυσα, ο Κρόχμαλ ίρθε μπροστα στο υποβολίο κι άρχισε.

— Σίμερα γιορτάζουμε, — λέγι — κ' εκσακολυθι να πλέκσι επένυς για μένα. Στο τέλος γιρνα πέρνι το χέρι-μυ με σινχέρετε. Κιτάζο τα μέλι τυ προεδρίυ κι όλο το ακροατήριο ςικόθικαν στο πόδι, χιροκροτυν... Τα μαλιά-μυ τα σινεπίρε ο αέρας, μάργοσε ι καρδιά-μυ, τρομάζυν τα γόνατα, προχορο στο υποβολίο κε μνίσκο εκι καρφομένος, ςαν κύτσυρο. Πρέπι ν' αρχίσο μα το στόμα-μυ μένι κλιστο. Θιμίθικα μες τι ζάλι-μυ πως τάχο γραμένα εκίνα πυ θα πο, έδγαλα το τεφτέρι-μυ, ο πυ να μι πρόφτενα. Τα χέρια-μυ τρομάζυν, τα γράματα μπερ-δεμένα χοροπιδυν μπροστα στα μάτια-μυ.

Επι τέλος άνικσα τό στόμα. Χιλιάδες φορες καλίτερα να μι τ' άνιγα. Ιπα κίνο, πυ κε χορις εμένα το κςέρανε όλι.

Ιπα πός δεν ίμε ριτορας, ίθρισα τος τςάρυς κε τα τςα-ρόπουλα, ίπα πως άςχιμα ζόσαμε άλοτες, πίδισα απ' τις φιλα-κies στο εργοστάσιο, χορις άκρες, χορις μέρες, επένεσα τον ινζζε-νέρο-μας, ανέφερα, για το καμινεφτίρι, ίπα δεν κςέρο κ' εγο κάτι ανοιςίες, ερεθίστικα, έςφικσα κε κςέςφικσα τα χέρια θέλι-ςα φένετε να εκδικιθι στο τεφτεράκι-μυ, πυ τόκαμα απ' το τρίπσε, τρίπσε κυρέλι.

Τι μου γένικε κ' εγώ δε μπορώ να καταλάβω. Να πεις το κεφάλι-μου δεν έχει μέσα τίποτε, λανθάνει. Ι θίδες όλες στον τοπο-τός να γάνει, θέλεις όμως να εκφράσεις κάποια ιδέα με το λίκυον ι λέξεις.

Αφίνο το ένα αρπάζω το άλλο, πιάνομε στο τρίτο, δεν θ'ένει τίποτε.

Δέκα λεπτά θασανιζόμυνα κ'έκαμα με την απροσεκσία να ρίξω σ' αυτό το αναμετακσι με μια ματιά στην έθουσα. Μάνα-μου τι να ιδω. Αλι, θάλανε κάτω τα κεφάλια, αλι συφρομένα μω-τρα. αλι χαζμοριέντε. Αφτονος ιδρότας περιέλυσε το σώμα-μου ι γλώσσα-μου κολισε στην υρανίστρα. Μάζοκσα έσες δίναιμς μου απόμιναν, έκαμα μια απότομο μεταβολι δεκσια με όρόμο έκσο απ' τι σκινι.

Ειρεκσα στην καμαρίτσα, άρπακσα το κασκέτο-μου τόχουσα στο κεφάλι, εκέπασα το μέτοπο κι απο τρίπα κι απο γονα σε γονία, προχορο στην εκσοδο. Ακούο θόριβο μες την έθουσα, κατε-βάω περισότερο το γίρο του κασκέτου-μου με κρίδυμε στα σκοτι-να πίσω απο μια κολόνα. Τα μπροστινα τι καθίζματα χιροκρο-των, ι πικινι γελυν για λογαριασμό-μου. Ο ιδρότας τρέχι απο πάνω-μου ποτάμι, τα πόδια-μου μύδιασαν. Στο προσκίνιο φάνικε ο Κρέχμαϊ.

— Ο ζίντροφος Κοροτκοφ, — λέγι, — έφικε, γιατι ένε πολι ντροπαίλος. Τώρα θα μιλήσι ο ινζζενέρος...

Ο ινζζενέρος κσερόδικσε, καθάρισε το λαρίνκι-του κι άρ-χιξε να εκσιγα την παράκσενι, αλίθια, διαγογι-μου. — Τάκαμε ζαλάτα — λέγι, — γιατι αφ' ενος ένε ασινίθιτος στην ομιλία κι αφ' ετέρου τα πέρνι όλα κατάκαρδα. Θέλιξε να μας πι για την επιδιόρθωσι του χαμινεφτιριού με δεν τα κατάφερε. Κι αφου ένε έτσι δόστε-μου την άδια να τον αντικαταστήσο εγω.

Ένε αλίθια, ότι με ι δικί-του ι γλώσσα δεν ήταν δα με ποια λαδομένη, μόλα τάφτα δεν κόρασε το ακρατίριο, όπος εγω. Περιέγραψε την κατάσταση στην οπία θρισκότανε το εργοστάσιο. Απο πυ αρχίσαμε, πως αρχίσαμε, όλα με τι σιρα. Ανεφερε μά-λιστα με την „έφθυμι κυβέντα,, πυ ίχα μαζί-του στις αρχες.

Δεν παρέλιπε να προσθέσι, ότι δάλοντας στο δρόμο το εργοστάσιο, οφελίσαμε κε τιν κιθέρνισι. Να σας πο εγω κάτι σπυδεύτερο ίχα να πο, μα τι να το πο τις γλώσσας-μου πο δε γιρίζι.

Οτι το εργοστάσιο ίτανε νεκρο, αφτο δεν το αρνίετε κανένος. Εμεις όμος ζύσαμε, να το σπυδεύτερο... Ζύσαμε άχρηστι, κυνίθικε το εργοστάσιο, γενίκαμε άνθρωπι. Μπορέσαμε θα πι, το μπαρύτι δεν έλιπε απ' τι μπαροτιέρα. Κε ίστερα απ' ατζα, ποσ να μι ελεινολογο τι ζοί-μας; Το εργοστάσιο εμεις το ζοντανέψαμε, απ' το σκοτάδι θγίκαμε στο φος, μα ι ατομικι, ι ικογενιαχι ι ζοί-μας; Θα πι εφκολότερα μας ίνε να αναστένομε εργοστάσια, παρα ν' αλάκσυμε τις παλιες-μας κασιδιόρυκες συνίθιες.

Πος να θόλεφτι αφτο το ζίτιμα, ποσ να θγυν στα πόρα κίνι, πο κρίθουν τιν αδράνια-τους πίσο απ' τον Μάρκς;

Μόλις αρχίζις να τυς μιλας για κομύνες κε τα παρόμια κι αμέσος σε κεραθνοβολυν με τα βιβλία κε συ θυλόнын το στόμα.

— Παράτις αφτες τις παραδοκςολογίες, — συ λένε. — Καλοζοία θάχουμε τότε, όταν θα ιπάρχουν ι κατάλιλες περιστάκες. Αφτον το νόμο, τον ανεκάλιψε ο Μάρκς! Κι ο Μαρκς ίταν άνθρωπος έκσιπνος, αλιθινι μεγαλοφιία...

— Βρε διάβολε κε πιός σας ίπε, ότι ο Μάρκς δεν ίτανε μεγαλοφιία. Ο Μάρκς θέβεια ίτο μεγαλοφιία, μονάχα εςις ίστε πςέφτες. Κε αφν ίρθε στο μέσο ο Μάρκς, σας λέγο ότι τον Μαρκς διπλο τον κάνανε για τυς γνωστικυς κε για τυς παλαβυς. Αμα πρόκιντε για θυλια, για δράσι, ι παλαδι, ι τεμπέλιδες προβάλουν το δικό-τους τον Μάρκς: „Κερος δεν ίνε, το ζίτιμα δεν ορίμασε, ι περιστάσις δεν ίνε κατάλιλες“, κ' ένα σορα παρόμιας αερολογίες. Ι χριστιανι στον θεα τα αναθέτουν όλα κι αφτι στις περιστάσις κε στο κράτος. „Περιμένετε, μι διάξεστε — λένε — Θα πλυτίσι το κράτος, θάγοράσι μελόπιτες, θα τις μαςίσι θα τις βάλι στο πανάχι κε θα τις στιλι στο στόμα-σας με το ταχιδρομίο. Κε γι' αφτο κολίσαμε στο περιβολάχι-μας, στις γίδες κε τις κότες-μας κε περιμένουμε να μας έρδι ι βασιλιά τον υρανον.

Να αφτα ήθελα να πο ρειν έχθεσι-μυ, μα θήκη νερό-
ερασι ρύπα. Μεράκι μ' έπιασε, υπέφερα, μα έγινε κίνυ πν έγινε.

Στάθικα λιγάκι ακόμα πίσω απ' τιν κολύνα, έπιτα θήκη
κε κατ' εφθίαν στο εργοστάσιο. Πόσος γήρως έκαμα στον περι-
γυρο τυ εργοστάσιυ, πόσα σιλογίστικα κε κσεσιλογίστικα, δε θι-
μάμε. Αποκι πέραςα θιαστικός στο σπίτι σαν λιχοφαγόμενος σκί-
λος. Τα πεδια κιμώντανε, ι γινέκα-μυ γονατιζόμενι μπροστα στις
ικόνες έχανε τρικύδερτες μετάνιες. Εφχαριστίθικα, γιατί μν πά-
ρασε ι ιδέα, πως ίστερα απ' τιν προσεφγι θα σιοπήζε. Εραγα
διο τρις θύκες πσομι κι άρχισα να κxenτίνομε. Σικόθικε απ' τα
γόνατα, μύρικσε μια περιφρονιτικι ματια κε μν λέγι.

— Ετσι λιπον, τα θρόμισες;

— Τις δικές-συ τις αμαρτίες — τις λέγο — χήτανε
να ρόνις κι για μένα μι σε μέλι. Κε ετιμάζομε, να πέσο στα
ετρόμα. Αφτι δε μ' αφίνι ίσιχο χερεκάκι στο πάθιμά-μυ.

— Πός δε με μέλι, — λέγι. Μα θαρο γινέκα-συ ίμε κε
ντρέπομε για λογαριαζμό-συ! Ο κόζμος τόχι τύμπανο κε ρι κρι-
φο χαμάρι. Για τι ριτορικί-συ όλι έχουν να δίνυν κε να πέρουν.

— Ας παν να φλιαρυν όσο θέλυν, — τις απαντο. —
Εσι τυλάχιστον περιόρισε αφτι τι φιδογλόσα-συ.

— Αχα, προζβλίθικες, ντρέπεσε; Μάθε-το λιπον, εγω δεν
ντρέπομε γελο για λογαριαζμό-συ, για να μάθις...

Λόγο εκίνι, λόγο εγω κι άρχισαν ι καθιμερινες ιστορίες:
ι κομμονιστες ίνε τέτι κε τέτι, ι γινέκες με μιαλο φέροντε τυ-
τοτρόπος κε αλεοτρόπος, ο πόρτιέρις έχι περιθόλι τα δικά-συ τα
πεδια γιρναν με κυρέλια κ' εκίνα κσένα. Αλι φορα θα κιμό-
μωνα κάτω απ' τος ίχως μιας τέτιας μουσικις, σίμερα δε μόρε-
σα, γιατί πολι φυркиζόμενος ήμυνα. Σικόθικα, φόρεσα τις εργα-
σίας τα ρόχα κ' έτρεκσα στον Κρόχμαλ. Μόλις μπίκα, άρχισε
να κοπανάι κ' εκίνος.

— Βρε αδερφε, ρεζίλιδες μας έκαμες σίμερα; Καλα πν
θρέθικε ο ινζζινέρος κε τα μπάλοσε λιγάκι.

— Ε, ε, — τυ λέγο — εσι τυλάχιστον αφισέ-με ίσιχο-
Δίχσε-με μέρος να πλαγιάσο.

Σόπαξε, μ' έδωσε ένα μακσιλάρι. Κιμιθίκαμε κε το προ-
πίγαμε να διορθώσουμε τι μιχανι. Μόλις φτάσαμε στο εργοστάσιο
κε νάτιν ι γινέκα-μυ φιτρομένι μπροστά-μυ.

— Έτσι λιπον στο σπίτι-συ δεν πλαγιάζεις, σε κσένες
πόρτες γιρίζεις; Στάσυ κε συ διορθόνο εγο αρτες τις αδιαντρο-
πιές-συ!

— Καλα, καλα, — τις λέγο, — χίτακσε όμως να μι
επάσεις το κεράλι-συ — κε τραβο παραπέρα.

— Αςχιμα ζίτε, — μυρμουρίζει ο Κρόχμαλ, αν σιχνα πι-
κνα σας βρίσκουν αφτα τα μπουρίνια.

— Σιχνα πικνα, — τυ λέγο με παράπονο — όχι, μι
κάθε ώρα κε στιγμή κε πριν τις εργασίας κε ίστερα απ' την ερ-
γασία κε πριν το φαγιτο κε ίστερα απ' το φαγιτο, κε στον κε-
ρο τυ ίπνυ, αφτίνε ι μουσικί-μυ, όλο τον κερο.

Ο Κρόχμαλ γελα, δεν, πιστέβι. Τυ δίνo να καταλάβι,
ότι μιλο σοβαρα, χωρίς αστία. Αρχίζει τις σιδυλές-τυ. Πρέπι να
τα κσιγίσεις, όλα με το νι κε με το σίγμα στι γινέκα-συ, τρε-
λι δεν ίνε κε θα σε καταλάβι.... Ερεθίστικα.

— Αφισε, — τυ λέγο, — τις ανοιζίεις-συ. Ι γινέκα-μυ
δεν ίνε εφχαριστιμένι απ' τι ζοί-τις, απ' τι φτόχια-μας! Εδο
ρίζικα μέτρα πρέπι να παρθυν κε σι κάθεσε κε σιβυλες μω
αραδιάζεις.

Περιμένο, θέλο να πιάσο μαζί-τυ σοβαρι κυδέντα, μι το
ελέπο προσοχι δεν δίνι, σιοπα. „Καλα, — σιλογίζουμε, — θάρ-
θι κ' ι δικί-συ ι σιρα,,. Κσεβιδόσαμε τι μιχανι, βρίκαμε το
λάθος. το διορθώσαμε. Πιγένο στο σπίτι όπος το πρόδατο στον
κασάπι. Τα πεδάκια-μυ κάθυντε στι γονια μαρογομένα ι άχι απ'
τον τίχο γελάνε γέλιο καρδόνιο «Αναθεμάσε, για ζοι» — σιλα-
γίζουμε, κάθυμε κοντα στα πεδια κ' αροτο το μεγαλύτερο.

— Πάλε σας έμαθε προσεφχες;

Κίτακσε διλα εδο κ' εκι κε μυ λεί χαμιλα. „Μάλιστα“

Τις γινέκας-μυ δεν τις διέφιγε το κίνιμα τυ πεδιυ, όρ-
μισε κατ' επάνο-τυ, το άρπακσε απ' τ' αφτι.

— Κε σι, βρομόπεδο.! Κε σένα δε σ' αρέσι;

— Λφισε. — τις λέγο, — μι τραβας τ' αφτι το πεδιου..

ιδει...

— Ιδευι τίς με φοβερίζεις; — φονάζει, κ' η γλώσσα-της
πάλι κρετιλίχτικε.

Σιχόθηκα. Μο πέρασε η ιδέα να κατεβάσω τις ιχθύες-τις
απ' τον τίχο, να τις πετάκω κατα γης να πάρω τα πεδια να
σιγώ, να όόσο τέλος στο εόνιο θάσανο. „Κε τί θα θη, πο θα
τα πάρω τα πεδια„; σκέφτικα. Προσπάθισα να καταπνίξω το
θυμό-μου, να ισιχάσω. Η γινέκα-μου πίρε φόρα, δεν σταματα πια.
Εγώ σιωπο.

— Πάμε να κάνουμε ένα γίρο; — λέγο στα πεδια.

Απερίγραπτι η χαρά-τους. Η μιτέρα-τους τα κιτάζει μ' αχριο-
δίεμα. Χορις να προσέχο ς' αφτίνα, πέρνω τα πεδια κε θρέ-
νουμε στι στέπα. Τρέχσαμε, πέχσαμε. Θέλο να τα μιλήσω για τι
μιτέρα-τους, μα δε μπορο —. Θέλετε να σας πάγο στο εργοστά-
σιο; — τα ροτο, σαν νάθελε κε ρότιμα.

Χόροπιδόντας μπροστά-μου τα πεδια, φτάσαμε στο εργοστά-
σιο. Τος οδίγισα στα διάφορα τμήματα, τος έδixα τα μηχανί-
ματα κε τι χρίσι το καθενος. Τος κάθισα πάνω στο δικό-μου το
τεζαχι, έδixα τα εργαλία, τος έδixα πως ρινίζουν, πως τριπνυν
το μεταλλο. Τα στοματάκια-τους ολάνιχτα, όλο κ' ερωταν, όλο κε
θείον να μάθον. Τος έδixα το καμίνι — Μαρτεν, τις τρυμες,
τα χιτίρια. Στο καμινεφτίρι όταν φτάσαμε, αδιαζαν το λιομένο
τσιγόνι.

Το μέταλλο τρέχει σαν πιρομένο ποτάμι, γεμίζει τον κυδω
που τον σικόνι ο ανελκιστίρας, τον αδιάζει σε αλάχι, που περνά
δίπλα απο μας. Ο μικρος έλέπι τον κυδω, που περνά πάνω απ'
τα κεφάλια-μας κε τραδιέτε πίσω, ο μεγάλος.

— Κίτα, πάπα, πως κυλάζει απaráλαχτα τσαερο. Τρέχει
ε νερο κε νερο δεν ίνε.

Τος εκσιγο πως αφτο ίνε λιομένο τσιγόνι. Ο μικρος με
τραβει απ' το ρύχο, διαμαρτίρετε.

— Τί τσιγόνι, αφτο δεν ίνε τσιγόνι! Στο τσιγόνι η μά-
μα σόπα ελάζει.

Κε δεν σταματούν' πσάχνουν, αροτούν, θέλουν να μάθουν.

— Κρίμα δεν ίνε, — σιλογίζομε με λίπι, να μυχλιά-
ζου αφτα τα πεδια κοντα στι μάνα-τους, με τα εόνια γρι, γρι
με τις ικόνες, με τις μετάνιες; Κι ότε κσέρανε ίσαμε σήμερά,
τί δουλια κάνι ο πατέρας-τους κε τί πράμα ίνε το εργοστάσιο.

Αφν σεργιανίσαμε όλα θγίκαμε κε τως αροτο.

— Να πάμε κε κάπου αλυ, ίτε να γιρίσουμε σπίτι;

— Αλυ κάπου, — απαντούν.

— Κε γιατί όχι, στο σπίτι;

— Εκι ι μαμα όλο μας μαλόνι.

Τα φίλισα τα πεδάκια-μου κε πέρα απόφασι.

— Αφν ιν' έτσι να σας πάγο μουσafirέυς σε άλα πεδάκια.

Κάθισα τον μικρο στο σβέρκο-μου, πέρα τον μεγαλύτερο απ
το χέρι, κε ανάμεσα απ' τι στέπα τραβίχσαμε κατα το εργο-
στάσιο τις τύβλας. Φτάσαμε στιν όρα το τσαγιου. Ι Γουστσίχα
τάχισε με τσάι κε τα δικά-μου τα πεδια, τάδοσε κι απο μια
μελόπιτα κε τάστισε με τα δικά-τις να πέζουν στιν αβλι.

Ι περίστασι ίτανε κατάλιλι. Αφν τελίοςα το τσάι-μου, δι-
γίθικα όλι-μου τιν ιστορία, τα τραβάλια, πυ υποφέρο με τι γι-
νέκα-μου κε στο τέλος τις λέγο.

— Κάνετέ-μου τι χάρι, πάρτε τα πεδάκια-μου στο σπίτι-
 σας· σας πιρρόνο το μισό-μου το μινιάτικο κι ότι άλο θγένι απ'
το χέρι-μου. Επύχτιςα πια. Κι αφτα υποφέρουν κ' ι μάνα-τους τα
ίδια.

Ο Γουστσιν σόφροσε τα φρίδια, ι γινέκα-του τον χιτάξι
μες τα μάτια. Πέρασε ένα περάσανε διο λεπτα κ' ι διό-τους σιο-
πον. Εγν υποφέρο, ανιπομονο.

— Εςις μονάχα μυ μίνατε, — λέγο — αλυ πυθενα δεν
κσέρο ν' αποταθο!

Ι Γουστσίχα άρχισε μ' αμφιβολία.

— Οφελος για μας κανένε, μη αφν έτσι τόφερε ι πε-
ρίστασι:...

Δύνασε τα χίλι κε πάλι κιτάζει τον άντρα-τις, σαν να ζιτα τι σιγκατάθεσι-τυ. Εχίνος, ίστερα απο ζοιρι χιρονομία.

— Λε ίνε, — λέγι, — μπορε να θγι σε καλο. Εδο κα-
λα θα περνήνε. Κύρεμα χριάζοντε, ν' αλάκουν τα κυρέλια-τους
στο σπίτι-συ να μι γιρίσουν κ' ι κσένι να τα κσέρουν πεδια τις
αδελφίς-μου.

Πετάχτικα πάνο απ' τι χαρά-μου κε τους εφχαρίστισα μ'
όλι-μου την καρδια. Μιλίσαμε για τις λεπτομέριες, καταστρόσαμε
το πλάνο-μας, ίπαμε πολλα κε διάφορα. Βραδιάζει.

— Εσι πρέπι να φίγισ, πριν να επιστρέψουν τα πεδια,
αλιότικα θα έχουμε ιστορίες, — λέγι ο Γύςστιν.

Βγίκα πίσο απ' το περιβόλι κε πέρασα στην στεπα. Κι
πο πάγο, σιχνα πικνα γέρνο πίσο για να δο, αν δεν τρέχονε
πίσο μου τα πεδια. Ισίχασα, μα σινάμα μου έτιπτε κε ι σινιόκι
σαν νάχανα καμια προστιχια.

Ολι νίχτα δεν άφισα τον Κρόχμαλ να κλίσι μάτι. Το
άνικσα όλι-μου την καρδια, το εκσέθεσα όλες τις λεπτομέριες τις
ιχογενιακίς ζοίς-μου. Το μίλισα για το ζιγο, για τον διπλο
Μάρκς, σε κάθε μου ιδέα τον έχαμα κινονο, σα να το λεγα, „νά
μάθε πιος ίμε, τόσα χρόνια ζις μαζί-μου κε δε με γνιορίζις.“
Αχ κε να μιλόσα έτσι κε το Σάβατο, όπος μιλο τόρα. Τον σιν-
κίνισα, φένετε, τον Κρόχμαλ. Σικιόθικε, σολατσάρι άνο κάτω
μες την κάμαρα, μυθυνίζι, χτιπα το μέτοπο, λέγι.

— Πρέπι να μάθουμε το δίχος άλο μόνος ίσε, ίτε ιπάρ-
χουν αναμετακσί-μας κε άλι ομοιοπαθίς. Αν θα θρεθόνε καμια
θεκαρια σαν κε σένα, μπορουμε να δόσουμε άλι μορφι στον ιχο-
γενιακο θίο. Πός να το μάθουμε όμως, εδο σε θέλο.

Το θρίκα πολι κατάλιλο το σχέδιο το φίλυ-μου κε λέγο
μέσα-μου. „Μορε τιφλομάρα κε δεν τόκοψε το μιαλό-συ εσένα,
που ενδιαφέρεσε περισότερο.“

ΕΠΙΘΕΣΙ ΣΤΑ ΤΣΥΚΑΔΙΑ.

Πρι να σφιρίκσι ι σιρίνα, ι γινέκα-μου με καρτερόσε στην
πόρτα το εργοστασίου. Μόλις με ίδε άρχισε να φονάζι.

— Μορε τι τάχανες τα πεδια;

— Μι κσελαρινκίζεσε, — τις λέγο; τα πεδια καλα ίνε,
τ' άφισα μωσαφιρέυς κοντα σε γνοστι ικογένια.

— Εξι γιατί δεν ίζουν απόπσα σπίτι;

Με χιρονομία θέλιστα να τις δόξο να κατολάβι, ότι αφο
δεν τις ενδιαφέρει κε πολι κε μπίκα στο εργοστάσιο.

Το μεσιμέρι δεν πίγα-στο φαγι, το βράδι θγένοντας απ'
το εργοστάσιο κιτάζο, με παραμονέδι πάλι στην οκρόπορτα.

— Πάμε να θρώμε τα πεδια, — λέγι.

Καμόθικα τον κυραζμένο.

— Δεν θαριεσε, — τις λέγο. — Τα πεδια κε χωρίς
εμας περνουν καλα. Στο σπίτι που θρίσκοντε έχι μπακζε, πε-
ριδύλι, γίδες, κυνέλια. Αστα να περάσουν τυλάχιστον μια βλο-
μάδα, όπος πρέπι.

— Κε σε πιανυ σπίτι θρίσκοντε;

— Δεν τυς κσέρις, — τις απαντο.

— Αν δεν τυς κσέρο τυς μαθένο. Πές-μου πύ ίνε:

— Δεν ίνε ανάνκι. Αν στο πο, θ' αρχίσις πάλι τα τρε-
χάματα θα κυραστις, κ' εγο θέλο να ισιχάσις κε σε λιγάκι.

Κε για τα πεδια πολι καλίτερα. Εχυνε σιντροφια, αδι,
τρέχυν, πέζυν, τυς δύνυν μάλιστα κε γάλα...

Σα να τιν καθισίχασα λιγάκι κε τις προτίνο να πάμε
μαζί στο κλυπ. Βλαστήμιζε, πύρε όρόμο. Τρέχο κ' εγο στα δι-
κά-μας τα πεδια κε τυς ζιτο δανικα. Μω δόξαν τόσα, όσα φτά-
νανε για ν' αγοράσο ανα διο αλακσιες ασπρόρυχα για τα πε-
δάκια-μου. Τα πύρα κε τράδικσα στον Κρόχμαλ. Εφθιμος, με
πρόσωπο γελαζμένο αφοτος.

— Γιά-συ χαρά-συ Βασίλι-μου λέγι. Βρίκα τι μέθοδο να
πσαρέψουμε τυς ομιοπαθις με σένα: Κίτα!

Κε μου δέχνι ένα σανίδι, με μεγάλα γράματά.

Για όλος! Για όλος! Για όλος!

οργανόνετε.

ΕΠΙΘΕΣΙ ΣΤΑ ΤΣΥΚΑΔΙΑ.

ενυγραφες κε πληροφοροίτες.

Στυς 5'ς. Κρόχμαλ κε Κοροτκοφ.

Στο Κλυπ απ' τις 7-9 μ.μ.

— Καταλαθένεις, — μω εκσιγα. Το σχέδιο αφτο μπο-
ρυν να το επιδοκιμάζουν μονάχα εκείνι, πυ πόχτιζαν ολότεια
απ' τιν ιχογενιακί-τους ζοι, όπως εσι. Ετσι όμως να τα θαλέ-
πουμε, πυ να μι ελπίζυν σε κανέναν, χωρις διλαδι δόλομα να το
ρίχνουμε τ' ανκίστρι...

— Μορε μπράβο-συ Κρόχμαλ, εγω κοντά-συ καπίκι δεν
ακίζοι! Τον θρίκαμε το όρόμο!

Τα σχέδια κε τα πλάνα-μας εκσακολύθισαν ίσαμε τα
μεσάνυχτα. Ετιμάσαμε μια ακόμη ανκελία, σιβυλεφτίκαμε κε το
δικό-ρυ το σιμιοματάρι...

Το προι τι μια ανκελία τιν κρεμάσαμε στο κλυπ, τιν άλι-
στο εργοστάσιο. Στα τμήματα : εργάτες πέρανε φοτια. Τα χο-
ματα, τα λογοπέγνια, ι θρισίες δύνυν κε πέρνυν.

Ολι περνυν απο κοντά-μας, ζιτυν εκσιγίσις. Εμεις τίποτε.

Τυς δίχνουμε τιν ανκελία. Ιστερα απ' τιν εργασία σινενο-
ιθίκαμε αναμετακσί-μας κε περάσαμε στο κλυπ.

Πρότι μας επεσκέφτικε ι οργανότρια τον γινεχον. Σινι-
διτι τιν λένε, θρέθηκε κε στο μέτοπο, μα εμας σαν καρακάξια
μας επετέθηκε.

— Δεν έχετε πέρα, διάζετε με τιν προτοβυλία, δεν
πέρνετε υπόπι τις σινθίκες, δεν σινενοιθίκατε εκ τον προτέ-
ρον με τις γινέκες, θα γίνεστε έτιι να ναθαγίσι ι ιδέα κε ότο
καθεκσις.

Βλέπο τα κέρατα-τις σπάσιμο θέλυν.

— Βρε, εσι ίσυαν, πυ προπαγάντιζες άλοτε τις ιδέες κε
τόρα χαλάστρες θέλις να μας κάνις; Ελα στα καλά-συ. Δικό-συ
καθίκο να μας βοιθας, να μαζόκσις τις γινέκες, πυ σιφοναν με
τιν ιδέα. Αλιότικα δεν γίνετε.

Κατέβασε τα πανια, κάθισε, κυβέντιασε μαζί-μας, αρό-
τισε, έμαθε, έδοσε τις πρεπούμενες σιβυλες. Κιτάζο με μιανο θι-
λικο. Τιν παρακάλεσα να δασκαλέπι κε τι γινέκα-μυ κε χο-
ριστίκαμε.

Γινέκες, άντρες ένα σορο μαζόχτικαν στο γραφίο· άλι με εροτίσις, άλι με χορατα. Θόριδος, οχλαγογία. Γραφίκανε τόσο πολι, πυ κ' εγο απόρισα.

— Περίμενε, — μυ λέγι ο Κρόχμαλ, — αφτι όλι θα το στρίψουν κε θα μνίσκουν μινάχα κίνι, πυ άλι διέκροδο δεν έχυν.

Τρις μέρες εκσακυλοθίσαμε τις ενγραφες κε ορίσαμε γενικι σινεδρίασι. Μίλιζε ο Κρόχμαλ, ζογράφισε τα μεγάλα καλα τις χολεχτιβιστικις ζοις κε προσκάλεσε όλος σε αμίλιχτο πόλεμο ενάντια στο πρίμυς κε στο τρυκάλι. Όλι επιδοκιμάζουν, χιρο-κροτυν. Ισαμε δο περίφιμα! Αμα όμος ίρθε στί μέσι το ζίτιμα απο πυ θ' αρχίζουμε κε με πία μέσα, όλι παγόςανε, δέθηκε ι γλόςα-τυς. Βγίκε ένας κε λέγι ότι τα χρίματα πρέπι να πλη-ρόνι το ζογιυζ, ο άλος προτίνι το εργοστάσιο, ο τρίτος τιν πάρτια ο τέταρτος δεν σταμάτιζε ίσαμε το Σοβναρκομ. Μ' άλος λόγος λένε όλι-τυς. „Δύστε-μας καπίκια κ' εμς όλι ίμεθα για τι νέα ζοι,,. Εμς αντεσταθήκαμε. Το εργοστάσιο, — λέμε, — δε μπο-ρι, γιατι μόλις κείπνιζε, το ζογιυζ μόλις κε μετα βίας στέκετε στα πόδια-τυ, ι πάρτια χρίματα δεν έχι κ' ίσαμε το Σοβναρ-κομ να πάμε θάνε κε ντροπί-μης. Καθαρα κ' εκσάστερα τις δίκσαμε, πως ότι κι αν θα γίνι, θα γίνι με τα χέρια, με τις δικές-μας τις διγάμς, χωρίς καμια εκστοεριχι βοίθια.

Βλέπο κ'ι θίδες χαλαρόσανε, πολι μάλιστα κε διςαρρεστί-θικαν.

— Ετσι ε;

— Κε γιατί, παρακαλο, τόσος θόριδος, αφυ το χέρι δεν έχι τίποτε.

— Απο μας περιμένουν κι αφτι.

— Τα δικά-μας τα θρακια να πολύμε, τα δικί-μας τα τρυκάλια να σπάσουμε.

— Κε πυ τα θρίκατε κι αφτα;

Εμς, ατυ, καμια υποχόρισι. Ι μςι κε περισόταρι κατέ-θασαν τ' αφτια, θυλόσανε το στόμα· σχιμένι, ο ένας κατόπιν τυ άλυ κι απ' τιν πόρτα όκσο. Μίνανε καμια τριανταρια.

Τώρα μάλιστα. — λέγει ο Κρόχμαλ, — ελάτε να τα πεί-
σουμε κε να τα μαγειρέψουμε αναμετακί-μας. Κανέννας δε μας
εμποδίζει.

Ανιχνάμε κατ'όλογο, κάναμε εκλογές, σιφονίζαμε να ενο-
ήμε σε κομύνα. Απ' το πάνο πάτομα το εργοστάσιό απορραξί-
με να βγάλλουμε το κλοπ τις νεολέας κε να εγκαταταστήσουμε εκι
τα πεδία. Όλι σιφονίζαμε, μ'ά σαν ήρθε στο μέσο το ζήτημα τις
έβρεσις κτιρίν για τι νεολέα, πάλι αρχίσανε ι θόριδι, ι πειθι-
νίζι. ι απορίες, ι αμφιβολίες.

Στο εργοστάσιο περιζέβουν ι εργάτες, τα σπίτια κ ι τρίπες
όλα πιαζμένα, πρέπι να φιαστουν μπαράνκες κ' εμεις για κλοπ
σκεπτόμασταν κε νεολέες.

Τ' αφίσαμε όλα κατα μέρος κι αποφασίσαμε πρώτα κε
κιοιότερα να οργανόσουμε την κομύνα-μας. Στο αναμετακί ο Τζο-
γιάας.

— Βρε πεδία, έβρικα, — φονάζι. —. Βρε εμεις διο εκλι-
ζίες έχουμε κ' ι θεοφοβόμενι-μας κε για τι μια ίνε πολι λίγι.

— Αλήθια, φονάζουμε όλι μ' ανιχτα τα στόματα...

Κε αυ έπος, αμ' έργον. Εκλέκσαμε επιτροπι, όόσαμε τις
ανανχές ουγιές απο πυ θ' αρχίζουν, με πιος θα σινεναόντε,
ορίσαμε νέα σινεδρίασι κε χοριστίκαμε. Μας ζίγοσε ο ινζζενέ-
ρος. σφίνκι τα χέρια-μας, μας σιχέρετε.

— Πλιρέστατα σας επιδοκιμάζοι Μάλιστα προ πολυ
έπρεπε να γίνι αφτο. προ πολυ έπρεπε ν' αρχίσι νέα ζοι,

—Τι νέα ζοι, —λέγει ο Κρόχμαλ. —Κεόμαστε πνιγόμεστα
κε ζιτάμε διέκσωδο. Για νέα ζοι χριάζοντε πεντακόσια το ολιγό-
τερο χτίρια, υποδιγματικη εστιατόριο, βρεφοκομία, πεδία σπίτια
κε άνθρωπι κατάλιλι.

— Οι, οι, μυθονίζει ο ινζζερέρος, πολα ζίτιςες. Με τα
έτιμα τα χτίρια κε με τις εφκολίες αφτες, καθέννας ίνε σε θέ-
σι να ζι καλά, χορις ιροϊζμυς κε χορις πεπιθίσις. Εδο σε θέ-
λο μ' αφτι τι φτόχια κε την καχορίζικια να χαλνας την πα-
λια κε να φτιάσις τι νέα ζοι... Σας βεθεο κ' έτσι ύπος ήμαστε
πολα μπορούμε να κατορθόσουμε.

Ερχεστε μαζί-μας, καταστρώνει σχέδια, πό πρέπει ν' ανιγ-
τον κίπρι, πλατίες, πός πρέπει να επιτίχρ ι καθαριότητα τον δρό-
μον, τί χτίρια πρέπει να φτιαστυν. Τον ακύο χ' ι φαντασία-μω
πλάθι έτο νέο εργατικο σινικίζμο ονιρεμένη γόρα. Στον υρανο
λάμπυνε τ' αστέρια, ι μιρυδία τον λυλυδιον πλιμιρίζι τον αέρα!

Φαντάζουμε όλα νέα. Μω πέραςε στην ιδέα, ότι αλιότικι
έγινε κε ι γινέκα-μω. Απεχερέτιςα τυς σιντρόφους-μω κε έτρε-
χσα στο σπίτι. „Θανίκσο τιν καρδιά-μω“, — λέγο — μπροστα
-τις, θα τις σκισγίσο τις ετίες τις τορινίς-μας κατάρταεις, θα
μιλίσο για το-λαμπρο μέλον“. Μα μόλις πάτιςα το κατόφι
τις πόρτας-μω κε κσανα με θριςιες με ιπεδέχτικε ι γινέκα-
μω. Τις μιλο με ζέσι, δε με νιόθι, δεν θέλι να μ' ακύσι, δε μ'
αφίγι να εκσακολουθο. Τι να κάνο; Καταφέβγο στην πιο αδιάν-
τροπι πονιρία.

— Τα πεδάκια καλά περνυν, χρειάζυντε μόνο μερικα
πραγματάκια.

— Ιρθες να με φοβερίσις, βλέπο, δε σε φοβάμε! Μερά-
κι δεν θα το κάνο κι ύτε θα κλάψο χ' εόνια αν θα λήψετε
απ' τα μάτια-μω εσι κε τα πεδιά-συ. Θ' ανασάνο χ' εγο, θα
γλιτόσο απ' τιν αναθεματιζμένη τι χάβρα-σας. Να πάρτα, δεν
τα χριάζομε!

Κατεβάζι απ' το κρεμαστήρι όλα τα κυρέλια-μας κε τα
πετα ανάκατα μπροστά-μω.

Τα πέρα, τα δίπλοσα, τα τίλικσα μες' το κάπλομα
κε τάβαλα στην κορζίνκα χ' εκι πυ έδγενα, τις λέγο.

— Τόρα κάμε μόνι-συ ότι θέλις.

— Τράβα τον αραμπά-συ, — φονάζι, — τα κέρο τα
τερτίπια-συ!

Εκλιστα θιαστικα τιν πόρτα κι εκι πυ πάγο ακύο να κρι-
φολεν ι γιτόνι-μας. «Χορίσανε στα ραστα, πάι«!

Προγορο κι απορο κε ο ίδιος για τα καμόματά-μω „Δες
να μι κατάλαβε τι τρέχι“; — λέγο. Στάθικα για να διορθόσο
το φορτίο-μω κε βλέπο ι γινέκα-μω μ' ακολουθα παράστρα-
τα. Καμόθικα πως δεν τιν είδα, κε εκσακολουθο το δρόμο-μω.

Μόλις έφτασα στο Κρόχμαλ, κατέθεσα το φορτίο-μου κι ακούετε ένα δεικτο κραχ. Η πόρτα ανίγι με θόριβο, ορμα σαν μενάδα κε πιάχνι όλες τις γονίες.

— Μι κυράζεσε το κάκυ, τις λέγο. Σε τέτιες τρίπες μέ-
ζα εγώ δεν τ' αφίνο ποτες τα πεδιά-μου...

Χορις να πι λέξει άνιχσε τιν πόρτα κε θγίκε.

ΚΕ ΙΠΟΔΙΚΟΣ

Ιστερα αφυ πλεροθίκαμε κε δέφτερο μινιάτικο, απ' τιν γυπέρνια στίλανε επίτιδες άνθροπο, για να μας κάνι έκθεσι. Πρι να ρθι ο ίδιος, προιγίθικε ι φίμι-τω. „Ρίτορας πρότις, άλλος Τρότσκις“! Ιρθε, τον ίδα, δε μ' άρεσε. Τα ποδιματά-τω σε-κ, το πορτρέλι-τω θαθμάσιο πράμα παραγεμιζμένο κε με χερύλι. Πυ θα χρισίμεδε, φτίστεμε αν κατάλαβα. Το φρέντζο-τω κατα-στύλιστο με σιμάδια κε μπεχλεμπίδια. Αμ ο καλιφές-τω, μάνα-τω! Πάρτον, θάλτον κατακέφαλα κε θάχικς μποτίλια κι όγι άνθροπο.

Μιλα για τιν πανχόζμια ανακατοσια, για τιν επανάστασι διλαδι. Όλες τις χόρες του κόσμου τις έκανε άνο κάτω με τι θροντερι φονί-τω. Τίποτε νέο αν ακύσατε εις άκυσα κ' εγώ. Το σε-τω. ειμς κσέραμε περισότερα, μη δεν γίνετε κε να μι τον ακυς. Στα κυτuru δεν ίρθε ο άνθροπος απ' τιν γυπέρνια, πρέ-πι να δικαιολογίσι το τακσίδι-τω. Για το τελεφτέο εγώ εφθικ εις αρχίς έχασα κάθε ελπίδα. Κε κάτι αλαμπυρνέζικα μιλούτε: ιμπεριαλίζμος, ιντεφερεντιζμος, παυπεριζμος, διαφορεντσιάτσικ, μιτους θιθεντι, αλτερνατίβα κ' ένα σορο παρόμια. Τ' ακόμη κε ζαλάδες μας έρχοντε... Τ' ακόμη κε σιλογιζόμαστε:

— Για Φραντσέζος, για Γερμανος μας πέρασ αφτος ο άν-
θροπος:

Τα ίπε κ' έπιτα δοχίμασε να μάθι πός τιν φανταζόμαστε ειμς αφτι τιν επανάστασι. Κάνι διάφορα τσακίζματα, το γιρίζι στα χορατα, για να γελάσουμε. Γελα ο ίδιος, μα ειμς δεν θρί-σκουμε τίποτα, πυ να μας προχαλι το γέλιο. Κίταχτε αφτό-τω το νόμμερο δεν έχι περάσι κε το γίρισε στα σεβαρα: „Ελπίζε

στην πανκόζμια επανάστασι, ἀλλὰ καὶ τὰ χέρια-σου, στην ἐνέργεια. Τὴν Ἀμερική μας ἀνακάλιψε. Μ' αὐτὸ τὸ κῆρυγε καὶ τὰ πεδιά-μας ἀκόμα, χωρὶς ν' ἄχυνε τὸν τίτλο τοῦ ρήτορα. Βαρέθικα, θέλεις νὰ περάσω ἀπαρατίριτος στὸ ἀγνωστὶριο, εἰς πὺ με τραβᾷ κάποιος ἀπ' τὴ χιρίδα καὶ μὲ λέγει στὸ αὐτί.

— Πίγενε, ἡ γινέκα-σου σε περιμένει ὅκσο.

Βγίκα, τὴν χερέτισα. Αὐτί χωρὶς νὰ με κιτᾷ.

— Δόσε τὸ μινιάτικό-σου, — μὲ λέγει.

— Τί νὰ σου δόσω; τ' ὅδωσα γιὰ τὰ πεδία, — τις ἀπαντο.

— Ὅλο γιὰ τὰ πεδία; Ἀμ' ἐγὼ μὲ τί θὰ ζο;

— Κέρδισε εἰς ἡ ἴδια.

— Πὸς, τί; τὴν τιμί-μὺ θέλεις νὰ πύλο;

— Γιατί τὴν τιμί-σου; τὰ χέρια-σου φτάνουν. Δὲν ἴσυν εἰς, πὺ παραπονιόσυνα, ὅτι θάρως γενίκαμε στὸ κεφάλι-σου; Ὅπως ἴθελαι ἔτσι κ' ἐγίνε. Γλίτοσες ἀπ' τὸ θάρως-μας, ἴσε ἐλέφτερι, εὐλῆπς, ὅπως θέλεις, — λέγο, — κ' ἐτιμάζουμε νὰ φῖγο. Μέσα-μὺ κάτι κεί, θέλω νὰ γιρίσω πίσω καὶ θιάζω τὸν εαυτό-μὺ στα ἐμπρός. Εἰκί νι πῖρε τὸ κατόπι-μὺ καὶ μὲ πιά νι ἀπ' τὸν ἀνχόνα.

— Μορε τί καταντιῆς ἴνε ἐτύτες; Πῆς-μὺ γλίγορα τις τᾶκανες τὰ πεδία; — φονάζει ολοκόκινι. Τρομάζει.

Δοκιμάζω τὸ κάκὺ νὰ τις πο γιὰ τὴν ἐλεφτερία καὶ τὰ λιπα. Τὸ κάκὺ. Βλέπο καὶ δεμονίζετε περισσότερο. Δὲν θάστω κ' ἐγὼ πια καὶ τις τὰ κόβο με τὸν μπαλτα.

— Φτάνουν ἡ γρίνιες, φτάνει πὺ βασιάνιες κ' ἀποβλάκωσες τὰ πεδιά-μὺ! Ἐτσι τὸ ἴθελαι, ἔτσι καὶ θὰ γίνι κι ἀν δὲν εἰς ἀρέσι, ὁ δρόμος ἀνιχτός. Πίγενε, νὰ ζιτίσις τὰ δικεοματά-σου.

Τρέχει στα πεδία τοῦ ἐργοστασί, πὺ φύμαραν παραπέρα.

— Κλέφτις ἴνε, φονάζει, δῖχνοντας ἐμένα, — μὲ ἐκλεπσε τὰ πεδιά-μὺ! Ἀφίστε-μὲ νὰ πάγω ἐπὶ σινεδριάσι μέσα, νὰ τὸν κάνο μασκαρα μπροστα σε ὅλους.

— Πίγενε, — λένε τὰ πεδία γελόντας, — θὰ σου πύμει κ' ἐνὰ ἐφχαριστο, ἀν θὰ διακόπσις τὸν ρήτορα, πὺ ὅπως φένετε δὲν εἰς κοπέδι νὰ τελιόσι ἴσαμε ἄθρι.

— Θα πάγο, μαλιστα κε δεν φοβάμε απο κανένα.

Ανικσε τιν πόρτα, ίδε το πλήθος, δεν τόλμιζε να μπι, κε γίριζε πίσω...

Ι φαρμακερι ι γλώσσα-τις δουλέδι ακατάπαφστα! Πίρε ίδι-
σι όλος ο σινικίζμος. Ι μολιβύδες, ι θεοφοβόμενι, ι αγαθοεργι,
το χιφινاريو τις εκκλησίας, ο παπαζ, όλι τιν σιλιπύντε, τιν σιμ-
παθον τάχατες κε τις πσιθιρίζουν στο αφτι.

— Αλί-μας κε τρισαλί-μας, ι δεφτέρα παρυσία έφτασε.
Μορε, χριστιανι, πυ ακύστηκε να χορίζουν απ' τι μάννα-τους τα
μικρα τα πεδια;!

Φέδγουν αφτί, στον τόπο-τους έρχυντε αντιπρόσωπι απ' το
Ζενοτελ.

Σιδυλέδουν τι γινέκα-μυ να μπι στο εργοστάσιο, να πιάσι
δουλια. Υτε θέλι να τους ακύσι.

Στιν αρχι ι γινέκα-μυ νόμιζε προς τα πεδια τάχο κριμέ-
να σε κάπιο σπίτι το σινικίζμου κε με παραμόνεθε κι αφτι κ'ι
βοιθί-τις, κάτι γριες κε μολιβύδες τις γιτονιας. Οπυ πίγενα
κι αφτες απο μακρια κε παράστρατα με παρακολουθύσαν.

Στα πεδιά-μυ όταν πίγενα, έπερνα όλα τα προφιλαχτι-
κα μέτρα.

Τις φίζισαν στ'αφτια ι καλοθελιτάδες κε δεν άφισε ι γι-
νέκα-μυ ότε μιλήτσια, ότε γιατςέικα κ' ότε ζαδοκομ. Παντυ πί-
γε, παντυ με ζογράφισε με τα σκοτινότερα χρώματα. Σόσανε κε
τα τελεφτέα καπίκια κιάρχιζε να παζαρέβι τι-ραφτομιχανί-τις.
Τίποτε δε θγίκε. Εκίνι πυ ζυν με το έμα κε τον ιδρότα τις
φτοχολογιας δορεαν θέλυν να τιν πάρυν τι μιχανι, ι φτοχι,
πυ θέλανε να τιν βοιθίσουν. καπίκια δεν ίχανε. Ι αγαθοεργι κ'
ι μολιβύδες; Αφτι λόγια μονάχα κε σικεφαντίες, αλο τίποτε.

Ζίτα τα πεδιά-συ — κοπανίζυν ι καλοθελιτάδες.

— Ο πατέρας-τους ίνε υποχρεομένος να πλερόνι για τι διατρο-
φί-τους κε με τα διικά-τους τα έκσοδα ζις κε ρι. Μι τυ κάνις
τσιριμόνιες' τυ άντρα-συ, σκινι στο λεμό-τυ. Δόσε τι δουλιά-συ στο
δικαστίριο.

Καλα μα αφτες ι δουλιες χριάζοντε κερο κι απ' εδο με-
ρια το καρδέλι άδιο. Ι δικές-μας απτο Ζενοτελ, τις προτίνυν

εργασία, τις προτίνουν ψομί. Πίνασε, ιπόφερε κε στο τέλως ανανκάστηκε να πιάσι δουλια. Περνόντας μια μέρα απ' τιν αβλι το εργοστασίυ, τιν ίδα να κυδαλα ροκανίδια. Με κίταξε κε μω λέγι.

— Χέρεσε;

— Χέρουμε, — τις απαντο.

— Ας ίνε, ι σιρα δικί-συ ίνε.

Τα ίπε αφτα με χαμιλι φονι, χορις ν' αγριέπει ι ματιά-τις

Μω φάνικε παράκκενος ο τρόπος-τις. Θιμίθικα τα νιάτ-τις, τιν ομορφιά-τις, τα τραγύδια-τις. Θιμίθικα, πος μω κυθαλύσε φαγι στι φιλακι κε πος μ' ένεθε με το μαντιλάκι-τις!

„Εχ, — σιλογίςτικα, — κε πύ καταντίσαμε,. Καταλαθένο πος αλιότικα δεν γίνετε κε όμος τι λιπάμε τιν καιμένι, θέλο ν' απομακρίνο αφτες τις σκέψεις, μα δεν το κατορθόνο.

Εκι πυ δουλέβα, πάνο απ' το τεζάχι προβάλουν τα μάτια τις γινέκας-μω κε μέσα-μω γίνετε, ολάκερος πόλεμος.

— Ε, να μι στιν απελπισία-τις καταφίγι σε κάπιο απονοιμένο διάθιμα. Μιτέρα ίνε, χορατας δεν ίνε. Τέτιες κε παρόμιες σκέψεις με κάνανε να πάρο προς το βράδι το όρόμο για το εργοστάσιο τον τύβλον. Τα πεδάχια-μω σεργιανίζανε τον Γύ-ςτςιν, πυ εφαρμοζε ένα μίχρο τροχο στο μονέλο. Εγο καμό-νυμε τον έφθιμο κε τυς ροτο.

— Ε, πός πάγι; Δεν επεθιμίζατε ακόμα τι μιτέρα.

Σιοπυν. Ο Γύςτςιν άφισε τι δουλιά-τυ, μ' ετράθικσε πα-πέρα κε με βραχνιαζμένι φονι.

— Ισε, βλάκας, — μω λέγι.

Μ' έφερε κοντα στι γινέκα-τυ κ' άρχισε να με πασαλίδι.

— Αν θα εκσακολουθας τις βλακίες-συ, — μω λέγι—θα σε στέλουμε στον περίδρομο κι ακόμα παρέχι. Κομοδιά θάρ-πρες πος πέζουμε, ίτε πεθίμιζες τις γρίνιες κε τα μαλόματα;

Με βρίσανε καλα καλα κ' εγο εκσακολουθο για τι φονι κε για τα μάτια τις γινέκας-μω. Κιταχτίκανε αναμετακσί-τους κε κσαναρχίσανε, μαλαχότερα αφτι τι φορα.

— Κίτα να τα τεριάκεις, για να μι προβι σε κανέναν διάδωμα, που θα σε κάμει να καταράζε χίλιες φορές την ώρα, και τι ζητῶμαι, που τα χάλασες μαζί-τις... Φρόντισε, ενόσω ακόμα έχεις κερό...

— Οπως ήρθα, έτσι κ' έφτια. Στο σινικίζμο με περίμενε νέα έκπληκσι.

— Αμ δεν τάμαθες; Ι γινέκα-σου σε άνακσε και στα κοντα θα γίνει ι δίκι-σου...

Στο δικαστήριο ι δικί-μου ι υπόθεσι ήταν τρίτι. Πρώτα δικάσανε ένα σαμογόντσικο, δέφτερο ένα καταχραστι το κοσπερατιβ και τρίτο εμένα. Ι έθυσα το δικαστηρίο γεμάτι κόζμο.

Μερικι απ' τος λεγόμενους σοβαρος πσιθίριζαν.

— Τέτια δουλια και να τιν δικάζι σιντροφικο δικαστήριο. Που καταντίσαμε.

Άλι μ' ελαινολογύσαν, άλι με ίβριζαν και άλι δεν κζέρο κ' εγώ τι.

Το δικαστήριο αποτελίτο απο απόμαχος, απο αντιπροσώπους του ζαδκου, του ζζενοτελ και απο ένα τραγογένι φαριζέο, τον Φιλιμόνοφ. Τιν γινέκα-μου τι βάλανε στι μέσι, ι θεοφοδύμενι, ι πογονάτι, και κάτι μυχλιαζμένες γριες και μολιθύδες. Τα χιλια-τις συρρομένα, τα φρίδια σικομένα πσιλα. Τι βλέπο και σιλογιέμε. „Καιμένα-μου πεδάκια, με πολι κακι μάνα έχετε να κάμετε„.

Σίμανε το κυδόνι, μπίχαν ι δικαστες και άρχισε ο γραμματέας να διαβάζι το κατιγοριτίριο. Ι γινέκα-μου με πρεφτιες, με χριστιανικα τερτίπια, με λάδια και με θιμιάματα προσπαθι να γιρίσι με το μέρος-τις τι γνώμι τον δικαστον. Τιν άκουσαν, τιν ένιωσαν και αροτύν εμένα.

— Τα πίες τα πεδια;

— Τα πέρα.

— Μιστικα.

— Αλιότικα δε μπορύσα.

— Και τί σε παρεκίνισε σ' αφτό-σου το διάδωμα;

Τος τα διγίθικα πάνο κάτω. Ι δικαστες πσιθίριζαν αναμετακσί-τους και ο πρόεδρος μου λέγι.

— Αν ίνε δυνατό με τι σιρα κε με λεπτομέρειες.

— Οσο το κατ' εμε δεν έχο νά κρίψω τίποτε απ' τος σιντρώφους, μα ι ιστορία θα βαστάκει πολι.

— Κοντα κε περιεχτικα, — μυ λεί.

— Καλο.

Ολονον τα βλέματα στραμένα προς εμε· Μπερδέρτικα, άκρες μέρες όμος τα ίπα ολα. Μυ δόσανε διάφορες ερωτίσις, εκσέτασαν κε τος γιτόνους κε αποτίγοντε στι γινέχα-μυ.

— Ετσι ίτανε; — τιν αροτάνε.

— Όχι απαντα. — Γρίνιες το ότι ίχα μαζί-τυ, πρέμα δεν ίνε, όχι όμος για το ότι ίτανε μέλος τυ κόματος. Αφτος ίνε ένας τέτιος άνθρωπος, πυ αν δεν τον γρινιάζις, ίσε χαμένι..

— Πος ίνε δυνατόν; απορυν ι δικαστες. Αφτος ίνε ένας απ' τος καλίτερος θυλεφτιάδες κε ίρωας τις εργασίας, μάλιστα.

— Κε τι το όφελος για μένα — απαντα ερεθιζμένι ι γινέχα-μυ, — αφυ δεν κερδιζι χρίματα, δεν έχι το νικοκιο-ριό-τυ, δεν βαστάι αγελάδα, καρφι δεν τυ κέετε για το σπίτι-τυ;

— Μίπος πίνι; — κσαναροτυν — ίτε γιρίζι σε κσένες πόρτες;

— Δεν λέγο αφτο. Υτε πίνι κι ύτε σε κσένες ίνε τα μάτι-τυ.

— Αμ τότε τι άλλο μπορι νάνε! Το μινιάτικό-τυ το φέρι στο σπίτι;

— Κε πό αλυ μπορι να το πάι;

Κιτάχτικαν αναμετακσί-τος ι δικαστες, κριφομιλίζανε.

— Μπορι κάπιες αλες ετίες σας χορίζουν; — ερωτάνε.

— Καμια άλι ετία δεν ιπάρχι, — απαντα. — Ι μόνι ετία πυ τίποτε δεν έχι, βασανίζι εμένα κε τα πεδιά-μυ μέσα σε μια τρίπα, δεν ενδιαφέρετε καθόλυ για το σπίτι-τυ, τρέχι, χορις κανένα σιφέρο στο κλυπ, στις σινεδριάσεις κε τα παρόμια.

— Τ' ακόσαμε αφτά. Τόρα πέτε-μας. Μαθένις τα πεδια προσεφχες, τα κυδαλας στον παπα, τα χτυπας, τα τραδας απ' το αφτι;

— Κε τί με τύτο; Μιτέρα-τους ίμε κε πρέπι να τος δό-
σο ανατροφι!

— Καλα, μα κσέρατε ότι ο ριζιγός-ςας ίνε ενάντιος ρε
παρόμια ανατροφι;

— Το ίκσερα, μα εγο δεν γιρίζο με τα δικά-τυ τα ριαλα.

— Κε δεν παραδέχεστε ότι κάνατε λάθος;

— Δεν έκαμα κανένα λάθος! Λάθος έκαμε αφτος, ο κρε-
μανταλας, ο αναθεματιζμένος, πυ άρπακσε τα πεδια απ' την
ανχαλια τις μιτέρας-τους! Κομάτια θα τον κάνο, θα τα πάρο
πίσο τα πεδιά-μυ!

Ερεθίστικε φοδερα, τρομάζι. Τις δόσανε νερο, την καθισί-
χσαν, τις κάνανε μερικες εροτίσις ακόμα, κε κσαναγίρισαν
ς' εμένα.

— Γιατί κρίβις απ' τι γινένα-ςυ' πυ τάχις τα πεδια.

— Θέλο να θγυν πεδια τις προκοπις κοντά-τις θ' απ-
ελακυθουν κε θα καταστραφουν ολότελα.

— Αδιάντροπες πρεφτιες, μι τον πιστέβετε, — φονάζε
ι γινένα-μυ!

Ο ίδιος μαθένι ρτα πεδια, ανοιζίες· τος έλεγε πος ο ήλι-
ος δεν κυνιέτε, κε ότι ι γι γιρνάι γίρο-τυ... τος έλεγε πος ο
υρανός τίποτε άλλο δεν ίνε παρα αέρας κ' έτσι απο μακρια μας
φένετε ραν κάτι ρτερεο.

Αφτα κε παρόμια, πυ να ρτυμπόνις τ' αφτια, να ντρέ-
περε για λογαριαζμό-τυ. Τος θεατες τος πιάσανε τα γέλια.
Αφτι κρεπετάι τέτιες ανοιζίες, πυ λες πος ρτιν εριμιά, μακρια
απο τος ανθρώπος μεγάλωσε. Τιν άφισαν, τα ίπε όλα όσα τις
κατέβαρε το κύτελο, κ' ίστερα την αροτυν.

— Κε τόρα τί ρχεδιάζις, αν θα δεβεοθις, ότι τα πεδια
ζυν καλίτερα;

— Δεν το πιστέβο αφτο! Πός τα πεδια μπορουν να ζυν
καλίτερα, χωρις μιτέρα;

Σικόθικε πάνο ο τραγογένις ο Φιλιμόνοφ.

— Κε πιος το κσέρι πος ζυν τόρα τα πεδια; Παλαζι, δεν ίμεθα κε στα σκοτινα πέτρα δεν ρίχνουμε!

Θάμαζε κε ο ίδιος για τι εκσιπνάδα-τυ, έρικζε γίρο-τυ ματιες, σα νάθελε να πι: «ς' εμένα δεν περνάνε τα τερτίπια-ςας,,. Ο Σερδιουκ όμος ο Κρόχμαλ κε ο ινζζενέρος τον κιάθι-σαν στ' αβγά-τυ. Σικόθικαν, ζίγοςαν στο δικαστικο τραπέζι, για να μαρτυρίσουν. Ι γινέκα-μυ, για να τος μπερδέψει, τάχα, ερωτα.

— Τι ρόχο φορι το κοριτσάκι-μυ;

— Αφισε τις μαστοριες-ςυ' κατα μέρος τις λέγι θι-μομένος ο Σερδιουκ — Για νόμιζες πος για χατίρι το άντρα-ςυ, θα γελάσο τος σιντρόφους-μυ τος δικαστες; Μορ' εκσιπνι πυ ίζε!

Κοκίνιζε σαν αστάκος ι γινέκα-μυ, τα μάτια κάτω κε σιοπι.

Τιν πλίσιάζε ένας απ' τος θεοφοβόμενους, τις πσιθίριζε κάτι στο αφτι. Σικόθικε κσανα κ' ερωτα απότομα τον ινζζενέρο.

— Αν τα ίδατε τα πεδια, πέτε..... πό ίνε; Α, δεν απαν-τάτε, δεν κσέρετε. Κιαν τα ίδατε ακόμα εμένα δε με πίθετε κι ότε κανένα άλλο. Αντρες εσις, για μια στιγμι ίδατε τα πε-δια, πός μπορίτε να καταλάβετε αν ζυν καλά, ι όχι; Ιδαμε κι ακύσαμε πολλα τέτια επενεμένα κε ονομαζμένα ορφανοτροφία κε τα πεδια πεθάνανε μέσα ς'αφτα σαν τις μίγες.. Αφίστε-με! Εγω δεν ίμε μορο πεδι, έφκολα δε με γελάτε.

Στιν έθυσα αρχίσανε τα κριφομιλίματα κι ο θόριβος.

— Μπράβο τις γινέκας!

— Μα μιτέρα ίνε, βέβεα!

Ι δικαστες μ' αροτυν.

Δεν γίνετε να τις πια πυ τάχικ τα πεδια; επι τέλους μιτέρα-τύς ίνε,

— Αδίνατο, — απαντο — Δεν βλέπετε τί άνθρωπος ίνε. Νίχτα μέρα ισιχία δεν θα τάφισι, θα τα κςετρελάνι.

— Σ'αφτο φτείς εσι — μυρμουρίζει ένας απ' τος δικαστες. — Δεν επεβλίθικες με τον κερο.

Εγω δεν επεβλίθικα, δοκίμαζε εσι κε θη ςυ χρσιστο εό-νια εθγνομοζίνι. Κε το ότι ίνε μιτέρα το κσέρο κε πόςα ιθι-κα θίκανα μυ κόςτισε αφτι ι διαγογί-μυ δεν ίνε ανάνκι νη το πο!

— Μι παραφέρεσε, — μυ λεν ι δικαστες, κε πές-μας
ορθα κοφτα' επιμένεις στην απόφασί-συ;
— Επιμένο.

— Κανένας σιμδιθαζμος;
Κανένας ενόσο αφτι δεν ενοι ν' αλλάξει όρομολόγι κε ν'
αφίσι κατα μέρος τις ιχόνες κε τα θιριατά-τις.

Ι κιράτρες χοντρολαλίσανε στην έθυσα.

— Ι ιχόνες κε το θιρίαμα φτένε, κατάλαβες κυμπάρα;

— Θε κε χίριε, πύ καταντίσαμε.

Μια απ' τις μολιθύδες όρμισε κατ' απάνο-μυ με σικριμέ-
νες τις γροθιες:

— Μορε, διάβόλυ γιε, γιατί τιν έπερνες, αφού δεν ήταν
ζεβγάρι-συ; τι στεφανόθικες, έκαμες πεδια μαζί-τις κε τώρα
γέρασε δεν ε' αρέσι, νέα γιρέβις. Σας κέρο μορε τι σκίλια έστε.

Φονάζι, ιβρίζι, αρμαθιάζι ένα σορό ανοισίες κι άλι γί-
ρο επιδοκιμάζουν τα λόγια-τους.

— Έτσι ίνε, έτσι φρέσκο κορμι γιρέβι!

Βλέπο πέζυν με τι διςτιχία-μυ, ε' εροτοδουλίες τιν απο-
βίδουν.

Ερεθίζουμε, ζιτο λόγο.

— Βρε, κιράτρες, πύ ο νός-σας όλος ερομοδουλίες φαντά-
ζεστε, ακύστε! Τιν αγαπόσα τι γινέκα-μυ, εχσακολουθο να τιν
αγαπο κι άλι δεν χριάζουμε. Μα τί να σας κάνουμε τέτιες γι-
νέκες; Σκοτογόμαστε στη δουλια, ι πσιχί-μας θγένι κι απο σας
καμία βοίθια! Εεις μονάχα να φιλάτε το ράσο του παπα, κε να
γεμίζετε τα μιαλα του πεδιόν-μας με τις προλίψεις-σας. Βρε-
νίζετε όλη μέρα με τις σκυτύρες τις δουλιας, γιρνόμε στο
επίτι για λίγι ανάπαψι κι αφτι μας τι φαρμακώνετε με τις
γρίνες-σας. „Αφτο χριαζόμαστε, χένο χριαζόμαστε, ανίκανε,
ελάχά! Κίτα πως ζι ο δίνα, κίτα το νικοκιριο του τάδε, κε τα
λίπα κε τα παρόμια!,, Κε αφτο κάθε μέρα, κάθε ώρα κε στιγμι-
Πέφτις κατακυραζμένος στον ίπνο κ' ι μουσικι πάλι δεν πάβι.
Όλο κε ε' ονιδίζυν, έλο κε σε κατιγορυν, γιατι δεν κάνεις τι-
γάνια κε εάμογόνκες για τους χορικους, για να κερδίζεις περισό-

τερα. Άνιχτα συ λένε· κλέβε το εργοστάσιο ρίχτο στην προστι-
χια κε μάθε τιν ίδια τέχνη κε στα πεδιά-συ.

Κι αν δεν τα πας σίφωνα με τι διδασκαλία τις γινέκας-
συ, όχι μονάχα αφτι άλλα κι όλες ι κиратτες κ'ι ομεί-τις θα σε
φάνε το κεφάλι. Να περι τίνος πρόκντε, αν θέλετε να μάθε-
τε τιν αλίθια κε τις γινεκοδυλιες κε τα παρόμια, φιλάχστε-
τα για τον εαφτό-σας. Εςνς μπορι νάχετε τιν ιδέα ότι ι γρί-
νιες-σας μας διεσκεδάζουν, εγο όμως σας θεθεο, ότι ίστερα απ'
αφτες τις ιστορίες με τι γινέκα-μν, καταντο πτόμα, ανίκανος
για κάθε σκέπσι κε για κάθε εργασία!

Ιστερα απο μένα μιλίσανε κε άλι. Στην αρχι ι „σοβαρι“
ι „με μιαλα“ άνθρωπι. Αφτι τάψαλαν κ' εμένα κε τις γινέ-
κας-μν. Μας κατιγόρισαν ότι φτέμε κ'ι διό-μας κ' εβγάλαμε στο
δρόμο τ' άπλιτά-μας. Ιστερα μίλισαν ι θερμόεμι, αρσενικι κε
θιλικι..

Βγίκαν στι φόρα ι γινεκίσνιες γρίνιες, τα πύδρα, το πα-
τάλιμα τυ μύτρου, ι μετακςοτες κάλτσες κ.τ.λ. Πος ι άνδρες
με φοθερίζματα κε κςίλο εμποδίζυν τις γινέκες απ' τα κρυ-
ζόκια, απ' τα σκολια τόν αγραμάτον, απ' τα κλυπ, απ' τις
σινεδριάςνς. Πος τα πεδια όλι μέρα γνρναν στνς δρόμνς κε χαλ-
νυν τι διαγογι-τυς.... Δεν παράλιπσαν κε τι σαμογόνκα, τα χαρ-
τια, τις σνζνγνικες προδοσίες, το λοτό, τις αποβολες, τις κας-
τρατσνς. Βγίκαν στο μέσο κε ι σπεκυλάτσνς, ι μπακάλνδες,
ι κυλάκν, ι μάντνςες κ.τ.λ. κ.τ.λ.

Λένε, λένε κε τελνιομο δεν έχυν, για τι δικί μν όμως τιν
νπόθεσι τίποτε το οριστικν, τίποτε το αποφασιστικν. Σίφωνα μ'
αφτος „κι ο Κοροτκνφ καλό πεδι, μα κε τι γινέκα-τυ δεν πρέ-
πν να τιν αδικίςνμε, σκντνν ννε ι κανμένν,„

Τελεφτεί μίλισαν ο Τςνγάεφ κ' ο λαδογλίφτνς ο Σδνρί-
δοφ κ' έπιτα απεσίρθνκαν ι δικαστες για σνσκεπσι. Γίρο αρχί-
σανε τα κνρφομιλίματα κ' ι γινέκα-μν μες' τι μέσν σαν ίδολο.
Τιν σταδρόκοπον, τις φνςυν στ' αφτια. Κατανέδν με το κεφά-
λι, σνφωνα μ' όλνς...

Εγο άρχνσα να φοβάμε. Σνλογνέμε. „Τν θα κάνν, αν
το δικαστίριο θ' αποφασίσν να τις δοθνν πνςο τα πεδνς; Αφτο

Θάνε ροστι καταστροφι για μένα. Απεφάρισα να μι στέρκω, σε παρόμια απόφασι, κε να κάνω έφεσι τις δίκις.

Κ' έτσι, πυ ίμωνα θιθιζμένος στις σκέψεις-μου ακύο κε σιμένι το κυδύνι. Μπίχαν ι δικαστες.

Σιχόθικε ένας κε διαβάξι... — δι αφτι κε δι εκίνι. τιν ετία κε επι τι θάσι τυ δίνα κε τυ τάδε άρθρου τα πεδια πρέ-πι να μίνυν εκι όπου βρίσκοντε, ι επίβλεψί-τους να ανατεθι στον Σερδωκ, στιν ιντζενέρο κε τον Κρόχμαλ κε να λιφτι ι φρον-τίδα όπος οργανοθι πεδίοκο σπίτι κοντα στο εργοστάσιο. Στον Κοροτκοφ να εκφρασθι μομφι, διότι δεν επενίργισε στι γινέκα-τω κε δεν σινετέλεσε στι μόρφοσι-τις κε στιν ίδια να γίνι σί-στασι να επικέπτετε τα διάφορα μορφοτικά τμήματα, για ν' ανα-πτίκει τις γνώσις-τις...

Ολι στο πόδι, ακύσανε τιν απόφασι! Ι ικανοποιημένι χι-ροκροτον, ι νεολέα τραγυδι, ι διςαρεστιμένι ιδρίζουν! Θόριδας, φονες, κακο! Ακόμα κε στο δρόμο δεν πάθανε ι ριζιτίσις, τα μαλόματα, ι λογομαχίες.

ΜΑΧΙΤΙΚΙ „ΑΠΑΡΧΙ“

Ι οργάνοσι τις κομόνας προχορύσε δίσκολα. Χριαζόμαστυν-πινω κατάλιλο ίκιμα κε δεν θρίκαμε, γιατι δεν θέλανε να κά-νων αλακσι. Αλι απο τεμπελια, άλι απο αδιαφορία, άλι πα-ταρλίγια κάνανε μαζί-μας.

— Αλλάζουμε, μα θα μας πλερόσετε γι' αφο. Ι εφχα-ρίστισι δορεαν δεν αγοράζετε.

Γίνετε δουλια με τετιως όρος; Αλο εμπόδιο τα θιλικα. Ι προτοπόρι με προβιμία δέχοντε να μπένυν στιν κομόνα, ι γινέ-κες-τους διςτάζουν, ζιτον αφορμες, παρυσιάζουν ένα ρορο επιχι-ρίματα.

Τις μαζόκσαμε, κυθεντιάσαμε μαζί-τους τις τα εκσιγίσαμε όια. Καταπίθοντε, αποφασίζυν. Περνυν διο τρις μέρες, κάπια φλιαρι, ι δέφτερι μεταδίδι τις φλιαρίες στιν τρίτι κε ύτο κα-θεκσις κ' έτσι τις χάνουμε, μετανουν. Ιδαμε κ' επάθαμε, όσπυ να πάρουμε στο μέρος-μας ενέα ιχογένιες. Αφτι, ο Κρόχμαλ κ' εγώ θα σχηματίσουμε τιν κομόνα.

Βρίκαμε κατάλιλο οποιον ίκιμα, παρακαλέσαμε τος εργάτες πυ ζύσαν εκι να περάσουν στις δικές-μας κατικίες.

Τ' ασπρίσαμε απ' όκσο το χτίριο, καθαρίσαμε τα σκυπίδια κ' αρχίσαμε τι μετακόμισι. Μίναμε για κάμποσες μέρες στην αποθήκι, όσπυ να χαλοπίζουμε κι απο μέσα το ίκιμα.

Τα δέκα μαγερια τα κάναμε διο. Βγάλαμε μερικά διαφράγματα, κλίσανε τις εκάλες κε κυδαλιούσαμε.

Διειμιράσαμε αναμετακσι στις γινέκες την καθιμερινή-τους εργασία. Διο έπρεπε να φροντίζουν για το μαγεριο, μια για τα πιάτα κε τα ποτίρια, διο για τα πεδια, διο για την πάστρα κε διο ελέφτερες. Ι άνδρες υποχρεούθικαν να κυδαλαν νερο, κζήλ κε να φροντίζουν για την καθαριότητα τις αθλεις. Στην αρχι πολι υποφέραμε, προ πάντον με τα πεδια. Κλένε, θέλουν τι μάμα-τους, άλα πριν τις όρας ζιτάνε φαγι.

Ι μιτέρες αποσχολιμένες απο κάτω. Ανανκαστίκαμε να οργανόσουμε περίπατους, διάφορα πεχνίδια κε λιπα, έσπυ λίγο κατ' ολίγο μπίκε στο όρόμο ι δουλια. Τιν ονομάσαμε την κομύνα-μας „Απαρχι,, κ' ορίσαμε εορτάσιμι ημέρα, για τον ενκενιαζμο.

Τα πεδάκια τρέκσανε στις λανκαδιες, κυδαλίσανε πρασι-νάδες, λυλούδια, πλέκσανε στεφάνια, δέσανε γιρλάντες. Εμεις καλοπίζαμε το σπίτι, στρόσαμε την αθλι με άμο βάλαμε τα γιορτερά-μας. Φέραμε μουσικι, ανίκαμε διάπλατες τις πόρτες, για να μπι ο λαος. Ι κομουνιστες μας χάρισαν εταζέρα με βιβλία, ι κομπρομόλι μας στίλανε διάφορες ικόνες κε πλακάτες.

Βρέθικαν περίεργι, πυ θέλικαν να σεργιανίσουν κι απο μέσα το σπίτι-μας. Τος οδίγισα, τος έδικσα την τραπεζαρία, όπυ θα πιόμε το τσάι-μας, θα φάμε το φαγι-μας, θα περάσουμε τον ελέφτερο κερό-μας κε θα υποδεχόμαστε κε τος επισκέπτες-μας. Τος έδικσα πυ θα έχουμε τα πεδια, τος εκσίγισα πως γιαφτα θα φροντίζουμε με τι σιρα ι γινέκες καθος κε για το μαγεριο, τος ανάφερα τι εργασίες ίνε υποχρεομένοι να κάνουν ι άντρες. Εκι, πυ καταγινόμενα μ' αφτους, ακύο κε στην αθλι ριτορέδουν ι δικί-μας, χορις να πάρουν υπόψει τι στιγμι, χορις να κζέρουν πύος έχουε μπροστά-τους.

Ο ρίτορας λέγει κ' ι μολιθι απ' τιν πόρτα τον κοροιδέδι.

— Ε, εσι ανεμόριλε, δε με λες ι γινέκες-σας θα σιμα-
δέθον τα πεδιά-τους;! Αλιότικα προς θα τα γνωρίζουν, αφν όλα
θάνε καθαρα κε μ' ομιόμορφι ενδιμασία!

Ανίκαν ι πόρτες, μπίκαν κι άλι απ' το δρόμο. Εφθιμιά
γέλια, αστία. Βλέπο ο Σερδιουκ προσεβλίθικε, προσπαθι να στα-
ματίσι τα γέλια. Τον τραβο απ' το ρύχο.

— Αφισε-του λέγο, — τις φιλοσοφίες κε τι διδασκαλία-
ς. Αφισέ-τους να γελουν κε ν' αστιέθοντε όσο θέλουν, κι όταν
εροτουν, τότε τυς δίνουμε τιν πρέπυσα απόντισι.

Δεν πρόφτασα να πάρε πίσο τον Σερδιουκ, αναθένι στο τρα-
πέζι ο σχεδιογράφος-μας κε δός-του κι αφτος τον δάσκαλο κε
τον προπαγαντιστι θα κάμι. „Ι κομόνες ίνε απαρέτιτες, ι κο-
μόνες αποτελουν τχ έμβηρια τις νέας ζοις κε τί, τι, τι, τι κε τά-
τα, τατα, τα τα“ σα φιλάδα να διαβάζι. Κ' έτσι απλα κ' έτσι
έφκολα τα παριστάνι όλα, πυ κι ο τρελότερος πυ τον ακούι θα
καταλάβι πως λέγι πσέματα. Σίφονα με τα λόγια-του, πρόστα-
κε κε στι στιγμή θα συ εκάρόσι χίλιες κομόνες. Κ' εμς τον
κζέρουμε τι λυλύδι ίνε. Βάλτον στιν κομόνα, αν θέλις τιν άλι
μέρα να φτίζουν όλι εσένα κε τιν κομόνα-ς. Ολο διαταγες κε
οδιγίες θέλι να δίνι, κσαπλομένος σε διδάσκι τω τί πρέπι να
κάνις χορις αφτος να κάνι τίποτε. Τέτια ιποχίμενα μακρια,
μακρια! Εκίνος πυ θα διικι στιν κομόνα δεν πρέπι να φένετε!
Ι δουλιες, σαν γίνοντε μόνες-τους, κι ο καθένας να νομίζι ότι κε
μόνος-του μορι να τις καταφέρει.

Τον κατεβάσαμε, με τρόπο, τον σχεδιογράφο απ' το τραπέ-
ζι κε προτίναμε στο πλίθος να δύνουν όσι θέλουν εροτίσις.

Μυρμουρίζουν, σκύντον ο ένας τον άλο, κανένας δεν αρχί-
ζι. Επι τέλος μια απ' τις γινέκες προχορι κε λέγι:

— Ας πόμε εσις ι άντρες έτσι κ' έτσι, μα ι γινέκες
θα μαλόσουν αναμετακεί-τους.

— Σπιρι στι γλώσα-ς, — τις λέγο.

Κοκίνισε, κε θέλι να δικεολογιθι.

— Για κακο δεν το ίπα, μα χ' εγω γινέκα ίμε κε κρέ-
ρο τι λυλύδια ίμαστε. Αν ίτανε μοναστίρι, τέλος πάντων, αλα
ς' εσας αμφιβάλο αν θα θγι σε καλυ... Το καλό-σας θέλο κιάμ-
ποτε να επιτίχτε...

— Τί, στο μάλομα τον γινεκόν-μας; — εροτα ο Κρόχ-
μαλ.

Εφχαριστώμε θιάκα, αφτι τιν επιτιχία φιλακσέ-τιν για
σένα.

Το ακροατίριο κσέσκασε κσανα στα γέλια κ' ι εροτίσις
κε τα αστία σαιτιες καταπάνο-μας.

— Ε, κε δε μας λέτε, πός τα δασκαλέπσατε τα θιλικά-
σας, για να φέροντε με τον ίδιο τρόπο σ' όλα τα πεδια;

Τα γεροντάκια κοπανίζανε για τι δυσφθορα τον ιθον.

— Ανάκατα αρσενικοθίλιχι κι 'ας πάι καπνος!

— Μερικες κιράτσες διάλεκσαν για τις επιθέσις-τις το
μαγεριο.

— Το ενος ι σύπα τ' αρέσι, αλυνυ το βραστό, το τρίτο
το κοκινιστο. Πόσα διαμερίζματα θάχι το καζάνι-σας;

Μια γρια μας ζίγοσε κι αροτα.

— Σ' εσας έχυνε τιν άδια να πιστέδυνε σε θεο;

Κιτάζο κ' ι δικί-μυ εδο. Ακουε με τεντομένο το λεμο
κι άμα παρετίρισε προς τιν βλέπο, έφτισε στο μέρος-μυ τις σί-
μικες πυ μαζύσε, σα νάλεγε. Σας φτίζο όλως κατα πρόσωπο
εσας κ' όλα-σας τα καμόματα...

Απαντίσαμε κατα σιρα σ' όλες τις εροτίσις, ίπε κάμποσα
λόγια μια απ' τις δικές-μας. Ο Τσυγάεφ απάνκελε δικά-τω
πίματα, έπεκσε ι μουσικι, τραγούδισαν ι νεί-μας κε με τος προ-
σκαλεμένους περάσαμε στις „Απαρχι“. Ι δικί-μυ σπρόχνη με τος
ανκόνες το πλίθος κ' έρχετε κατ' εμε, ολοκόκινι, μ' άγριες
ματιες. Τραβο τον Κρόχμαλ απ' το ρύχο κε το λέγο.

— Ετιμάςυ κι έχομε πόλεμο!

Ιδε τι γινέχα-μυ, προχόρισε, τις άνηκτε όρόμο, τι χερέ-
τισε κε με εβγένια.

— Ορίστε, — τις λέγι, — πάμε μέσα, να ιδίτε το νι-
χοκιριό-μας, μπορι ν' αρέσι κε σε σας. Πάμε, να πάρετε κα-
νένα μεζε, τσάι, να τα πύμε κι όλας...

— Φύρκα στο λεμό-σας όλα — λέγι με βραχνιαζμένι
φονι κι ορμα κατ' επάνο-μυ. Αν δε μυ φέρις τα πεδια ς'αφτι
τιν βδομάδα μέσα, θα στραβόσο κε τα διο τα μάτια-συ.

— Απο τόρα μπορις να θάλις σε ενέργια το σκοπό-συ,
γιατι δε θα συ φέρο τα πεδια.

— Δε θα τα φέρις;

— Οχι...

Ο Κρόχμαλ άρχισε άλι πολιτικι.

— Αφτο νε κε το ςοστο, — λέγι. Ο έροτας ςιχνα πιχο
να πρέπι να κσαναζεστενέτε, ιδεμι κσεπαγιάζι κε δεν τότε φέρ-
νις κσανα ςτι ζοι. Κάπσε το μύτρο τυ άντρα-συ με βιτριόλ-
στράβοςέ-τον κ' έτσι τιφλο κε ιπάκοο οδίγισέ-τον ςτα χορια γιι,
ελειμοσίνι. Στο αναμετακσι μεγαλόνον κε τα πεδιά-συ, σε αντια
καθιστάνε ςτο έργο-συ κε δεν έχις ανάνχι να πλερόνις κσέν-
τιφλοςίρτι για τον άντρα-συ.

Κατάλαβε πως τιν χοροιδέβι, έφτισε. Εκίνος τιν πλισιά-
ζι κε τις λέγι.

— Τί έπαθες κι όλο χιρονομας κε φτίζις; Τον άντρα-
συ φτυ, τυς κομμουνιστες, φτυ, τις δυλιές-μας φτυ! Μιλαν μαζί-
συ, φτυ..

Τίποτε δε ς' αρέσι, όλα φτυ. Τί θέλις; υρες τυ παπανα
γίνουμε; Μα κι απ' αφτο δε θα βγι τίποτε, σας βεθεο. Τόρα
κι ο θεος φένετε χαλαζμένα τάχι με τυς παπάδες. Αλιότικα δεν
θ' άφινε τον άςπρο ακσιωματικο να πάρι τιν παπαδια να φίγι
κε ν' αφίσι απαριγόριτο τον παπά-μας.

Ι γινέκα-μυ ερεθίζετε, φονάζι, αφτος εκσακολυθα.

— Μα γιατι κσεσκίζις το λαρίνκι-συ, τις λέγι μ' απορία, δεν ίμε άντρας-συ κε θέλω να τα πάγο καλα μαζί-συ. Φονάζις, ιθρίζις, φτίζις κε δεν μας λές τι πρέπει να γίνι κατα την ιδέα-συ.

— Θέλετε να μάθετε την ιδέα-μυ; Δεν έπρεπε να την κάνετε αφτί-σας την επανάστασι, αφυ ίστε παλαδι όλι-σας!

— Αχα, αφτο ίχατε κάτω στι γλόσα-σας, — λέγι ο Κρόχμαλ, γελόντας. — Ελα δα όμος, πυ ι ζοι δεν ίνε κάθυρας, για να τράβα πίσο κι όχι εμπρος. Τόρσ, ς' αφτι την κατάστασι, πέτε-μας, πως πρέπει να ζύμε, ςιθυλέψτε-μας.

— Σας ςιθυλέθο να μι ίστε μπόρικι κε χάχιδες, ςαν κι αφτον, — λέγι, — δίχνοντας εμένα.

— Αφτα ίσαν όλα; αφτα μας τάπες κε στο δικαστήριο. Διλαδι να κλέθυμε, να κάνουμε ατιμίες, μόνο κε μόνο για να κερδίζουμε χρίματα. Σίφωνα με την ιδέα-συ πρέπει να το καταστρέψουμε το εργοστάσιο.

— Μικρο το κακο!

— Για ςας μικρο, για μας όμος πολι μεγάλο! Το καλο ίνε πυ δεν γένικε, όπος το θέλετε ςις. Κυρελίδες ίμεθα, το εργοστάσιό-μας όμος το φιλάκσαμε. Τιν προτάνικσι θα μπι στο δρόμο, ςτα κοντα θ' αρχίσι να δυλέβι νέο καμινεφτίρι, το κλυθ θα μεταφερθι ςτιν εκκλησία για τυς κομσομόλως, για τι γινέκες, για τα πεδια θα παρθύνε κατάλιλα μέτρα. Τότε θα τα δíte κ' εσις τά πεδιά-σας. Μα πρέπει να κυνιθίτε, να βοιθάτε ςτο έργο. Με τις προσεφχες κε τις μετάνιες τίποτε δεν γίνετε. Αχ κιαν ίμωνα γινέκα! Εγω ο ίδιος θα οργάνωνα κομόνα, πυ να την ιδις κε να λιμπίζεσε! Αλίθια, ελάτε μαζί-μας. Βάσια πάρτιν αλαμπρα.

Ζιγόσαμε, την πέραμε απ' τα χέρια. Μα ςςκύντις απότομα, μας ίθριςε ςτα γερα κε τώδωςε δρόμο.

— Κσέρικς τί—μυ λέγι χαμιλόφωνα ο Κρόχμαλ—το σκυ-
λίκι άρχισι να τις δυλέβι. Θα κάνι λίγες τρέλες ακόμα, θα
περάσουν τα μπουρίνια-τις κ' επι τέλους, θέλοντας κε μι θα μπι
στο δρόμο-μας· άλι διέκσοδο δεν έχι...

— Γίνοντε κε τέτια, — απαντο, — μα πολι σπάνια.

ΤΥ ΠΑΠΑ ΤΟ ΚΑΛΑΘΑΚΙ

Για τιν «Απαρχι» μας υπερφανεβόμαστε, ακόμα επένους, τ' όνομά-τις σιχνα πικνα αναφέρονταν στις σκλόκες τις γίτο-νίας. Μα το σοςτο ίνε πως όπος αρχίσαμε, έτσι κε μίναμε.

Όσο κιαν προσπαθύσαμε, δεν έβγανε τίποτε. Ι πιο σταθερι κ' εκίνι άρχισαν ν' απογοιτέδοντε.

— Μίπος με τέτιος ανθρώπος γίνετε καμια προκοπι;!

Στις σινεδριάσις κριάδα, χαζμουρίματα. Αν εκσακολοθύσαν έτσι τα πράματα, θα τα κακαρόναμε γλίγορα. Κατ' εφτιχίαν ι ενεργιές-μας επέτιχα, κι απ' τιν πολιτία ίρθαν άνθρω-πι για να μας παραδόσουν τιν εκλισία.

Σα να κσαναζοντανέψαμε, πέραμε θάρος κε τρέκσαμε στον παπα, να τυ ζιτίσουμε τα κλιδία. Στο σπίτι δεν ίτανε. Γίρίσαμε άνο κάτω, επι τέλους τον θρίκαμε στι στέπα με τις γίδες-τυ.

— Έτσι κ' έτσι, — τυ λέμε.

— Δεν έχετε δικέομα, ι εκλισία ανίχι στιν κινότητα,... τάχο τα επίσιμα χαρτια.

— Τί χαρτια κε κσεχαρτια! Δόστε-τα με το καλο, χο-ρις φασαρίες;

— Κόνισε τυς όμους, γίρισε πίσο τις γίδες-τυ κε με διά-φορα σκέρτσα προσπαθι να κρίψει το φόβο κε τιν ανισιχία-τυ. Απ' το μέρος τυ σινικιζμυ ακύετε θόριβος κε σχλοβοι.

— Ακύτε, — λέγι ο παπας, — ο λαος διαμαρτίρετε.

— Δεν πιράζι, θα δόμε πιος διαμαρτίρετε.

Διόξσαμε μπροστα τις γίδες κε φτάσαμε στην εκκλησία.
I αντιπρόσωποι, πυ ήρθαν απ' την πολιτία κ' i δικί-μας στέκοντε
στην αβλή κε γίρο-τους ένας σορος γεροντάκια, γριες κε λαδο-
γλίφτες.

— Δεν θ' αφίσουμε να μολύνουν την εκκλησία-μας!

— Αντίχριστι, μαζόνι!

— Δεν φτάνι πυ κλέβουν τα πεδία, θα πάρουν κε την
εκκλησία-μας!

Πανδεμόνιο, φονες. Βάλαμε το Σερδιουκ πρόεδρο για να
επέλθι κάπια τάκσι.

Ανέδixε εκίνος πσιλότερα, καθισίχασε λιγάκι το πλίθος
με χιρονομίες κε αροτα.

— Περι τίνος πρόχιτε;! ας ακύσουμε.

I κираάτσες κ' i λαδοθιμιαματογλίφτες τα δική-τους, емис
πάλη τα δική-μας. Ο Σερδιουκ γίρισε σ' εμας.

— Ε, εις i σινιδιτι, σιοπι!

— Τσιμουδια емис, τσιμουδια κε i αντίθετι.

— Αμ έτι, δα, — λέγι γελόντας ο Σερτιουκ — να
κσεκουραστόνε λιγάκι κε i γλόςες-σας. Πιρίζι στους άλλους.

— Γιατί μαζοχτίκατε εδο; — εροτα.

— Για να ιπερασπιζόμαστε την αγαπιμένι-μας την εκκλη-
σία!

— Αγορες δουλιες, i εκκλησία να γίνει κλυπ, πύ το ίδουμε;

— Πό αλυ μορι να χρισιμέпси, αфу στέχετε άδια;

— Ας πάι να στέχετε.

— Κε τα πεδιά-μας;

— Βάφτιζμα δεν τα βαφτίζετε κε την εκκλησία τους δίνετε;!

— Αθεύφοβι, αντίχριστι!

— Ας λήψουν αφτες i φλιαρίες. Ο σκοπός-σας, καθος
κε το παπα ίνε να πάτε ενάντια στο νέο ρίστιμα.... Προσοχι
να μι την πάθετε!...

— Μι μας φοβερίζις!

— Δεν ίμεθα απο κίνους πυ τρομάζουν τόσο έφκοια.

— Τί φοβέρες κε τί κορυφέκσιλα. Εγώ δεν ίμε κανέναν γεγεραλέος, απο εκίνους πυ αγαπάτε. Εδο αρχι κε κεφάλαιο ίνε κο εργοστάσιο κε δουλεφτάδες-τυ εμς ι εργάτες. Ες ι άλι πολι μικρι σιμασία έχετε. Το κλυπ ίνε ανάνκι να μεταφερθι εδο κε θα μεταφερθι. Πολα λόγια δεν χριάζοντε, τελίοςε!

— Οχι, δεν τελίοςε!

— Για σας κλυπ, αμ' για μας;

— Κε για σας κλυπ!

— Το θράσαμε το κλυπ το δικό-σας.

— Έχετε τιν άλι τιν εκκισία, τί θα κάνετε τις διο;

— Δικί-σας δυλια δεν ίνε, θάλτε το ζίτιμα σε πσιφοφορία.

— Πός, πός! — έβγαλε μια αγροφονάρα ο Σερδιουκ. — πσιφοφορία;! Δεν ίμεθα σε τέτιο βαθμό θλάκες για να θάλουμε το ζίτιμα σε πσιφοφορία, άλοστε κε νόμος τέτιος δεν ιπάρχι!

— Πος δεν ιπάρχι, — φονάζι ο παπας. — θρισκεφτι-κι ελεφτερια!..

Εςι, παπα, θέριζε πρότα κ' επιτα αλονίζις! Ελεφτερία θρικίας μάλιστα. Πίστεβε ότι θέλις, κάνις δε ς' εμποδίζι. Εδο όμος πρόκίτε για χτίριο, κε δε μποις να καταπίσις εμένα, τον μεταλίστα να τ' αφίσο ςτι διάθεσι τι δικί-ςυ κε τον ομίον-ςυ. Πολι χλορα τα θέριζες, παπα. Κε ςις ι άλι μι φονάζετε. Τ' αφτιά-μυ γανομένα ίνε κε με τυς κσελαρινχιζμους-σας δε μ'αλάζετε τι γνόμι!

— Θα σχιματίσουμε κινότιτα, φονάζουν!

— Κε τυ παπα κότες να γενίτε το ίδιο. Διαλίστε ι σιγεδρίασι!

— Οχι, θα εκσακολουθίσι! Δεν τιν δίνουμε τιν εκκισία!

— Αχα, δεν τι δίνετε; Θα πι δεν καταλάβετε ακόμα. Κε για να καταλάβετε να σας πο κε ένα άλο. Παρόμιο, γένι-κε ςτι Ρυσία πολα χρόνια δο κ' εμπρος. Ο τσάρος ο Πέτρος κατέβαζε τις καμπάνες απ' τα κοδονοστάσια κ' έφιασε μ' αφτα κανόνια.

— Χα, χα, χα, τσάρος μας γένικες κ' εσι!

— Οχι, εμεις τσάρι δεν ήμαστε. Σας ανάφερα αφτο το παράδιγμα μόνο κε μόνο να σας πο, ότι κ' εκίγανε θέλισαν να τον εμποδίσουν, όπος εσιν εμας, μη τίποτε δε θήκε. Κιαν δεν σας κατέπιστα ακόμα να σας πο κ' ένα άλλο. Ι εκλίσια ίνε ένα ανόφελο πράγμα. Τι μας έδοσε;

— Εσιν τί μας δόσατε;

— Τί καλο ίδαμε απ' τι σιμερινι κατάστασι;

— Δεν πάτε να κυρέθεστε εσιν κε το καλό-σας!

— Μι με διακόπτετε κε θα σας αποδίσω εκίνα, πυ ίπα.

Πιος τυς πήρε αντίκρι τυς άσπρους; ι εκλίσια, ίτε εμεις; Δεν απαντάτε, δε σιφέρει. Πύ εκσετάζοντε, σιζιτώντε κε αποφασίζοντε ι ιπόθεσες κε τα ζιτίματα, πυ αφορυν τι ζοι κε το μέλο-μας;

Στο κλυπ, ίτε στιν εκλίσια; Πίος ενέργιζε, πίοσ δύλεπσε νίχτα μέρα, για να μπι σε ενέργια το εργοστάσιο, πυ τρέφι όλυς-μας; Εμεις, ίτε εσιν με τον παπά-σας; Κιαν θέλετε ένα σορο ακόμα παρόμιες εροτίσις μπορο να σας κάνο. Δίχστε-μυ κ' ένα, έστο κε ασίμαντο καλο, πυ ίδαμε απ' τιν εκλίσια. Σό-ζι τις πσιχες!! Κολοκίθια.

Σ'αφτες εδο τις κολόνες πός ααδέρφια-μας κρεμαζμένα απ τις θιλίες παράδοσαν τι πσιχί-τυς στο δίμιο. Εξοσε καμια απ' αφτες τις πσιχες ι εκλίσια κι ο παπας; Πέτε-το να τυς εφχαριστίσουμε.... Σιοπάτε! Παραπονίζτε πως δεν ζόμε καλα. Κε πιος λέγι το ενάντιο;... Μόλις κυνιθήκαμε το εργοστάσιο μόλις αρχίζει τις δουλιές-τυ. Κε τόρα ακύστε το στερνο λόγο-μυ απο μέρος όλον τον σινιδιτον σιντρόφον. Αφίστε λιγάκι να δυλέδι κε το μιαλο, αιδιάζι κανένας ν'ακού τέτιες κυθέντες, σαν τις δικές-σας. Ντροπί-σας, ντροπι. Με τι διαγογί-σας εσιν ι ίδιι θλά-φτετε τον εαφτό-σας. Ανίχστε τιν εκλίσια.

Ανίχσαμε σχεδον με τι θία τις πόρτες, βάλαμε φίλάκες κε μπίκαμε μέσα. Εκσετάσαμε όλες τις γονιες, καταγράψαμε όλα τα αντικείμενα, έστο κε μικρις ακσίας κε τα βάλαμε σε μια γονία. Ο παπας σιμζόχτικε κοντα στιν αγιατράπεζα, απαντα

μυρμιυριστα στις εροτίσις-μας κε τρομάξι, σα νάχι πιράτο. Μας φέρανε λάμπα κε αδιανα κιθότια. Τοποθετίσαμε σ' αφτα όλα τα πράγματα, πυ καταγράψαμε, τα δέσαμε, τα σφραγίσαμε, τα κυβαλίσαμε στην αποθήκι. Σφραγίσαμε την πόρτα τις αποθήκις, πέραμε τα κλιδια τις εκλισίας κε φίγαμε.

Στιν „Απαρχι“ λογαριάσαμε απο πυ θ' αρχίζουμε για το κλυπ κε για τιν εκλισία.

Αναφερθίκαμε στις αρχές-μας μα κίνι μας δίκσανε την οκσόπορτα.

— Κάνετε μόνι-σας, ότι κρίνετε έδλογο, στο ταμίο χρίματα δεν υπάρχουν.

— Μα εμεις χρίματα δε σας ζιτάμε, ιλικά μόνο όσες μας...

— Μα ότε ιλικά υπάρχουν. Κι' όσα υπάρχουν ίνε προεριζμένα για τις ικοδομιτικες εργασίες-μας κε όχι για τις φαντασίες τυ ενος κε τ' αλουνυ.

— Τί φαντασίες, — φονάζουμε.

Ενα κίνι διο εμεις, απο λόγια σε λόγια μαλόςαμε, ιθρίστίκαμε κε βάλαμε φιλίλια τυ Τσυγάεφ να γράψι στην επιμερίδα, να τραντάκσι το λαδοκω, να κεντίσι τον διεφθιντι.

— Το τερτίπι-μας επέτιχε. Μας προσχάλεσαν κε μας λένε:

— Κάνετε τον προιπολογιζμό-σας κι ας λίψουνε τα σκάνδαλα.

— Καλα, — τος λέμε, — κε μι ανισιχίτε...

Πριν να κατόρθόσουμε να καταστρόσουμε οριστικα τον προιπολογιζμο-μας, απ' τις βραδιες δουλέθαμε στην εκλισία. Τα στασίδια, τον άμβωνα κι όλη τιν κατάλιλο κσιλικι τιν φέραμε στο κσιλουργίο για να μας φιάζουν σαμνια. Το ικονοστασί κε τις ικόνες τις κυβαλίσαμε στο καμπαναριο, κάτω απ' τι σκάλα. Σίφωνα με το πλάνο τυ ινζζενέρυ-μας βάλαμε τις θερμάστρες κι ανίκαμε τρίπες για τος σολίνες. Ισιάκαμε τις γονίες, γερίσαμε τις τρίπες αλίψαμε τος τίχους, καθαρίσαμε το πάτομα κ' έμινε ταχιοθίμα θίμα, υπόταν πρόβηκε κι ο πάπας.

— Αφίστε-με, παρακαλο μονάχο σταγιοβίμα, — λέγι —
να κάνο τιν προσεφχί-μυ.

Εγω δεν ίμωνα εκίνι τι στιγμή. Τα πεδια τυ λένε.

— Κε γιατι μονάχο; Κάνουμε εμς τι δουλιά-μας, κάνε
κε ςι τιν προσεφχί-ςυ, κανένας δε ς' εμποδίζει.

Τυ παπα δεν τυ άρεσε ι πρότασι κι αρχίζει να παρα-
πονιέτε.

— Για σκεφθίτε-το! Εόνια απογορίζομε απο τον ίκον τυ
θευ κε δε μ' αφίνετε ίσιχο να κάμο τιν τελεφτέα προσεφχί-
μυ! Ο, πόσο σκληρόκαρδι ίστε!...

Ολάκερι διδαχι τυς έκαμε, μα εκίνι, δεν υποχорυν.

Μιριστίκανε, ότι κάτι θρομοδουλια τρέχι κε στίλανε να
με ιδοπιίζουν.

Ιρθα κε τον θλέπο τον παπα, πυ στέκονταν σιλογιζμένος
στα σκαλοπάτια τυ νάρθικα.

— Τί θέλετε; αροτο.

— Αν ίνε δινατο ας τραδίκσυμε λιγάκι παραπέρα, έχο
κάτι-τις μιστικο να ςας πο.

— Με σιχορίτε, — τυ απαντο, — μιστικα απ' τυς
σιντρίφους-μυ δεν έχο, κι ύτε μυ επιτρέπετε να έχο. Οτι έχε-
τε να πíte, μπροστα ςε όλος πέτε-το.

Ετριπσε τα χέρια-τυ, πυ τρομάζανε απ' το φόδο, προ-
σπάθισε να δόσι θάρος στον εαφτό-τυ κε λέγι.

— Λιζμόνισα να ςας πο, στον κερο τις καταγραφς ότι
κι αγία τράπεζα ίνε σκεπαζμένι με πολίτιμο ίφαζμα. Επιτρέ-
πτε κι αφτο το κομάτι να το περάσυμε στον κατάλογο κε να
το φέρουμε στην αποθήκι.

— Αργίσατε, παπα-μυ, — τυ λέγο. — Εμς αφτο το
πέραμε το κσεπλίναμε, το κάναμε πλακάτα κε το δόσαμε στυς
ζωγράφους-μας να το στολίσουν με ςίβολα κε με φιγύρες.

— Μ' αφτο ίνε ενάντια στο νόμο, ςοστι ιεροσιλία. Μο-
λίνατε τιν αγία τράπεζα.

— Ι αμαρτία δικί-μας, εςι γιατι ανισιχας;

— Ο παπας χτίπιζε μια διο τιν καρδιά-τυ κ' ετιμάζετε να φίγι· εγώ πέρα το κατόπι-τυ.

— Για να εϋ πο, παπα — τυ λέγο, κάπος μ' έβαλες στις υποψίες. Στην αρχι έλεγες πως προσεφχι ίθελος να κάνης κε τόρα τόρικες στα τραπεζομάντιλα...

— Μάλιστα κε προσεφχι ίθελος να κάμο κε το μαντίλι τις αγίας τράπεζας να πάρο. Μα δε μ' αφίζατε.

— Κε δεν θα ε' αφίζουμε, κσέρε-το. Κσένος ίσε για-μας κε πιος κσέρι τι μελετας κε τί σχεδιάζις;

Εφίγε.

— Δάθος έκαμα, — λέγο στα πεδια, — πυ δεν έστερ-κσα ν' ακύσο το μιστικο τυ παπα. Για το τραπεζομάντιλο δεν ήταν ι δουλια, κάτι άλλο τρέχι.

Σιφονίζανε μαζί-μυ ι ζιντρόφι, πως έγινε λάθος.

Δυλέδυμε, μα όλο κε μίας βασανίζει ι κσέπσι τι νάθελέ άραγε ο παπας. Εκσετάσαμε τις γονίες, το πάτομα, τυς τίχους τίποτε... Τιν άλι μέρα περάσαμε στο αγιοδίμα. Θέλυμε να βά-λυμε κσάλα, μας εμποδίζει ι αγιατράπεζα. Τιν τραβάμε παρέ-κι στι γονία κε τί να δόμε! Μια τρίπα γιομάτι με κσόνες κε αραχνόπανο κε κάτο κάτο ένα καλαθάκι καλαμόπλεχτο, δεμένο με κορδελίτσες. Το ανίγουμε κε μέσα κάμια ικοςάρια γράματα κ' ένα μικρο αλπομάκι με φωτογραφίες μιας γινέκας, σε διά-φορες ιλικίες κε σε διάφορες στάσις. Μικρι, μαθίτρια, νίφι, με τα πεδιά-τις, όρθια, κσαπλομένοι. Ένας απο μας τι γνόρισε.

— Μορ' αφτι ίνε ι πακαδια τυ παπα, πυ έφίγε με τον άσπρο τον ακσιοματικο.

— Ετσι, ε;

Τα γράματα ίσανε παλια, κιτρινιζμένα, φαγομένα απ' τις άκρες! πέρα ένα κε διαβάσο.

«Γιανάκι χρισό-μυ, μονάκριβο κυλι, ε' επεθίμιζε ι καρ-διά-μυ χορις εσένα δε μπορο να ζο»...

Το δίπλωσα κε τόρικσα με τ'άλα.

Τα πεδία δε μ' αφήνουν. — Διάβασε, μω λένε, — τουλάχιστον ένα απ' τιν αρχι έσαμε το τέλος.

Το διάβασα, μα να σας πο μω πέρασε στην ιδέα, ότι έκαμα κάπιο μεγάλο ένκλιμα. Σα να κρίφτικα πίσω απ' τον μπερτε κ' εσεργιάνιζα ριζιγικο ζεβγάρι πάνω στο νιφικο κρεβάτι-τους.

— Μορε τι σκρόφα, — λέγι ένας — Για κίτα με τι γλικόλογα κσεμιάλιζε τον καιμένο τον παπα, κ' έστερα τον άφριζε για να πέσι στην ανχάλια τυ ακσιοματικυ!

— Ατιχία ο καπτερος ο παπας απ' όλες τις μεριες. Τι παπαδιά-τυ κλέψανε, τιν εκλisciά-τυ πήραμε Ελάτε, βρε πεδία, να τυ στίλυμε το καλαθάκι-τυ.

Τα βάλαμε στο μέρος-τους, τα κσαναδέσαμε κε στίλαμε να ιδοπιίζουμε τον παπα. Τρέχι χορις καπέλο, τα μαλιά-τυ ανεμίζυν στον αέρα, τα μάτια-τυ σκιμένα στι γι.

— Δικό-σας ίνε το καλαθάκι, — τυ λέγο.

— Δικό, μω, λέγι με χαμιλι φονι. — Μεγάλι αμαρτία έκαμα πυ τόβαλα κάτω απ' τιν άγια τράπεζα, μα φοδίθικα να τ' αφήσο κε στο σπίτι, να μι πέσι στα χέρια κανενος να μι διαδάσουν...

Τράδλιζε, δε μπόρεζε ν' αποτελιόσι τι φράσι-τυ.

— Καταλαβένο, -- τυ λέγο, — πάρτε-το.

Νομίζι, προς τον κοροιδέδο κε δεν απλόνι το χέρι-τυ. Τυ το δίνω ο ίδιος στο χέρι. Το πήρε, ζάροσε το σώμα, το μύτρο-τυ, πήρε μια τόσο απελπιστικι έκφρασι, σαν να τυ θρίκε μαχερια στην καρδια.

— Τίποτε, — τυ λέγο, — τάχι αφτι ι ζοι. Νιόθυμε κε μισ..

— Εφχαριστο αδέλφια-μυ! φοβύμυνα προς... Δόκσα-σι χίριε...

Θέλει να πι για πια εγεία φοβότανε απο μας, μα δεν γι-
ρίζει ι γλόσα-τυ.

— Δεν πιράζει, κε χορις να τα πίτε, τα κςέρομε...

Σκιμένος τίχο τίχο έφτασε στην πόρτα.

— Φτυ, να παρ' ι οργι! Μας ίδε, μας γνώρισε ο άνθρο-
πος κε όμως πάλι με τα „δόκσαςι κίριετυ“ έχι να δίνι κε να
πέρνι.

ΔΙΜΙΤΡΙ ΠΕΔΙΟΝ

Στι γυπέρνια ἔχα ἓνα καλο γνωστο απ' τος δικής-μας. Τυ γράψαμε γραματάκι, τυ λέμε το κε το. Ετιμάζομε σχολίο για τα πεδια, να μας στίλις διο δασκάλως, όχι τις σιρας, αλα διαλεχτws, τίμιως, με καρδια ανθρώπως, πυ να κξέρυν τι δουλιά-τws.

Περιμένoμε απάντιςι, ανισιχύμε, αφτος τίποτε. Δέφτερο γράμα, τιλεγράφιμα κατόπι. Ύτε φωνι κι ύτε ακρόασι. Ι προτοπόρι μω φάγαν το κεφάλι.

Μπορι ν' αρόστιςε, — λένε, — πήγενε ςι ο ίδιος να δολέψις τι δουλια, ιδεμι χιμόνας πλισιάζι κε θα μίνoμε στα κρία τυ λυτρου.

Αρνύμε, γιατι ι δουλια τυ εργοστας'υ περίσепε, περίσепαν κ' ι παρανκελίες κε πρέπι να θιαστώμε, για να τις εχτελέσωμε. Μ' άφισαν ίσιχο εκίνι τι στιγμα κε με τα διο τρις μέρες μω παρυσιάζουν τιν κομαντιρόφκα-μω σφραγιζμένι κ' έτιμι.

-- Εμπροζ, δρόμο, — λένε, γελόντας.

„Ανάγκα κε θει πίθoντε,“ λέγι ο λόγος.

Εφτασα ςτιν προτέβυσα, τρέχο' στον καλο φίλο-μω κε τι να δο;

Σόος κε ακέρεος ο ερίφισ, κςαπλομένος ςτιν πολτρώνα-τυ πίνι τςάι!

— Αχ εσι, — τυ λέγο, — πονιρον κε ακάθαρτον πνέβ-μα, έτσι φέροντε με τος φίλως. Ιτε κε ςένα ςυ πیره τα μιααλ το πορτφέλι, κι ύτε ένα δελτάρι καταδέχτικεςνα μας γράψιςι;

Τον πασαλίθο από πάνω ίσαμε κάτω, εκίνης γελα κε νέ-
δι τις γινέκας-τυ.

— Έτσι, έτσι με ζοι σε θέλοι! Έτσι καλύτερα κε για τος
εργάτες κε για το εργοστάσιο. Εγώ όμως τί μπορώ να σας κά-
μο θρ' αδερφε; Εσείς ανκέλος ζιτάτε, όχι ανθρώπος. Πράκσε σε
ο ίδιος, πιθανο κάπου να τος βρις στο δρόμο!...

— Μάλιστα θα τος βρο.

Γίρισα ανο κάτω, έμαθα όλες τις τρίπες κε τις φαλιες
τον δασκάλον κε ίδα πως πρέπι να τα κατεβάσο τα πανια.

Ανθρωπι ίνε όλι-τους, κε στρονκιλι κε λιγνι κε με φύστες
κε με πανταλόνια, μα τις αρεσκίας-μυ όχι. Σαν πολι κυραζμέ-
νι, απογοιτεμένι, χορις έσθιμα. Τος μιλας κι αφτι όλο για τις
στάφκες, για τα ρύχα, για τα προτύκτια κε τα παρόμια.

Κε ίσιχι, - ψίχρεμι, όσο φαντάζεσε. Κι εγώ τος ίσιχους
τος φοβάμε. Σιοπυν, τα λόγια-τους με τι ζιγαρια, τα μάτια-τους
σε μετράνε κε τα νίχια-τους διπλομένα, περιμένυν κατάλιλο
στιγμι, για να χοθουν στις ζάρκες-συ. Ι λίγο εφσινίδιτι, βαστά-
τε-με κε πέφτο, σαπόγερι κατάντισαν, ι νεί-τους, αφτι κι άλλος
κανένας. Τος άφισα για πάντα κι επίρα νέους δρόμους.

Ι τίχι μ' οδίγισε στα γραφία μιας εφιμερίδας.

Μπίκα στο γραφίο τυ διεφθιντι. Σοστο ταραραμ εκι μέ-
σα. Ένας μαλιαρος, κακοφερεμένος τον βαστα απ' τον γιακα το
διεφθιντι κε τον στολίζι με θρισιες. Ο διεφθιντις κάτι λέγι,
απαντα, φένετε όμως ότι το φτέκσιμο δικό-τυ ίνε. Τον μαλια-
ρο τον στίλανε στην πολιτία για δάσκαλο κι ότε θέσι τυ δίνυ-
νε, κι ότε πίσο να πάγι τον αφίνυνε. Διο μίνες τον γελάνε
με το είμερα κε με το άθριο. Εκσαντλίθικε ι ιπομονί-τυ κε
θέλι να περάσι τα παθήματά-τυ στην εφιμερίδα. Ο διεφθιντις
μέρες τόρα βαστα το άθρο-τυ πάνω στο τραπέζι κε τον γελα με
το άθριο κε το μεθάθριο.

Μορε, πο; τα στόλιζε όλα ο δάσκαλος κε τον διεφθιντι
κε το γραφίο, κε τιν εφιμερίδα κε τα χαρτια κε τις μελάνες.

Νερο κε σαπώνι μπόλικο χριάζουνταν να τα κσεπλένεις.

Εγώ ακύο κε μω κάνι χάζι. Σιλογιέμε μέσα-μω “Νά τέ-
τιος χριάζετε για το δικό-μας το σχολιο,,. Χόρτασε τις βρισιες
ο δάσκαλος, χτίπιε δινατα τιν πόρτα κε θήζε. Βρίκα κ’ εγώ
κατόπι-τω. Ιστερα απο λίγο, υποθέτοντας ότι ισιχάσανε τα νέ-
βρα-τω, αράζο κοντά-τω.

— Υποθέτο ότι θάζτε δάσκαλος.

Γίρισε πλάγι κε με άγρια φονι.

— Στο διάβολο, κσεκυμπίζο! — μω λέγι.

— Με σιχορίτε, νόμισα πως ίστε δάσκαλος.

— Γίρισε πάλι κε με τον ίδιο τρόπο.

— Περι τίνος πρόκίτε φονάζι.

Αρχίσα πλάγια πλάγια να το εκσιστορίζο τιν υπόθεσι.

Καθίσαμε ς’ ενα σαμνι το κίπυ αντίκρι στην προτομι το Μαρκς,
εφτασε στο νιν κε αι τον βλέπο μυρμυρίζι, κυνα το κεφάλι,
ερεθίζετε.

— Περίφιμα, — λέγι με ιρονία, τα καταφέρατε. Τα
πεδια μπελα στο δάσκαλο το κεφάλι τις γινέκες στο κλουπ σιν-
τρόφισες, νέα ζοι κε πάι λέγοντας. Στα βιβλία κε στα χαρτια
αφτο γίνετε, μάλιστα! Μα στην πραγματικότητα τα ενενίντα ενέα
προτσέντα θγένυνε ανάποδα. Για να κάνετε δουλια σοβαρι κε όπος
πρέπι, δεν ίστε ακόμα σε θέσι.

— Γιατι δεν ίμεθα σε θέσι; Δυλέβομε γι’ αφτο τον σκο-
πο ομαδικα κοντα στο εργοστάσιο κε κάτω απ’ τιν παντοτινι-
μας επίβλεψι.

Μ’ άκουσε με προσοχι κε στο τέλος μω λέγι.

— Καλίτερα γι’ αφτι τιν υπόθεσι να μιλίζουμε άδρι.
Σίμερα δεν ίμε στα καλ’ά-μω κε δε μπορο να σας πο τίποτε
οριστικο.

— Το κάκυ καχιόνετε, — το λέγο. Πάμε να φάμε
μαζι.

Μπίκαμε ς’ ένα μικρο μαγεριο· φάγαμε κε ίπιαμε κε
κάμποσο τσάι. Το μίλιςα για το εργοστάσιο, για τιν „Απαρχι“

για την εκκλησία, εκίνως για τα σχολια και για την αδιαφορία και την επιπολεστικότητα, με την οποία η περισσότερη καταπιάνονταν στο ζήτημα της ανατροφής των παιδιών. Ακόμη με προσοχή, εξηγοιέμε ότι καταλιγότερο απ' αυτόν για το σχολιό-μας δε θα μπορούσαμε να δρούμε, μα σιωπο. Προς το θράδι χωριστήκαμε, την άλλη μέρα πάλι μαζί. Είγο με χοράτα, αφτός κατσυφιαζμένα μου λέγει.

— Ελάτε σοβαρά να το εξετάσουμε το ζήτημα.

— Αμ πως αλιότικα, — τυ απαντο με απορία.

— Τώρα κι αλιότικα το κάνουν τις περισσότερες φορές. Η δική-σας όμως η υπόθεσι μου κίνησε το ενδιαφέρο. Θέλετε, μπορο να ρθο για δοκιμι. Αν θα ιδο όμως, ότι για ρεκλάμα τα κάνετε, θα σας αφίσο και θα γιρίσο πίσο.

— Τι ρεκλάμα εμείς τι μισύμε περισσότερο απο κάθετι.

— Πολι καλά! Μα πρέπει να ξέρετε ακόμα, ότι εκτος απ' το χτίριο και την εκσασφάλισι τις διατροφής τον παιδιον χρειάζοντε και εργαλία, ιλικά, σκευες και άλλα διάφορα. Αποφασίζετε να προδίτε σε θισίες και για την προμήθεια αυτών τον αντικιμένων;

— Περιτα τέτια παζαρλίκια μαζί-μου, — τυ λέγο. — Θα προδύμε σε κάθε θισία, θα κάνουμε ότι βγι απ' το χέρι-μας, αν και φτοχι ίμαστε ακόμα...

— Η φτόχια δεν έχει να κάμι, — με διακόφτι. — Το φοβερότερο ίνε η αβυλία, η αδιαφορία και η τιπικότητες.

— Σας θρίκαμε και μας θρίκες, — τυ λέγο γελόντας.

Μιλίσαμε, σινενοιδίκαμε, σιφονίσαμε σ' όλες τις λεπτομέριες και αρχίσαμε στη δουλια. Εκαμε κατάλογο, σιμύοσε όλα τα αντικείμενα, που χρειάζετε το σχολιο. Και τρέχσαμε στα μαγαζια και στις αποθήκες. Ιστερη θρίκε και τι βοιθό-τυ.

Μου τίνε σίστισε, — λέγοντας. — Να κ' ένας ακόμα διμιουργος παιδιον. Με πέρα δασκάλα, ίσα ίσα για το δικό-σας το σχολιο.

Μια κοντύλα, γαλονομάτα, το πρόσωπο-τις φρέσικο, νεανικο με στα μιλίνκια-τις φάνικαν η άσπρες τρίχες. Σοβαρι, μετρι-

μένι, καταλαβένις μονομίας ότι έχις να κάμης με άνθρωπο, πυ κσέρι τι δουλιά-τυ! Ι τρις μαζί τοποθετίσαμε τις αγορέ:-μας, δέσαμε τα κιότια κε στο σταθμο.

Με άνιπομονισία μας περιμένανε όλι. Ο κίπος, ι αβλι, το μαγεριο, τα θρανία, τα αντικείμενα τις γιμναστικις, όλα ίσαν έτιμα. Ι δασκάλι-μας κατεφχαριστιμένι. Τυς δέσαμε βοιθου μερικα απ' τα κορίτσια, τυς εφχιθίκαμε καλι πρόοδο κε τυς λέμε.

— Ορίστε, οργανόστε-τα όποζ κσέρετε εσις.

Κσέρυνε τι δουλιά-τυς, ι άνθρωπι. Τρέκσανε στο εργοστάσιο, στιν „Απαρχι“ βρίκαν τα μόμπιλα, πυ χριάζονταν. Βάλανε στιν ενέργια το γιατρο, πέραν για παντοτινα στι διάθεσι-τυς τιν βοιθό-τυ, ταχτοπιίσανε όλα κε προσκάλεσαν σε σινεδρίασι τυς γονις. Ιμυνα κ' εγο στι σινεδρίασι.

Ο δασκαλος μας εκσίγιζε το ποζ θα γίνι ι δουλια τυ σχολιου, μας υποχρέοζε να επιστατόμε ο καθένας-μας μια φορα τιν εβδομάδα, μας σινεδύλεψε να μί χαλνόμε τα πεδια με ζαχαροτα κε γλικίζματα, να μι τα χτιπόμε, να μι τα περιφρονόμε κε να μι κσεχνάμε ποτες, ότι τα πεδια ίνε ι μικρι ι σίντροφί-μας.

— Αφτο ίταν απ' τ' άγραφα, χοντρολάλιναν ι γινέκεζ. Μόλις πρόφτασες να τον φέρις στον κόζμο κε θα τον λογαριά-ις κε σίντροφο!

Ο δασκαλος καμόθικε ποζ δεν άκυζε αφτι τιν παρατί-ρισι, τελίοζε τα όσα ίχε να πι κε κάθιζε. Σικόθικε ι δασκά-λα. Ανάφερε τα λόγια τον γινεκον το εκσέταζε απ' τι ρίζα το ζίτιμα, έφερε διάφορα παραδείγματα απόδικις, αποδο τις έπιαζε τις γινέκεζ, αποκι, τυς έφερε σε θέσι, όστε κε ι ίδιεζ να παρεδεχτυν, ότι αλίθια τα πεδια ίνε ι μικρι ι σιντρόφι-μας στο έργο τις νέας ζοις.

Ι γινέκεζ-μας τιν αγαπίσανε τι δασκάλα, κι όλο τιν έχυ-νε απο κοντα. Ι ίδια, σα να μι μιλα, σα να μι δασκαλέδι. Ολα κ' εροτα, προκαλι τις χριαζόμενεζ απαντίσις, τυς γιρναδο κ' εκι κε βάσι έχοντας τα όσα παραδέχτικαν ι γινέκεζ, θγά-ζι τα απετούμενα σιμπεράζματά. Κε τα μάτια-τυς όλο ζοι, πόθος τις εργασίας, αγάπι τον πεδιον. Τιν ακυς κ' ένα εφχάριστο έσθιμα πλιμιρίζι τιν καρδιά-συ...

Τα στίλανε πολὺ τὰ πεδιά-τους στο σχολιό. Ἡ Γούστσιχ-
κυθάλιζε κ' ἓνα ζεβγάρι δικά-τους με τὰ δικά-μου μαζί. Τόμας
θε ἡ γινέκα-μου, πὸς τὰ πεδία θρῖσκοντε κοντά στὶ μίτι-τις κα
τρέχι, σαν τρελὶ στο σχολιό. Ὁ ἐπιστάτης δὲν τὴν ἀφίνει νὰ μπι
μέσα.

— Στις γιορτές! Εργάζομαι μέρα δὲν γίνετε, — τὶς λέγει
Ερεθίστικε, φόνακζε, ὅπως με ἴπαν. μα το κακὸ. Διγίθι-
κα τὴν ἰπόθεσι τὸν πεδιό-μου στὸς δασκάλους κα μ' ἐπίαζε φο-
βος, γιὰτι πλισίαζε ἡ Κιριαχί. Στάθικα μακριά κα σεργιανίζο,
σαν σε πιρετο. Ἡ γινέκα-μου, μ' ἓνα δεματάκι στο χέρι πρόφταζε.
γορίτερα ἀπο ὅλους, μπίκε μέσα. Εμένα μ' ἐπίαζε τρομάρα.,
Φαντάζομαι τὴ γινέκα-μου μπροστά στα πεδία, ἀκού τὶς φο-
νὲς κα τὶς θρῖσιές-τις, βλέπο πὸς τὰ τραβὰ τὰ πεδία μαζί-τις
ἰποφέρο. Ἐπὶ τέλους θγίκε ἡ γινέκα-μου, μα μονάχι. Ἀνάσανα
ελέφτερα, „γλίτοσα“ λέγο, κα τρέχο στὸς δασκάλους...

— Περάσαμε τὴ φουρτόνα, — μου λένε χαμογελόντας.
— Ἐκλαψε, παραπονέθηκε πὸς τὶς κλέψατε τὰ πεδία, μα στο
σπίτι δὲν τόλμιζε νὰ τὰ πάρει, γιὰτι φοβίθηκε μήπως κα τὰ πε-
δία θὰ τὶς ἀρνηθύνε, ἀφὺ εἶδο πέρα περνόνε πολὺ καλότερα.

Φονάκζανε τὰ πεδιά-μου. Μαζί-τους πρόφτασαν κα τὰ πε-
δάκια το Γούστσιχ. Με βάλανε μέσι, πιδὺν στὶ ράχι, στὸς ὅμους
στα γόνατα, γελάνε, πέζον μαζί-μου, μου διγόντε πὸς καλοπερ-
ναν, πὸς ἡ γαλανόματα ἡ δασκαλά τους φιάνι σπίτια ἀπο καρ-
τόνι κ.τ.λ. κ.τ.λ. Τὰ κιτάζο, μιλὸ μαζί-τους, βλέπο τὴ χαρά,
ἀκού τὰ γέλια-τους, τὴν ἰγία ζογραφιζμένι στα προσόπακιά-τους
κα λέγο μέσα-μου. „Κοροτκοφ, ζῖσε, τόρα χαρῶμενες κα εφτιχι-
ζμένος. Ἐπέτιχες τὸ σκοπό-σου“.

ΚΕ Τ' ΑΣΤΕΡΙ-ΜΑΣ

Κάπιες στιγμές τις ζοί-μας μένουν ακσέχαστες κε βαθια εντιπομένες στα φιλοκάρδια-μας. Στιγμές ιδονικές, αλιζμόνιτες στιγμές!

Διορθόσαμε την εκκλησία κε μετετρέψαμε σε κλυπ, βάλα-με τ' ονομά-το «Δαβλος», κ' επιμαζόμεθα για τι γιορτί-το! Ολο το όκρυγο πήρε ίδιςι, ακονίστικαν ι γλόςες κε μαζόχτικαν για το γιορταζμο, χορικι κε πολίτες, άντρες κε γινέκες γέρι κε πεδία.

Παραδόσαμε στο Ζζενοτελ κε ετος κορσομόλος το δικό-μας το κλυπ, τος εφχιθίκαμε τα σινιθιζμένα, κι απο κι με τις σιμέες, με τα λάβαρα, με τι μουσικι κε θίμα ταχτικο τρα-βίκαμε κατα την εκκλησία.

Ο ήλιος στο μεσυράνιμα, ι δρόμι πλιμιριζμένι απ' το πλίθος. Περνάμε αναμετακσί-τους με θίμα στρατιοτικο, φτάνυ-με στον αβλόγιο κε σταματάμε κατάντικρι στην εκκλησία.

Βάλουμε σκάλα κε στερεόνομε πάνω στην πόρτα το έμβλι-μά τις Σοβετικis Σοσιαλιστικis Δημοκρατίας-μας.

Τι σιμέα επέμεγαν να την ιπσόσουν ι κορσομόλι κε μας ανάνκασαν επι τέλος να ιποχορίσουμε. Μα ο Γύςστειν στάθηκε αμετάπιστος.

— Δεν έπρεπε να τος αφίσετε, — μας λέγι. — Καλα πεδία, μα θερμόεμι, δίχος πέρα. Ο καθένας-τος Κολόμβο φαν-τάζετε τον εαφτό-το. Θα μας βγάλουν στο κεφάλι κανένα μπε-λα ανιπόφορο.

Δε βλέπετε το κσένο πλίθος, πυ μαζόχτικε; Ολι το κα-
κό-μας θέλυν, θάμα απ' τον υρανο περιμένυν.

Σκεφτίκαμε, κιτάζουμε ροστα λέγι ο άνθρωπος κι αποφα-
ρίζουμε να τυς έχουμε απο κοντα τυς κορσαμόλυς. Κ' εκι πυ
τα λέγαμε κάποιος με τραθα απ' το ρύχο. Γίρίζο κε τί να ιδο;
τι γινέκα-μυ. Λαχανιαζμένι, ιδρομένι, στο κεφάλι-τυς κόκκινο
μαντίλι. Με ζιγόνι, με πιάνι απ' το χέρι κε μυ πσιθιρίζι
στ' αφτι.

— Να μι τίχι κι ανεδις ο ίδιος στον κυπε τυς εκλι-
σιάς! Αρε ν' ανεθύνε ι στεγαστίδες κ' ι μαλιαρι. Μπορις να
πέσις κ' ι δουλιά-σας θα γίνι χιρότερι.

Μιλάι σαν άνθρωπος, μα εγο μόλα τάφτα δεν έχο εμπι-
στοσίνι στα λόγια-τυς.

Σκέφτομε το ένα σκέφτομε το άλλο κε δεν κσέρο τι απά-
ντισι να τυς δόσο. Ο Κρόχμαλ μυ ρίχνι πλαγινες ματιες, σα να
θέλι να πι. „Βλέπις, δε συ τὰ ίπα εγο προτίτερα„; Μα εγο
μορο πεδι δεν ίμε. Με το να έχυν τιν έγνια-μυ κε να δένυν
κόκκινο μαντίλι, εμένα δε με γελυν. Πος μπορύσε τόσο έφκολα
ν' αλάκσι ιδέες ι γινέκα-μυ; Δεν, πιστέβο, μολονότι δοκιμάζο
κάπια εφχαρίστισι κε τυς λέγο...

— Μι ανισιχισ! Εμας ύτε ι φοτια μας κεί κε ύτε το
νερο μας πνίγι!

Εκσακυλοθι με νέματα με χιρονομίες. Με ματιες επι-
δοκιμάζο, τυς δίνο να καταλάβι ότι τα λέμε κ' ιστερότερας, σφίν-
χο δινατα το χέρι-τυς κε πάγο να κσαναμιλίζο τυς κορσαμό-
λυς. Αφτι ερεθίζτικαν, τυς πιάσανε τα νέβρα-τυς.

— Τί, για μορα μας πίρατε; τον κιδεμόνα θα μας κάνετε;

— Οχι θρ' αδερφε, έτσι προς το θεαθίνε, όλα εσις θα
τα κάνετε!

Αρπάκσανε τα σινεργα-τυς κι ανέθικαν, στο καρπαναριο
κ' εμικς μαζί-τυς. Απ' το καρπαναριο πάνο απο σανίδα περά-
σαμε στι στέγι κε βάλαμε σκάλα. Απ' τη προάβλιο φονάζυν,

— Να μι τολμίζετε!

— Δεν τι λιπάστε τι ζοί-σας!

— Τι ζοί-τους στο σατανα τιν έχουν πολυμένι!

Εμεις γελάμε. Βάλαμε γάντσους στην επάνο άχρι τις σκάλας
κε τι δυναμόνομε στην κορφι τυ κυπε.

Λιπον πεδια, — λέγο στους κορσομόλως, — Οπιος πα-
θένι απο ζαλάδες στον τόπο. Πέφτι κανις, θα το λογαριάσουνε
για θάμα κε θα δόσουμε νέα τροφι στι δισιδεμονία...

Τυ Σένκα Κόζιν, τυ οδιγύ-τους κεντίθικε το φιλότιμο.

— Δεν μας κσεφορτόνεστε, — μυ λέγι, — μ' αρτους
τους φόδος κε τις ιποσιές-σας;

— Ελα δα κε για το καλό-μας τό λέγο κε σε άναπρες
κ' εκόρορες!

Κοκίνιζε, νέβι τυ κορσομόλυ Μίσσα

— Εμπρος!

Αρπάξι αφτος το σκινι κι αρχίζει να σκαρφαλόνι.

— Να μι τολμείς; — τυ φονάζουν απο κάτω.

— Πίσο; βρε κορσομόλο κε θα τιν πάθεις!

— Βρε, Μίσσκα, βρε γαλονομάτι, τρελάθικες;

Εκίνος όλο κε αναθένι, πιάνι με το χέρι τιν κορφι τυ κυπε.

— Μι τι νχίζις.

— Αστροπελέκι θα σε κάψει.

Μια απ' τις γινέκες πέφτι λιπόθυμι.

Ο Μίσσας, πέρασε το σκινι στην κορφι, άδεσε σ' αφτο τι
σκάλα κε δίνι σιμίο.

— Ετιμο!

Φέραμε κε δέφτερι σκάλα, τιν σικόσαμε πσιλα κι ο Μί-
σσις τιν έδεσε διπλα στι δικί-τυ. Ο Σένκα Κόζιν πηρε τα απε-
τόμενα εργαλία κι ανέθικε στι δέφτερι σκάλα. Δέσανε με το
σκινι το σταβρο, κι ακυμπόντας τα πόδια στο γίσο τις κορφις,
τραβάνε δυνατα μια εδο μια εκι για να βγάλουν το στάβρο απ,
τι βάσι-τυ. Κάτο στο προάβλιο κε στο δρόμο θόριθος αφάν-
ταστος φονες, θλαστίμιες, μετάνιες, κίριε ελείσον, ύσα φαντά-

ζεσε. Αφτι τι δουλιά-τους, όςπο ο σταβρο; κλονίστικε απ' τι βή-σι-το, λήγισε ετι μια μερια...

Κάτο πανδεμόνιο, λιποθυμίες.

Με τα γαντζοτα ραβδιά-τους ο Σένκας κε ο Μίσσκας κατεβάζανε λαφρα το σταβρο κε τον κραπλίζανε πάνω ετιν κορφι τυ-χυπε. Τον δέσανε κε δίνουε σκινι για τον κατεβάζουν.
— Πάρτε-τον, — φονάζουν.

Δίσαμε το σταβρο κε δέσαμε ετιν άκρι τυ σκινιυ τι σι-μέα Τραδυν απο πάνω τα πεδια, κι αφτι ι μαριόλα κιματίζι, πετάι σαν πυλι. Τιν άρπαχσε ο Μίσσκας κε τιν θρόνιασε ετι θέσι τυ σταβρου. Τιν νκόλφοσε ο αέρας.

Πλαφ, πλαφ, χαιδέθι τυ Μίσσα τα μάγυλα. Κάτο αντί-χισαν ι μυσικες κε τα τραγύδια. Κατέθικε πρότος ο Σένκας, κατεβάζαμε κε τι σκάλα-τυ, κε τελεφτέος ο Μίσσκας. Απο κάτω.

Αχ, βαχ! τόρα θα γίνι το θάμα, μετ' ολίγο θα γίνι το θάμα, αστροπελέκι θα τους κάψει, θα πέσουν κομάτια θα γένουν!.. Το ροστο κ' εμεις πάνω ς' αναμένα κάρβουνα καθύμασταν, ενόση τα πεδια θρισκόντανε εκι πάνω! Φοβύμαστε στα γερα, να μι τους σιμθι κανένα διςτίχιμα.

Τις σκάλες, τα σίνεργα κε το σταβρο στα χέρια-μας κε κάτω.

Τα πεδια, περνόντας πάγο απ' τα δόχανα, πυ βαστων τις καμπάνες, κρέμασαν κι άλι σιμέα, στο πλάγι τι κορφισ τυ κοδονοστάσιυ.

Απ' τα πρόθυμα τυ νάρθικα μιλάνε ι ρίτορες. Στο προά-θλιο πόλι κατεβάζανε τ' αφτια, απελπίστικαν ολότελα. Βλέπουν τις σιμέες, πυ κιματίζουν στον κυπε κε στο καμπαναριο, κε τους τρόγι ι λίπι κε ι απογοίτεπσι. Περιμένανε ι ερίφιδες θάμα κε τίποτε δεν γίνετε. Τυ χάχυ λιπιν ι προφιτίες, πσέφτες θγί-χαν κ' ι παπάδες κ' ι θεοφοβόμενι!.. Παραφέρθικα ετις κυθέν-τες με τον ένα κε με τον άλο κε δεν ένιοςα, προς τελίοςε ο γιορταζμός. Μπίκια μέσα στο νέο-μας κλυπ κε σεργιανίζο γί-ρο-μυ. Ολα κάτασπρα, καθαρα, κε πάνω απ' το μέρος, όπου θρί-

σκονταν άλλοτε ι αγιατράπεζα, το μετακρητο κάλιμα, ζωγραφιζμένο μ'ολόχριζες θαφες. Λάμπι τ' άστρο-μας, σαν ήλιος ολοφόντος, καπνίζει το εργοστάσιο κε γίρο λόγια το Λένιν κε ριθίματα. Στον πολιέλεο λάμπυνε τα ηλεκτρικά. Περίμενα λιγάκι κ' έκσαφνα βλέπο τον Τσυγάεφ ν' αναβένι στο βίμα. Τον αγαπο τον Τσυγάεφ, χρισόκαρδο πεδι, μα το διαβιδιά-το ε' αφτι τι στιγμή, με φάνικε στην αρχι κάπος παράκερο.

— Επ' αφορμι μιας τέτιας γιορτις δεν θάνα άσκοπο να ανακαλέσουμε στη μνίμι-μας τί ήμεθα εμεις ι μεταλιστες, απο πύ αρχίσαμε κε πύ ίσαν ι παπύδες κε ι πρόγονί-μας, — άρχισε ο Τσυγάεφ.

„Ι μιχανι πύρε δρόμο“ ριλογιέμε κε τον κιτάζο μ' αγριο μάτι. „Χιρότερος αφτος κι απ' τυς παπάδες, κι απ' τυς επίσιμυς ρίτορες θα μας στεναχορέψει“.

Εδίκσε, έκανε μερικες κινίσις κι άκσαφνά αρχίζει να μας διαβάzi ένα υκάzi κάπιυ τσάρυ, όπου μέσα αναφέρει, ότι μα τυς μυζζίκυς στα εργοστάσια χόνοντε κε κάπιι πρόστιχι κε κσι-πόλιτι άνθροπι, χωρις γις, κε χωρις κανένα νικοχιριο.

— Αφτι λιπον ι πρόστιχι, ι χωρις κανένα νικοχιριο, ίνε ι δικί-μας ι πρόγονι. Απο μυζζίκυς χωρις γις κε χωρις νικοχιριο έχυμε τιν αρχί-μας...

Κσανάδικσε, τεντόθικε, ρίκοσε πριλα το κεφάλι. Διγίθικε πος ανίκανε ε' εμας τα πρότα εργοστάσια, πος ζύσαν ι πρότι εργάτες, πος ο Σόπολεφ κε ο Τροφίμοφ πήγαν αντιπρόσοπι απ' τυς μεταλίστες στην αφτοκρατόρικα, για να ζιτίσουν το δίκιό-τυς, κε πος τυς μαστιγόσανε, κσεσκίσαν τα ρυθύνια-τυς, τυς ριμάδε-ψαν τα μέτοπα με πιρομένο ρίδερο, σαν ταραχοπιυς, επικίνδι-να στιχία κε τυς στιλανε να ραπίσουν στα κάτεργα.

Τον ακόο κε μιρμικια το κορμί-μυ, τρομάζο, αγαναχτο!

Ο Τσυγάεφ διγάτε πος αλιζόδεσαν τ' αδέρφια-μας, πος λίγο κατ' ολίγον κσιπνισε ι εργατια, πος δόσανε χέρι με χέρι κε ορκίστικαν να μι προδύσουν το κινό-τυς έργο, να μι ιποχο-ρίσουν κε νάχυν σκοπο τις ζοίς-τυς τιν αποτίναξει το ζιγυ, που τυς έπνιγε.

Όσο προχωρι κε ζοιρέβι ι ομιλία τυ ζιντρόφου-μας. Μας φένετε ότι ο Τσυγάνεφ προχωρι αναμετακσι απ' τος εόνες κ' εμς τον παρακυλυθάμε κι αναθένουμε, όλο αναθένουμε.

Εκατόχρονα περπατάμε. Τα πατίματά-μας γένικαν μονοπάτια, τα μονοπάτια, όρόμι φαρδς. Πίσο μίνανε τα ζιμιομένα, τα μαστιγομένα, τα θςανιζμένα τ' αδέρφια-μας απο αφτοκράτορες κε αφτοκρατόριες. Πίσο αφίσαμε πάπυς κε προπάπυς.

Χιλιάδες, αμέτριτες αφτι τι ςτιγμι μας φένετε πος όλι-τς μαζόχτικαν ςτι γιόρτί-μας να ιδύνε πος τς μνιμονέβουμε κε λένε αναμετακσί-τς.

— Αφτο πυ γίνεξε ςίμερα, αφτο ίνε ςοστο.. Τί κάναμε εμς;

Με τα νίχια-μας θγάζαμε απ' τι γι το μετάλο, το λιώναμε, το δουλέθαμε. Κε με το δικό-μας το ςίδερο κςερχίζανε τα ρυθύνια-μας, κέανε το πρόςοπο, ςιμαδέθανε το μετοπό-μας, μας θςανίζανε, μας ςφάζανε...

Φλόγα μυ κέι τα ςοθικα, θολόνυν τα μιαλά-μυ. Με φένατε πος έπεσα ςτο καμινεφτίρι, λιώνο εκι μέσα, γίνομε Σόπολεφ, Τροφίμοφ, πέρνο τις μορφες τον προγόνον-μας, πυ παρεβρίσκοντε ςτιν τελετι κε χέρυμε κε ικανοπιύμε μαζι μ' αφτς, γιατι τόρα το ςίδερο ίνε δικό-μας κε δε μας αλιςοθένυν, δε μας ςιμιόνυν μ' αφτο. Πίραμε απ' τα χέρια τυ εχτρυ το φοθερότερο όπλο, τō ςίδερο. Αφτι τι ςτιγμι ένιοσα για πρότι φορα τι μεγάλη ςιμασία τις επιτιχίας-μας..

Τά τραγύδια κ' ι ςπροκςιες με φέρανε ςτον εαφτό-μυ. Σινίλθα, ςαν απο θαθι όνιρο. Τραγυδόντας ι ςίντροφι, προχόρανε ςτιν έκςοδο, ςκυντόντας κ' εμένα μαζι. Στιν κορφι τις εκλςίας κιματίζι ι ςιμέα, πάνο ςτιν πόρτα φενκοβολα το πεντάκορφο τ' αςτέρι. Πέρα καπνίζι το εργοςτάςιο κε πετάι φλόγες το καμινεφτίρι. „Παράκςενο κε πος δεν μυ πέρασε το προτίτερα ι ιδέα για το ςίδερο. Θέλο να τραγυδο κ' εγο μαζι με τς άλυς, ανίγο το ςτόμα, μα το τραγύδι τελίοςε. Απ' τι ςτέπα φςαί λάφρο αεράκι, γίρο-μυ γέλια, κυθέντς... Σιλογιέμε.

„Χοριζμένοι, σκόρπυ, μικρι, κι ο δρόμος-μας ακόμα δυσ-
κολος, μακρις. Σιντομιότερος δεν ιπάρχι κ' ελπίδα απο πυθένα...
Βάδιζε εργάτι μπροστα, γορις να λιζμονας τα έματα τον προ-
γόνον-συ κε τα βασινιστίρια. Κρατώντας σταθερα στα χέρια το
σίδερο πυ κατάχτισες, προχώρα μπρος κ' ι βροντερι φονί-συ,
περνόντας βυνα κε θάλασες ας αντιχι παντυ.

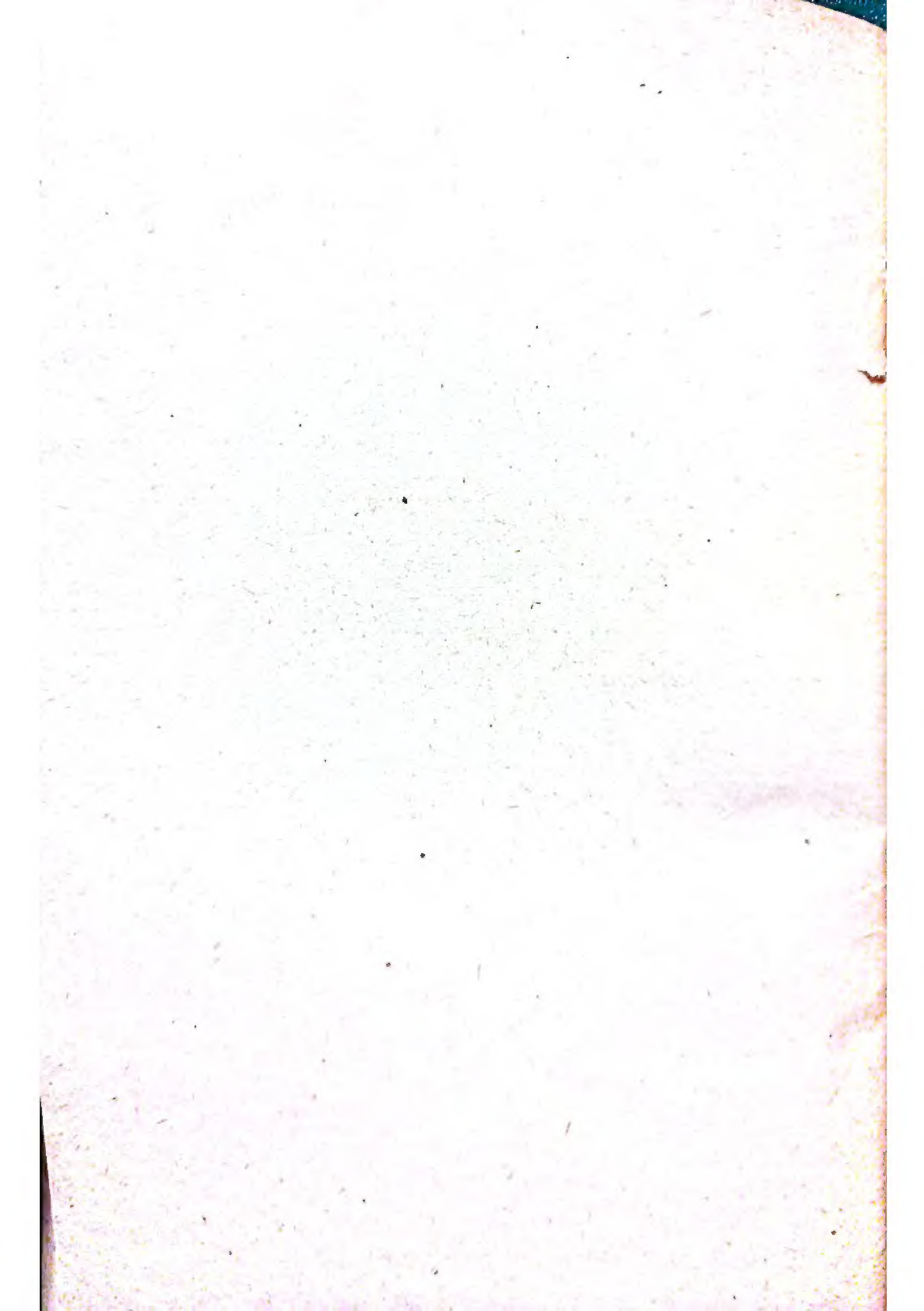
„Απόγονι τον ζιμιομένον κε τον βασανιζμένον, γριγορίτε!..

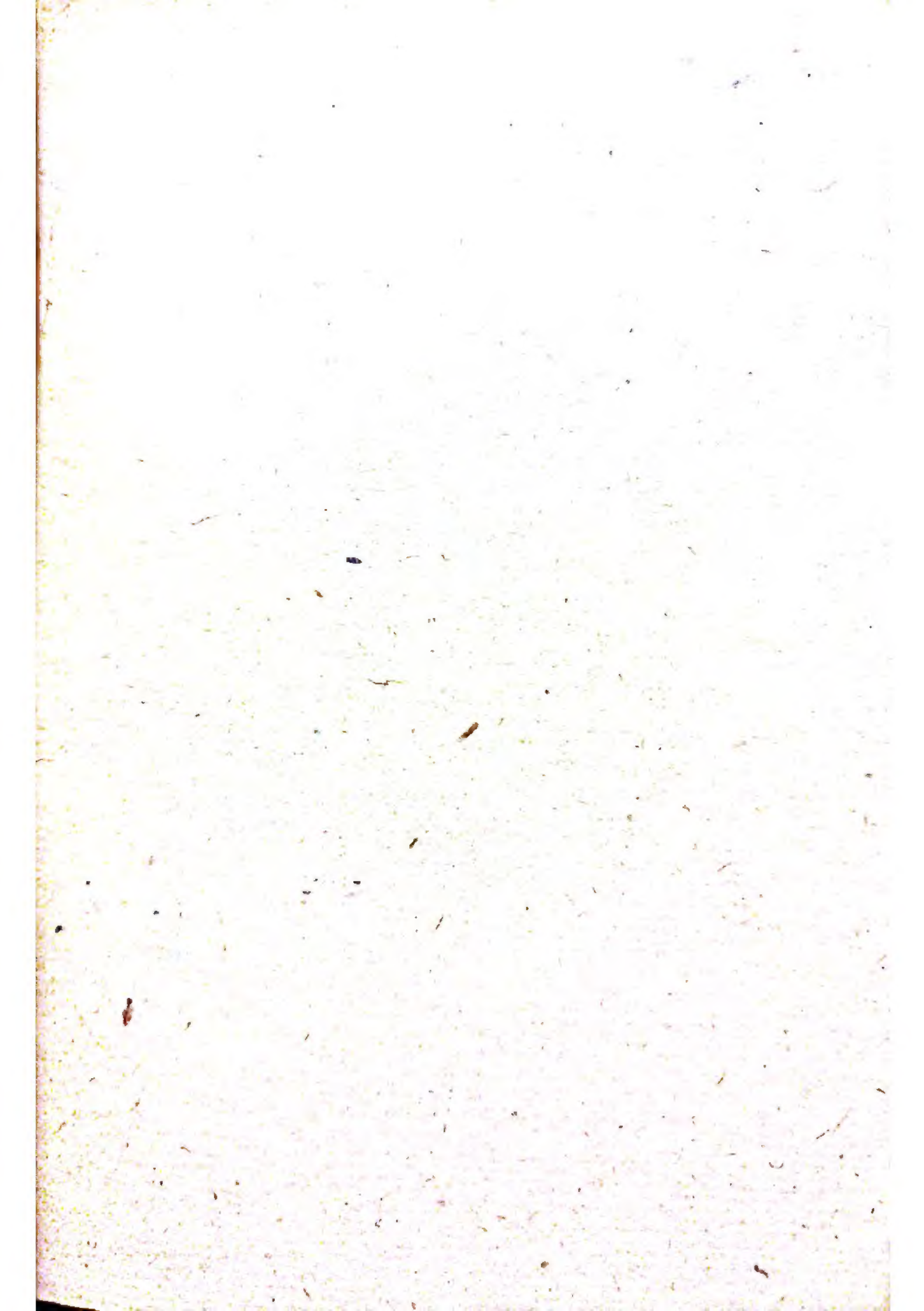
Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

1. Στην ακροποταμια	3
2. Κε τυφλος	7
3. Ασκιμες δουλιες	14
4. Το ζίδερο θαμένο κατο απ' τ' αγριοχόρταρα . .	20
5. Φίσιζε το πρότο αεράκι	27
6. Καλαμαροκρατία	33
7. Μια έφθιμι κυθέντα	39
8. Προοδέβυμέ	46
9. Παρεκσιγίσις	55
10. Το θιλικυ ο εκσάπσαλμος	58
11. Ενθαριντικα σιμιά	63
12. Ζιγος	73
13. Αλιθινι γιορτι	80
14. Νέες χαλάστρες	85
15. Επίθεσι στα τρυκάλια	95

16. Κε ιπόδικος	101
17. Μαχιτικι „Λπαρχι“	111
18. Το παπα το καλαθάκι	118
19. Διμιουργι πεδιον	127
20 Κε τ' αστέρι-μας	133

=37993

ТІМІ 50 коп.

ЦЕНА 50 коп.